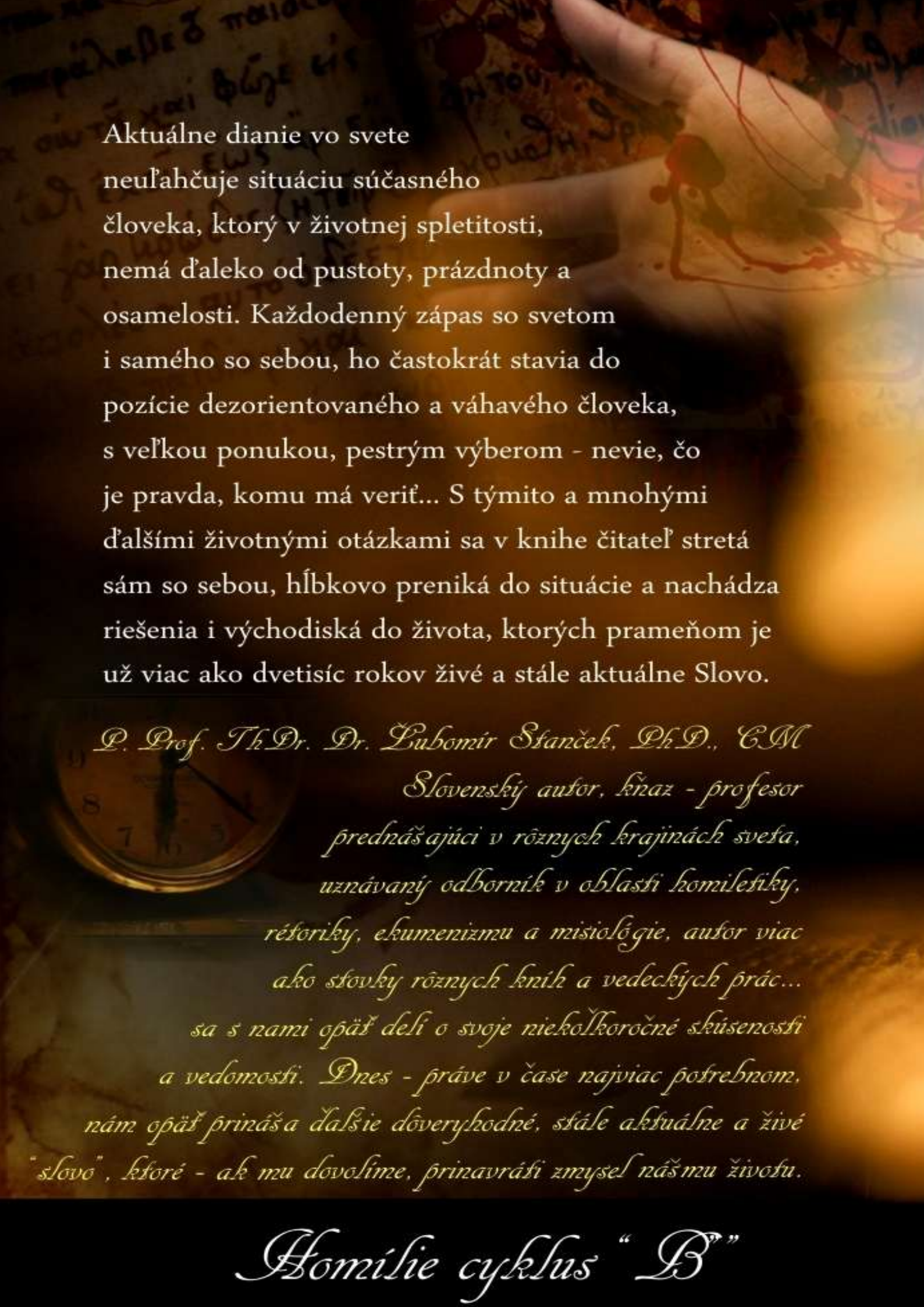

- riešenie aktuálnych otázok
a životných problémov človeka 21. storočia
- praktická pomoc, rady, návody ako sa zorientovať v zložitosti
udalostí života a spásy

Homílie cyklus "B"

Lubomír Stanček

Aktuálne dianie vo svete
neľahčuje situáciu súčasného
človeka, ktorý v životnej spleťosti,
nemá ďaleko od pustoty, prázdnoty a
osamelosti. Každodenný zápas so svetom
i samého so sebou, ho častokrát stavia do
pozície dezorientovaného a váhavého človeka,
s veľkou ponukou, pestrým výberom - nevie, čo
je pravda, komu má veriť... S týmito a mnohými
ďalšími životnými otázkami sa v knihe čitateľ stretá
sám so sebou, hlbkovo preniká do situácie a nachádza
riešenia i východiská do života, ktorých prameňom je
už viac ako dvetisíc rokov živé a stále aktuálne Slovo.

P. Prof. ThDr. Dr. Ľubomír Stanček, PhD., CM

*Slovenský autor, kňaz - profesor
prednášajúci v rôznych krajinách sveta,
uznávaný odborník v oblasti homiletiky,
rétoriky, ekumenizmu a misiológie, autor viac
ako stovky rôznych kníh a vedeckých prác...*

*sa s nami opäť delí o svoje niekoľkoročné skúsenosti
a vedomosti. Dnes - práve v čase najviac potrebnom,
nám opäť prináša ďalšie dôveryhodné, stále aktuálne a živé
"slovo", ktoré - ak mu dovolíme, prinavráti zmysel nášmu životu.*

Homílie cyklus "B"

O B S A H

Prvá adventná nedeľa „B“ Vytrvalo bdieť	Mk 13,33-37
Druhá adventná nedeľa „B“ Posol dobrej zvesti	Mk 1,1-8
Tretia adventná nedeľa „B“ Premeniť „púšť hriechu“ na „oázu života“	Jn 1,6-8.19-28
8.12. Nepoškvrnené počatie Panny Márie	Lk 1,26-38
Neplodní ľudia	
Štvrtá adventná nedeľa „B“ Verný Boh	Lk 1,26-38
25. 12. Narodenie Pána Ježiša	Lk 2,1-14
Byť dôstojným prijať Krista	
Vianoce všeobecne	Lk 2,15-20
Moje Dieťa Ježiš	
26. 12. Sv. Štefana prvého mučeníka	Mt 10,17-22
Pozerať sa na Vianoce očami viery	
Sviatok Svätej rodiny	Mt 2,13-15,19-23
V rodine je základ a sila	
Zjavenie Pána „B“ „Hľadanie“	Mt 2,1-12
Prvá nedeľa v pôstnom období „B“ Miesto pre Boha	Mk 1,12-15
Druhá nedeľa v pôstnom období „B“ V prítomnosti Ježiša	Mk 9,2-10
Druhá nedeľa v pôstnom období „B“ Ježiš je milovaný Syn Otca	Mk 9,2-10
Tretia nedeľa v pôstnom období „B“ Chrám - dom modlitby	Jn 2, 13-25
Štvrtá nedeľa v pôstnom období „B“ Veriť v Boha	Jn 3,14-21
Piata nedeľa v pôstnom období „B“ Odumieranie	Jn 12, 20-33
Veľký piatok	Jn 18,1-19,42
Zaplatený náš dlh	
Druhá veľkonočná nedeľa „B“ Sila veľkonočného svetla	Jn 20-31
Tretia veľkonočná nedeľa „B“ Budete mi svedkami	Lk 24,35-48
Štvrtá veľkonočná nedeľa „B“ Nedeľa Dobrého Pastiera - Nezaslúžený dar	Jn 10,11-18
Narodenie svätého Jána Krstiteľa - 24. jún	Lk 1,57-66.80

Pripodobnime sa Jánovi!	
Sviatok svätých Petra a Pavla	Mt 16,13-19
Poslanie odpúšťať	
Prvá nedeľa cez rok „B“	Mt 1,7-11
Milovaný syn	
Druhá nedeľa cez rok „B“	Jn 1,35-42
Boh nás formuje	
Tretia nedeľa cez rok „B“	Mk 1,14-20
Povolanie	
Štvrtá nedeľa cez rok „B“	Mk 1,21-28
Nové učenie s mocou	
Piata nedeľa cez rok „B“	Mk 1,29-39
Ježiš pravý lekár	
Šiesta nedeľa cez rok „B“	Mk 1,40-45
„Chcem, buď čistý!“	
Siedma nedeľa cez rok „B“	Mk 12,1-12
Choroba a uzdravenie	
Osma nedeľa cez rok „B“	Mk 2,23-2,6
Priatelia ženícha	
Deviata nedeľa cez rok „B“	Mk 2,23-2,6
Význam slávania nedele ako „dňa odpočinku“	
Desiata nedeľa cez rok „B“	Mk 5,21-43
Hriech je nástroj rozdelenia a nesúlady	
Jedenásta nedeľa cez rok „B“	Mk 4,26-34
Aj tá najmenšia akcia vždy spúšťa reakciu.	
Návšteva Panny Márie	Lk 1,39 -56
Rôzne stretnutia	
Dvanásta nedeľa cez rok „B“	Mk 4,35-41
Dať sa spoznať búrkou	
Trinásta nedeľa cez rok „B“	Mk 5,21-43
Viera premôže aj strach	
Štrnásta nedeľa cez rok „B“	Mk 6,1-6
Učme sa a budme pozorní	
Pätnásta nedeľa cez rok „B“	Mk 6, 7-13
Povolanie a poslanie veriacich	
Šestnásta nedeľa cez rok „B“	Mk 6,30-34
Nedeľný odpočinok v Bohu	
Sedemnásta nedeľa cez rok „B“	Jn 6,1-15
Zistili absenciu chleba	
Osemnásta nedeľa cez rok „B“	Jn 6,24-35
Túžiť po pravom pokrme, ktorý ostáva pre večný život.	
Devätnásta nedeľa cez rok „B“	Jn 6,41-51

Sila viery	
Dvadsať nedeľá cez rok „B“	Jn 6,51-58
Večný život	
Dvadsať prvá nedeľá cez rok „B“	Mk 7,1-8.14-15.21-23
Aby sme sa zriekli nezdravých tradícií	
Sedembolestná Panna Mária 15. septembra	Jn 19, 25-27
Panna Mária	
Dvadsať druhá nedeľá cez rok „B“	Mk 7,1-8.14-15.21-23
Čo z človeka vychádza, to ho poškvrňuje.	
Dvadsať tretia nedeľá cez rok „B“	Mk 7,31-37
Otvor sa!	
Dvadsať štvrtá nedeľá cez rok „B“	Mk 8,27-37
Za koho ma pokladáš ty?	
Ružencová Panna Mária 7. 10.	Lk 1,26-38
Mária v ruženci prejavuje nám lásku	
Dvadsať piata nedeľá cez rok „B“	Mk 9,30-37
Moc	
Dvadsať šiesta nedeľá cez rok „B“	Mk 9,38-43.45.47-48
Ježiš si nami posluhuje	
Dvadsať siedma nedeľá cez rok „B“	Mk 12,28b-34
Posvätnosť rozkoše	
Dvadsať ôsma nedeľá cez rok „B“	Mk 10,17-30
Ježiš je pravý poklad	
Dvadsať deviata nedeľá cez rok „B“	Mk 10,35-45
Moc svedectva	
Tridsať nedeľá cez rok „B“	Mk 10,46-52
Viera dáva vidieť	
Tridsať prvá nedeľá cez rok „B“	Mk 12,28b-34
Boh je len jeden	
Tridsať druhá nedeľá cez rok „B“	Mk 12,38-44
O živote po smrti	
Tridsať tretia nedeľá cez rok „B“	Mk 13,24-32
Memento	
Tridsať štvrtá nedeľá cez rok „B“	Mk 18,33b-37
Kristovo kráľovstvo	

Vytrvalo bdieť

*Povzbudiť ľudí, aby sa nebáli pripravovať na smrť
a na stretnutie s Ježišom v nebeskom kráľovstve.¹*

AI

Verím, že mnohým z vás sa už stala takáto vec: s nejakým priateľom alebo priateľkou ste sa dohodli na schôdzke alebo návšteve, ale z rôznych príčin ten známy neprichádzal na to dohodnuté stretnutie. A keď uplynul dohodnutý čas vášho stretnutia, v myšlienkach sa určite objavilo, okrem starosti či sa niečo zlé nestalo, aj to, že si to ten dotýčny rozmyslel a už nepríde. A tak ste sa rozhodli, že poodkladáte jedlo a nápoje, ktoré ste pripravili pre návštevu. Lenže, keď ste už všetko mali odložené, tak v tej chvíli zazvonil zvonček pri vašich dverách a váš známy čakal vonku pred dverami, kedy už otvoríte. V tom prekvapení ste nevedeli čo skôr urobiť, či pripravovať opäť jedlo a nápoje na stôl, alebo ísť otvoriť dvere.

KE

O niečom podobnom práve aj nám v dnešnom evanjeliu chce povedať Pán Ježiš slovami: **„Bdejte teda, lebo nevíete, kedy príde pán domu: či večer, či o polnoci, či za spevu kohúta alebo ráno“** (Mk 13,35).

DI

Čo vlastne týmito slovami chce Pán Ježiš povedať? Ak ste správne počúvali toto evanjelium, tak Pán Ježiš v ňom poukazuje na bdenie, a to až štyrikrát. Prečo? Lebo, keď asi pred 2000 rokmi Ježiš vyslovil tieto slová o bdení, chcel nimi varovať ľudí, aby boli v strehu a očakávali príchod pána. Tieto slová počuli iba učeníci, ale evanjelista Marek ich z Božieho vnuknutia napísal, a tak sa zachovali až do dnešného dňa. My dnes vieme, že tieto slová Pán Ježiš povedal aj pre nás, lebo vedel, že sa budú odovzdávať ďalším pokoleniam. A ako to vieme, že sú adresované aj nám? Tak, že je to spomenuté na konci dnešného evanjelia: **„A čo hovorím vám, hovorím všetkým: Bdejte!“** (Mk 13,37) Z toho vyplýva, že aj my máme bdieť a očakávať príchod pána. Lenže je tu otázka. Akého pána máme očakávať? O kom to Ježiš hovorí? Ved' dnes nie sme sluhami u nijakých ľudí, a ani nie sme všetci vrátnici. A tiež nám nikto nezveril moc v nejakom dome. Ale ako máme potom toto podobenstvo o bdení správne pochopiť? Vysvetlenie je jednoduché. Pán Ježiš hovorí o sebe. Odchodom človeka z domu myslí na svoju smrť a zmŕtvychvstanie. V evanjeliu nám hovorí hlavné o svojom príchode, ktorý určite príde. Lenže je tu otázka - kedy sa ten príchod uskutoční? Nakoľko aj sám Ježiš povedal, že: „Príde nečakane.“ (Mk 13,36b). A na inom mieste v evanjeliu hovorí: **„Ale o tom dni a o tej hodine nevie**

¹ Porov.: HANEČÁK, R. *Seminár*. Spišská Kapitula, 2007.

nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec" (Mk 13,32). Keďže okrem Otca nebeského nik nepozná čas Pánovho druhého príchodu a nikto ho ani nemôže ľudským rozumom vypočítať, musí vrátnik, ktorý v tomto podobenstve predstavuje všetkých nás kresťanov, bdieť a očakávať pánov príchod.

PAR

Čiže my sme, ako takí vrátnici, ktorí máme byť správne pripravení, a tak očakávať príchod Pána Ježiša Krista. A ako sa na to stretnutie s Ježišom správne pripraviť? Tak, že sa budeme denne podľa možnosti stretať v tomto Božom chráme na Božiu slávu a spásu našej duše. Tak, že sa budeme každý deň modliť s úprimným a čistým srdcom. Že prijmeme potrebné sviatosti na ceste života a budeme pravidelne prijímať eucharistického Ježiša a pristupovať k sviatostí zmierenia. A konať tak, ako znie najväčšie prikázanie: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily! A aj tak, konať - ako znie hneď druhé najväčšie prikázanie: **„Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“** (Mk 12,30-31).

Možno sa to zdá na prvý pohľad, že Pán Ježiš nás chce zotročiť. Keď nám akoby prikazoval bdieť, očakávať a milovať ho. Ale to je len klam, lebo Ježiš nás chce varovať pred nebezpečenstvom zatratenia našej duše. A ten, kto druhého varuje pred nebezpečenstvom, môže byť len priateľ. Ježiš je potom náš priateľ a to znamená, že nás má rad, že nás miluje. Lebo priateľ nikdy neublíži, ale vždy pomôže. Ako hovorí jedno príslovie, 'v núdzi spoznáš priateľa'. Pán Ježiš nám stále pomáha, lebo na tejto zemi sme bez neho stratení, a nevládali by sme bdieť, tiež očakáva náš príchod do nebeského kráľovstva. Ale tomu musí predísť ešte naša smrť. A to nám chce v prvom rade Pán Ježiš odkázať cez dnešné evanjelium - že máme byť pripravení, keď príde naša posledná hodina, naša smrť, lebo to je tak, ako napísal Tomáš Kempenský: „Šťastný, kto má hodinu svojej smrti stále pred očami a kto sa denne pripravuje na smrť. Bud' teda vždy pripravený a ži tak, aby ťa smrť nikdy nenašla nepripraveného." Tieto slová Tomáša Kempenského vystihujú podstatu nášho života. Máme žiť tak, aby nás smrť nikdy nenašla nepripravených. A o to sa máme hlavne usilovať. Nik z nás nevie, čo sa nám zajtra môže stať. Ved' v televízii každý deň vidíme množstvo katastrof, ale aj to, ako pri nich zahynú ľudia...

MY

Preto sa veľmi usilujme pripraviť sa na odchod do večnosti k Bohu.

Vezmime si za vzor aj neznámeho človeka z knihy 'Ohlasujte evanjeliá', kde sa jeho príbeh odohráva takto: Bol to človek, ktorého považovali za bohatého a zároveň za veľkého hriešnika. Rozhodol sa, že sa zmení. Naplánoval si, že pôjde do Ríma a vyspovedá sa u samého pápeža. A tak aj urobil. Mal možnosť stretnúť sa so Svätým Otcom, ktorého vtedy požiadal o svätú spoveď. A bolo mu vyhovené. Dostal poučenie, oľutoval hriechy

a prijal rozhrešenie. Na rozlúčku ešte dostal prsteň s latinským nápisom: 'Memento mori', čo v preklade znamená: 'Pamätaj na smrť'. Tento človek spočiatku premýšľal tak, že ho to nestálo veľa námahy či straty času a ešte dostal aj pekný darček od samého pápeža. Ale viac a viac si začal uvedomovať slová na prsteni. Pamätaj, že umrieš, že ťa čaká smrť, že opustiš všetko, čo dnes vlastníš, že pred Bohom platia iné hodnoty, že smrť je brána do iného života... Viac a viac začal žiť v prítomnosti Božej. Slová z prsteňa ho viedli k prehodnocovaniu vzťahu k veciam, udalostiam i ľuďom. Čo predtým malo prvé miesto a hodnotu, začalo ustupovať a na to miesto prichádzali hodnoty, na ktoré si predtým ani nepomyslel. A všimol si zmenu svojho života, ale aj okolie to veľmi skoro pocítilo. Čo bolo pre neho najväčším prekvapením? Začal sa cítiť pokojnejší, šťastnejší a viac spoznával lásku ľudí zo svojho okolia.

Tento príbeh nevieme či je vymyslený alebo sa skutočne odohral, ale je veľmi krásny v tom, že vystihuje podstatu nášho života tu na zemi. Očistiť sa vo sviatosti pokánia a žiť život tak, aby nás smrť našla už dobré pripravených.
ADE

Izraelsky národ očakával Spasiteľa a nie všetci ho spoznali a prijali. Ale tí, ktorí ho našli, už dostali svoju odmenu a sú v nebi. Pán Ježiš za nás trpel, zomrel z lásky, a vstal z mŕtvych. Tak nám dosvedčil, že aj my raz vstaneme po smrti do nového života. Ale kým sme ešte tu na zemi, chce od nás len to, aby sme pripravení bdeli a očakávali jeho druhý príchod.

Amen.

Druhá adventná nedeľa „B“

Mk 1,1-8

Posol dobrej zvesti

Naša úloha je byť šíriteľmi evanjelia vo svete.²

AI

Myslím, že mi dáte za pravdu, keď poviem, že každý z nás má v živote isté poslanie. Ono sa často realizuje cez naše povolanie, či zamestnanie. Či už je to v školstve, keď učiteľ má poslanie odovzdávať deťom vedomosti, alebo v nemocnici, keď zdravotná sestra má poslanie ošetrovať pacientov, alebo sústružník, ktorý je poslaný dobre vysústružiť nejakú kovovú súčiastku. A tak

² Porov.: KAKALEJ, M.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2007.

by sme mohli rad radom prejsť každé povolanie, či zamestnanie a našli by sme v každom jednom z nich fenomén poslania.

KE

V evanjeliu sme mohli čítať i takého slová: **„Hľa, posielam svojho posla a on ti pripraví cestu“** (Mk 1,2).

DI

Úryvok použil Marek na začiatku svojho evanjelia z prorockta Malachiáša. On nazýva posla anjelom, keď hovorí: **„Hľa, ja pošlem svojho anjela a pripraví cestu predom mnou“** (Mal 3,1). Obraz predchodcu, ktorý odstraňuje prekážky a urovnáva cesty, je vzatý z praxe orientálnych kráľov, ktorí putovali po púšti. Každý z nich mal svojho posla - anjela, ktorý mu mal pripraviť cestu. Takéhoto posla prisľubuje Boh skrze proroka Izaiáša pre židovský národ. Tento posol má ohlásiť ľudu Mesiáša - Spasiteľa. Židovský národ si veľa vytrpel kvôli svojej modloslužbe, kvôli odvracaniu sa od Boha v zajatí pohanských národov. Najväčšie z nich bolo to babylonské. Ľudu podrobenému, žijúcemu v rozborenom meste okolo zboreného a vylúpeného chrámu, i ľudu z Jeruzalema, odvedenému do zajatia, svitá nová nádej. Prorok Izaiáš ohlasuje potešenie a istotu z príchodu Mesiáša, ako sme mohli počuť v dnešnom prvom čítaní:

„Potešujte, potešujte môj ľud, vraví váš Boh. Hovorte k srdcu Jeruzalema a volajte mu, že sa skončilo jeho otroctvo a odčinená je jeho vina“ (Iz 40,1-2). Predzvest'ou je neznámy hlásateľ, označený ako 'volajúci', je poverený vyzvať zajatý ľud, aby sa pripravil na zjavenie Božej slávy a tak aj na návrat do zasľúbenej zeme. Evanjelista Marek odvolávajúc sa na svedectvo proroka Izaiáša, stotožňuje volajúceho na púšti s Jánom Krstiteľom. Evanjelium nám ho pekne vykresľuje. On je ten posol, on je ten anjel, ktorý ohlási blízky príchod Spasiteľa a tým aj naplnenie starozákonných prorociet o jeho príchode. Ján, ktorému dal meno Krstiteľ, našiel mnoho ochotných poslucháčov, keď vystúpil na verejnosť a kázal. Bolo to v Júdskej púšti medzi Jerichom a Mŕtvym morom. Cez neho Boh pripravil príchod svojho Syna. Keď vychádzali Židia, celá Júdea i Jeruzalem k Jánovi na púšť, kto by si pritom nespomenul na to, že ich národ už dvakrát našiel slobodu tak, že vyšiel na púšť - keď za čias Mojžiša putoval po púšti do zasľúbenej zeme a keď sa vracal z babylonského zajatia domov. Boh bol ten, ktorý ich viedol na slobodu cez púšť. Teraz cez ústa posla - Jána Krstiteľa, Boh ohlasuje blízkosť naplnenia prorociet o príchode Mesiáša. Boh chce človeka definitívne vyslobodiť z jarma otroctva hriechu.

PAR

Oslobodenie od hriechu sa uskutočnilo aj v našom živote. Boh zmazal dedičný hriech z nášho srdca vtedy, keď nás rodičia priviedli ešte ako deti do chrámu a rukami kňaza sme sa narodili pre nebo. Takto sme sa stali aj my, poslami blahozvesti! Novými Jánmi Krstiteľmi! A tak každý z nás, či my kňazi, alebo laici, nám na základe krstu a potom aj na sviatosti birmovania je zverený

apoštolát, je to naše právo ale i povinnosť, aby všetci ľudia na celom svete poznali a prijali Božie posolstvo spásy. Práve svedectvo nášho života a dobré skutky konané v nadprirodzenom duchu majú silu priťahovať ľudí k Bohu. Tento duchovný rozmer nášho života akosi viac zaznieva teraz, keď prežívame Advent a očakávame narodenie Ježiša. Chceme, túžime, aby sa tento Ježiš narodil vo viacerých srdciach – najlepšie vo všetkých. No preto je potrebné, aby žil v prvom rade v nás.

Čo robíme preto, aby sme boli dobrými poslami blahozvesti? Zamysleli sme sa niekedy nad tým? Položili sme si niekedy v živote takúto otázku? Prehodnotili sme si už niekedy náš život po duchovnej stránke? Totiž dobrý posol radostnej zvesti - čiže kresťan bude vtedy dobrým poslom, ak bude nielen vedieť, čo chce radostne odovzdať, ale bude aj radostnú zvesť žiť - a to všade tam, kde ho kroky povedú. Nemusí to byť len angažovanie sa v rôznych kresťanských organizáciách, či púťach, ale aj dennou spoločnou modlitbou v kruhu rodiny. Vy, matky a otcovia, spolu s deťmi, stretávajú sa cez tento čas častejšie pri adventnom venci spolu s deťmi na modlitbe a pri čítaní Svätého písma, aby takto naplnení Božím slovom, vnútorne obohatení mohli ste ohlasovať nášho Pána a byť tak dobrými poslami blahozvesti, poslami nádeje..? Lebo ak sa z nášho života vytratí zmysel pre duchovno, čo budeme môcť ponúknuť tomuto svetu?

MY

Na adventnom venci horeli štyri sviece. Bolo celkom ticho. Také ticho, že bolo počuť, ako sa sviečky rozprávajú. Prvá vzdychla a povedala: „Volám sa Pokoj. Svetím, ale ľudia nezachovávajú pokoj, nechcú ma.“ Jej svetlo bolo čoraz slabšie a nakoniec zhaslo. Druhá sviečka sa mihotala a vravela: „Volám sa Viera. Ale som zbytočná. Ľudia nechcú nič počuť o Bohu. Nemá význam, aby som horela.“ Miestnosťou zavanul prúd vzduchu a aj druhá svieca zhasla. Tichučko a smutne sa prihlásila k slovu aj tretia svieca. „Volám sa Láska. Už nemám síl horieť. Ľudia ma odsúvajú nabok. Vidia len seba samých a nie druhých, ktorých by mali milovať.“ Aj jej svetlo sa naposledy zamihotalo a zhaslo. Tu vošlo do izby dieťa. Pozrelo sa na sviečky a povedalo: „Nože, nože, vy predsa máte horieť, a nie byť zhasnuté!“ A bolo mu do plaču. Vtom sa však ozvala štvrtá svieca. Povedala: „Neboj sa! Dokiaľ horím ja, môžeme zapáliť aj ostatné sviečky. Volám sa Nádej!“ A dieťa si pripálilo zápalku od tejto sviečky a znovu prenieslo svetlo na všetky ostatné.

Ak v nás bude horieť svieca nádeje v príchod Mesiáša; ak nádej budeme žiť, môžeme si byť potom istí, že Vianoce v našom živote a ani iný čas nebude pre nás prázdny a bezduchý. Ako poslovia blahozvesti, ako druhí Jánovia máme teda nie zhasínať, ale rozháňať svetlo na adventných vencoch ľudí, s ktorými žijeme a denne sa stretávame. To je naša misia, to je naša služba ohlasovania evanjelia.

ADE

Urobme si teda v tomto Adventnom období predsavzatie, že chceme viac ako inokedy rozdávať blahozvest' radosti a nádeje, že príde Spasiteľ. Takto naplnení, keď prídu Vianoce, budeme môcť prežiť sviatočné chvíle s ešte väčším úžitkom pre svoju dušu a pre blízkych.

Amen.

Tretia adventná nedeľa „B“

Jn1,6-8.19-28

Premenit' „púšť hriechu“ na „oázu života“

Povzbudiť k tomu, aby sme my boli pravdivými, pokornými a vernými ohlasovateľmi Ježiša Krista.³

AI

Stalo sa vám niekedy, že ste napríklad na ulici stretli človeka a nevedeli ste, kam ho máte zaradiť? Tvár vám bola veľmi povedomá, ale nevedeli ste, odkiaľ ju poznáte. V hlave vám vírili otázky, kto je ten človek, ako sa volá a kde ste sa s ním stretli?

KE

Aj v dnešnom evanjeliu sa ľudia pýtajú Jána Krstiteľa: **„Kto si ty?“** (Jn 1,19b).

DI

Situácia, ktorá je zachytená v evanjeliu, sa veľmi nepodobá tej, o ktorej som hovoril hneď na začiatku. Dnešná perikopa a príklad, ktorý som uviedol, majú spoločné iba otázky, ktoré sa vynárajú v súvislosti s 'neznámymi' osobami. V oboch prípadoch sú to otázky, za ktorými sa skrýva veľká túžba poznať pravdu; poznať, kto je neznámy človek. Ján Krstiteľ predstavuje pre ľudí 'veľkú neznámu' – je vystavený paľbe otázok: Kto si ty? Čo teda si? Si Eliáš? Kto si? Čo hovoríš o sebe? Keby Ján Krstiteľ chcel, mohol veľmi ľahko využiť túto nevedomosť pýtajúcich sa a mohol hneď na prvú otázku odpovedať, že je Mesiáš. Nebolo by to ani nikomu čudné, lebo Mesiáš bol veľmi očakávaný. Ak by to urobil, asi ťažko by mohol konečne odpovedať na položené otázky:

„Ja som hlas volajúceho na púšti: „Vyrovnajte cestu Pánovi.“

Ján Krstiteľ bol mužom pravdy a preto nemohol klamať. Mal pripraviť cestu Ježišovi Kristovi a to mohol iba v úprimnosti a pravde. Od svojej mladosti žil na púšti a tá ho naučila žiť pravdivo, lebo tak ako ani púšť nevyhlasuje o sebe, že je oáza, tak aj ten, čo je na púšti, ju prijíma takú, aká je: pustú, horúcu,

³ Porov.: PAVLIKOVSKÝ, T.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

suchú, nehostinnú, bez života. Púšť privádza k pravde a zároveň aj učí pokore a vernosti. Pyšný človek by na púšti neprežil. Nevydržal by ani ten, ktorý by pochyboval. A tak sme si poskladali prvý obraz o Jánovi Krstiteľovi. Bol to človek, ktorého 'vychovala' púšť. Alebo inak povedané: bol to človek, ktorého práve púšť 'pripravila pre život' a pre jeho budúce poslanie. Taký mal byť Ježišov predchodca – človek ostrieľaný nástrahami púšte. Ježišov predchodca mal byť v prvom rade pravdivý, pokorný a verný. Ján Krstiteľ takým bol a preto nemohol tým, čo sa ho vypytovali na jeho 'identitu', povedať nič iné, iba to, že on nie je Mesiášom, ale „hlasom volajúceho“.

PAR

Ako by sme odpovedali na otázku: Kto sme? A keby sa nátlak pýtajúcich stále zvyšoval – čo by sme robili? Nepodľahli by sme pokušeniu vydávať sa za niekoho iného? Za niekoho, kým nie sme? Mimochodom, dostali ste sa už niekedy do takej situácie? Mohlo by sa nám zdať, že Ján Krstiteľ bol blízko toho, ale jeho výpoveď nás presviedča o opaku. A nielen o opaku, ale aj o vernosti svojho povolania a poslania. Pre Ježiša bol predchodcom a 'pripravovateľom' jeho misie. Pre nás je v prvom rade vzorom - vzorom, ako na dané otázky odpovedať vo svetle pravdy a pokory. Niektí by snád' mohli namietat', že predsa Ján bol 'vychovaný' púšťou! Je pravda, že - ako som to pred chvíľou povedal, púšť dokonale pripraví a preverí človeka a že slabý jedinec neobstojí, ale to nie je opodstatnená námietka! Každé miesto a každá doba ponúka púšť - teda miesto ticha, miesto pre sebaopoznanie, premýšľanie, zvažovanie, pýtanie sa, sústreďenie,... Takým miestom je modlitba. V nej sa človek povznáša k Bohu a aj Boh zostupuje k človeku. Tu sa možno učiť pravde, pokore a vernosti. Tu sa možno pýtať a hľadať odpovede na mnohé otázky. A jednou z nich by mala byť aj tá dnešná: Kto som? Alebo už konkrétnejšia a položená v duchu Jánovej odpovede: Som aj ja hlasom volajúceho na púšti? Pozrime sa bližšie na toto vyjadrenie.

O tom, aký dôležitý je hlas, sa presviedčame dennodenne. Mohli by sme prekypovať krásnymi myšlienkami, naša fantázia by mohla byť bez hraníc, naše srdce by mohlo byť plné radosti,... Keby sme to však nevedeli alebo nemohli vyjadriť navonok našimi ústami, v jednom okamihu by sme sa stali chudobnými. Akým veľkým handicapom je absencia hlasu pre nemých! Ján Krstiteľ nás pozýva byť 'hlasmi volajúceho'. Šepot alebo tichý hlások tu nemá miesto! Aj ten najlepší rečník by nič nedosiahol, keby šepkal. Ján to vedel a bolo mu jasné aj to, že ľudí treba zobudiť a ohlásiť príchod Krista. A napokon je tu pozvanie: byť volajúcim hlasom na „púšti“. Teraz to nie je tá púšť, ktorá pripravuje na životné poslanie. V tomto zmysle je to púšť, v ktorej častokrát žijeme; je to pustatina - život bez Boha, život pýchy, zmyselnosti, egoizmu, nenávisti,... Do tejto púšte treba kričať, aby sa zmenila na púšť, v ktorej možno stretnúť Boha a ako sme si to už tu neraz povedali - ktorá pripraví a poučí o pravde, pokore a vernosti.

MY

Advent je týmto časom a preto nám aj Cirkev predkladá dnešné evanjelium. Advent je jedinečnou príležitosťou byť „hlasom volajúceho na púšti“, ktorý kričí: „Vyrovnajte cestu Pánovi!“ Advent je časom, kedy sa môže púšť hriechu a zla premeniť na oázu.

V starej africkej rozprávke sa hovorí: Istý misionár pozoroval podivné správanie beduína. Ten si vždy znovu a znovu, aký bol dlhý, ľahol na zem a pritlačil ucho na piesok púšte. Misionár sa ho s údivom opýtal: „Čo to vlastne robíš?“ Beduín vstal a odpovedal: „Priateľu, počúvam, ako púšť plače. Chcela by byť záhradou.“

Púšť túži stať sa záhradou, oázou. Chce sa stať úrodným miestom. Vieme, ako veľmi je oáza vyhľadávaná pútnikmi, ktorí prechádzajú púšťou. Nikto netúži ostať a už vôbec nie zablúdiť v púšti. Aj o tom je advent - premeniť púšť hriechu a zloby na rozkvitnutú záhradu. Premeniť pustatinu, v ktorej nemožno nájsť Boha, na oázu, v ktorej ho iste stretneme. V čase Adventu zaznieva do našej púšte prenikavý hlas Jána Krstiteľa: „Vyrovnajte cestu Pánovi!“ Je to jeho výzva, aby sme z púšte urobili oázu, do ktorej príde Kristus. Hlas Jána Krstiteľa je silný a mocný, lebo má aj prebudiť. Zároveň je pokorný, lebo vyhlasuje o sebe: „...ja nie som hoden...“ A jeho hlas je pravdivý, lebo priznal, že on nie je Mesiáš.

ADE

Tvár Jána Krstiteľa neostane pre nás neznáma a budeme ju vedieť zaradiť, kam patrí. Budeme vedieť, že Ján Krstiteľ je Kristov predchodca a že je pravdivý, pokorný a verný. Nechajme sa ním osloviť a budme ako on - hlasom volajúceho na púšti. To je naša úloha nielen pre dnešný deň, ale aj pre ďalšie. Advent je totiž bezprostrednou prípravou na príchod Krista - na Vianoce.

Amen.

8.12. Nepoškvrnené počatie Panny Márie

Lk 1,26-38

Neplodní ľudia *Budme ľudia činu!*⁴

AI

Predstavte si situáciu, že by ste museli stráviť čas v spoločnosti nejakého človeka, ktorý by len mlčal - na nič by vám neodpovedal, keby ste sa

⁴ Porov.: BOTUR, G.: Seminár, Spišská Kapitula 2007.

ho na niečo opýtali, s ničím by vám nepomohol, aj keby videl, ako sa s niečím namáhate. Máme teraz samozrejme na mysli zdravého, nie postihnutého jedinca. A vzápätí si predstavte úplný opak: celkom iného človeka, síce tiež normálneho, ale vyrozprávaného, ukecaného; s tým, že by rozprával len samé tal'afatky a somariny, ktoré by vôbec nikoho nezaujímali a ničím by nás neobohatili. A navyše - nikoho iného by nepripustil k slovu a skákal by do reči. Asi by ste mi dali za pravdu, že keby sme strávili dlhší čas s takýmto dvojakým typom osôb, cítili by sme sa prázdni a nudili sa; či skôr - trpeli by sme. Hľadáli by sme určite spôsob, ako z takejto spoločnosti čo najrýchlejšie uniknúť. Slovenské názvoslovie ich zvyčajne pomenúva ako 'plytkí, ľahťikárski, prázdni, jaloví alebo neplodní' ľudia.

KE

V evanjeliu sme práve počuli, ako anjel Gabriel uisťuje Pannu Máriu o počatí Božieho Syna v nej. Na príklad pravdivosti Božieho prisľúbenia, anjel Gabriel uvádza Márii príklad možnosti počatia tehotenstva jej staršej príbuznej Alžbety, so slovami: **„...a hovorili o nej, že je neplodná“!** (Lk 1,36).

DI

Z vlastnej skúsenosti i z poznania nášho okolia zistujeme, aké je veľké utrpenie tých manželských párov, ktorí zistia, že sú neplodní: „Čože mi dáš?“ spytuje sa Abrahám Boha. **„Ved' ja odídem bezdetný...“** - píše sa v Gn 15,2. Alebo: **„Daj mi deti! Ak nie, tak zomriem“!** - kričí Ráchel na svojho manžela Jakuba v Gn 30, 1. Neplodnosť bola totiž v očiach Židov veľkou hanbou, ba chápala sa ako Boží trest. Treba chápať niektoré manželské páry na základe vyššie uvedeného, že je pre nich dosť ťažké prijať ten fakt, že dieťa nie je na dlh, na ktorý možno mať nárok, ale je to dar. Musíme si uvedomiť, že dieťa nemožno považovať za akýsi predmet vlastníctva. Na druhej strane zase vieme, aká je to veľká radosť, keď sa bezdetným manželom po rokoch strádania, narodí zdravé, dlho očakávané dieťa. Podobnú radosť bezpochyby prežívala Máriina príbuzná Alžbeta, keď počala v starobe Jána Krstiteľa. Vzťahy v bezdetných manželstvách bývajú často aj napäté. Môže to byť zapríčinené nevhodnými prejavmi širšieho príbuzenstva, ktorých adresátom býva v manželskom vzťahu neplodný partner. Život ale ukazuje, že neschopnosť plodiť potomstvo - teda pohlavná neplodnosť, nie je vôbec absolútnym zlom.

PAR

Manželia, ktorí po vyčerpaní oprávnených prostriedkov lekárskej vedy naďalej trpia neplodnosťou, by sa mali spojiť s Ježišovým krížom. Ako tomu máme rozumieť? Asi tak, že títo manželia môžu prejsť svoju veľkodušnosť tým, že si napríklad adoptujú opustené deti, alebo budú vykonávať náročné služby v prospech blížneho. Ale oveľa horšou neplodnosťou akou je pohlavná neplodnosť, je duchovná neplodnosť; prázdnota ducha. A vôbec teraz nemyslím len na chýbanie nejakej náboženskosti, religiozity u človeka. I keď aj táto je pre nás potrebná. Myslíme na celkovú duchovnú či intelektuálnu

vyprázdnenosť, ktorou je naša súčasnosť typická - v zmysle ľahostajnosti ľudí o čokoľvek.

Čo je príčinou tejto duchovnej neplodnosti? Aby sme toto vedeli zodpovedne objasniť, musíme si najprv povedať: čo je potrebné na to, aby človek vykonal nejaký skutok z vlastnej vôle..? Keby sme sa opýtali ktoréhokoľvek národného či profesionálneho športovca, prečo takmer celý svoj čas obetuje mnohým tréningom a prísnej životospráve, určite by ani jeden z nás vôbec nezapochyboval o jeho odpovedi, že chce zvíťaziť, vyhrať preteky spomedzi ostatných pretekárov. Teda, chce dosiahnuť svoj cieľ, ktorý si stanovil. A tento jeho cieľ je výhra. Príklad športovca nám dáva odpoveď na to, čo je potrebné k tomu, aby sme niečo slobodne vykonali. Musíme mať vytýčený svoj cieľ. Každý jeden z nás musí mať vytýčených množstvo cieľov, ktoré nás motivujú konať. Niekedy sa stane, že ku správne mu cieľu ideme nesprávnu cestou. Tomu sa hovorí, že konáme zle. Ale je vždy lepšie konať horšie, ako nekonať vôbec. Mať svoj cieľ a konať. Lebo keď nebudeme hľadať rôzne čiastkové ciele, ani cestu k nim, vskutku zahynieme. Duchovne aj spoločensky celkom zakapeme, pokiaľ si nepostavíme pred seba cieľ a nebudeme si hľadať cestu k nemu. Hoci navonok budeme živí, z hľadiska konania a spoločenských vzťahov budeme živé mŕtvoly. A či mi veríte alebo nie, nič nie je horšie pre nás, ako keď sa nám nechce hľadať cieľ. Tento stav nazývame ľudovo depka, depresia. Čo vtedy robiť? Nekladme si nereálne ciele, ktoré možno ťažko uskutočniť. Nechcime získať Nobelovu cenu, či stať sa popovou mega-hviezdou, alebo aby nás Rím rovno vyhlásil za svätých.

MY

Pre začiatok úplne stačí, keď si zaumienime a splníme napríklad to, že si vyčistíme topánky, umyjeme riad, upraceme byt a podobne. Ak sa tieto činnosti naučíme robiť pravidelne, môžeme si postupne dávať väčšie ciele. A čo s tými ľuďmi, ktorí sú z akejkol'vek príčiny nevládni? Ak sme nevládni a chorí, môžeme svoj čas užitočne obetovať, ak sme toho schopní, pre modlitby; či už za nás samých alebo za ostatných ľudí. Hlavne sa modlime za to, aby sme mali stále vôľu niečo konať. Modlime sa za to, aby sme v tom, čo každodenne konáme, neustále videli nejaký zmysel. Aby sme si uvedomovali to, že v činnosti ktorú pravidelne robíme, konáme vlastne dobro. Lebo to, čo teológovia u ľudí nazývajú čnosťou, nie je nič iné, ako pravidelné, sústavné konanie dobra. Učme sa konať dobro, hoci aj malé a drobné. „Učme sa“ preto, lebo pravidelnosť v tejto veci nie je procesom, ktorý sa možno naučiť raz, a navždy mať s tým pokoj; ako napríklad naučiť sa bicyklovať. Pravidelne konať dobro a neustále vyberanie si dobrých cieľov je trvalý a celoživotný boj. Je to jednak boj nás ľudí proti prírodným silám našej Zeme, boj so zlom iných ľudí, na ktoré sme povinní ich taktne upozorniť a nakoniec boj najťažší: nás samých so sebou; boj s našou nedokonalou, hriešnou telesnosťou, ktorá je najväčšou brzdou našich predsavzatí. Aj keď nás život stále presviedča o tom, že tento trojnásobný boj nie je vôbec ľahký, nezabúdajme na to, že tu máme

naporúdzi trvalého, dobrého a verného spojenca Ježiša Krista, ktorý nám ponúka vždy svoju pomocnú ruku, skrze hojnosť svojich milostí. Stále myslíme na to, že Ježiš ako človek vyhral boj s oveľa ťažším súperom ako my: so smrťou a jej pôvodcom - diablom.

ADE

Ježiš Kristus nám ukázal, že naším cieľom nie je Zem. Zem nám slúži len na putovanie od cieľa k cieľu, čo má byť len konanie dobra. Preto sa usilujeme vchádzať tesnou bránou (*porov. Mt 7,13*), ako nás pozýva Pán Ježiš. Vchádzať tesnou bránou znamená: žiť plodný život. Spása človeka je Boží dar. Tento dar však predpokladá naše úsilie. Naše úsilie je tesná brána. Kto pozná svoj cieľ, je pútnik. Kto ho nepozná, je tulák. Ten, kto sa neusiluje, ide širokou bránou. Lenže široká brána nemá cieľ. A z človeka sa môže stať tulák.

Amen.

Štvrtá adventná nedeľa „B“

Lk 1,26-38

Verný Boh

Nájsť pravý zmysel Vianoc.⁵

AI

Vianoce sú pred dverami. Určite každý má nakúpené všetko potrebné na to, aby mohol osláviť sviatky Vianoc. Uvedomili ste si ale pri všetkom tom zhone, aká je pravá podstata Vianoc? Dnes nás liturgia upriamuje práve na túto podstatu.

KE

Podstatou je láska Boha, **„...ktorý poslal anjela Gabriela, do Galilejského mesta Nazaret, k Panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A Meno Panny bolo Mária“** (Lk 1,26b-27).

DI

Boh mnohokrát zasahuje do dejín ľudí. V starom zákone Boh pôsobí v živote mnohých osôb. Zo všetkých môžeme spomenúť patriarchov: Abraháma, Izáka, Jakuba ďalej Mojžiša, či mnohých prorokov. Môžeme si položiť otázku: Prečo Boh zasahuje do života ľudí? Bohu záleží na ľuďoch. On chce ľudí spasiť, preto zasahuje do dejín vyvoleného národa. Tak je to aj v dnešnom evanjeliu. Boh posla svojho anjela, aby splnil, čo kedysi sľúbil. Už prvom čítaní sme počuli prísľub, ktorý dostal kráľ Dávid prostredníctvom proroka Nátana, že Boh zaistí Dávidovi potomka, ktorý mu postaví dom. To môžeme vzťahovať na Šalamúna, ale aj na Ježiša. Anjel hovorí Márii: **„Boh mu dá**

⁵ Porov.: SUROVČEK, J.: Seminár. Spišská Kapitula 2007.

trón jeho otca Dávida." Ježiš je skutočným Dávidovým potomkom, je Mesiášom, ktorého očakával vyvolený národ. On nás chce priviesť k Bohu a urobiť z nás príbytok Ducha Svätého, to znamená: jeho chrám. On z nás urobí chrámy Najvyššieho tým, že svojou smrťou zotrie naše hriechy a urobí nás milými Bohu. Tak sa splní to, čo kedysi predpovedal. Boh je totiž verný a to čo sľúbil, aj dodrží. On nás miluje a preto nás nenechá bez pomoci. On sa o nás stará ako starostlivý otec. Aj keď niekedy nechápeme jeho plány s nami, máme mu dôverovať tak, ako Mária povedala Bohu svoje fiat - staň sa.

PAR

Boh zasahuje aj do nášho života. Pýtate sa ako? Myslím, že odpovedať by mohol každý za seba. Stačí mať oči otvorené. Stačí sa pozberať okolo seba. Svet, ktorý je okolo nás, stvoril Boh pre nás, aby sme obdivovali jeho krásu a tak sa priblížili k jeho tvorcovi. Žalmista pekne hovorí „Nebesia rozprávajú o sláve Boha a obloha hlása dielo jeho rúk“ (Ž 19). Stvorené veci nám rozprávajú o svojom tvorcovi a privádzajú nás k Stvoriteľovi všetkého, aby sme ho aj my oslavovali svojím životom a žili podľa jeho vôle. Boh zasahuje do nášho života cez ľudí, ktorých nám posielal do cesty. Sú to predovšetkým naši drahí rodičia. Oni sú akoby predĺženou rukou nebeského otca. Cez ich, hoci nedokonalú lásku, chápeme lásku Boha, ktorý si nás „zamiloval ešte lone matky“ a povolal nás k životu. Boh k nám hovorí aj prostredníctvom našich blízkych súrodencov, priateľov i ľudí, ktorých nám poslal do cesty. Cez ich lásku, pochopenie, radu ale aj napomenutie, hovorí k nám sám Boh a pozýva nás vyjsť zo seba a nasledovať ho. Boh k nám hovorí aj prostredníctvom životných okolností, ktoré prežívame. Cez radosti ale aj bolesti, ktoré nás v živote postretnú. Prosme si múdrosť, aby sme ako Mária, vedeli chápať všetky udalosti svojho života v božom svetle, aby sme ich uchovávali vo svojom srdci a rozjímali o nich. Boh nám zanechal svoje slová, ktoré si môžeme prečítať v Biblii. Nimi chce Boh poradiť aj nám, ako správne žiť. Nimi nám chce ukázať cestu, ktorá vedie k nemu. Vymenoval som niektoré aspekty nášho života, kedy Boh zasahuje do nášho života a snaží sa nám niečo povedať. My však v hluku dnešnej doby nedokážeme vnímať Boží hlas, ktorý sa nám snaží niečo povedať. To, že ho nepočujeme nie je jeho chyba, ale chyba je v nás. V hluku dnešnej doby ťažko môžeme počuť hlas Pána. Aby sme počuli Pánov hlas, musíme mať ochotu počúvať jeho slová. Na to je potrebné stíšiť sa. Zároveň v nás musí byť ochota meniť svoj život podľa jeho vôle. Proste musíme veriť Bohu a nechať sa ním sa ním viesť ako je v nasledujúcom príbehu.

MY

Osemročný chlapček spadol pri hre do hlbokkej šachty, širokej asi pol metra. Hneď nastal ruch a panika, ľudia pobehovali sem a tam. Krik a volanie, že sa má urobiť to, či ono. Muži doniesli rebrík a lopaty a povrazy. Načúvali, či dieťa v šachte ešte žije. Ktosi chcel priviesť bager a tesne vedľa pôvodnej šachty vykopať ďalšiu. To je vraj jediná možnosť ako dieťa zachrániť.

Chlapcovi rodičia zostali pri tomto kriku pokojní. Keď prišli na miesto, všetko zmĺklo. Každý videl ako sa otec nahol nad otvor. V tom istom okamihu sa zo šachty ozval srdcervúci výkrik. Chlapček teda žil, a keď sa otec nahol nad otvor, v šachte sa zotmelo. „Neboj sa, keď sa zotmie, prichádzam ja!“ Krik stíchol a otec starostlivo poučal syna, čo má robiť. Spustil dole dlhý povraz, vysvetlil mu, ako si ho má ovinúť okolo pliec a pod pazuchami a potom začal pomaly ťahať. O chvíľu bol chlapček zachránený.

Nebál sa ani vtedy, keď sa v šachte ešte viac ráz zotmelo. Zakaždým, keď sa tak stalo, pomyslel si, čo mu otec povedal: „Keď sa zotmie, prichádzam ja. Aká obdivuhodná bola viera tohto chlapca. Tak veril svojmu otcovi, že hoci nevedel, čo sa deje, tak veril a počúval pokyny svojho otca, až sa nakoniec zachránil. To je výzvou aj pre nás, aby sme dôverovali Bohu v každej chvíli svojho života. Len v dôvere v Boha bude naša záchrana. Veď každý z nás si uvedomuje, že v svojom živote je obmedzený. Boh nám posiela záchranu v svojom Synovi. On nám ukazuje cestu k Otcovi. Stačí mu len dôverovať.

ADE

Preto nastávajúce sviatky prežime v radosti z toho, že Boh splnil, čo kedysi sľúbil a poslal nám svojho syna, aby nás spasil. Nech tieto sviatky nie sú len prázdny dňami pripomienky narodenia akéhosi Ježiša, ale dňami, kedy vykročíme bližšie k Bohu, ktorý prostredníctvom svojho Syna vstúpil do vzťahu s nami, aby sme raz prežívali spoločenstvo s ním.

Amen.

25. 12. Narodenie Pána Ježiša

Lk 2,1-14

Byť dôstojným prijať Krista

Priblížiť veriacim vianočnú atmosféru betlehemskej jaskyne a poukázať na vzťah udalosti pred dvetisíc rokov s dnešným sviatkom.⁶

AI

Drahí veriaci, prajem požehnané a radostné vianočné sviatky.

KE

Pripomeňme si slová: **„Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle“** (Lk 2,14).

DI

To sú slová piesne, ktorú spieva anjelský zbor na zemi Bohu, ktorý sa stal človekom, dieťaťom Kristovi pri jeho narodení. Krátky spev, ale má v sebe hlboký a mnohovravný význam. V týchto slovách je nám otvorené celé

⁶ Porov.: ČESNOCHOV, G.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

tajomstvo Božieho Syna, ktorý prišiel spasiť svet. A podľa slov evanjelia, toto tajomstvo prekvapilo aj každé anjelské stvorenie.

Vieme, že keď sa Ježiš narodil, bola noc a svet spal v svojom hriechu. Bohužiaľ tento hriešny spánok uspáva človeka aj teraz. Málokto z ľudí bol dôstojný prísť v túto noc a pokloniť sa novonarodenému Kristovi. Boli to len pastieri, jednoduchí, prostí ľudia, ktorí mali slávne zjavenie anjelov, ktorí im oznámili narodenie Spasiteľa sveta. O tom píše evanjelista, keď zaznamenáva reč anjela, ktorý povedal pastierom: **„Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán“** (Lk 2,11). A tí istí pastieri mali možnosť počuť nádhernú pieseň, ktorá sa dnes spieva vo všetkých Božích chrámoch. Aj my sme sa spojili s našimi bratmi vo viere po celom svete, keď sme dnes spievali: **„Sláva Bohu na výsostiach“** (Lk 2,14).

PAR

Dnes, 25. decembra - slávime Vianoce, vtedy, keď sa naši pravoslávni bratia ešte len pripravujú k tomuto veľkému sviatku. Samotný dátum slávania Vianoc je dohovorený. Samozrejme, že vychádza približne na tú časť roka, keď sa naozaj uskutočnilo narodenie Krista. Ale nevieme presne, kedy to bolo. Dátum nemá žiaden principiálny význam. Počas mnohých storočí, svätá Cirkev určovala sviatky počas roka aj preto, aby vychovávala veriacich. Dodržať presnú historickú pravdu, nebolo cieľom, ale cieľom bolo oslávenie najhlavnejších udalostí zo života Ježiša Krista, Božej Matky a svätých. Preto niekedy nebrali do úvahy historickú presnosť. Napríklad je známe, v aké dni trpel a vstal z mŕtvych Ježiš Kristus. Ale aby si kresťania nemýlili tieto spásne udalosti so židovskou Veľkou nocou, slávnosť Kristovho zmŕtvychvstania, keď vychádza na dátum židovského sviatku, vždy sa premiestňuje o týždeň neskôr. Židovská Veľká noc sa vypočítava podľa lunárneho kalendára a kresťanská aj podľa lunárneho aj podľa slnečného.

Tak nás niektoré dohovory nemusia mýliť, treba pamätať na to, že to nie je najdôležitejšie. Samozrejme evanjeliá sú presnou historickou pravdou a všetko, čo je v nich zaznamenané sa naozaj uskutočnilo. Ale v čom môže byť nepresnosť? Jeden evanjelista zaznamenal tak, druhý inak. Jeden nám zdôraznil tie udalosti, ktoré boli podľa neho najdôležitejšie a druhí dali prednosť ďalším skutočnostiam. A môže byť, že jeden evanjelista naopak niečím rozšíril to, čo už bolo zaznamenané. Nemusí nás mýliť práve táto ľudská ohraničenosť, ktorá sa prejavovala v niektorých nepresnostiach. Naopak, práve to je svedectvo objektívnosti svätopiscov, ktorí nám dnes približujú narodenie Krista. A tak nemusíme brať ohľad na kalendárne rozdiely v západnej a východnej cirkevnej tradícii, ale mali by sme sa spolu tešiť z toho, že Boh sa stal človekom.

„... a na zemi pokoj ľudom dobrej vôle“ (Lk 2,14). Čím sa stali tieto slová pre ľudstvo? Hrozné prenasledovania veriacich zaliali celú zem krvou kresťanských vyznávačov: brat vydával brata na mučenie, otec manželku a deti, deti rodičov. Ľudské vzťahy, príbuzenstvo, všetko to bolo zničené.

Aj v našich časoch sa otriasajú štáty a národy, pokračujú medzinárodné a lokálne vojny, herézy, schizmy, škodlivé ideológie, ktoré chcú zruinovať naše storočné základy usporiadania rodiny, spoločnosti, štátu. Pod peknou maskou ľudských práv a solidarity chcú učiť naše deti zabíjať bezmocných: od nenarodených po nevyliciteľne chorých, učia nás prijímať a súhlasiť s hriechom sexuálneho spolužitia osôb rôzneho i rovnakého pohlavia. Kde je pokoj na zemi, ktorý bol ohlásený anjelmi? Kde je pokoj, ktorý priniesol na zem Kristus? Kde je pokoj, ktorý hlásajú evanjeliá a apoštoli, ktorý doniesli do všetkých kútov zeme a do všetkých národov?

MY

Špeciálne som zdôraznil, že len niekoľkí ľudia mali možnosť vidieť a prijať veľké tajomstvo vtelenia Krista. Zdôraznil som to preto, že by sme sa aj my mohli pripodobniť tým jednoduchým pastierom, ktorí boli svedkami tejto udalosti. U niektorých z vás môže vzniknúť otázka: „Kristus sa narodil dvetisíc rokov dozadu, tak ako sa môže narodiť teraz a ako sa môžeme stať svedkami jeho narodenia?“

Kresťanstvo - to nie je 'ešte jedna ideológia', ako nám to vtlačajú masmédiá a moderná spoločnosť. Kresťanstvo - to nie je včerašší deň, to nie je pripomenutie udalostí, ktoré sa niekedy odohrali. Kresťanstvo - to je dnešný deň, to je živá Božská účinkujúca sila. Všetko, čo sa deje v Kristovej Cirkvi, to nie je len svetlé pripomenutie, to je vždy nová a živá udalosť, bez ktorej by Cirkev neexistovala na zemi.

Tak preto svätá Cirkev v očakávaní Kristovho narodenia spieva: „Príde Kristus, Spasiteľ náš, cestu mu pripravme“ (*JKS 28*). Dajte pozor na tieto slová. V nich sa nehovorí, že Kristus sa narodil a preto to musíme sláviť. „Príde Kristus“ - tu je použitý budúci čas. To znamená, že Ježišovo narodenie je večnou, živou udalosťou v bytí celého sveta, v dejinách ľudstva, v našej osobnej spáse. Kristus sa neustále rodí, a miestom narodenia - opravdivou jaskyňou, pravými jasľami, kde ho uložili, sú naše srdcia! Tam sa uskutočňuje narodenie Spasiteľa! A tá udalosť, ktorá sa odohrala pred dvetisíc rokmi v Betleheme, a dnešný sviatok, je pre nás blízkou skutočnosťou.

ADE

V tieto dni môžeme priniesť svoje dary narodenému Kristovi. Ale aký dar môžeme dať Bohu? Čo my, bohatí na svoje hriechy, naozaj máme? Áno, každý z nás je bohatý na hriechy a nie na skutky lásky a milosrdenstva. Ale nepozeraјúc na to, každý z nás môže priniesť Bohu, čo znamená, že aj každému, kto je vedľa nás - svoju lásku a teplo svojho srdca. To sa týka nielen našich rodín, to sa vzťahuje na všetkých tých ľudí, ktorí s nami pracujú, žijú vedľa alebo náhodne ich stretávame. V tieto dni musíme urobiť všetko pre to, aby sa každému človeku dalo žiť šťastnejšie. Keď budeme podľa toho konať, tak máme nádej, že Ježiš Kristus, narodený pre našu spásu, nezostane bez našich darčiekov.

Amen.

Moje Dieťa Ježiš

Nezabudnime, že sviatky pokoja sú krátke a potrebné.

AI

Prales. V kruhu bojovníkov so šípmi sedí misionár. Keď číta z Biblie, za najpozitívnejšiu postavu považujú domorodci Judáša, lebo pre nich zrada bola hrdinským činom. Misionár je zúfalý, až kým nenarazí na ich starodávny zvyk: Niekedy si vymieňajú "Dieťa pokoja" - jeden rodič sa vzdá syna a pošle ho do cudzieho kmeňa, aby zabezpečilo pokoj.⁷

Misionár začne rozprávať o Bohu Otcovi ktorý taktiež zabezpečil pokoj medzi sebou a ľuďmi tak, že poslal svojho Syna.

V tieto dni si mnohí uvedomujú svoje životné omyly a mnohým zas robí ťažkosť priznať si svoj nesprávny štýl života. Chcú počas sviatkov Vianoc pookriať a chcú na bežný život zabudnúť... Prečo nezačať nový život s dieťaťom Ježišom?

KE

Dnes nám Cirkev zvláštnym spôsobom sprostredkúva stretnutie s malým Ježišom, ktorý chce každému z nás požehnať a každému z nás nadeľiť svojím požehnaním pokoj a lásku. Spev anjelov: **„Sláva Bohu“** (Lk 2,14) je adresovaný **„ľuďom dobrej vôle“** (Lk 2,14).

DI

Vianoce sú najväčším prejavom Božej lásky. **„Zjavila sa dobrota Boha, nášho Spasiteľa a Jeho láska k ľuďom“** (por. Tít, 3,4). Toto je rosa, ktorá na Vianoce padala z neba, nežnosť, ktorá sa spúšťala zhora.

Evanjelista Lukáš oznamuje, ako sa k anjelovi pridalo množstvo nebeského vojska, ktoré chválilo Boha: **„Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle“** (Lk 2,14). Anjeli svojou piesňou vyjadrujú zmysel toho, čo sa prihodilo; ohlasujú, že narodenie Dieťaťa uskutočňuje Božiu slávu a prináša ľuďom pokoj. Pokoj podľa biblického značenia označuje celok všetkých dobier, najmä odpustenie hriechov a dar Božieho Ducha. Biblický výraz pre pokoj je veľmi blízky výrazu **„milosť“**. Pokoj, ktorý daruje Boh, znamená oveľa viac ako neprítomnosť alebo odstránenie vojen a ľudských konfliktov. Označuje nanovo obnovenie, pokoj a synovský vzťah voči Bohu, to znamená jedným slovom: spasenie. Ospravedlnení vierou, hovorí apoštol, sme

⁷ Porov.: RICHARDSON, D.: *Dieťa pokoja*, Vydavateľstvo: EVS.

s Bohom v pokoji. V tomto zmysle sa pokoj stotožňuje so samotnou osobou Krista. „**Ved' On je náš pokoj!**“ (Ef 2, 14)

Izaiáš v 7. storočí pred n. l. predpovedal, že „**ľud, čo kráča vo tmách, uzrie veľké svetlo**“. Ide o proroctvo o Ježišovi Kristovi, ktorý bude Slnkom celého ľudstva. Aj my, dnešní ľudia potrebujeme svetlo, lebo sme na ceste k Nekonečnému. Ak sme aj tento rok, hoci aj s námahou kráčali cez tmu za svetlom, potom nás vianočná radosť skutočne teší a hreje. Ak sme sa v uplynulom roku stretali s Ježišom tak, že sme sa pritom stali „**viacej ľuďmi**“, potom máme o to väčší dôvod na radosť. Ak sme spolu s pokrokovými silami sveta zápasili za lepšiu a spravodlivejšiu svet bez Herodesov a násilia, tohoročné Vianoce sa pre nás sviatočnou oktávou a zimnou dovolenkou neskončia. Prosme o silu prežiť mystérium Vianoc pravdivo a s vierou, lebo kontemplácia „Božského“ nás privádza k hlbšiemu prežívaniu svojho vlastného ľudského tajomstva. Budme nositeľmi Svetla a rozdávajme ho.

PAR

Bez zveličovania môžeme povedať, že kresťanské prostredie na Slovensku je ohrozené, pretože kresťanské hodnoty sú spochybňované, ba dokonca zosmiešňované. Možno si poviete, že to nie je pravda, veď v televízii, v rozhlase a v časopisoch sa každý týždeň nájde zmienka o nejakej bohoslužbe či kresťanskej akcii. Áno, z tohto pohľadu by sa mohlo zdať, že Slovensko je zamerané a formované kresťansky. Ale, ale...

Preto sa učme od Márie byť pokorní, maličkí a vo všetkom odovzdaní Bohu. Iba pokora nás môže priviesť k pokoji. Keď sa budeme snažiť o cnosť pokory, naša modlitba bude viac poklonou ako prosbou. Už pre nás nebude dôležité to, po čom túžime my, ale začneme hľadať to, čo sa páči Pánovi, plniť „**Božiu vôľu**“. Sväté písmo nám hovorí: „**Božia vôľa je náš pokoj**.“ Mária, ktorá vždy hľadala a uskutočňovala Božiu vôľu, chce tomu naučiť i nás. Často sa modlime úprimne, jednoducho: „Mária, chcem aby si ma viedla k Ježišovi a k pokoji.“

Počas týchto dní, ale i počas celého roka, trochu veselosti v rodine je veľkou útechou pre všetkých. Pokoj si vyžaduje veľa porozumenia a veľkodušnosti, lebo aj keď sa máme radi, vždy sa nájde niečo, čo sa jednému či druhému nebude páčiť. Tu je potrebná svätá trpezlivosť, prameň šťastia - pripomína blahoslavený pápež Ján XXIII.

MY

„Čo robí človeka veľkým divom stvorenia a milým v Božích očiach? Čo robí človeka silným, silnejším ako celý svet? Čo robí človeka slabým, slabším než je dieťa? Čo ho robí tvrdým, tvrdším než je skala? Čo ho robí mäkkým, mäkkším ako vosk? To je láska! Čo možno prijať a čo samo vezme všetko? To je láska! To je láska! Čo potešuje, keď zlyhá každá útecha? To je láska! Takou láskou je len tá, ktorá sa nikdy ničím iným nestane.“

Chcem vám pretlmočiť rozprávanie muža o tom, ako vyzeral jeho život bez modlitby a potom s modlitbou. Hovorí: Pred niekoľkými rokmi som študoval na katolíckej škole, z ktorej ma niekoľkokrát chceli vylúčiť, pretože som bol narkoman, dokonca som i predával na ulici drogy. Moja matka bola veľmi chorá a ja som ju často urážal. Takýmto spôsobom života som žil nejakú dobu.

Prvýkrát som sa o Medžugorí dopytal od svojej mamy, ktorá tam bola na festivale mladých. Keď sa vrátila domov, spoločne s priateľmi založila modlitbovú skupinu a mňa nútili, aby som tam chodil. Samozrejme, že som sa pokúšal tomu vyhnúť, ako to len bolo možné a často sme sa preto pohádali. Asi po dvoch rokoch moja mama zomrela. Bol som zúfalý, ale nezmenil som sa. Jedného dňa mi môj otec povedal, že chce, aby som cestoval do Medžugoria, vybavil mi vízum, všetko zariadil.

Prvé dni v Medžugorí boli pre mňa ťažké, hlavne účasť na večernom programe, ale postupne sa mi to začalo páčiť. Tam som pochopil, že modlitba je dôležitá ako chlieb. Odvtedy som bol už viackrát v Medžugorí a vždy tu dostávam nové a nové dary. Moja viera sa prehĺbuje, odkrývam vážnosť sv. spovede, stretnutie s Ježišom v Eucharistii a predovšetkým dôležitosť a význam modlitby. Doma som sa často pokúšal modliť, dokonca som aj rád navštevoval modlitebné spoločenstvo a hoci som aj naďalej bral drogy, predsa len sa niečo zmenilo. Počas jednej adorácie som pocítil, že drogy k ničomu nevedú a skončil som s nimi. V rodine už nebolo viac nadávok a hádok. Postupne som sa už necítil dobre v spoločnosti mojich bývalých „priateľov“. Po škole som rád chodieval k rieke modliť sa. Postupne som začal chápať, ako ma Ježiš veľmi miluje a aká je modlitba dôležitá. Častokrát som pocítil, že skrze ňu je všetko možné. Diali sa so mnou neuveriteľné veci. V mojom srdci začala ožívať láska a Ježiš.

Keď sa modlíš, Božia radosť sa usídľuje v tvojom srdci a on ti dáva silu premôcť hriech a vnášať do sveta pokoj. Len modlitba mi pomáha, nič iné. Len prostredníctvom modlitby môžem znovu a znovu nachádzať Boha a s jeho pomocou byť lepším. Prosím vás všetkých, modlite sa veľa za pokoj, za vaše rodiny, známych, príbuzných i nepriateľov, za seba...

Aj vy hovoríte: Čas letí ako splašené kone... Vianoce sú tu opäť. Prežívame, že dvere sviatočných chvíľ sú pootvorené. Máme mlčať? Nerobiť nič zo sebou? Podporovať nepokoj svojho srdca?... Skonštatujeme, že sa to každý rok opakuje. To sme čo za veriaci? Aj keď len sviatoční. Dvere sviatkov, ktoré nás robia lepšími, sa otvárajú a my cez ne máme prejsť, nie ich iba otvoriť a to pre iných i sami pre seba.

Sme pripravení viesť tichý rozhovor so svojím bytím. A práve v takýchto chvíľach vypíname naše zablokované obranné mechanizmy a niekde v hĺbke v nás sa čosi dáva do pohybu. Čosi, čo hádam aj trošku bolí, ale čo je napokon

příjemné. Urobme niečo, aby sa naše splašené kone zastavili, aby sme svoj existenčný lomoz prerušili, aby sme my počuli tikať svoju ľudskú dušu.

V tomto životnom zhone si uvedomme, že centrom sviatkov je: dieťa. Ale aké dieťa? Dieťa z chladnej betlehemskej maštale, ale aj dieťa v nás. Asi preto majú Vianoce ako jediné zo všetkých sviatkov, tú neopakovateľnú smutno-veselú atmosféru.

Budme úprimní – práve kvôli stretnutiu s dieťaťom, zo všetkých sviatkov najhlbšie v nás zakotvili práve Vianoce. Nie náhodou sa po tieto dni my „dospeláci“ v čudnom nepokoji vraciame k tomuto času svojho života, v úsilí zachytiť aspoň pár zvukov zo stratenej hudby. Nie, nerobíme to kvôli sentimentálnej nostalgii, ale preto, aby sme lepšie rozumeli sami sebe a tomu, čo žijeme.

Dieťa Ježiš nás robí v tieto dni lepšími. To ono v nás prebúdzá to, čo si na zemi cez Vianoce vinšujeme – pokoj, lásku, ... Uvedomujeme si, že na periférii Betlehema sa narodil chlapec v chudobnej rodine Jozefa a Márie, ktorý dostal meno: Knieža pokoja? Preto pre seba i druhých vo vianočnej zvesti, ktorú ohlasujeme, vinšujeme pokoj, žiadame pre druhých a pre seba vlastne Kristov pokoj.

Tu sa však natíska otázka: Ak si teda vyprosujeme a želáme Kristov pokoj, v nás a mimo nás, čo vlastne vieme o tvorcovi a šíriteľovi skutočného pokoja? Poznáme ho? Plníme jeho vôľu?

A práve vianočné obdobie je skvelá príležitosť lepšie spoznávať tajomstvo Božieho Syna, priblížiť sa k nemu, či opäť s ním nadviazať kontakt. Podobne, ako traja biblickí tajomní mudrci z východných krajín (porov. Mt 2, 1-12). Zazreli hviezdu a vykročili za jej volaním. V Jeruzaleme „na hrade“ sa pýtali na miesto narodenia nového židovského Kráľa. Čo u miestneho despotu vyvolalo stav najväčšieho ohrozenia. Okamžite zvolaní veľkňazi a zákonníci poznali miesto narodenia židovského kráľa. Vedeli dať mudrcom učení a úplne presný výklad. Žiaľ, len teoreticky. Dnes by sme povedali, že virtuálne. Nepovedali: „Vieme, kde to je. My sme tam už boli. Podťe, zavedieme vás tam.“

Zdá sa, že od tých čias sa nič nezmenilo. Alebo my - novodobí Jeruzalemčania, vieme odpovedať, kde je Kristus, Knieža pokoja? Kde je miesto, kde ho možno nájsť?

Hej, naša odpoveď však má byť podložená. Čím? Predovšetkým vlastnou osobnou skúsenosťou zo stretnutia s Ježišom Kristom. Odpoveď väčšina z nás pozná. Niektorí aj učení s odborným výkladom. ...lebo aj nám sa môže ľahko stať, že k nám niekto príde a bude sa vypytovať na Božieho Syna. Novodobých mudrcov-hľadačov predsa denno-denne pribúda. No my im možno budeme musieť s hanbou priznať, že sme ho vlastne ešte nevideli a v tej maštali sme doteraz vôbec neboli. A tak sa mudrc-hľadač vyberie k maštali bez nás. Nepotrebuje nás. Smer mu totiž neukážeme my, ale hviezda, znamenie. Osobné znamenie niekoho iného. Ten niekto potom nájde

Krista v maštal'ke niekde na okraji novodobého Betlehema a do svojej krajiny pôjde inou cestou (por. Mt 2, 12) a bude naplnený dojmami zo stretnutia. A bude plný pokoja.

A nám ani nepovie, čo objavil...

A my si opäť budeme vinšovať pokoj. Lenže blahoslavený, ktorý šíri pokoj, je onen mudrc-hľadač. Ten totiž pokoj nevinšuje, ale ho šíri, rozdáva, pretože si dal pred tým námahu: hľadať Knieža pokoja. A keď ho objavil, zmenil sa mu celý život. A to je najdôležitejšia vec; to sú Vianoce...

Milovaní rodáci! Aj ja vám všetkým vinšujem pokoj. Kristov pokoj. Pokoj, ktorý plynie zo stretnutia s Pánom.

Takže poopravujem svoj vinš. Vinšujem vám, aby ste sa počas nastávajúcich vianočných sviatkov osobne stretli s Ježišom Kristom, a tak sa stali šíriteľmi jeho pokoja. A tí sú podľa slov Božieho Syna - blahoslavení (por. Mt 5,9).

ADE

Nežijeme v pralese. Postavme sa rázne a zásadovo na stranu Ježiša a nie Judáša. Ježiš čaká na našu spoluprácu.

Amen.

26. 12. Sv. Štefana prvého mučeníka

Mt 10,17-22

Pozerať sa na Vianoce očami viery

Predstaviť sv. Štefana ako príklad toho, čo znamená prijať Ježišovo pozvanie k nasledovaniu a vytrvať.⁸

AI

Mnohí z vás poznajú vyjadrenie: „Prišlo to ako blesk z jasného neba!“ Použijeme ho vtedy, keď sa stalo čosi úplne nezvyčajné, čo nikto nečakal a nikto ani len netušil. A častokrát sa jedná o nepríjemnú udalosť, presne ako i blesk na jasnom nebi neveští nič dobré.

KE

Ježiš nás v dnešnom evanjeliu pripravuje na takýto „blesk z jasného neba“, keď hovorí: **„Chráňte sa ľudí, lebo vás vydajú súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach a pre mňa vás budú vláčiť pred vladárov a kráľov“** (Mt 10,17-18a).

DI

⁸ Porov.: PAVLIKOVSKÝ, T.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

Aj tieto dnešné Ježišove slová prichádzajú ako „blesk z jasného neba“. Lepšie to pochopíme, ak sa vrátíme na začiatok Ježišovho verejného účinkovania.

Ježiš prichádza za Jánom a Ondrejom a volá ich, aby ho nasledovali. Vtedy im hovorí: **„Pod'te za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“** Posiela ich k ľuďom. A oni sa nechajú osloviť, zanechávajú všetko v jednom okamihu a idú za ním. Na inom mieste hovorí Ježiš aj o odmene: „Kto dokáže všetko pre mňa opustiť, stonásobne viac dostane.“ A ten istý Ježiš, ktorý prichádza k rybárom a žiada od nich tak veľa – totálnu odovzdanosť, vernosť a dôveru; ten Ježiš, ktorý tak veľa sľubuje – stonásobnú odmenu, ten Ježiš dnes vyslovuje tieto slová: „Chráňte sa ľudí!“ Je to zvláštne a súčasne dojímavé. Sú to vážne slová. Slová, ktoré im prikazujú ísť vlastnou osamelou cestou. Slová, ktoré ich upriamujú jedine na Pána. Sú to slová, ktoré im majú neustále pripomínať, že pomoc pri nesení ťažkého bremena svojej úlohy a zodpovednosti, nájdu iba u neho. Na poslov teda čaká prenasledovanie a súd. To je nevyhnutná súčasť jeho nasledovania – utrpenie počas ich misie. A tak ako pri povolaní Ježiš nielen veľa žiadal, ale i veľa sľuboval, tak i teraz nielen varuje a vystríha, ale prisľubuje aj pomoc:

„Nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané, čo máte povedať.“ Tak ako neostane nepovšimnutá radikálnosť rozhodnutia pre nasledovanie a bude bohato odmenená, tak ani vo chvíľach utrpenia a prenasledovania nenechá Ježiš svojich žiakov bez pomoci a dokonca ich za to ešte aj odmení: „Kto vytrvá do konca, bude spasený.“

PAR

„Chráňte sa ľudí!“....„brat vydá na smrť brata“„deti povstanú proti rodičom“ - čítame v dnešnom evanjeliu a pýtame sa, prečo také tvrdé slová práve na Vianoce! Zdá sa, ako keby práve dnešný sviatok sv. Štefana - prvého mučeníka, prichádzal ako blesk z jasného neba a pomerne rýchlo nás vytrhol z vianočnej idyly. To je teda radikálna zmena! Každému totiž v týchto dňoch prajeme požehnané sviatky, plné pokoja a lásky alebo hovoríme to známe: Šťastné a veselé! A tu je zrazu pred nami výstraha: Majte sa na pozore pred ľuďmi!

Prečo si teda Cirkev pripomína tragické ukameňovanie deň po tom, čo sme si pripomenuli pokojné a radostné narodenie Pána Ježiša? Neuberá tento krutý príbeh o výsmechu a príšernej poprave - na kráse Vianoc? A aké miesto majú v dnešný deň v druhý deň oktávy Narodenia Pána, slová evanjelia: „Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život.“, keď sa pri štedrovečernom stole schádza celá rodina? Sú vari Vianoce záležitosťou jedného dňa?

Týmito otázkami som nechcel spochybniť význam Vianoc a dnešného sviatku, ale priviesť vás i seba k tomu, aby sme sa zamysleli nad podstatou týchto sviatkov. Ak sa na Vianoce pozeráme iba prostredníctvom našich piatich zmyslov, tak nikdy nepochopíme, aké miesto tu má dnešný sviatok. Ak sa totiž

budeme na Vianoce pozerat' iba našimi telesnými očami, tak vo sv. Štefanovi budeme vidieť iba opis smrti statočného muža. Ak budeme vnímať Vianoce iba cez naše uši, v ktorých nám znejú pokojné a radostné koledy a priania, tak dnešné Ježišove slová nám budú pripadať ako najistejší spôsob, ako stratiť všetkých nasledovníkov.

Vianoce si v prvom rade vyžadujú oči a uši viery! Oči viery – aby sme v umučení sv. Štefana videli narodenie – narodenie sa pre nebo, a nie jeho bolestnú a tragickú smrť. Niektoré cudzie jazyky na to pamätajú a tento aspekt majú v názve týchto sviatkov – napríklad „il Natale“ v taliančine. Pohľad viery je dôležitý aj preto, aby sme v novonarodenom Dieťati nevideli iba Ježiša ležiaceho vedľa Márie a Jozefa, ale Ježiša, ktorý stojí po pravici Boha – tak ako ho videl sv. Štefan. Sú potrebné uši viery, aby nám dnešné Ježišove slová zneli ako pozvanie k nasledovaniu a nie ako zastrašovanie. Ak tieto slová prijmem s vierou, tak v nich budeme „počuť“ narážku na to, čo sme si povedali v úvode, že sú to slová, ktoré majú nielen vtedajším Ježišovým poslucháčom, ale i nám neustále pripomínať, že pomoc pri nesení ťažkého bremena svojej úlohy a zodpovednosti, nájdeme iba u neho.

Keď sa na Vianoce budeme takto pozerat', tak pochopíme, že dnešný sviatok sv. Štefana tu má svoje miesto. Totiž sv. Štefan je príkladom toho, čo znamená prijať Ježišovo pozvanie k nasledovaniu a vytrvať. Stal sa mužom plným viery a Ducha Svätého, mnohí neboli schopní čeliť múdrosti a Duchu, ktorým hovoril. Aj vďaka týmto darom ho spoločenstvo prvotnej Cirkvi vybralo pre diakonskú službu. Bol plný evanjeliovej sily, s ktorou hlásal radostnú zvesť, odvážne hovoril o vzkriesenom Kristovi a vydával o ňom svedectvo. Na ňom sa takmer do bodky spĺňajú slová dnešného evanjelia: **„Vydajú vás súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach a pre mňa vás budú vláčiť pred vládarov a kráľov, aby ste vydali svedectvo im aj pohanom.“** Štefan čerpal silu z Krista a to ho premieňalo vnútorne i navonok. Vďaka tejto sile vytrval v boji až do konca. Vytrval, lebo jeho vytrvalosť sa nezakladala na jeho vlastnej sile vôle, ale na nádeji, že sa splnia Božie prisľúbenia: „Kto vytrvá do konca, bude spasený.“

Dnešnej evanjeliovej stati predchádza ešte jedna veta, ktorá sa ale nečíta: **„Hľa posielam vás ako ovce medzi vlkov.“** Ak si predstavíme situáciu kameňovania sv. Štefana, tak to mohlo pokojne vyzerat' tak, ako je to naznačené v týchto riadkoch – sv. Štefan sám medzi rozzúrenými vlkmi. V tomto obraze by si asi ťažko našli miesto slová odpustenia. A predsa ich Štefan dokázal vysloviť! Aj tu sa ukazuje, že takú silu mohol mať iba od Krista!

MY

Veľmi krátky, ale poučný príbeh hovorí o jednom kráľovi, ktorý chcel dobyť krajinu svojich nepriateľov a všetkých ich zničiť. Neskôr ho videli s nepriateľmi stolovať a žartovať. „Nechcel si ty vlastne zničiť svojich nepriateľov?“ opýtali sa ho. „Zničil som ich“, odpovedal, „urobil som z nich svojich priateľov.“

Aj sv. Štefan urobil zo svojich mučiteľov – nepriateľov svojich priateľov, lebo im odpustil, keď povedal: „Pane, nezapočítaj im tento hriech.“

Prijat' Ježiša, stať sa mu podobným, trpieť s Ježišom ...k tomu pozýva aj nás. Nemáme sa však spoliehať na svoje vlastné sily, ale svoju nádej vkladať do neho. Ak potom pri jeho nasledovaní zakúsime utrpenie a nenávisť a i napriek tomu mu zostaneme verní, za odmenu dostaneme večný život. V tom je nám príkladom dnešný svätec - sv. Štefan. A je nám aj vzorom veľkodušného odpustenia. A práve odpustenie má počas Vianoc prvoradé miesto.

Pravdepodobne nebudeme povolaní k takému hrdinstvu ako sv. Štefan. Všetci však každý deň môžeme podstúpiť veľa drobných mučeníctiev v podobe rôznych obiet. Silu k tomu nám dá sám Ježiš, lebo zdanlivo bezmocné dieťa je skutočným Pánom neba i zeme!

ADE

Ešte stále vám pripadá dnešný sviatok ako narušenie vianočnej pohody? Je ešte stále neočakávaným bleskom na jasnom nebi? Verím, že nie. Treba však stále pamätať na to, že Vianoce si vyžadujú správny pohľad, pohľad viery. Nech je nám v tomto príklade dnešný svätec sv. Štefan. A to vám zo srdca prajem.

Amen.

Sviatok Svätej rodiny

Mt 2,13-15,19-23

V rodine je základ a sila

Poukázať na potrebu katolíckych rodín v dnešnom svete.⁹

AI

Každý z nás veľmi dobre vie, že Vianoce sú sviatkami rodiny. V tomto čase sa možno po dlhom čase stretne viac rodín. Pre niektoré rodiny sú Vianoce možno jediným časom, kedy sa stretávajú. A preto sa nedivme, že Cirkev využíva túto príležitosť a chce, keď už nás má po hromade, aby sme uvažovali o svojej rodine a aby sme sa spoločne porovnávali s rodinou nazaretskou. Dáva nám sviatok Svätej rodiny ako vzor a povzbudenie.

KE

V evanjeliu sme mohli počuť tieto slová: **„On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel“ (Mt. 2,14), a potom: „On vstal, vzal dieťa i jeho matku a vrátil sa“ (Mt. 2,21).**

DI

⁹ Porov.: BALÁSZ, P.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

Tieto slová nám dávajú do popredia ideálnu rodinu. Určite sa v nás teraz objavila otázka: Aká je ideálna rodina? Ideálna rodina je rodina, ktorá je funkčná. Nehovoríme dokonalá. Dokonalá rodina nejestvuje. Rozdiel medzi dokonalým a funkčným pochopíme, keď sa pozrieme napríklad na auto. Auto môže mať hrdzu, môže mať potrhané potahy, môže byť zablatené, ale ak má dobrý spoľahlivý motor, potom je funkčné. Funkčné auto je auto, ktoré spĺňa funkciu, pre ktorú bolo vytvorené. Ale teraz sa nám tu vynára ďalšia otázka: Čo je funkciou rodiny? Funkciou rodiny je možnosť, daná každému jednému jej členovi, vyrásť na zrelého človeka. Zrelý a dospelý človek má jasný zmysel pre vlastnú identitu: vie kto je, vie jasne odlíšiť seba samého od iných ľudí a ktorý má vybudované a jasne vyznačené hranice. Ale aby sa človek mohol dopracovať k spoznaniu vlastnej identity, k tomu potrebuje dobre zázemie a tým zázemím je samotná rodina.

A tu sa dostávame k otázke: Čo je to rodina? Je veľa definícií rodiny. Jednou z najkrajších je táto: Rodina je miesto, kde sa človek cíti dostatočne bezpečným na to, aby mohol byť sám sebou a aby si tam mohol vybudovať svoju vlastnú identitu. Čo to inými slovami znamená je to, čo popisuje nový Katechizmus Katolíckej cirkvi - zdôrazňuje povinnosť rodičov uznať, že ich dieťa je aj dieťaťom Božím a že ho musia rešpektovať ako ľudskú osobu. Teda nemusia rozumieť celkom tomu, čo s ním Boh plánuje. Musia mu ale asistovať v tom, aby v sebe rozvinul, čo mu Boh vložil do srdca. Rodina je to miesto, kde dieťa môže prejavovať nielen svoje čnosti a silné stránky, ale aj svoje chyby a negatívne stránky. Rodina je miesto, ktoré moje silné stránky ocení, povzbudí ma k ešte väčšiemu rastu v nich. Je to však aj miesto, ktoré ma neprestane milovať, aj keď prejavím svoje negatíva.

Človek je povolaný k rastu... Rodina má však so mnou trpezlivosť, lebo vie, že rast nie je záležitosťou jednej noci. Je to celoživotný proces. Rodina je miesto, kde panuje bezhraničná dôvera. Iba tieto veci sa v zdravej rodine netolerujú: podvod, klamstvo, pretváрка, neochota rásť, neochota niečo so sebou robiť.

PAR

Pozrime sa teraz na nazaretskú rodinu. Ježišovi rodičia iste nerozumeli všetkému, čo sa s Ježišom dialo. Ale rešpektovali to a Ježišovi asistovali v tom, že sa stal tým, čím sa stal. Možno sv. Jozef vôbec nechápal slovám, ktoré mu odznali vo sne, ale vedel, že je to pre dobro celej jeho rodiny. On konal to, čo považoval za správne: „vstal, vzal dieťa i jeho matku“. Koľko rodín je teraz už bez otca? Koľkí sa zláknu nejakej malej životnej prekážky a kvôli tomu zanechajú rodinu? Koľkí sú takí, že odídu za prácou do zahraničia a zabudnú na svoju rodinu doma?! Tieto otázky, drahí bratia a sestry, sú možno pre vás, ktorí ste sa stretli celá rodina aj tieto Vianoce, nepochopiteľné, ale musíme si uvedomiť, že sú reálne a mohli by sme povedať, že v dnešnej dobe už aj moderné. Niektoré dnešné rodiny vôbec nevedia spoločne riešiť problémy. Robia sa, že sú zrelí a dospelí ľudia a že ich rodina je „Dokonalá rodina“. Ale pravý opak je pravdou. Takáto rodina nie je už ani „Funkčnou rodinou“. Lebo

ako sme si už povedali, funkčnosť závisí od dobrého a spoľahlivého motora. A tu dozaista niečo chýba. Týmto spoľahlivým motorom je láska. Láska rodiča voči dieťaťu a naopak. Láska manžela k manželke a naopak, a láska medzi súrodencami. V rodine kde bude panovať láska a porozumenie, sa bude každý problém riešiť spoločne, a vtedy budeme môcť povedať, že rodina je „Funkčnou rodinou“. Preto nechcime, aby naša rodina vyzerala navonok dokonalá, ale aby bola funkčná. Aby otcovia a aj matky podľa príkladu sv. Jozefa vedeli vždy konať to, čo je potrebné pre celú rodinu a aby sa nebáli toho, že prídu ťažkosti.

MY

Nezabudnime, že výchova detí je vo vašich rukách, aj keď možno niekedy viacerým skutočnostiam vôbec nechápeme.

Už sme toľko rozprávali o rodine a o rodičoch. Ale deti majú takisto účasť na rodinnom spoložití. Vy deti, ste tí, ktorí nikdy nemôžete odplatiť rodičom všetky dobrodenia, obety, starosti, lásku i slzy, ktoré pre vás, len aby vám bol dobre, v živote, priniesli. Vždy zostanete ich dlžníkmi aj keď urobíte všetko, čo je vo vašej moci. Tým väčší trest privolávate na svoju hlavu, keď sa za dobré odmeňujete zlým. Keď budete rodičom strpčovať život v starobe. Všetko krásne zobrazuje príklad. V tomto príklade by ste si mali uvedomiť, deti a mládež, dôležitosť rodiny a dôležitosť lásky v rodine.

Boli dvaja starí dobrí priatelia. Jednému sa vodilo dobre, mal dobré deti, druhý mal trpkú starobu, lebo jeho deti boli bez lásky a citu. Raz sa na to sťažoval svojmu priateľovi. Ten mu prisľúbil pomoc, keď sa zachová podľa jeho rady. Vrátil sa domov, urobil podľa rady priateľovej. Zavolať si dcéru a syna a aj nevestu a zať a hovoril: „Pozorujem, že chradnem a že mi nie je dobre. Na starosť som si niečo ušetril. Je to tu v debničke pod posteľou. Až zomriem, potom sa s tým rovnakým dielom rozdeľte“. Ako náhle deti počuli, že otec ešte niečo má, hneď sa v láske a službe predbiehali a starému otcovi nastali teraz zlaté časy. Zomrel. Sotva bolo po pohrebe, všetci štyria sa ponáhľali, aby otvorili debničku a podelili sa s dedičstvom. Rýchlo odhodli vrchnák i papier, ktorý ležal na vrchu. Tu zostanú stáť ako sochy, lebo zistili, ako boli oklamaní. Čo bolo v debničke? Staré železo! Staré kusy podkov, polámané klince, nepotrebné pánty a podobné haraburdie. Až teraz si všimnú, že je čosi na papieri veľkými písmenami napísané. Zdvihnú ho a čítajú: „Aká láska, taká odmena“.

Zahanbení, ale tiež poučení odchádzali. Nečakajme vždy len nejaké dobré a nebudme ako deti z vypočutého príbehu, že v našej rodine sa láska prejavuje len vtedy, keď je nám niečo prisľúbené a keď ide o nejaké materiálne dedičstvo. Nezabúdajme nikdy na lásku, v žiadnych životných

ťažkostiach. Lebo len ten dostane veľkú odmenu, kto opravdivo miluje. Uvedomme si, že najlepšou školou na lásku je rodina.

ADE

Pane, daj nám ducha nazaretskej rodiny, aby sme sa mohli v našich rodinách učiť milovať. Milovať predovšetkým teba a cez teba našich blízkych. Daj aby sme vždy konali to, čo je pre naše rodiny najlepšie a aby sme nikdy nezabudli na to, že naše rodiny nemajú byť „dokonalé“, ale „funkčné“.

Amen.

Zjavenie Pána "B"

Mt 2,1-12

„Hľadanie“

*Nanovo, osobne a denno-denne prežívať vo svojom živote
tajomstvo Vianoc.¹⁰*

AI

Už sa vám niekedy stalo, že ste sa ocitli uprostred mesta s adresou v ruke a s bezradným pohľadom ste sa obzerali okolo seba, uvažujúc koho z náhliaceho sa davu položením otázky poprosíte o pomoc? Či kráčajúc po chodníku vás zahĺbených do myšlienok náhle vyrušili brzdy auta, ktoré zastavilo pri vás a zo stiahnutého okienka zaznela otázka obsahujúca nejakú prosbu?

Takéto a im podobné situácie pri ktorých kladieme, alebo sú nám kladené otázky, nie sú nikomu z nás neznáme.

KE

V dnešnom Božom slove zaznieva otázka: **„Kde je ten novonarodený židovský kráľ?“** (Mt 2,2).

DI

Exegéti rozdeľujú druhú kapitolu Matúšovho evanjelia na štyri časti. V dnešnom evanjeliu zaznieva prvá časť, ktorá sa označuje titulom „kľanenie sa mudrcov.“ Oproti Lukášovi, ktorý sa podrobnejšie venuje narodeniu Ježiša Krista, nachádzame u Matúša len stručnú zmienku. Jeden verš mu postačuje na to, aby udal dobu, miesto ako aj postavy mudrcov, ktorí prišli od východu do Jeruzalema s otázkou prezrádzajúcou v ich srdci obrovskú túžbu. Dôvodom tejto stručnosti je akiste snaha o upriamenie našej pozornosti na to, čo by sme mohli pri prípadnom 'prifarbenom' podaní Ježišovho narodenia prehliadnuť.

¹⁰ Porov.: TOMAGA, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

To, na čo chce svätopisec upriamiť pozornosť, je v dnešnom Božom slove obsiahnuté v otázkach. A to v otázke, ktorú kladú mudrci v druhom verši:

„Kde je ten novonarodený židovský kráľ?“; ale aj v otázke, ktorú kladie Herodes: „...kde sa má narodiť Mesiáš?“ Otázky by sa nám pri letmom pohľade na evanjeliu stať mohli zdať podobné, no predsa sú diametrálne rozdielne. Rozdielnosť je nielen vzhľadom na motív pýtajúceho sa, ale aj na obsah ako aj účinok, ktorý v pýtajúcom vyvolajú. A tak máme pred sebou osoby mudrcov a Herodesa; osoby, ktoré sa pýtajú. Skôr ako si rozoberieme samotné rozdielnosti v ich otázkach, je potrebné pre lepšie pochopenie textu, priblížiť si postavy pýtajúcich sa.

Mudrci, králi, astrológovia, mágovia - to všetko sú rôzne pomenovania, ktorými sú označovaní. Písmo hovorí, že prišli od východu. Výraz mágovia hovorí pre Perziu, týmto pojmom sa označovala perzská kňazská kasta. Ich znalosť astrológie ukazuje - na Babylon a dary, ktoré so sebou priniesli - na Arábiu. Z otázky, ktorú kladú, je zrejmé, že sa jednalo o pohanov. Nepýtajú sa totiž na Mesiáša, ale na židovského kráľa. S týmto výrazom sa stretneme ešte raz a to u Jána, v súvislosti s nápisom, ktorý dal vyhotoviť Pilát a pripevniť na kríž: „Bolo tam napísané Ježiš Nazaretský židovský kráľ“ Ďalej môžeme na ich adresu vysloviť, že sú hľadajúcimi ľuďmi, ktorí vedia čítať znamenia čias. Dokážu opustiť svoje pohodlie a vybrať sa mu pokloniť. Nesmierna vytrvalosť a túžba ich poháňajú vpred. Ich dôvod cesty v nás musí vyvolať úžas: „Videli sme jeho hviezdu... a prišli sme sa mu pokloniť.“ Odmenou im je nesmierna radosť zo stretnutia. Naproti tomu v Herodesovi už len vyslovená otázka spôsobuje strach: „Keď to počul Herodes rozrušil sa...“ Herodes je mužom bez škrupúl, žijúci v ustavičnom strachu o prípadnú stratu trónu. Z jeho otázky však badať, že hoci bol Idumejec, poznal prisľúbenia, ktoré Boh dal vyvolenému izraelskému národu. Napriek tomu nie je schopný chváliť Boha, že je verný vo svojich prisľúbeniach. Strach z „ohrozenia“ ho úplne pohlcuje a koná v jeho zajatí. Zvoláva veľkňazov a zákonníkov, potajomky aj mudrcov a predstiera, že sa mu chce pokloniť, no jeho jediným úsilím je: zbaviť sa Mesiáša. Jeho slepota je až taká, že prerastá do konania proti Bohu, myslíac si, že zvládne tento boj. No Boh sa nedá zahanbiť a marí jeho úmysly: „A keď vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.“

PAR

Necháme sa povzbudiť cestou mudrcov za Kristom? Alebo si povieme, „ale veď moja cesta hľadania je úplne iná“. Sme si tým naozaj takí istí? Ich cesta bola ďaleká a náročná. Aj my častokrát prichádzame z veľkej diaľky svojho hriechu za Kristom. Ak sa však necháme povzbudiť mudrcmi od východu, bude nás poháňať obrovská túžba po stretnutí s Kristom, napriek naším biedam. No ak si zoberieme za vzor Herodesa - jeho strach, vzdialíme sa ešte viac, hoci budeme vedieť, že iba Ježiš nás môže uzdraviť. Cieľom ich putovania bola poklona, vzdanie holdu. My máme snád' iný cieľ, keď

prichádzame do chrámu? S akou otázkou sme sem dnes vykročili? Je v nás túžba po stretnutí s Kristom? Napĺňa nás stretnutie s ním nesmiernou radosťou? Otázka, ktorú si kládli mudrci, ale i Herodes, nič nestratila na aktuálnosti. Je to otázka, ktorá neznesie, aby zostala nezodpovedaná. Možno ju odkladať, ale nemožno na ňu neodpovedať. Otázka vyžaduje existenciálnu odpoveď, odpoveď celého človeka. Je to odpoveď, ktorá je okamžite konfrontovaná s pravdou, tu sa nedá nič predstierať. Možno si povieť načo toľko otázok? Čo tým chce povedať? Tieto otázky nemajú za cieľ zdeptať, nechcú zatlačiť do prachu zeme. Ich cieľom je: pohnúť tak mňa, ako i vás k odpovediam. K odpovediam, ktoré nám môžu pomôcť nanovo, osobne prežiť tajomstvo Vianoc.

MY

Aké budú moje odpovede?

O tom, že môžu byť rôzne, svedčia aj nasledujúce vety vybraté z denníka istej dvanásť ročnej Moniky: Včera sme prekrásne ozdobili najväčší vianočný stromček, aký sme kedy mali. Smrek v našej záhrade už dávno žiari leskom elektrických sviečok. Vlni sme sa ešte museli strašne hanbiť, lebo my jediná sme ich nemali. Všetci ostatní ich však mali. Mama neznáša Vianoce, lebo každý rok musí na ne pozvať dve pratety, ktoré nenávidí. Ja ich mám rada, lebo mi vždy najviac donesú. Dnes je jediný deň v roku, keď ideme do kostola. Mama chodí len preto, aby ju ľudia neohovárali. Dostala som veľa darčiekov. Pred ich vybaľovaním pratety chceli spievať koledy, ale my všetci sme boli proti, lebo v telke dávali film. A potom to začalo. Otec mi konečne podaroval mp4, pratety malý sporák a od mamy som dostala kufrík s kozmetikou. Potom sme jedli vianočného kapra a sadli sme si pred telku. O tri dni do Monikinho denníka pribudli tieto napísané slová: Dnes ráno otec porúbal vianočný stromček. Mame z neho už priveľmi padalo ihličie. Pratety včera odcestovali. Mama je rada, že sú konečne preč. Obrus, ktorý od nich dostala, dala hneď do vreca so šatstvom určeným do zberu. Bol jej príliš gýčový. Mám taký smiešny pocit. Celé týždne som sa tešila na Vianoce a jediné, čo mi teraz ostalo, je veľká prázdnota a sklamanie. Vianoce sa slávia preto, lebo sa narodil Ježiš. Ale o tom som doma nič nevidela a nepočula. Otec a mama neveria v Boha. Môžu potom vôbec sláviť Vianoce?

A čo my - drahí bratia a sestry...? Dnes, keď prežívame záver vianočného obdobia, môžeme s radosťou v srdci povedať, že sme slávili milostiplné vianočné sviatky, alebo musíme smutne konštatovať, že sme síce slávili Vianoce plných stolov, lež prázdnych srdcí?

ADE

Aj pri tejto svätej omši si vyprosujme od Pána milosť úprimnosti a odvahy, ktorá nás pohne k hľadaniu odpovedí na dnešné otázky, no najmä na otázku: „...kde sa má narodiť Mesiáš?“ Ak som už našiel správnu odpoveď,

potom už nikdy nebudem musieť čakať na Vianoce, lebo ja, ty, my - ich budeme dennodenne prežívať. No ak sa nám to však tohto roku nepodarilo, nebudíme z toho smutní. Ved' Ježiš sa chce narodiť v našich srdciach každý deň - nielen na Vianoce. Hľadajme ho teda s dychtivou túžbou.

Amen.

Prvá nedeľa v pôstnom období „B“

Mk 1,12-15

Miesto pre Boha

Odísť na púšť.¹¹

AI

Boli ste už niekedy na púšti? Pokiaľ nie sme nejakí veľkí dobrodruhovia, toto slovíčko nás veľmi nenadchýňa. Ale práve dnes nás evanjelium na „púšť“ pozýva. Pozýva nás na púšť ako na miesto stretnutia s Bohom.

KE

Autor sv. Evanjelia podľa Marka píše, že: **„Duch hnal Ježiša na púšť“** (Mk 1,13).

DI

My, keď počujeme slovo púšť, tak nás hneď napadne samý piesok, pieskové duny, ktoré nie sú rozoznatel'né jedna od druhej, žiadna zeleň, ťavy, neznesiteľná horúčava a sucho. V časoch Pána Ježiša však púšťou nazývali pusté územie zarastené nízkym krovím, posiate skalami, ktoré boli útočiskom divej zveri. Evanjelista nám chce povedať, že Ježiš odišiel jednoducho do samoty. Mal sa pripraviť na ťažké poslanie. Nemusel to urobiť, ale spravil tak kvôli nám, aby nám zanechal príklad. Odišiel na púšť a tam ho diabol pokúšal.¹² V Starom zákone sa púšť predstavovala ako sídlo zlých duchov. Je to miesto, kde človek bojuje so zlom, ale kde sa ho súčasne aj zbavuje. Starozákonný Izrael putoval po púšti 40 rokov, kým sa očistil a mohol vstúpiť do zasnúbenej zeme. Taktiež Ján Krstiteľ pôsobil a hlásal krst pokánia na púšti. Taktiež do samoty odchádzali starokresťanskí otcovia, ktorých voláme aj otcovia púšte, aby bojovali s démonmi, svojimi chybami a cvičili sa v čnostiach. Ako vidíme, púšť je miestom, kde sa bojuje so zlým.

PAR

Aj vy to istotne poznáte, že keď je človek sám v tichu, začne sa zamýšľať sám nad sebou, ale taktiež ho napadajú zlé myšlienky a pokúšenia, voči ktorým musí bojovať. Stojíme na začiatku pôstu a tiež by sme sa mali

¹¹ Porov.: REINER, M., M.,: Seminár. Spišská Kapitula, 2009.

¹² Porov. Mk 1, 13

odobrať na púšť. Nie, nebojte sa! Nemusíme pri tom opustiť naše domovy. Ten kúsok samoty by sme si mali vytvoriť hlavne každý vo svojom srdci. Očistiť si ho a pripraviť na lepšie pochopenie a prežitie veľkonočného tajomstva. Naše srdce je plné nepotrebných vecí. Už teraz predávajú v supermarketoch veľkonočných zajacov a my možno premýšľame o šibačke a oblievačke, aké budeme piecť cez sviatky koláče, kedy kúpime čokoládové vajička a šunku... To budú pre nás skutočné sviatky? A keby sme tieto veci nemali, sviatky by neboli? Na čo nám je potom pôst? My sa cez pôst pripravujeme na čosi oveľa väčšie a vzácnejšie ako je oblievačka či šunka. Pripravujeme sa na oslavu víťazstva Pána Ježiša. On vstal z mŕtvych! A to pre nás znamená, že zvíťazil nad smrťou a hriechom a my môžeme žiť. Žiť ako slobodné Božie deti a už nás nemusí zväzovať žiadny hriech, žiadny strach či nedokonalosť...

Ale tak, ako sa športovci pripravujú na zápas či preteky tréningom, ako sa študent chystá na skúšku, ako snúbenci pripravujú svadbu, ako sa horolezci pripravujú na výstup, tak aj my sa musíme na túto oslavu víťazstva zodpovedne pripraviť. A to tým, že vo svojom srdci vytvoríme kúsok miesta pre neho, že vytvoríme vo svojom srdci kúsok samoty, aby to miesto mohol zaplniť on. Možno si povie: „To sa ľahko hovorí! Celý deň som v práci, potom prídem domov, čakajú ma deti. Venujem sa im a večer som taký unavený a som rád, že spím... Kedy si mám vytvoriť tu samotu?“, alebo: „Chodím do školy, ráno skoro vstávam, poobede mám krúžok, vraciam sa neskoro a musím sa učiť na druhý deň. Kedy ja mám čas na samotu?“ Nie, od nás sa nevyžaduje, aby sme sa kdesi zavreli a zabudli na všetko a už istotne nie, aby sme zanedbali svoje povinnosti. Niekedy postačí, aby sme sa nenapíňali zbytočným hlukom, ako to zvyčajne robíme. Prídeme domov a prvé čo spravíme je, že zapneme rádio alebo televízor. Čo tak ho nezapnúť? Mladí, keď cestujú autobusom, tak prvé čo spravia keď nastúpia je, že si dajú slúchadlá do uší a pustia hudbu z MP3. Čo tak nepočúvať nič? Keď máme chvíľu čas, už chytáme do rúk mobil a hráme sa s ním. Čo tak odložiť ho na chvíľu na poličku? Pre mnohých je to problém, lebo vtedy si uvedomia, že sú len sami so sebou a že sami so sebou, so svojimi myšlienkami musia vydržať. Ale to je dobre, lebo v tichu si viac začneme všímať seba, svoje pocity a túžby, viac si začneme všímať druhých. Ak si dokážeme vytvoriť ticho a zažiť kúsok samoty púšte, ak sa dokážeme nad sebou zamýšľať, zistíme, že nás to mení, že nás Boh mení. Je to ako pohybovať sa vonku na slnku a bez toho, aby sme k tomu nejako prispeli, slnko nás opáli. Boh nás tiež túži takto opáliť, túži nás zmeniť, len chce, aby sme mu vo svojom vnútri uvoľnili kúsok priestoru. Táto zmena nás bude viesť v pôste k ďalším dobrým skutkom.

MY

V čom a ako sa to mňa, nás dotýka? Môžem napovedať príklad.

K osamelému pustovníkovi prišli jedného dňa ľudia. Opýtali sa ho: „Otče, prečo žijete takto v tichu? Aký to má zmysel?“ Pustovník práve čerpal vodu z

hlbokej nádrže. Načrel vodu a povedal: „Čo vidíte?“ „Svoj rozmazaný obraz.“ Po chvíľke, keď hladina ustála sa ich opäť spýtal: „A teraz čo vidíte?“ „Teraz sa vidíme celkom jasne!“, odpovedali návštevníci. Pustovník povedal: „Keď som predtým naberal vodu, voda bola rozčerená. Teraz je tichá. A skúsenosť s tichom? Človek vidí sám seba.“¹³

Tak aj my musíme z času na čas vyhl'adať ticho a spoznávať seba. Vyhodiť to zlé, čo je v nás a vytvoriť miesto pre Boha, aby on mohol konať v nás. Dovoľme mu, nech zaplní naše srdce láskou, lebo len s ňou budú mať naše skutky zmysel a len s ňou dokážeme správne pristupovať k Bohu, k sebe aj k druhým. Ona má viesť naše skutky. Často si pod slovom pôst predstavujeme len nejedenie mäsa, či zrieknutie sa niečoho, čo mám radi. Ale ak by sme nevedeli, prečo sa postíme, naša obeta by nemala veľkú cenu. Musíme si uvedomiť, že z lásky sa zriekam mäsa, aby som vytvoril miesto pre Boha, z lásky sa mám zrieknuť rádia či televízie, aby som vnímal, že Boh je vo mne a že s láskou mám pristupovať k druhým, lebo Boh je v nich. Ak sa postíme alebo niečoho zriekame bez lásky, ťažko sa nám to nesie a často nás to robí skôr mrzutými ako veselými. Vtedy tým narobíme viac škody ako osohu. Preto si musíme najprv uvedomiť, že postiť sa, zriekať sa možno iba s láskou. Čo z toho, že sa niekto zriekne televízie a večer nakričí na svoju manželku; čo z toho, že niekto celý deň neje, lebo sa postí a večer nervózne odbije svoje deti či sa poháda so susedom..? Obeta musí byť žitá s láskou. S ňou budeme mať radosť aj my, aj ľudia okolo nás.

ADE

Čaká nás takmer sedem týždňov veľkého pôstu. Nepremárnime tento čas a skúsme vytvoriť vo svojom srdci miesto pre Boha. On v nás túži konať. On túži po tom, aby naše skutky viedla láska, aby sme tento čas neprežívali len ako nejakú povinnosť, ale ako čas, ktorý nás obohatí a ktorý nás zmení.

Amen.

Druhá nedeľa v pôstnom období „B“

Mk 9,2-10

V prítomnosti Ježiša

*Vyviedol ich na vysoký vrch do samoty.*¹⁴

Bol Ježiš turista? Keď sme dobre počúvali dnešné evanjelium, mohla nám napadnúť aj takáto myšlienka. Prečo chodil Ježiš po horách?

KE

Už v prvej vete evanjelista Marek píše: **„Ježiš vyviedol svojich učeníkov na vysoký vrch do samoty“ (Mk 9,2).**

¹³ Porov. RICHTEROVÁ, M., *Mozaika radosti*, Bratislava, Lúč, 1997, s. 69.

¹⁴ Porov.: DUBECKÝ, J.: Seminár. Spišská Kapitula 2009.

DI

Ak by Pán Ježiš pozeral na svet iba ľudskými očami, mohli by sme povedať – očami turistu, ktorý hľadá iba peknú prírodu, možno by zázrak premenenia urobil pri neďalekom a ľahko prístupnom Genezaretskom jazere. Ježiš sa však chce premeniť práve na vysokom vrchu Tábor. So svojou výškou 570 metrov nad morom, je to v Izraeli už vysoký kopec. A keď si ešte predstavíme, že Genezaretské jazero je 212 m pod úrovňou mora, tak Ježiš so svojimi učeníkmi vystúpil viac ako 700 výškových metrov až na vrchol hory Tábor. Každý z nás, ktorí sme už boli v Tatrách alebo na nejakom vyššom kopci, si vieme veľmi dobre predstaviť, čo to znamená vystúpiť do takej výšky. V Starom zákone 'hora' bola miestom stretnutia sa človeka s Bohom a miestom kultu Boha JHVH. Aj v prvom čítaní dnešnej nedele Boh posielal Abrahámu, aby išiel a obetoval svojho syna na vrchu, ktorý mu ukáže. Podobne Mojžišovi sa Boh zjavil na vrchu Horeb, aby ho poslal vyslobodiť Izrael z rúk Egyptanov. Mohli by sme nájsť mnoho príkladov aj v Novom zákone.

PA

Aj Pán Ježiš vyvádza apoštolov na vrch. Týmto svojim konaním akoby chcel poukázať na jednu dôležitú vec: človek, ktorý kráča na vrchol, sa musí zrieknuť svojho pohodlia. Musí zanechať všetky zbytočnosti niekde dole na úpäti hory a na vrchol kráča iba s tými najpotrebnejšími vecami. Apoštoli videli zázrak Ježišovho premenenia a natoľko ich to oslovilo, že Peter povedal Ježišovi: **„Rabbi, dobre je nám tu.“**

Možno si teraz niekto pomyslí: „Ak by sa Pán Ježiš tu a teraz predo mnou premenil tak ako vtedy pred apoštolmi, určite by som zmenil svoje správanie, iste by som sa už ináč správal k svojim rodičom... a potom aj ja by som mohol povedať so sv. Petrom: „Bože, je mi s tebou naozaj dobre“... Nie sme tak trochu podobní farizejom, ktorí hovorili Ježišovi: „Zostúp z kríža“... čo vtedy znamenalo - urob zázrak, a uveríme ti...? Ved' podobný zázrak Ježišovej premeny sa deje každú sv. omšu na oltári. Keď kňaz vezme do rúk hostiu, a povie „toto je moje telo“, vtedy sme aj my svedkami Ježišovho zázraku. Presne tak, ako apoštoli na vrchu premenenia.

MY

Skúsme sa ale úprimne zamyslieť nad tým, či môžeme s Petrom povedať: **„Dobre je nám tu...“** Je nám skutočne pri Ježišovi tak dobre ako apoštolom? Alebo sa už nevieme dočkať, kedy kňaz na záver sv. omše povie „Id'te v mene Božom“, aby sme mohli ísť za svojimi povinnosťami?

Páter Ioan Bota - rumunský kňaz, rozprával o rokoch, ktoré strávil vo väzení počas komunistickej diktatúry. S maličkými kúskami chleba a kvapkami vína celebraval svätú omšu pre svojich spoluväzňov. Keď sa ho pýtali, odkiaľ mal tú silu vydržať všetko to fyzické utrpenie vo väzení, iba

pokojne odpovedal: „Boli to Boh a Eucharistia, z ktorých som čerpal silu k prežitiu.“¹⁵

Aj nám Ježiš každý deň ponúka svoje telo ako posilu do života. Nemusíme chodiť ani tak ďaleko, aby sme sa s ním stretli. Pozýva nás do chrámu, kde sa chce pred nami na oltári premeniť. A od nás vyžaduje len jediné: aby sme zanechali všetky „zbytočnosti“, ktoré nám bránia vystúpiť do ticha, aby sme na chvíľu zanechali svoje záujmy a tak zažili zázrak jeho prítomnosti.

ADE

Skúsme aj dnešný deň, keď budeme po sv. prijímaní ďakovať za dar Eucharistie, povedať so sv. Petrom: „Ježišu, dobre je nám tu pri tebe.“

Amen.

Druhá nedeľa v pôstnom období „B“

Mk 9,2-10

Ježiš je milovaný Syn Otca

*Ježiš chce premeniť aj teba.*¹⁶

AI

Kňaz na koncoročnom vyhodnotení vyčítal veriacim, že prestávajú žiť sviatosťný život. Klesol počet pokrstených detí, počet kúpených hostí, sobášov, naopak stúpol počet rozvodov, alkoholikov, samovrážd. Kňaz po skončení hodnotenia dostal v rozhovoroch s veriacimi aj odpoveď typu: „...taká je predsa doba.“

Aká je vlastne 'tá doba'? Či doba tvorí človeka, alebo človek tvorí dobu? Je určite pravdou, že spoločnosť má veľký vplyv na rozvoj osobnosti človeka, ale určite človek je ten, kto tvorí túto spoločnosť, veď je jej stavebnou bunkou.

KE

Dnešné Božie slovo sa nezaobrá riešením doby, ale poukazuje na to, čo Boh môže vykonať, keď mu to človek dovolí. Boh sa zjavuje ako ten, ktorý miluje. Hovorí z neba pred svedkami, ktorými sú apoštoli o Ježišovi: „**Toto je môj milovaný Syn, počúvajte ho**“ (Mk 9,7).

Hovorí to preto, aby sme upriamili pozornosť na Ježiša v každej dobe, v akejkoľvek situácii a svoje slová už nikdy neodvolal. Počúvaj Ježiša a budeš sa mať dobre. Ježiš ťa chce viesť do tohto slávneho spoločenstva s Otcom.

DI

¹⁵ <http://www.radiovaticana.org/slo/Articolo.asp?c=38194>.

¹⁶ Por. PINCEL P.: Seminár. Spišská Kapitula 2009.

Po prisľúbení, že niektorí uvidia jeho slávu a Petrovom vyznaní, že Ježiš je očakávaný Mesiáš, berie trojicu milovaných učeníkov na horu, kde sa zvyčajne chodievalo modliť. Hora je miestom modlitby, stretnutia s Bohom. V tomto spoločenstve odkryje svoju slávu, ktorú mu dal Otec a ktorý sám vydáva o ňom svedectvo. Židia mu vyčítali, že nie je Mesiáš, lebo nemá aspoň dvoch svedkov, ktorí by to potvrdili¹⁷. Na hore však apoštoli vidia aj týchto dvoch svedkov, ktorí to potvrdzujú. Sú nimi tí najväčší v židovskej histórii, Mojžiš a Eliáš, pretože sa dostali k Bohu najbližšie. Obidvaja uvideli Pánovu slávu, keď boli ponorení do jeho prítomnosti už za svojho života na zemi. Nestačilo im poznať len prejavy Božej moci, jeho existenciu, starostlivosť o ľud, oni chceli poznať podstatu Boha, chceli vidieť jeho slávu - vstúpiť do hlbšieho vzťahu s ním. Tu na hore sa rozprávajú s Ježišom; a apoštoli vidia Slnko Spravodlivosti - svojho Pána, padnú tvárou na zem, čo bol typický úkon človeka pred Bohom, ktorý je svätý. Peter neskôr vo svojom liste píše, že bol očitým svedkom tejto udalosti - svedkom atmosféry velebenia, v ktorej Otec prehovoril svedectvom o milovanom Synovi, podobne ako to urobil aj pri krste v Jordáne.¹⁸

Ježiš bol zmenený pred očami apoštolov, aby im ukázal, že je Pravdou, že všetko čo hovorí, je pravda. Teda aj slová o tom, že je Mesiáš - Syn Boha a zároveň Syn človeka, ktorý musí trpieť a zomrieť za hriechy celého sveta, sú pravdivé. A pravdivé sú aj slová o jeho zmŕtvychvstaní a príprave príbytku pre tých, ktorí ho príjmu do svojho života ako Pána a Spasiteľa. Zjavil im svoju slávu, aby bola posilnená ich viera v neho. Viera, ktorá je vzácnejšia ako zlato, dôležitejšia ako videnia a zázraky, dôležitejšia ako intelektuálne poznanie. Viera Abraháma, ktorý veril, že Boh má moc vzkriesiť milovaného syna Izáka, po ktorom sa malo volať jeho potomstvo. On bol ochotný ho obetovať napriek tomu, že nevidel a nerozumel, prečo to chce od neho Pán. Túto vieru, ktorá je odpoveďou na Božiu lásku, hľadá Boh v našich životoch.

PAR

My možno v živote nikdy nezažijeme špeciálny prejav Božej moci, tak ako ho zažila trojica apoštolov na hore premenenia, ale môžeme prežívať to, k čomu sú pozvaní všetci apoštoli, všetci učeníci - všetci tí, ktorí uverili Pánovým slovám. Milovať Boha celou svojou bytosťou a zároveň žiť lásku samotného Boha. Čo viac by sme mohli chcieť?

Úvahy typu: Čo by som dal za to, aby som ho uvidel sa premeniť... Ľahko sa im uverilo, keď videli Eliáša a Mojžiša...! - sú ale tieto úvahy správne? Vieme, že Peter a Jakub aj keď mali tú možnosť, predsa nevystúpili na iný vrch, na ktorý je pozvaný každý učeník. Tým kopcom bol vrch umučenia. A v tejto situácii zlyhali. Boli vyvolení, aby boli s ním. Otázka, ktorú si máme položiť, je otázkou nášho života viery: je moja viera takou, ako bola

¹⁷ Por Jn

¹⁸ Por. 2Pt 1, 16- 18

viera Abraháma, Mojžiša, Eliáša? Verím Bohu za každých okolností, aj keď mu nerozumiem? A čo mám robiť, aby moja viera bola posilnená? Samotný nebeský Otec nám hovorí, čo máme robiť. Jeho príkaz z neba znie: „Počúvaj Ježiša.“ To je jeho vôľa pre tvoj život. Otvor svoje ucho pre to, čo on hovorí a ži to! Nestačí len počuť, treba aj konať. Potom nastane iné premenenie, a to je premenenie nás samotných. To je premena, ktorú môže uskutočniť len Boh, keď mu to dovolíme. On nám dá nové srdce, obnoví našu myseľ, ale len vtedy, keď budeme poslúchať, keď budeme žiť ako deti svojho dobrého Otca. Vtedy nastane skúsenosť premeny Mojžiša, ktorý keď schádzal zo stretnutí s Pánom, bol až tak prežiarený, že si musel zakrývať svoju tvár. Zrazu bol iný ako keď vystupoval na vrch, aby bol s ním. My máme viac prostriedkov ako Mojžiš. Ježiš nám zanechal seba samého v Eucharistii a tu môžeme uplatniť svoju vieru. Zostáva nám len viera, že to, čo Ježiš povedal, je pravda. Povedal, že je to jeho telo a krv, inými slovami, že je to 'on sám'. Aké náročné pre našu myseľ...?!

MY

Ten najväčší zázrak jeho lásky k človeku je Eucharistia. Je to on sám, ktorý sa dáva za život sveta, dáva sa tebe, aby si ho prijal. Nedá sa to pochopiť obmedzeným ľudským rozumom a preto nám Pán ukazuje aj iné znamenia v súvislosti s Eucharistiou, aby upevnil našu vieru, že chlieb a víno sa stanú v rukách kňaza skutočným telom a krvou Mesiáša.

V Amsterdame roku 1345 kňaz udelil pomazanie nemocných tamojšiemu mužovi. Tento muž hneď po prijatí eucharistického Krista zvracal a obsluhujúca žena celý obsah toho, čo vyvrátil, hodila na pahrebu do ohňa. Nasledujúce ráno prišla, že znovu zapáli oheň, ale našla horiaci oheň a nad plameňmi sa vznášala hostia. Zavolala kňaza, ktorý v cibóriu hostiu preniesol späť do kostola. Nasledujúce ráno sa situácia zopakovala a kňaz pochopil, že Boh nechce, aby zázrak zostal ukrytý pred verejnosťou. Uskutočnila sa teda slávnostná procesia. Dodnes prichádzajú veriaci z celého Holandska, aby sa poklonili Ježišovi v Eucharistii do Amsterdamu, aby prešli tichou procesiou mestom a neskôr adorovali nášho Spasiteľa.

Čo na tom, kedy a kde sa udalosť udiala. Memento pre nás vo vzťahu k Eucharistii by malo zostať natrvalo uložené. Úcta, česť, oslava Boha...

ADE

Ak máme vieru v Eucharistiu, naše chrámy nemôžu zostať prázdne, ale naplnia sa ľuďmi, ktorí vedia, že môžu prijímať samotného Boha, ktorý ich tak miloval, že im dáva seba samého skrze vyvolených kňazov, aby mali život večný, aby prišli tam, kde je on. Nestačí nám dnes vedieť, že Ježiš sa môže premeniť - je nutné, aby sa uskutočnila premena vo mne. Ja mám byť ako Kristus, aby Otec vo mne videl svojho milovaného Syna. Marta Robinová povedala, že každá duša má byť hostiou a náš život sv. omšou. Dovoľme, aby sa to stalo. Amen.

Chrám - dom modlitby

Chrám je domom, kde nás Ježiš pozýva na stretnutie v modlitbe.¹⁹

AI

Na jednom zahraničnom internetovom portáli medzi inými anketovými otázkami bola aj táto: prosím, zaznačte jednu alebo viacej možností, čo znamená pre vás kostol. Odpovede boli rôzne a dosť vyrovnané. Jedni zaznačili, že pod týmto pojmom si predstavia krásne a historické stavebné dielo s výzdobou, iní zasa organovú hudbu..., ale taktiež nechýbali odpovede kresťanov, ktorí zvolili v anketovom poli políčko „modlitba a stretnutie s Pánom.“

KE

Milí prítomní, v dnešnom Božom slove nás Pán Ježiš upozorňuje a vyzýva, keď nám hovorí: **„Nerobte z domu môjho Otca tržnicu!“** (Jn 2,16b).

DI

Pán Ježiš tieto slová vyslovil, keď so svojimi učeníkmi prišiel do Jeruzalema na sviatok židovskej Veľkej noci, ktorá bola pravdepodobne prvá počas Ježišovho verejného účinkovania, ako sa to dozvedáme z Evanjelia podľa Jána. Traja synoptici - Matúš, Marek a Lukáš, túto udalosť umiestňujú až po Ježišovom slávnostnom vstupe do Jeruzalema na Kvetnú nedeľu. Možno sa táto udalosť stala viackrát a evanjelisti ju zachytili osobitne. Mohli by sme si položiť otázku: Čo bolo na tom nezvyčajné, že Ježiš ako Žid prišiel na sviatky do Svätého mesta?

Mojžišova legislatíva prikazovala, aby každý Žid putoval rok čo rok sláviť sviatky. V Knihe Deuteronomium čítame: **„Paschu nebudeš môcť obetovať v každom svojom rodisku, ale iba na mieste, ktoré si vyvolí Pán“** (Dt 16,5-6), a taktiež v Knihe Exodus čítame nariadenie: **„... neprídeš pred mňa s prázdnyimi rukami“** (Ex 23,15b). Aby sa toto nariadenie mohlo dodržať, potreboval každý pútnik obetné zviera. Kvôli uľahčeniu tohto príkazu pre tých, ktorí prichádzali z diaľky sa v predsieni chrámu zriadilo trhovisko, ktoré malo dobrý úmysel - pomoc pútnikom zďaleka. Pútnik za peniaze si mohol kúpiť prvotriedne obetné zviera. Lenže táto pomoc pre pútnikov sa časom znaturalizovala a neišlo tu už len o pomoc pre prichádzajúcich, ale hlavne o spôsob obohatenia a rýchleho zárobku. O to horšie bolo však to, že toto trhovisko sa postupne roztáhovalo smerom do ďalších častí chrámu.

Pán Ježiš neprišiel do chrámu len ako veriaci Žid, ale ako Boží Syn do domu svojho nebeského Otca, ako to sám vyjadril ako 12-ročný, keď ho Mária a Jozef našli po troch dňoch v chráme: **„Nevedeli ste, že mám byť tam,**

¹⁹ WOLANSZKÝ. M.: Seminár Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí, 2009.

kde ide o môjho Otca?" (Lk 2,49b). Ježiš vchádzajúc do chrámu začína reagovať veľmi ostro. Táto evanjeliová udalosť je jediná, ktorá ukazuje Ježiša v spravodlivom hneve: ***„Urobil si z povrázkov bič a všetkých vyhnal z chrámu, aj ovce a dobytok" (Jn 2,15a)*** a dodal: ***„nerobte z domu môjho Otca tržnicu!" (Jn 2,16b).***

PAR

Mohli by sme namietat' na Ježišovu ostrú reakciu. Ved' predsa bol Božím Synom a mohol to vyriešiť ináč, napríklad slovom, vysvetlením alebo dokonca zázrakom. On však vedel, že Židia, ktorým tento chrám bol kultovým miestom jeho nebeského Otca, veľmi dobre vedeli o povinnostiach kultu a posvätnosti tohto miesta. Ved' v srdci židovského náboženstva bola vždy veľká horlivosť za Boží stánok. V dejinách vidíme minimálne dve udalosti, ktoré súvisia s očistením a posvätením chrámu, a to v roku 515 pred Kristom - pri posviacke Zorobábelovho chrámu po návrate z exilu a v roku 164 pred Kristom - pri odstránení helenistického kultu boha Dagona z chrámu, ktorý tam bol zavedený pri helenizácii.

Pán Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní založil svoju Cirkev, ktorá sa od svojich prvých čias stretávala a doposiaľ stretáva v pozemských príbytkoch, ktoré sú zvláštnym spôsobom určené pre Boží kult, a tak vyňaté z bežného užívania pre pozemské účely. Týchto príbytkov je mnoho na celej zemi, nie iba jeden centrálny ako to mali Židia, kde bol prítomný Boh. Ježiš je prítomný v každom chráme pod eucharistickým spôsobom chleba vo svätostánku. Vari mohol vymyslieť geniálnejší nápad ako byť všade a vždy prítomný? To nás vyzýva prehodnotiť náš postoj ku kostolu či kaplnke, ktorá je blízko nášho domu. Sme si vedomí, že tam prebýva ten istý Ježiš, ktorý bol v Jeruzalemskom chráme? Ak si to uvedomíme, tak si vezmeme k srdcu aj tam vyslovené Ježišove slová: ***„Strávi ma horlivosť za tvoj dom" (Jn 2,17b).*** Táto veta nás nesmie nechať ľahostajných voči tomuto posvätnému miestu. To si od nás žiada: uctiť si ho. Ihneď by ste mi mohli vytknúť - 'Vari nestačí, že tu každú nedeľu si vypočujeme svätú omšu a dáme nejaký milodar?' Samozrejme, že je to pekné, ale ak by sme to iba tak robili, potom by sme nemali ďaleko od kupcov v Jeruzalemskom chráme, kde platilo: ty mi dáš peniaz, ja tebe ovcu či holuba. U nás by to bolo podobné: ja ti dám Bože ten nejaký cent či dokonca euro do zvončeka, ba aj odsedím tú hodinku svätej omše, a ty Bože daj mi pokoj! Len si dobre pripomeňme Ježišovu reakciu na takéto počínanie. Ježiš však chce, aby jeho chrám bol domom modlitby, nie obchodu. Pravá nábožnosť má však aj svoje pravidlá správania sa v chráme. Pripomeňme si ich. Prvé a základné - do chrámu chodíme kvôli sebe, aby sme mu vzdali úctu a chválu, nie kvôli nepravej zbožnosti, aby nás ľudia videli a chválili. Keď vstúpime na posvätné miesto, najprv vzdajme chválu Ježišovi pokľaknutím pred bohostánkom. Budme vždy pozorní na každé slovo bohoslužby, lebo to sám Boh hovorí, keď sa číta v Cirkvi Sväté písmo.

Zamilujme si navštíviť Krista aj mimo verejných bohoslužieb, veď on je tu pre nás dennodenne 24 hodín.

MY

Všetky tieto naše úvahy by nemali žiadnu cenu, ak by sme nepochopili podstatu a veľký dar, že máme 'dom nebeský' v našich dedinách či mestách. Zamilujme si ho a veľmi radi doň prichádzajme nielen na sv. omšu, ale aj na rozličné pobožnosti. Teraz v pôste je príležitosť účasti na pobožnosti krížovej cesty v nedeľu popoludní. Verte mi, že Ježiš nás všetkých čaká aj mimo svätej omše.

Správny vzťah k Božiemu príbytku nám svojím životom ukázal aj svätý Arský farár. Ján Mária Vianney najneskôr o štvrtej hodine ráno išiel s lampášom v ruke cez cintorín do kostola a tam kľáčal až do svätej omše, ktorá bola o siedmej, ponorený v poklone, milujúc a rozjímajúc pred svojím Pánom v bohostánku. Po svätej omši pokračoval v tejto poklone lásky, až do poludnia, keď šiel zvoniť na Anjel Pána. Namiesto toho, aby si na fare pripravil skromný obed, sa aj potom nezriedka vrátil k oltáru. Často hovorieval: „Ach, keby sme len mali oči anjelov, aby sme videli Pána, ktorý je tu prítomný na oltári a pozerá sa na nás. Ako by sme ho len milovali! Je tu, čaká na nás! Bože môj, aká škoda, že nie sme úplne preniknutí tvojou svätou prítomnosťou.“

Ján strávil viac času v kostole ako na fare. Tam ho hľadali aj ľudia, keď ho potrebovali. Vždy odznova, počas kázne a pri náuke katechizmu, rozprával o živej prítomnosti Pána v bohostánku: „Je tu! Počuje nás!“, vždy uistoval. Pritom sa obracal k bohostánku s takou vrúcnosťou, že jeho žiariace oči a tvár boli presvedčivejšie ako jeho zajakavé slová. Jeho príklad nezostal bez účinku. Muži a ženy si na ceste do práce alebo na ceste domov z poľa odložili náradie pred bránou kostola a navštívili Pána v bohostánku. Tak ich to naučil ich pastier: „Keď prechádzate okolo nejakého kostola, tak vstúpte a pozdravte Pána! Môžeme snáď prejsť okolo dvier priateľa bez toho, aby sme mu nepovedali: „Dobrý deň?“... A keď nemôžeme vstúpiť, tak sa obráťme smerom k bohostánku. Pre Pána Boha neexistujú múry, ktoré by ho mohli od nás oddeliť.“²⁰

Milí bratia a sestry, už chápeme, prečo máme mať vo veľkej úcte Boží stánok? Preto sa rozhodnime raz a navždy, že ho budeme často navštevovať, lebo je to milostivé miesto, kde je prítomný Boh, kde sa udeľujú sviatosti, kresťan tu svoj život začína, keď je pokrstенý a končí, keď je pochovávaný. Preto aj mnohí svätí chrám nazývali „Bránou do neba“ a istotne právom.

ADE

²⁰ Prebraté z časopisu Víťazstvo Nepoškvrnenej.

Možno sa nikdy nestretneme so situáciou, keď bude potrebné vyplniť dotazník, 'čo znamená pre nás chrám'. Ale vždy sme a budeme svedkami, ako sa v Božom chráme správame a ako prežívame v ňom slávené tajomstvá. A to je veľmi dôležité v našom kresťanskom živote. O pár dní budeme sláviť Veľkú noc. Vydáme svedectvo aj tu v chráme, že sme skutočne veriacimi alebo len trhovníkmi?

Amen.

Štvrtá nedeľa v pôstnom období „B“

Jn 3,14-21

Veriť v Boha

Povzbudiť veriacich k pravej a úprimnej viere v Boha.²¹

AI

Na začiatok by som sa chcel opýtať: „Kto z vás by bol hneď teraz ochotný za mňa zomrieť? A nie obyčajnou smrťou, ale hroznou bolestnou, potupnou, pred očami svojej mamy a otca. Alebo vy milí rodičia, vydali by ste dobrovoľne svoje jediné, milované dieťa na smrť?“

KE

Prečo sa to pýtam? V evanjeliu svätého apoštola Jána sme počuli aj tieto slová: **„Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“** (porov. Jn 3,16).

DI

Dnešné Božie slovo nám predkladá množstvo nádherných myšlienok, ktoré majú sýtiť našu dušu. Ukazuje nám nekonečnú a nesmiernu Božiu lásku, ale na druhej strane hovorí aj o súde za to, ak Božiu lásku odmietneme. My ľudia našim rozumom môžeme len ťažko pochopiť to, čo pre nás vykonal Boh. Ak by sme to mali ľudsky vyjadriť, museli by sme povedať, že má s nami neskutočnú trpezlivosť a hrošiu kožu. Už od stvorenia sveta, od prvých strán Svätého písma môžeme čítať, čo nám daroval Boh a ako sa mu za to človek odvdáčil. V Edene mali Adam s Evou všetko. Boli „vládcami“ raja. Dávali mená zvieratám. Ale to najdôležitejšie: za svojho priateľa mali Boha. Napriek tomu všetkému sa dopustili zrady voči svojmu Pánovi. Pre Boha to musela byť iste obrovská rana, ale nezanevrel na nich. Práve naopak. Prisľúbil im, že v plnosti času príde pre nich a pre ich potomstvo uväznené v temnote hriechu a smrti má pripravené vykúpenie.

²¹ Porov.: SENTERESZTY, J.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2009.

Od tohto momentu sa pripravoval izraelský národ a skrze neho aj celý svet, na príchod svojho Syna, hoci vedel, že mnohí ho neprijmú a že ho na konci čaká potupa a smrť. Ľudia si nevzali poučenie z chýb svojich prvých rodičov. Boha a jeho prorokov odsunuli na vedľajšiu cestu. Keď ich Pán vyslobodil z Egypta, nesmierne sa tešili, skladali mu hymny a oslavné piesne, chválili ho, aký je dobrý. Rovnako, keď im dal na púšti mannu, alebo, keď dal vyvrieť vodu zo skaly. Veľmi rýchlo však zabudli na to, aké dobrodenia im Boh daroval. Už o niekoľko rokov, keď putovali do zaslúbennej zeme, začali proti Bohu reptať. Trestom za neváženie si všetkých tých darov, boli jedovaté hady, ktoré na nich pri Červenom mori zoslal Pán. Aj v dnešnom evanjeliu apoštol Ján spomína túto udalosť, keď hovorí: **„Ako Mojžiš vyzdvihol na púšti hada, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto verí, mal v ňom večný život“** (Jn 3, 14-15).

Tu nám zároveň ukazuje, čo od nás čaká Boh, aby sme dosiahli spásu. Od stvorenia sveta je tá podmienka stále rovnaká. Chcel ju od prvých ľudí, od Izraelitov a chce ju aj od nás. Tou podmienkou je: viera. Viera v neho, skrytého v troch osobách. Táto jeho požiadavka je spolu s našou láskou to jediné, čo Bohu môžeme dať a čo od nás chce. Iste mu nezáleží na tom, či ho vzývame v prepychových katedrálach zo zlata a mramoru, alebo v polozborenej a rozstrielanej chatrči niekde v Afrike. Či sa k nemu obracia vzdelaný, alebo analfabet, miliardár, či posledný úbožiak ležiaci v špine na periférii Kalkaty.

Či sa k nemu modlíme v zlatom obšitých rúchach, alebo v jednoduchej nemocničnej košeli pripútaní na lôžko. Boh si nepotrpí na našom zovňajšku a spoločenskom postavení. On dobre vie, akú vieru v neho máme. Oklamať môžeme ľudí a možno aj sami seba o tom, akí sme nábožní a veriaci. Ale oklamať Boha, to sa nám nikdy nepodarí. A práve z toho budeme „skladať účty“ nášmu Stvoriteľovi. Lebo: **„Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, lebo neuveril v meno jednorodeného Božieho Syna“** (Jn 3,18).

PAR

Život nám dennodenne ponúka možnosť ukázať Bohu ako v neho veríme, ako ho milujeme a akí sme mu vďační za to, že nám zoslal na svet svojho Syna. Dnešný svet si neváža Boha a častokrát ani tých, ktorí v neho veria. Média nám prinášajú správy o ťažkom postavení kresťanov v ateizovanom svete v zahraničí, ale aj u nás na Slovensku. Stupňuje sa tlak na Cirkev i na jej služobníkov. Vznikajú rôzne krivé obvinenia a osočovania Bohu zasvätených osôb a žiaľ, dochádza aj k fyzickým útokom na kňazov. Avšak ani laici nie sú uchránení od týchto nástrah sveta. Ak by som sa vás opýtal, či ste už zažili v práci, alebo v škole istý druh diskriminácie len preto, že ste veriaci, iste by ste mi mnohí dali za pravdu. A smutné je, že mnohí tí, ktorí iných ponižujú a hania pre ich vieru, si sami o sebe myslia, že sú „veriaci“. Ved' chodia v nedeľu na svätú omšu, raz za čas prídu aj na svätú

spoved', nikoho nezabili, neokradli, sú prakticky dokonalí. A pritom nie sú ako tí „sväťuškári“, ktorí sa ešte aj na verejnosti nehanbia prežehnať pred jedlom, alebo pred celým autobusom urobiť znamenie kríža, keď prechádzajú okolo kostola. No takáto viera u Boha neobstojí. Ako aj píše svätý apoštol Jakub vo svojom liste: **„Viera bez skutkov je mŕtva. Ukáž mi svoju vieru bez skutkov a ja Ti zo svojich skutkov ukážem vieru.“** (Jak 2,17-18).

Nestačí sa len nazývať veriacimi, ale treba žiť ako veriaci. Nik z nás nemá na čele napísané, že je veriaci v Boha. Ale máme žiť tak, aby to ľudia z nášho spôsobu života vedeli spoznať.

MY

Chcel by som vám ponúknuť skutočný príbeh jedného mladého dievčaťa o žití viery, ktorý sa odohral v čase komunizmu, keď za vieru v Boha boli ľudia prenasledovaní aj svojimi blíznymi:

„Rodičia pozorovali na mne zmenu. Napr. našli ma modliť sa vo svojej izbe. Vyčítali mi, že som sekretárka. Hľadala som Božiu cestu. Zistila som, že ak chcem vo viere rásť, musím odísť z domu. Bolo to ťažké. Nastal boj, ktorý trval pol roka. Rodičia chodili za mnou do školy a udali ma u riaditeľky, že sa stretávam s veriacimi a ako nedospelá som odišla z domu. Celkom to pravda nebola. Bývala som na internáte a domov som chodila raz mesačne. Neustále som uvažovala o správnosti môjho odchodu. Odvtedy prešli tri roky. Ja som cítila, že ak sa chcem dostať bližšie k Ježišovi, tak to musím urobiť. Doma by som bola celkom iste duchovne zaostala. Teraz svedčím rodičom láskou. Chodievam domov a už sa nehádame. Mám ich radšej. Aj matka už pristupuje k sviatostiam a je to s ňou oveľa lepšie. Otec sa tiež trochu polepšil. Ja si myslím, že to spôsobila moja vernosť Pánovi a moja viera.“²²

Aj od nás očakáva Boh ozajstné žitie viery, ktoré častokrát prináša so sebou aj radikálne rozhodnutia. Azda je to veľa? Vôbec nie. Hlavne ak si uvedomíme, čo pre nás vykonal Boh skrze obetu svojho Syna.

ADE

V úvode som sa vás pýtal, kto by bol ochotný za mňa zomrieť. Nemusíte sa báť, to od vás vôbec nechcem. Za mňa, rovnako ako za vás všetkých už zomrel Boží Syn. Z lásky k Otcovi a nám ľuďom. Skúsme preto nielen v dnešný deň, ale počas celého nášho života, opätovať Bohu našu lásku tým, že našimi skutkami a životom budeme vydávať svedectvo viery. Lebo bez živej a opravdivej viery v Boha sa v nebi nikdy nestretneme.

Amen.

²² Porov.: A. H. Mateje, Ozvena slova, str. 134-135.

Odumieranie*Potreba kresťanskej askézy.²³*

AI

Skúsme sa teraz trochu vrátiť na začiatok pôstu. Kolíkí sme si dali pôstne predsavzatie? A ako sa nám darí ho splniť? V dnešnom Božom slove sme počuli o odumieraní, ktoré nám ho akoby chcelo pripomenúť:

KE

„Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu“ (Jn 12,24).

DI

Pán Ježiš tieto slová povedal o sebe a takisto aj pre nás. Čo sa deje v úryvku, ktorý sme počuli? Gréci prichádzajú za Filipom s tým, že by chceli vidieť Ježiša. Neboli to však Židia z diaspory, dnešným jazykom povedané z cudziny, ale boli to obrátení pohania - Gréci, ktorí verili v Boha a prišli sa mu klaňať do Jeruzalema. Keď sa Ježiš dozvedá o tom, že ho chcú vidieť, vzrušene hovorí: „Nadišla hodina...“ Výraz 'hodina' pre evanjelistu znamená 'Ježišovo oslávenie'. A ako sa udeje toto oslávenie? Stane sa na kríži. Zrno padne do zeme, odumrie a prinesie úrodu.

Pozrime sa, ako sa tento obraz vzťahuje na Ježiša. Je to zásadná výpoveď o jeho postoji. Mohli by sme to nazvať: ústavou celého jeho života. Nechcel si sebecky zachovať sám seba, ale bol pripravený obetovať svoj život. Kristus sa tu už nepredstavuje ako rozsievateľ, ktorý rozsieva zrno, ale on sám je tým zrnom, ktoré má byť zasiate, aby prinieslo veľkú úrodu. A tou úrodou je spása, ktorú ponúka nám všetkým. Jeho povýšenie alebo vyzdvihnutie na kríž, je prameňom spásy pre nás všetkých. Ďalšie slová, ktoré nasledujú, hovoria o zachovaní si života a Kristus v nich určuje podmienky, ktoré sú potrebné pre získanie večného života: **„Kto miluje svoj život, stratí ho, a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život“ (Jn 12,25).** Znie to priam nezmyselne: Práve ten, kto „miluje svoj život“, to znamená, kto si ho chce uchovať za každých okolností a nevie sa od seba oslobodiť, ho stratí. Vlastný naplnený život nenájde. Oproti tomu, kto „svoj život na tomto svete“, kde je neustále ohrozený smrťou, nenávidí, to znamená, že ho nepovažuje za tú najdôležitejšiu hodnotu, ktorú by sa mal snažiť za každých okolností zachrániť, ten ho získa.

Vzdanie sa života - to, že ho nepostavíme na celkom prvé miesto, je podľa týchto slov skutočnou cenou večného života. Sebadarovanie a schopnosť vzdať sa seba. To bol zákon Ježišovho života a každý, kto sa s

²³ PASIAR. M.: Kňazský seminár biskupa Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí, 2009.

ním vydá na životnú cestu služby znamenajúcu obetovanie života, bude mať podiel aj na jeho sláve.²⁴

PAR

Ak zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo, ale ak odumrie, prinesie úrodu. Pôstne predsavzatie nám má byť pomocou v našom odumieraní tomuto svetu. Skúsme sa k nemu vrátiť. Prečo je potrebné a aký má vlastne zmysel? Ak chceme budovať svoj úprimný vzťah s Ježišom a ak mu chceme byť verní, potrebujeme sa učiť tejto vernosti. A práve pre túto vernosť sa potrebujeme každodenne namáhať v drobnostiach. Či už v takej drobnosti ako je zrieknuť sa obľúbenej maškrtky, alebo prívetivým prístupom k bratovi, či sestre, ktorí nám nie sú práve najsympatickejšími, alebo tým, že častejšie počas dňa budem myslieť na Boha v strelnej modlitbe. Čo je však pri týchto skutkoch tým najdôležitejším? Čo myslíte? Ak máte na mysli lásku, trafili ste do čierneho. Je to láska k Bohu. Bez nej by bolo celé pôstne obdobie a každý sebazápor od toho najmenšieho až po to najbolestnejšie utrpenie niečím bezcenným a bezvýsledným. Láska k Bohu je tým, čo dáva hodnotu našim obetám. Svätá Terezka z Lisieux nám o tom hovorí, že ak zdvihneme čo i len špendlík z lásky k Bohu, obraciame tým duše. Potrebujeme teda konať pokánie za svoje hriechy a prinášať Bohu tiež obety za druhých. Za našich blízkych, za duše v očistci za obrátenie hriešnikov...

Už teraz sa potrebujeme učiť odumieraniu z lásky k Bohu, aby sme vtedy, keď príde chvíľa, keď budeme zasiati ako zrno do zeme, priniesli úrodu. Učme sa nenávidieť svoj život na tomto svete a to tak, že si budeme vážiť život, ale za tú najvyššiu hodnotu nebudeme stavať seba, svoje úspechy a ani svoje zdravie, ale svoj vzťah k Bohu a lásku k nemu.

MY

V oblasti odumierania je viac.

Dobрым povzbudením k tomu pre nás môže byť svedectvo už spomínanej sv. Terezy z Lisieux. Vo svojom denníku si zapísala: „Mojím povolaním je láska. Chcela by som Ježiša milovať tak, ako ho ešte nikdy nikto nemiloval. Najmenší úkon lásky osoží Cirkvi viac ako všetky ostatné skutky dovedna.“ Svojej sestre napísala: „Ak sa chceš stať svätou, bude ti to ľahké: nemaj iný cieľ, ako robiť Ježišovi radosť v maličkostiach, bude sa cítiť povinným pomôcť ti vo veľkých veciach.“

Vedela, ako málo duší je dokonale verných v maličkostiach. A pretože tá vernosť je spoľahlivým skúšobným kameňom pravej lásky, smutne povedala: „Ach, ako málo milujú Boha tu na zemi! Nie, Boha dostatočne nemilujú!“ Nesčíselnými drobnými prejavmi lásky chcela byť náhradou za nedostatok lásky od ľudí.

²⁴ PORSCH, F.: *Evangelium sv. Jana* : Karmelitánské nakladatelství, 1998, Kostelní Vydří, s. 123 -124.

A ako to žila? Tu je jej príklad: Istý čas bola pri spoločných modlitbách blízko veľmi nespokojnej sestričky. Stále šuchotala buď ružencom, alebo niečím iným. To ju vyrušovalo a znepokojovalo. Rada by sa bola k nej obrátila, pohľadom ju upozornila, aby sa správala tichšie, ale cítila, že bude dokonalejšia, keď tú nepríjemnosť znesie trpezlivo z lásky k Bohu, a tiež preto, aby sestričku ušetrila od zahanbenia a nepríjemností. Nepokoj jej dráždil nervy, doslova pot jej vychádzal na čelo. No usilovala sa šramot zniesť, ba pozorne ho počúvala, akoby bol najľúbenejšou hudbou.²⁵

ADE

Vráťme sa k našim pôstnym predsavzatiam a s novou chuťou sa snažme Kristovi odovzdávať tieto dva týždne. Drobnosti, ktorých sa zriekame a ktoré obetujeme Bohu, sú tým, v čom sa môžeme denne učiť strácať život na tomto svete, aby sme sa už teraz naučili odumierať tomuto svetu a prinášali úrodu. Nezabudnime však pri tom, že len láska k Bohu, s ktorou ich budeme konať, je tým, čo našim skutkom dáva hodnotu a zmysel.

Amen.

Veľký piatok

Jn 18,1-19,42

Zaplatený náš dlh

*Ceňme si Ježišove splatenie nášho dlhu voči Bohu
a nikdy ho nezapríme.²⁶*

AI

V dnešnej dobe možno neexistuje človek, ktorý by nemal nejakú pôžičku alebo niekomu niečo nedlhoval, hoci aj malú vec. Takí sú istotne aj medzi nami. Veriteľ nám požičal a my máme povinnosť dlžobu splatiť. Je to zákon spravodlivosti. Ako by sme asi reagovali, keby sme jedného dňa dostali od banky alebo splátkovej spoločnosti oznámenie, že nám odpúšťajú dlh. Nemali by sme veľkú radosť?

KE

Dnes slávime práve takýto deň, kedy nám bolo oznámené odpustenie nekonečnej urážky Boha, keď Pán Ježiš na kríži zvolal: „**Je dokonané.**“ (Jn 19, 0b).

DI

Keď čítame pozorne evanjeliá, môžeme v nich spozorovať množstvo Ježišových slov, činov, skutkov, uzdravení... Aj záver Jánovho evanjelia hovorí

²⁵ MEČIAR, K.: *Životy víťazov 4.* : Lúč, 2006, Bratislava s. 11.

²⁶ WOLANSZKÝ. M.: Seminár Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí, 2009.

o veľkom množstve Ježišových skutkov, ktoré urobil a ktoré sa nemôžu pre množstvo zapísať do kníh (*porov. Jn 21,25*). Matka Cirkev nás učí, že Ježiš nás mohol vykúpiť aj jediným slovom, skutkom, lebo bol Bohom a všetky jeho úkony boli nadprirodzene záslužné. Prečo teda volil takú strašnú smrť na kríži? Lebo nás miloval. Tak ako Adam v raji neuposlušnutím rozkazu Boha pritiahol na ľudstvo nekonečnú vinu, tak Boží Syn nekonečným skutkom svojej lásky a oddanosti voči otcovej vôli, odčinil urážku a otvoril ľudstvu nebo. Získal to uponížením sa až na smrť až na smrť na kríži (*porov. Flp 2,8*). Toto odpustenie Ježiš završuje práve týmto slovom z kríža.

PAR

U nás hriešnych ľudí to už raz tak býva, že máme radšej toho, ktorý je k nám viac láskavý, milší, ba dokonca ten, od ktorého môžeme viacej očakávať. Drahí prítomní! Zišli sme sa tu osláviť umučenie nášho Pána. Položme si otázku: Kolík z nás prišli do tohto chrámu preto, že milujú Boha a chcú mu v tento deň našej spásy poďakovať? Nie sú medzi nami aj takí, ktorí prišli len zo zvyku, lebo sa na Veľkú noc patrí ísť do chrámu, pričom na to, že sú vykúpenými Božími deťmi ani nepomyslia? Dúfam, že patríme k tejto prvej skupine vymenovaných. Ak si ceníme hodnotu nášho vykúpenia, tak budeme milovať Ježiša nadovšetko, lebo nás vytrhol z rúk diabla, ktorého moci sme boli od hriechu Adama a zostali by sme naveky. Je to oveľa viac ako zdvorilé gesto bankára, ktorý by nám odpustil napríklad 3000 €. Kolko nám Boží Syn zaslúžil odpustenia u svojho Otca, môžeme vyjadriť len nedokonale, keď sa to vôbec dá, a to podobenstvom o talentoch. Sluha dlhoval pánovi 10 tisíc talentov, čo predstavovalo 60 miliónov dní práce pre obyčajného robotníka, (čo je asi 165 tisíc rokov). On mu to odpustil. A podobne Boh nás vykúpil z večnej služby zlému duchu.

MY

Boh nám daroval smrťou svojho Syna najcennejší dar a to: vstupenku do nebeského kráľovstva; ale aby sme ho boli hodní, nesmieme nášho Pána nikdy potupiť a zaprieť, najmä tým, že budeme nezúčastnené „sláviť“ bohoslužby, žiť nekresťansky vo svojich rodinách, nevychovávať deti k zdravému postoju k Cirkvi a viere. Skúsme sa porovnať s hlavnou hrdinkou príbehu.

Stalo sa to na Veľký piatok v juhonemeckej dedine cez druhú svetovú vojnu 30. marca 1945. Ľudia boli zhromaždení na veľkopiatočné obrady. Odrazu tam vtrhol dôstojník so svojimi vojakmi a rozkázal im, aby za desať minút vyprázdnili kostol, lebo bude zničený. Dôstojníková tvár odrazu nadobudla diabolský výraz, strhol zo steny po svojej pravici obraz trpiaceho Ježiša, hodil ho o zem a povedal: „Iba tí môžu odísť z chrámu, ktorí opľújú tento obraz! Ostatní vyletia do vzduchu spolu s chrámom!“ Situácia bola hrozná, času na rozmyslenie málo, ľudia boli bezradní. Váhavo predstúpil prví odvážlivec a povedal: „Odpusťte!“ a napľul na obraz. Iní sa za to isté

ospravedlnili odôvodnením, že je to iba obraz. Takýmto spôsobom sa za päť minút „vyslobodilo“ asi 30 ľudí. Vtedy vstalo asi štrnásťročné dievča, podišlo k obrazu, pokľaklo, sklonilo sa nad obraz a rukami poutieralo sliny. Potom Pána Ježiša pobožkalo. V tom momente ho trafila guľka z pištole, vystrelo sa a zomrelo.²⁷

Ako by sme konali my? Dievča stratilo pár rokov života na tejto zemi. Obetovala to, aby nezaprela Ježiša, ktorý ju vykúpil nekonečnou cenou. Nehanbíme sa, že tak často Ježiša vo svojich životoch zapierame? Dnes máme jedinečnú príležitosť to napraviť, a to obradom uctenia kríža, ktorý bude za chvíľu nasledovať, a potom v tichej adorácii pred ním samým živým a prítomným v Božom hrobe mu poďakovať aj za svoje vykúpenie.

ADE

Už vieme odpovedať na podstatný rozdiel medzi našim dlhom a dlhom banke? Dlh banke musíme splatiť, lebo je to požiadavka spravodlivosti. Keby nám boli všetky dlhy odpustené, potom by nemohla fungovať spoločnosť. Ale u Boha je to naopak. On sám prijal vyplatenie od svojho Syna a od nás žiada iba vernosť, čo je najmenšia požiadavka spravodlivosti.

Amen.

Druhá veľkonočná nedeľa „B“

Jn,20-31

Sila veľkonočného svetla

*Ježišovo zmŕtvychvstanie ako model pre večný život.*²⁸

AI

Väčšina z nás neustále skúma svoj život. Môžeme sa pýtať: „Čo nám prinesie dnešný deň? „Budem mať dost času, aby som stihol všetko, čo som si naplánoval?“ Psychiater V. Frankl povedal, že by bolo múdrejšie nechať životu klásť otázky nám. V živote prežívame nielen chvíle radosti, pokoja, spokojnosti - ako sme si to aj cez tieto veľkonočné sviatky navzájom priali, ale i chvíle úzkosti, nepokoja a strachu. Strachu zo staroby, choroby, samoty alebo previnení. Na takéto chvíle iste myslíme neradi a ťažko sa s nimi stotožňujeme. Preto je nám Veľkonočná nedeľa milšia ako Veľký piatok. Iste si poviete - prečo sa vraciam späť k tým pochmúrnym udalostiam, keď predsa to už je za nami, máme tu Veľkonočné ráno, už sme aj v úvodnej pesničke spievali: „Aleluja, radujme sa, Kristus Ježiš z mŕtvych vstal...“ (JKS 193) Vo

²⁷ IŠTVANIK, Š.: Láska k Bohu, In: Misionár, marec 1998, s. 80.

²⁸ Porov.: KROKUS, P.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2009.

večernej vigílii v Exultete sme spievali felix culpa, uvedomme si, že keby nebol náš Vykupiteľ obetoval svoju drahocennú krv za nás, tak by sme dnes neslávili jeho a ako pevne dúfame aj naše, zmŕtvychvstanie.²⁹

KE

„Vzali Pána z hrobu a nevieme, kam ho položili“. (Jn 20,2).

DI

Možno sa pýtame, prečo sa na veľkonočné ráno dali všetci Ježišovi spoločníci do takého pohybu? Ženy sa skoro ráno vybrali k hrobu, pomazať Ježišovo telo. Keď našli hrob otvorený a prázdny, Mária Magdaléna, mysliac si, že Ježišovo telo nepriatelia ukradli, bežala to oznámiť apoštolom. Dvaja z nich – Peter a Ján tiež bežia k hrobu overiť si túto skutočnosť a hľadajú vysvetlenie na základe toho, čo vidia v hrobe... Vysvetlenie je jednoduché: Ježiš z Nazareta bol stredobodom ich života, pre neho opustili všetko: svoje rodiny, svoje zamestnanie, svoj majetok. On sa stal jediným stredobodom a jedinou istotou ich života. A naraz bol všetkému koniec. Udalosti Veľkého piatku, ukrižovanie, pochovanie... Pre nich to bola oveľa väčšia tragédia, než keď niekomu zomrie blízky človek. Pre nich to nebola len strata milovanej osoby, ale aj zrútenie sa celej ich existencie. Zostal im iba beznádejný smútok. Je len pochopiteľné, že ich zaujíma všetko, čo sa začína diať okolo Ježišovho hrobu. Pohrebné plachty, ktoré si Ján v hrobe všimol a ktoré boli starostlivo poukladané, ho viedli k inému vysvetleniu, než im oznámila Mária Magdaléna: „uveril“ – že totiž vstal z mŕtvych.³⁰

PAR

Všetky ľudské túžby a prania sa nejakým spôsobom vzťahujú na plnosť života: mať šťastnú rodinu, mať vlastný dom, zdravie, prácu, ktorá ma naplňuje a cez ňu dosiahnuť kariéru - keď si ma budú ľudia vážiť a uznávať, to všetko znamená pre človeka naplnenie života... Všetky tieto želania sa však stávajú problematickými, ba nezmyselnými, pretože existuje smrť: Aký zmysel má láska k človeku, ktorý čoskoro zomrie? Čo pomôže mať dobré zdravie, keď rýchlo prichádza smrť? Načo prekrásny dom, keď ho onedlho musím opustiť v tesnej truhle? Čo znamená úspech v práci, podnikaní, keď zo mňa ostane len hrstka popola v hrobe?

V jednej ruskej balade sa hovorí o veľkom gazdovstve, na ktorom vládla žena. Bola už vdova a tak celý majetok, ktorý vlastnil jej manžel pripadol jej. Okrem zvierat a polí, mala aj služobníctvo, ktoré ju nemalo v láske, pretože bola k nim veľmi prísna. Vždy v jeden deň v týždni sa muselo celé služobníctvo zísť v dome, kde bola pripravená rakva a gazdina si do nej ľahla a jedným okom pozorovala, ako jej služobníctvo nad ňou kvíli a narieka, podľa toho boli potom odmenení.

²⁹ Porov.: BINDÁČ, A.: *Nedel'a – deň sviatočný*. Nitra 1991, Spoločnosť Božieho Slova, Nitra, s. 93.

³⁰ <http://www.mod.gov.sk/3891/homilia-ordinara-na-velkonocnu-nedelu-2007>.

Toto od nás Pán Ježiš nečaká.! Ved' aj na svojej krížovej ceste povedal okolostojacim ženám: „**neplačte nado mnou, ale sami nad sebou**“ (Lk 23,28). A na inom mieste vo Svätom písme sa spomína udalosť v chráme, kde sa modlí farizej a hovorí Bohu, koľko dáva do chrámovej pokladnice a ďakuje, že nie ako ten mýtnik, ktorý stojí vzadu. Mýtnik sa len bije do prs a prosí Boha o odpustenie:

„Bože bud' milostivý mne hriešnemu.“

MY

„Smrťou smrť premohol.“ Toto spojenie spomína východná cirkev, vo svojich veľkonočných obradoch. Ak my pochopíme jadro veľkonočného posolstva, podľa ktorého má všetko v našom živote zmysel, pretože smrť nám nemôže vziať ani zničiť nič naozaj cenného, budeme schopní urobiť aj druhý krok, ku ktorému nás napáda aj druhé čítanie z listu Kolosanom, aby sme podávali ostatným svedectvo o Božej moci a láske, ktorá premáha smrť a zaručuje naše verné spoločenstvo s Bohom.

Počas druhej svetovej vojny v koncentračnom tábore sa odohrala takáto udalosť. V barákoch, kde spali títo väzni, sa vo veľkonočné ráno udiala veľká vec. Jedna zo žien, ešte pred ranným nástupom, zakričala na celý barák: „Christos voskries!“ Po chvíľke ticha sa ozvalo z celej sily a radosti odpoveď: „Vojsinu voskries.“

To je ten krok, ku ktorému sme povolaní aj my všetci.

ADE

Sv. Pavol pri ceste do Damasku sa druhýkrát narodil zásahom blesku, svetla, Sily, ktorá sa vymyká nášmu poznaniu. V našej terminológii to znamená, že sa stal konvertitom. Tento pojem však nevystihuje podstatu jeho stavu. lat. “Converto” znamená obrátiť sa, dať sa na útek. On však osobnostne, poznaním, vierou zostal ten istý, ibaže tento jeho depozit - toto najvnuťtornejšie duchovné „ja“ sa zmenilo, a to nie tým spôsobom, že by zmenilo svoju identitu, ale že sa završilo! A zázrak premenenia z neho urobil vrchol človečenstva.

Aj my sa o to snažme, aby sme spolu so sv. Pavlom mohli raz povedať: **„Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus“** (Gal 2,20).³¹

Amen.

³¹ Porov.: Listy Pavla Straussa, č.11/2009, s.3.

Budete mi svedkami

Upevniť v poslucháčoch vedomie, že majú osobne prežívať svoju vieru, a svedčiť o nej v živote.³²

AI

Asi nik z nás si nevie predstaviť televízne noviny bez násilia, vražd, podvodov a klamstiev. Občas prinesú správu, že sa nejaký zločin podarí vyriešiť a vinníka vypátrať. Títo ľudia však majú často veľký vplyv, aj keď sú vo väzení a podnikajú všemožné kroky, aby sa z neho dostali. Podplácajú, vyhrážajú sa, odstraňujú svedkov... Práve svedkovia zohrávajú dôležitú úlohu, lebo na nich často závisí výsledok súdov. Ak aj nie sú odstránení, často podľahnú tlaku a odmietnu svedčiť. Tak sa stáva, že niekoľkonásobní vrahovia a podvodníci sú prepustení pre nedostatok dôkazov na slobodu.

Vidíme, že svedkovia majú dôležitú úlohu v spoločenskom živote. A podobne je to vo viere. Tu majú nenahraditeľnú úlohu. Vo viere sú totiž dôkazy slabé, málo presvedčivé. Svedectvá však majú obrovský význam.

KE

Dnes nás Pán Ježiš upozorňuje: „**Vy ste... svedkami**“ (Lk 24,48).

DI

Akých svedkov to má na mysli? Asi nie takých, na akých sme zvyknutí my pri našich súdnych sporoch. Svedok zodpovie na pár presných otázok, podpíše súdnu zápisnicu a tým to haslo. Svedok v Biblii je človek, ktorý odovzdáva vlastnú skúsenosť. Udalosti, ktoré videl na vlastné oči, zkusil na vlastnej koži, odovzdáva iným. A nie len tak, formálne. Robí to s určitým cieľom. Chce presvedčiť iných. Niekedy dokonca musí.

Mojžišov zákon prikazoval tomu, ktorý bol svedkami previnený voči zákonu, voči Bohu alebo ľuďom, vystúpiť ako svedok. To preto, aby odstránil hriechy z ľudu. Nik nesmel byť ľahostajný. Ak hriech neoznámil, mal byť tiež potrestaný. Aby sa svedectvo nedalo zneužiť proti nevinným, bolo potrebné svedectvo viacerých. Aspoň dvoch alebo troch. Na základe ich výpovede mohol byť vinník usmrtený. No vieme, že aj tak sa stávali nespravodlivosti (Porov.: Dt 17, 6; 19,15-21; Lv 1, 5).

Spomeňme si na príbeh o krásnej Zuzane. Dvaja starci, poprední v ľude, zahoreli voči nej vášňou. Keď videli, že nič nedosiahnu, rozhodli sa ju usmrtiť. A to práve falošným svedectvom. Obžalovali ju z hriechu, za ktorý bola určená smrť. Ich svedectvo malo váhu aj preto, že boli váženými občanmi. A boli dvaja. Keby Boh nezasiahol prostredníctvom Daniela, Zuzana by skončila veľmi zle. Potrestaní boli nakoniec kriví svedkovia. A to takou smrťou, akú chystali nevinnej (Dan 13).

³² Porov.: VRCHOVSKÝ, M.: *Seminár*. Spišská Kapitula 2009.

Ježiš vyžaduje svedectvo od svojich učeníkov. Sú skutočnými svedkami. Majú chodiť dvaja, aby ich svedectvo bolo vierohodné. A o čom majú svedčiť? O utrpení a zmŕtvychvstaní Ježiša. Bola to ich povinnosť. Všetko zažili, videli na vlastné oči. Toto vlastne bolo podmienkou, aby niekto mohol byť apoštolom. Jedenásti po Judášovej smrti hľadali namiesto neho náhradu. Mohol to byť len taký človek, ktorý bol s ostatnými celý čas, počnúc Jánovým krstom, až do dňa, keď bol Ježiš vzatý – čiže očitý svedok všetkých dôležitých udalostí (*Sk 1,21-22*).

Apoštoli nikoho nemali obžalovať, odsúdiť. Ich úlohou bolo: hlásať evanjelium chudobným, oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu a ohlásiť Pánov milostivý rok. (*Porov.: Lk 4,18-19*). Mali ohlásiť vykúpenie z hriechov. Mali ľuďom ukázať nový zmysel života.

PAR

To je aj naša úloha. Máme svedčiť rovnako, ako apoštoli. Poviete si: „Ved’ my žijeme 2000 rokov po Kristovi. Ako môžeme byť očitými svedkami jeho života? Na to nám dáva odpoveď Svätý Otec, Benedikt XVI. vo svojich katechézach o Cirkvi. On hovorí: „Áno, už nemôžeme mať autentickú skúsenosť apoštolov. Tá bola jedinečná a neopakovateľná. Ale! Apoštoli nám v Tradícii s veľkým „T“, neodovzdali len súbor mŕtvych slov a udalostí, ale živého Krista. Prostredníctvom Cirkvi, máme aj my, tu a teraz, skutočnú a osobnú skúsenosť so zmŕtvychvstalým Kristom.“³³ Keď hovorí biskup, to sám Kristus hovorí do nášho srdca. Keď posvätní služobníci konajú v liturgii, sám Kristus koná... Keď sme pred chvíľou čítali Božie slovo, sám Kristus hovoril do nášho osobného života. O pár minút tu, na tomto oltári zomrie a vstane z mŕtvych.

Slávnostná atmosféra Veľkonočného obdobia, ktorá sa pomaly chýli ku koncu, krásne spevy, mnohé symbolické úkony... - to všetko je len obal, v ktorom sa ukrýva živý Kristus. Nemáme svedčiť o tom, ako sme zapal’ovali na Bielu sobotu veľkonočné sviece, alebo ako sme hlasno spievali. Dôležité je, že Kristus zomrel za naše hriechy a tak nám daroval nový život, nové hodnoty. Daroval nám radosť, ktorou má byť naplnený každý náš krok. Ak sme o tom presvedčení sami vo svojom vnútri, nebudeme musieť chodiť ako svedkovia Jehovovi a poučovať iných múdrymi rečami. Pre svedka sú slová veľmi málo. Možno stačia pri súdnom procese, ale pri odovzdávaní skúseností so živým Kristom, sú veľmi málo. Pavol VI. hovorí, že dnešný svet počúva radšej svedkov, ako učiteľov. A najúčinnším svedectvom je vlastný život.³⁴ Dobrý skutok alebo zmierenie sa s nepriateľom, môže urobiť viac ako dlhý traktát o Božej láske.

³³ Porov.: BENEDETTO XVI.: *La Tradizione Apostolica*. In: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/audiences/2006/documents/hf_ben-xvi_aud_20060503_it.html. (15. 04. 2009).

³⁴ Porov.: PAVOL VI.: *Evangelii nuntiandi*. Trnava : SSV, 1999, čl. 41.

MY

Nemusíme robiť nič svetoborné. Stačí, keď budeme verne žiť tam, kde nás poslal Boh. Tak, ako to robil jeden veľký svedok našej doby. Nedávno vyšiel životopis pápeža Jána Pavla II. s priliehavým názvom - 'Svedok nádeje'. Bol totiž skutočne verným svedkom Krista v našej spoločnosti. Ukazuje to aj takáto udalosť.

Počas poslednej návštevy svojej vlasti v lete roku 2002 sa mal zastaviť aj na Kalwarii Zedrzydowskej. Pre Poliakov to bola veľká udalosť a príležitosť opäť sa stretnúť so svojím „slávnym“ rodákom. Čakalo ho tam vyše milióna pútnikov. Televízne štáby boli už dlho pripravené. Pomaly sa blížil čas bohoslužby. Pápeža však nebolo. Ľudia začínali byť nervózni. Pracovníci televízií tam už dávno boli, pretože im utekali drahocenné minúty. Po niekoľkých minútach sa konečne v bazilike zjavil pápež. No nenamieril do sakristie, ale sadol si do lavice v bočnej lodi, vytiahol breviár a v tichosti sa modlil. Pracovníci televízie boli rozčarovaní. Po dobrej polhodine konečne začala bohoslužba, bez akéhokoľvek vysvetľovania.

Na prvý pohľad to mohlo vyzeráť ako necitlivosť voči ľuďom. V skutočnosti však šlo o ohromné svedectvo. Pápež dal takouto drobnosťou jasne najavo, že osobné stretnutie s Kristom v modlitbe breviára je dôležitejšie, ako oddialený čas pre bohoslužby a množstvo financií, ktoré televízne spoločnosti stratili.

Boh a jeho prítomnosť musí byť v našom živote vždy na prvom mieste. Nie je správne, keď ho odsúvame na druhú koľaj. Zaslúži si viac pozornosti, ako mu niekedy preukazujeme. Každý z nás najlepšie vie, čo je nám vzácnéjšie, ako čas strávený v Božej prítomnosti.

ADE

Na súd sa môžeme dostať pre zločin, či nezaplatené účty. Nik nás ale nepredvolá, že sme slabo, alebo dokonca krivo svedčili o Kristovi. Teda, aspoň zatiaľ. Vieme totiž, že na náš osobný súd skôr či neskôr prídeme. Ten sa bude konať v hodine našej smrti.

Usilujme sa vydávať svojim životom také svedectvo o Kristovom umučení a zmŕtvychvstaní, aby sme sa zaň nemuseli hanbiť. Vyprosme si k tomu silu aj pri tejto svätej omši.

Amen.

Nedeľa Dobrého Pastiera - Nezaslúžený dar*Hodnota kňazského života - "prostredník" medzi Bohom a človekom.³⁵*

AI

Nie, nikdy nebudem veriť v Boha, ktorý odsudzuje materiálne veci... v Boha, ktorý miluje bolesť, utrpenie... v Boha, ktorý červeným svetlom bliká proti ľudským slabostiam... v Boha, ktorý vyžaduje, aby sme obstáli na 100% v skúškach... v Boha, ktorý neprijíma miesto na našich ľudských slávnostiach... Nie, nikdy nebudem veriť v takého Boha!

Aký je naozaj Boh, v ktorého veríme? Na prvých stránkach Biblie v Knihe Genezis čítame: **„stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril“** (Gn 1,27). Sv. Ján hovorí: **„Boh je láska“** (1 Jn 4,16). A dnes Ježiš hovorí o sebe: **„Ja som dobrý pastier“** (Jn 10,11). Lenže, čo sme urobili my, ľudia. Prekrútili sme vetu z Knihy Genezis a robíme Boha na svoj ľudský obraz a podobu. Je to smutné, keď Bohu diktujeme, čo má robiť, namiesto toho, aby sme sa snažili byť ako on.

KE

Byť ako on. Áno, ten, ktorý položil svoj život za svoje ovce. Ktorý pozná svoje ovce po mene (porov. Jn 10,11.14). Obraz Boha, ako dobrého pastiera je predstava Boha, ktorá vzbudzuje veľkú dôveru. Má liečivé účinky, hlavne pre ľudí, ktorí sa cítia v živote odkopnutí; zneužití; odložený; zavrhnutí.

DI

Pán Ježiš ďalej hovorí: **„Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohoto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier“** (Jn 10,16).

Dokument II. vatikánskeho koncilu 'Ad gentes', v 6. b. hovorí: „V tejto Cirkvi pretrváva plnosť Kristovho tela zjednoteného pod svojou Hlavou, čo v sebe zahŕňa, že od neho dostáva plnosť prostriedkov spásy. V Katolíckej cirkvi sa vyznáva pravá a úplná viera, úplný sviatostný život a vysvätená služba v apoštolskom nástupníctve.“

Aká je túžba Ježišovho srdca? Aká je túžba 'dobrého pastiera'? Aby bolo jedno stádo a jeden pastier. Aj my máme dozrievať k tej univerzálnosti.

Možno, si povieme - na to sú tu farári, my s tým nič nemáme, nezaťahujte nás do týchto problémov, veď aj tak už mám dosť svojich a nie, aby sme sa ešte zapodievali s inými pre nás nepodstatnými a niekedy aj nepochopiteľnými vecami... Tvárime sa, že sme kresťania, ale všetci sa pritom hráme len na svojom piesočku, "vy sa nestarajte o môj spôsob akým žijem a ja sa nebudem pliesť do vášho spôsobu života". S takýmto konštatovaním a

³⁵ Porov.: PROKUS, P.: Seminár. Spišská Kapitula, 2009.

konfrontáciou sa v dnešnej dobe veľmi často stretávame. My ľudia 21. storočia.!

PAR

Obsahom a zmyslom kňazského života je: žiť v Bohu, pre neho a mať s ním, čo najintímnejší kontakt. "Ruky kňaza sú ako ruky naše", tak učí Pavol apoštol – kňaz má byť jeden z nás. Také sú priam ako i tieto moje, úbohé, raz mocné a raz ako pribité."³⁶ Tajomstvo sviatosti kňazstva, sa skrze ruky slabých ľudí, dáva do našich rúk a vstupuje do našich srdc. Kristus vo večeradle zanecháva kňazskú ruku, ktorá má nesmiernu moc: jedným gestom rozhreší milióny ľudí. Úsilie desaťročí zla, ktoré chce zničiť človeka, je zničené jedným dotykom kňazskej ruky. V rukách kňaza zanechal Boh aj poklad nad všetky poklady - Eucharistiu, ktorá nás posväcuje. Boh riskoval, nevybral si sväté ruky, ale ruky obyčajné, slabé, a do nich umiestnil silu svojho priateľstva, silu očisťujúcu a silu posväcujúcu. Stáva sa, že kňazská ruka je skompromitovaná. Chcel by som vás však dnes poprosiť, aby sme nikdy nezavrhlí ruky kňaza preto, že sú skompromitované, lebo v nich je umiestnený neskompromitovaný dar. Nikdy nečistota tejto ruky v ničom neumenší poklad, ktorý podáva kňazská ruka. Koľko námahy vyvinulo zlo, aby vo svete umenšilo počet kňazských rúk. Veriaci človek musí vo večeradle objaviť ich hodnotu a silu. Oni sú darom priateľstva Boha k človeku.

MY

Benedict Groeschel vo svojej knihe 'Kňaz naveky', opisuje príbeh mladého muža Eugena, ktorý stihol získať len minimálnu formáciu v seminári, (1. rok), ktorý každým dychom zápasil o život a ktorého nádej stať sa kňazom vyzerala úplne beznádejne. Napriek tomu ho na smrteľnej posteli za kňaza vysvätili, s povolením Svätého Otca J.P. II. (1997) nie aby "pracoval" ako kňaz, ale aby "bol" kňazom naveky: podľa radu Melchizedechovho.³⁷

Eugen počas hospitalizácií v nemocnici napísal mnoho zamyslení, jedno z nich Vám teraz prečítam:

„...vďaka rôznym skúsenostiam som sa v živote začal pomaly spoliehať na Boha a hľadať jeho vôľu. Slobodne som si vybral jeho, ktorý ma umiestnil na túto zem z nejakého dôvodu. Do seminára som vstúpil preto, aby som zistil, či ma Boh skutočne povoláva ku kňazstvu. Nezasiahol ma úderom blesku ako sv. Pavla (aj keď by to neraz uľahčilo túto cestu), radšej mi poskytol úplné a trvalé "poznanie". Nijaké hlasy, nijaké zjavenia. Áno, životné udalosti mi poskytli určité znamenia - náznaky iných, že by som mal skúmať možnosť povolania ku kňazstvu, cez Sväté písmo, vedomie Ježišovho pôsobenia v rámci ľudských dejín a konkrétne v mojom vlastnom živote. Teraz je čas

³⁶ Porov.: *Listy Pavla Straussa*, č. 11/2009, s. 10.

³⁷ Porov.: GROESCHEL, B.J.: *Kňaz naveky*. Dobrá kniha. Trnava, 2006, s. 5.

zistiť, či ma Kristus volá skrz Cirkev, aby som mu slúžil ako kňaz. Dúfam v to, ale je to výzva vzbudzujúca bázeň“.³⁸

Eugen obeť sv. omše neslávil spôsobom, aký poznáme. Obetou bol on sám. Čo môže človek urobiť viac, ako dať seba Bohu?!³⁹

ADE

Aký je naozaj Boh, v ktorého veríme? Skúsme v dnešný deň o tom pouvažovať, či sa pred ním "neskrývame", "neutekáme", ale naopak, či sa dávame ním viesť - ako dobrým pastierom.

Amen.

Narodenie svätého Jána Krstiteľa - 24. jún

Lk 1,57-66.80

Pripodobnime sa Jánovi!

*Nasledujme Jána Krstiteľa v jeho službe
pre príchod Božieho kráľovstva.⁴⁰*

AI

Nezriedka počujeme v médiách, čítame v tlači alebo máme vlastnú skúsenosť, že mnohí manželia nemôžu mať potomka, čo ich veľmi trápi. Žiaľ, v dnešnej dobe takýchto neplodných párov pribúda. Takýto problém nebadáme len v dnešných časoch, ale je starý ako samotné ľudstvo.

KE

Dnešná slávnosť nám pripomína narodenie vytúženého dieťaťa Jána Krstiteľa rodičom Alžbete a Zachariášovi, ako to čítame v prvej vete dnešného evanjelia: **„Alžbete nadišiel čas pôrodu a porodila syna“** (Lk 1,57).

DI

Rodičia Jána Krstiteľa boli jednoduchí ľudia, o ktorých Sväté písmo krátko, ale výstižne hovorí: **„Obaja boli spravodliví pred Bohom a bezúhonne zachovávali všetky Pánove prikázania a ustanovenia“** (Lk1,6). Obaja pochádzali z kňazských rodín, pričom Zachariáš vykonával službu v Jeruzalemskom chráme. Ako vidíme, mali všetky predpoklady, aby od Boha dostali požehnanie, a tým aj potomkov. V dobe, v ktorej žili a v samotnom židovstve vládlo presvedčenie, že manželia, ktorí nemajú deti, sú Bohom zavrnutí, lebo práve v potomkoch sa prenášal život rodičov a majetok. Samotná Alžbeta, keď počala, povedala: **„Pán zhlíadol na mňa,**

³⁸ Porov.: Tamže, s. 25-26.

³⁹ Porov.: Tamže, s.143.

⁴⁰ WOLANSZKÝ. M.: Seminár Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí, 2009.

aby ma zbavil hanby pred ľuďmi" (Lk 1,25b). V dejinách spásy nájdeme mnoho podobných prípadov, kedy Boh chcel vyskúšať vytrvalosť bezdetných rodičov, aby potom, keď im doprial potomka, si lepšie uvedomili, že je to Boží dar. Príkladom nech je nám Abrahám, ktorý dostal zo svojej neplodnej manželky Sary - Izáka (*porov. Gn 21,2*), alebo Anna manželka Elkána - Samuela (*porov. 1Sam 1,2*). Tieto a iné ženy, ktoré sa stali matkami veľkých osobností Starého zákona, nevedeli pred počatím, koho porodí a čo bude ich poslaním. Ony chceli, aby mali dieťa a tak, aby sa zbavili hanby, ktorá vyplývala z ich bezdetnosti.

Iný vývin udalostí vidíme u dvoch matiek, ktoré vedeli už pred počatím koho porodí a čo bude poslaním ich synov. Prvá bola matka Jána Krstiteľa; druhá Najsvätejšia Panna. Narodenie týchto synov nepredpovedal žiadny jasnovidec, ale samotné nebo. Mohli by sme sa si položiť otázku: Akým spôsobom to predpovedalo nebo? Istotne náznaky môžeme nájsť už v Starom zákone popri predpovediach narodenia Mesiáša napríklad u Izaiáša: Čuj ! Ktosi volá: **„Na púšti pripravte cestu Pánovi!"** (*Iz 40,3*). Jasné predpovede nájdeme aj v udalostiach okolo narodenia Jána. Prvý dôkaz - zjavenie: Oznámenie o narodení Jána bolo Zachariášovi zvestované prostredníctvom Pánovho anjela (*porov. Lk1,11a*), keď prinášal Bohu v chráme kadidlovú obeť. Druhý je fyzický: Zachariáš neuveril, hoci bol kňazom, preto ostal nemým. A tretím je: pomenovanie chlapca Jánom, hoci nikto z príbuzných sa tak nevolal, a navrátenie reči otcovi.

PAR

Každý z nás z Katechizmu a z hodín náboženstva pozná, aké bolo poslanie Jána Krstiteľa. Každý z vás by mi istotne odpovedal správne, že bol predchodcom Pána Ježiša a posledným prorokom Starého zákona. Už v lone matky sa zachvel, keď prišiel k nemu - pod srdcom Najsvätejšej Panny, sám Vykupiteľ (*porov. Lk 1,41*).

Svätý Ján už od malička bol určený na službu Pánovi, ktorú dokonale plnil až po preliatie vlastnej krvi. Takýto príklad hrdinského konania cez celý život nemôže nás nechať ľahostajnými, preto ho musíme nasledovať. Ale ako? Povedzme si aspoň niekoľko oblastí, v ktorých sa môžeme pokúsiť ho nasledovať:

Každý z nás vo chvíli krstu je zaštepený do Krista, a to je aj okamih nášho povolania: byť kresťanmi v tomto svete tam, kde nás chce mať Boh. Nepotrebuje, aby sa diali okolo nás nejaké zvláštne udalosti vyvolenia, stačí si uvedomiť, že sme Božími deťmi, povolaní šíriť Božie kráľovstvo v tomto pozemskom svete. Tu je nám veľkým príkladom práve Ján Krstiteľ. On bol ten, ktorý pripravil ľudí krstom vody na krst Duchom Svätým a ohňom (*porov. Lk 3,16b*). Aj my máme podobnú úlohu. Byť v tomto svete tými, ktorí budú žiť svoje kresťanské povolanie, a tak mnohých privedú ku Kristovi a do jeho

Cirkvi. K tomu nás povzbudzuje aj Helmut Thielicke svojím výrokom: „My kresťania sme možno jediná Biblia, ktorú svet ešte číta.“⁴¹

Nasledovať svätého Jána musíme aj v jeho pokore a poslušnosti. On sám o sebe povedal: **„Ja nie som Mesiáš“** (Jn 1,20b), keď sa ho Židia pýtali, kto je. Mohol sa nazvať, že je ten, na ktorého čakajú, ale neurobil to, lebo bol verný svojmu poslaniu. Aj od nás sa očakáva pokora. Musíme rešpektovať autoritu, ktorá je nad nami - svetskú aj cirkevnú a konať podľa ich usmernení, aby sme dosiahli spoločné dobro a raz aj večnú odmenu v nebi.

Príkladom nám môže byť Ján aj v striedmom spôsobe života: **„Ján bol na púšti, nosil odev z t'avej srsti a okolo bedier mal kožený opasok a jedával kobyľky a lesný med“** (Mk 1,4-6). Keď sa chceme aspoň trochu priblížiť k Jánovej askéze, nebude nám ťažké, niekedy zanechať príjemnosť tepla domova a ísť aj všedný deň na svätú omšu, či poskytnúť milodar pre dobročinné ciele. Ak sa zahľadáme na Jánovu postavu, tak nám nebude zaťažko sa zrieknuť v piatok mäsa či radovánok. Veľkou výzvou sú nám aj Jánovi rodičia, ktorí nezúfali, hoci nemali nádej na potomka, lebo obaja boli v pokročilom veku (porov Lk1,7b). Aj dnes a možno medzi nami sa nájdú takí, ktorí deti nemajú vôbec alebo z iných príčin ďalšie mať nemôžu. Je to Božia vôľa, ktorú je potrebné prijať, pričom je potrebné neustávať v modlitbe. Rodičovskú lásku môžeme preukázať aj odhodaným a opusteným deťom, a to buď adopciou alebo finančnou pomocou deťom, predovšetkým v misijných krajinách. Porozmýšľajme aj o takomto spôsobe nasledovania svätých rodičov. MY

Svätý Ján Krstiteľ bol síce jednoduchým človekom, ale pre Božie kráľovstvo urobil nesmierne veľa. Aj od nás Boh čaká podobne a vôbec k tomu nepotrebuje zvláštne ľudské poslanie, lebo každý ho dostáva priamo od Boha vo svojom životnom statuse. Stačí, ak budeme horliví, pokorní, poslušní a striedmi - ako bol svätý Ján a nezúfajúci, ale milujúci ako Jánovi rodičia. K tomu nech nám slúži tento príklad:

Istý človek prosil od Pána Boha dar svätosti. Dostal od neho knihu, kde boli vymenované presné požiadavky. Obdarovaný človek sa veľmi potešil a ihneď išiel, aby ich rad-radom splnil. Na ceste v zamyslení padol do ohnivej pasce a ledva unikol s holým životom. Tam stratil aj drahocennú knihu, ktorú ešte dlho oplakával uvedomujúc si, že keď ju dostal, tak mu bolo povedané, že obsahuje najlepšie a najhlbšie pravdy. Preto sa rozhodol žiť tieto pravdy, akoby táto kniha mu bola denným spoločníkom a všetkým okolo seba začal prinášať radosť, pokoj a Boha. Keď zomrel, zastal pred Božím Majestátom a počul hneď otázku: „Čo si vo svojom živote urobil pre Pána Boha?“ Zahanbil sa. Sklopil oči. Potichu vyjachtal ospravedlnenie: „Ako som mohol, keď kniha, ktorú si mi dal, padla za pokrm ohňu, a preto som nemal žiadneho sprievodcu

⁴¹ THIELICKE.H.: In: WOJTOWICZ. K.: *O kázni a dáždnikoch*. Bratislava: Lúč 1992, s. 56.

na ceste a nevedel som, aké dary ti mám prinášať.“ Na to sudca kývol najbližšiemu anjelovi a pošepol mu: „Podaj mi jeho knihu!“ Tu sa stalo niečo neslýchané. Celú sálu zaplavil zástup tých, ktorých potešil, nakrmil, priviedol k Bohu, priodel a pre ktorých mal čas. Pán Boh pozrel na zidených a povedal: „To je tvoja kniha!“⁴²

Ak by na mieste tohto človeka stál Ján Krstiteľ, tak zástup obdarovaných a povzbudených by asi nemal konca. A my? Bol by aspoň jeden človečik, ktorý by sa nás mohol zastat? Vždy máme možnosť a čas, pokiaľ žijeme v tomto pozemskom živote, aj cez rôzne skúšky a zrieknutia, si získať „svedkov“, ktorí raz dosvedčia naše otvorené srdce - ako ho mal Ján.

ADE

Tak ako si hovoríme, niektorí z vás žijete v harmonickom manželstve s deťmi, z ktorých máte radosť, iní zasa vo vdovskej či vdoveckej čistote a iní zasa v panenstve či bezdetnosti. Nikto z nás nemôže povedať, že sa ho povinnosti iných netýkajú, lebo všetci si musíme navzájom pomáhať. Dobré si zapamätajme, ako máme nasledovať svätca dnešného dňa a nenechajme to len v mysli, ale premeňme to aj na konkrétne skutky.

Amen.

Sviatok svätých Petra a Pavla

Mt 1613-19

Poslanie odpúšťať

Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva

AI

Na hodine náboženstva sa katechéta pýtal detí: „Kto to bol sv. Mikuláš?“ Predpokladal totiž, že už isto niečo počuli o takom známom svätcovi. Prihlásil sa jeden chlapec v poslednej lavici a pohotovo odpovedá: „Bol to dobrý dedko, ktorý bohatým bral a chudobným dával.“

KE

Prečo som začal týmto úsmevným príbehom? Veľmi pekne totiž vykresľuje situáciu podobnú tej, o ktorej sme počuli v dnešnom evanjeliu. Na Ježišovu otázku: **„Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“** hovoria apoštoli o rôznych názoroch ľudí na Ježišovu osobu. Mnohí o ňom už niečo počuli možno z rozprávania iných, niektorí videli ne jeden zázrak ...a tak si o Ježišovi vytvárajú mienku. **„Je to Eliáš.“** Iní hovoria, že také znamenia, aké on koná, nemôže robiť nik iný, iba nejaký prorok. **„Ján Krstiteľ je to,**

⁴² WOJTOWICZ. K.: *O kázni a dáždnikoch*. Bratislava: Lúč 1992, s. 56.

a pretože stal z mŕtvych, pôsobí v ňom zázračná moc..." Ľudia nevedia o ňom nič určité, niečo počuli, niečo videli a z týchto nejasných informácií zaradujú Ježiša do určitej skupiny ľudí. Možno mnohí z nich ani nechceli pochopiť hlbšie Ježišove poslanie, nechceli ho prijať ako Mesiáša a Božieho syna.

DI

Je tu však Peter. Naplnený Duchom Svätým hovorí: **„Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“** Po tomto Petrovom vyznaní Ježiš už ďalej neváha odovzdať Petrovi svoj úrad. Hovorí: „Tebe dám kľúče od Nebeského kráľovstva.“ Je to vyznačenie, ktoré sa nedostalo žiadnemu inému apoštolovi. Dokonca ani Jánovi, ktorého mal Ježiš tak rád.

Možno sa pýtame, prečo si vybral práve Petra. Ved' Ježiš bol Božím synom. On vedel, že Peter ho trikrát zaprie, že kvôli strachu nebude schopný stáť pri jeho kríži na Kalvárii. Poznal aj jeho výbušnú povahu, keď ho chcel brániť mečom v Getsemanskej záhrade, či keď chcel zvolať oheň a síru z neba na mestá, ktoré Ježiša neprijali. Bol to obyčajný rybár, bez vzdelania, bez skúseností s vedúcimi úlohami. Nemal nijakú „trojročnú“ prax v danom odbore, ako sa to zvykne vyžadovať pri dnešných výberových konaniach... A predsa, takého ho chcel mať Pán Ježiš, a takého si ho zvolil aj za svojho nástupcu. Peter nebol dokonalý, ale mal veľkú lásku a pokoru. A možno práve kvôli týmto dvom čnostiam sa stal hlavou apoštolského zboru a celej Cirkvi. On, taký nedokonalý, a predsa Kristom vyvolený.

A tak je to aj dnes s každým povolaním. Povolanie dáva Boh. On volá aj nedokonalých ľudí. Nepotrebuje, aby boli všetci výnimočne nadaní, aby dosahovali vynikajúce výsledky v učení, ba dokonca nehľadí ani na ich minulosť. Ježiš vyžaduje len jednu jedinou vec. A je ňou viera, že on je **„Mesiáš, Syn živého Boha“.**

PAR

Aj nás dnes Ježiš volá, aby sme ho nasledovali na ceste, ktorú nám ukázal. Nenechal nás na tejto ceste osamotených. Vedel, že na každého jedného z nás prídu raz ťažkosti, dostane sa na križovatku života, a bude potrebovať niekoho, kto by mu ukázal, ako ďalej. Vedel, že hriech prítomný vo svete mnohých popletie. A preto dnes odovzdáva Petrovi spolu s úradom ešte jednu veľmi dôležitú úlohu: schopnosť v jeho mene odpúšťať hriechy. Ježiš hovorí Petrovi: **„čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi“.**

Mnohí z nás máme možno rôzne pokrivený pohľad aj na sviatosť zmierenia. Už sme o nej niečo počuli na náboženstve, možno sme niečo čítali... ale predsa. Úprimne si povedzme sami pred sebou. Kol'kokrát sa podobáme chlapcovi, ktorý si sv. Mikuláša poplietol s Jánošíkom či dedom Mrázom, ktorého videl v televízii. Už sme o sviatosti zmierenia niečo počuli, ale vytvoríme si na ňu vlastný názor, často doplnený názormi masmédií či iných ľudí. Možno nám aj napadla myšlienka: „Načo sa ísť spovedať ku

kňazovi? Ved' odprosiť Boha za to, čo som urobil vo svojom živote zlé, môžem aj sám. Nemusím sa ísť nikomu vyznávať zo svojich hriechov."

Dobre si však všimnime dnešné evanjelium. Ježiš nehovorí slová o odpúšťaní hriechov celému zástupu. Hovorí to Petrovi a svojim apoštolom, ako nám o tom píše evanjelista Matúš o niekoľko kapitol ďalej: **„Veru hovorím vám, čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi”** (Mt 18, 18). Táto moc prechádza od apoštolov až do dnešného dňa na každého vysväteného kňaza a biskupa vysviackou. Keď nám kňaz vo sviatosti zmierenia povie slová: „Ja ťa rozhrešujem...” to už nehovorí vo svojom mene – ja Jano, Peter... ťa rozhrešujem... Hovorí to v mene Krista, od ktorého dostal túto moc. A práve v tej chvíli nám sám Ježiš odpúšťa hriechy a prijíma znova za svoje milované deti. Práve vtedy, keď počujeme slová rozhrešenia, už naisto vieme, že máme odpustené všetky hriechy. Ved' Ježiš nepovedal, čo rozviažeš na zemi, „možno“ bude rozviazané aj v nebi. Nie je to ani prosba kňaza o odpustenie, (nech ti Boh odpustí to a to...), ale sú to veľmi jasné slová: „Ja ťa rozhrešujem...”. Ako ináč si môžeme byť taký „isti“, že nám Boh odpustil, keď nebudeme počuť slová odpustenia?

MY

Fakty pre nás môžeme si uvedomiť i na príklade:

Teológ Naville vyznal úprimne a verejne: „Kto z nás nepohliadol na katolícke spovednice so závišťou a akousi túžbou? Kto z nás si neprial v horkosti hryzenia svedomia a v neistote o odpustení počuť hlas spovedníka, ktorý v mene a moci Krista by nám oznámil: „Choď v pokoji! Tvoje hriechy sú ti odpustené?!” Ba dokonca i Martin Luther, vodca a hlava protestantov, ešte štyri roky po svojom vystúpení z Katolíckej cirkvi napísal: „Spoved' považujem za vzácnu a cennú vec a museli by sme ľutovať, keby jej nebolo. Veru, keby sme vedeli, ako nám ona robí Boha milostivého a nakloneného, išli by sme ďaleko, trebárs aj niekoľko míľ cesty, len aby sme sa vyspovedali, keby na svete bola len jedna spovedelnica.“

Nezostaňme len pri slovách ako Luther. Spoved' a jej ovocie pre náš život, je Boží dar. Kto ho vie využiť, spozná.

ADE

Skúsme si aj v tento veľký sviatok apoštolov Petra a Pavla, ktorí sú stĺpmi Cirkvi uvedomiť tento veľký dar, ktorý máme - možnosť odpustenia hriechov vo sviatosti zmierenia. Nebojme sa pristupovať k tejto sviatosti, v ktorej sa sám Kristus k nám prihovára a chce nás zahrnúť svojimi milosťami. Túto moc odovzdal apoštolom, aby sa tak cez biskupov a kňazov sprostredkovala jeho milosrdná láska k nám ľuďom. Využívajme tieto milosti, ktoré nám Kristus dáva, a prosme aj dnešných svätcov Petra a Pavla za

dobrých kňazov a svedníkov. Nech sú sami opravdivými svedkami Krista a jeho vernými nasledovníkmi.

Amen.

Prvá nedeľa cez rok „B“

Mt 1,7-11

Milovaný syn

*Nadchnúť k tomu, aby sme svoj život prežívali
vo vedomí Božieho synovstva.⁴³*

AI

„Ty si môj milovaný syn, v tebe mám zaľúbenie“ (Mk,1,11). Kto z nás by netúžil, hoc len raz vo svojom živote počuť, že je milovaným synom, či milovanou dcérou..? Kto z nás by sa nezachvel radosťou nad tým, že je milovaný..? Alebo snád' je to inak?

KE:

V evanjeliovom úryvku zaznievajú tieto slová v okamihu keď Ježiš vystupuje z vody: **„A z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie“** (Mk 1,11).

DI

Počiatkové verše evanjelia sv. Marka zvyknú exegeti označovať ako: „Príprava Ježišovho účinkovania.“ Evanjelista Marek pre niekoho až so strohou jednoduchosťou, ale jemu vlastnou, na pozadí troch veršov podáva Pánov krst. Sklamal by sa teda ten, kto by očakával rozsiahly, prepracovaný rodokmeň - akoby sa zaiste patrilo na Božieho Syna. Evanjelista sa obmedzuje iba na udanie miesta, odkiaľ Ježiš prišiel (galilejský Nazaret) a na riekú Jordán, v ktorej ho Ján pokrstil. Táto jednoduchosť by povrchného čitateľa mohla hneď v úvode zmiatať až do tej miery, že by tieto verše považoval za okrajové. Opak je však pravdou. Marek hneď na začiatku evanjelia Ježiša Krista, ako ho sám označuje v prvom verši, nám chce otvoriť oči - otvoriť oči na to, aby sme videli, kto Ježiš je: **„Milovaný Syn“**, ktorého pokrmom je: plniť vôľu Otca. Je milovaným Božím Synom, ktorý bude hlásať a konať v sile Ducha Svätého. Evanjelista nás s úžasom necháva sledovať Ježišov príchod, ktorý sa nedeje za zvuku trúb a poľníc, ale v tichosti. Ježiš sa zaraďuje do zástupu hriešnikov a necháva sa pokrstiť. Sv. Pavol neskôr v Druhom liste Korint'anom napíše tieto slová: „Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom.“ Aj keď Marek nehovorí o Jánovom zdráhaní pokrstiť Ježiša, predsa je cítiť vo veršoch určitý vnútorný rozpor. Ved' sám Ján v siedmom verši hovorí:

⁴³ Porov.: TOMAGA, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

„Po mne prichádza mocnejší ako som ja.“ Vysvetlením tejto zdanlivo nepochopiteľnej situácie je, že práve týmto spôsobom sa napĺňa Otcova vôľa. Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie. Toto vyhlásenie Otca platí naveky. Ježiš z galilejského Nazareta je tým milovaným Božím Synom. Na ňom, ktorý sa postavil medzi hriešnikov, idúc cestou utrpenia a smrti, na ňom spočíva Otcovo zaľúbenie.

PAR

Nielen na Ježišovi, ale aj na tebe spočíva Božie zaľúbenie. V momente krstu sa aj pre teba otvárajú nebesá a zaznieva Otcov hlas. Otec aj o tebe vyhlasuje, že si jeho milovaným synom, dcérou. Toto jeho vyhlásenie platí naveky. On ho neodvoláva, nepodmieňuje, on naň nezabúda. Nezdráhaj sa tomu uveriť, chci počuť Otcov hlas možno práve v tejto chvíli, možno cestou domov, ale chci. Som milovaným synom, dcérou. Netráp sa, ak ťa preniká pocit hanby, biedy, že si sa nesprával ako sa na syna, dcéru patrí. Uver mu, že napriek všetkému, si zostal a zostávaš jeho milovaným synom, jeho milovanou dcérou. Uver mu nie zajtra ale už dnes. Nezdráhaj sa prijať logiku Božieho srdca, aj keď je iná, ako ta naša ľudská.

MY

Katechétka rozprávala deťom na hodine náboženstva podobenstvo o márnotratom synovi. Všimla si však, že po chvíli mnohí žiaci prestali dávať pozor. Na konci ich požiadala, aby jej napísali obsah podobenstva. Jedno dieťa napísalo: „Jeden človek mal dvoch synov. Mladšiemu sa doma veľmi nepáčilo a preto z domu ušiel aj s peniazmi. Peniažky sa mu rýchlo rozkotúľali a chlapec sa rozhodol vrátiť, lebo už nemal čo jesť. Keď prichádzal, otec ho zbadal a celý šťastný vzal poriadnu palicu a bežal mu naproti. Po ceste stretol druhého syna, toho dobrého. Ten sa ho spýtal kam sa tak náhli. „Vracia sa tvoj brat, ten naničhodník. Po tom, čo vyviedol, si zaslúži poriadny výprask!“ „Otče, mám ti pomôcť?“ „Samozrejme,“ povedal otec. A tak mu obaja naložili, čo sa doňho zmestilo. Potom otec zavolať sluhu a povedal mu, aby dal zabiť najtučnejšie teľa na veľkú oslavu, že si konečne mohol so synom vyrovnáť účty za to, čo mu vyviedol.

Toto je naša logika, no nie logika milujúceho Otca.

ADE

A tak aj v túto nedeľu, ďakujme milujúcemu Otcovi za to, že sa nielen voláme Božími synmi a dcérami, ale aj nimi aj sme. Modlime sa za to, aby sme vedeli prežívať svoj život vo vedomí: „Som milovaný“, napriek všetkému.

Amen.

Boh nás formuje*Často sa skúmame, čo chce s nami Boh.*

AI

Čo by ste povedali, keby športovec podceňoval trénera? Keby herec neplnil príkazy režiséra, keby sa žiak vysmieval z učiteľa, keby dieťa nemilovalo svojho otca či mamu?

Či športovec, umelec, žiak alebo dieťa, ale i v iných oblastiach života, je potrebné a prospešné dať sa viesť, usmerňovať, plniť príkazy, keď sa chce dopracovať k úspechu. Boh s každým z nás má svoj plát. Všetkých pozýva k sebe. Preto používa každého z nás, aby sme boli jeden druhému užitočný na ceste k nemu.

KE

Vidíme to na príklade Ondreja voči bratovi Petrovi. V evanjeliu sme čítali, ako Ondrej, brat Šimona Petra po stretnutí s Ježišom **„hneď vyhl'adal svojho brata Šimona a povedal mu: „Našli sme Mesiáša“, čo v preklade znamená Kristus. A priviedol ho k Ježišovi. Ježiš sa naňho zahľadel a povedal: „Ty si Šimon, syn Jánov, ale budeš sa volať Kéfas,“ čo v preklade znamená Peter“** (Jn 1,40-42).

DI

Počuli ste niekedy o onomastike? Je to študijný odbor, ktorý sa zaoberá vlastnými menami, ich tvorením a historickým vývojom. Okrem toho, že mená odlišujú jedného človeka od druhého, nesú v sebe historické i osobné informácie o svojich nositeľoch. Napríklad, ak je tvoje priezvisko Tkáč, pravdepodobne niekto z tvojich predkov sa živil tkaním odevov. S najväčšou pravdepodobnosťou Potočný žil kedysi neďaleko potoka či rieky a predkovia Spišiaka pochádzajú zrejme zo Spiša; rodina Dlhých sú zrejme vysokí a chudí. Andrej - meno odvodené z gréčtiny, znamená "mužný". Viktor v latinčine znamená "vít'az".

V biblických časoch meno často odhaľovalo niečo zo vzťahu Boha k danému človeku a prorocky naznačovalo, ako bude tento človek slúžiť Bohu. Preto niet divu, že keď sa Ježiš stretol so Šimonom, dal mu nové meno. **„Budeš sa volať Kéfas“** (Jn 1,42), povedal rybárovi. A postupne zmenil tohto prchkého a ustráchaného muža na "skalu" - preklad gréckeho Kéfas a latinského Petrus- na ktorej postavil svoju Cirkev (Mt 16,18).

PAR

Boh človeka neustále mení. Ako premenoval Šimona na Petra - a zmenil jeho život, tak chce zmeniť každého z nás. Chce zmeniť našu starú povahu na obraz svojho Syna Ježiša. Táto túžba Boha je dôvodom, prečo si pri prijímaní sviatosti birmovania dávame nové meno. Vtedy totiž vedome prijímame nový

život, ktorý nám Ježiš dal skrze svojho Ducha pri krste. A zároveň odpovedáme na ponuku Ducha Svätého, ktorý nám chce pomáhať žiť tento život. Sväté písmo nám sľubuje: „**Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové**“ (2 Kor 5,17). Od nás sa očakáva, že sa podriadime pôsobeniu Ducha Svätého v nás. Ak sa mu podriadime, naša nová identita - nové meno - začne ľuďom biť do očí. Ktovie? Môžeme sa stať takými plodnými služobníkmi nebeského kráľovstva, akým sa stal Šimon Peter!

Keď Ján píše o tom, že pri prvom stretnutí „zostali v ten deň u neho“ je v jeho živote začiatok toho všetkého, čo zažil, spoznal s Ježišom a taktiež celý ďalší život. Tam je semiačko, ktoré bolo vtedy zasiate a ktoré prerastie v strom v samotnom živote sv. Jána.

Rovnako touto udalosťou možno sledovať začiatok Cirkvi. Čo môžeme sledovať v dejinách Cirkvi? Aj keď už na začiatku Boh výnimočne oslovuje aj priamo, ako v prípade sv. Pavla pri bráne Damasku (*porov. Sk 9,3*), predsa aj vtedy používa Boh iných ľudí, aby v jeho mene dokončili proces povolania a upevnenia vo viere. Boh rôznym spôsobom urobí prvý krok k viere v Boha u každého človeka. Najčastejšie v našich podmienkach po narodení sú to rodičia, krstní rodičia, rodina a farnosť, ale potom každý človek sám musí sa vyjadriť, osvedčiť vo svojej viere. V živote každého sú okamihy rozhodovania, bojov, víťazstiev i porážok. Pretože sme stvorení ako rozumná a slobodná bytosť, rozhodnutie aj Boh rešpektuje. Často však Boh akoby čakal, vyčkával na náš súhlas žiť s ním. Mnohí po blúdení a hľadaní ako sv. Augustín, sv. Margita Kortonská, Frossárd či iní..., nachádzajú cestu k Bohu. Aj v ich živote zohrávajú dôležitú úlohu mnohí ľudia, ktorých im do cesty postaví Boh.

Je to však najmä milosť Božia, ktorú dáva Boh a záleží len od človeka, kedy a nakoľko ju prijme.

MY

Každý máme svoju históriu viery, objavenia a nájdenia cesty k Ježišovi. Uvedomujeme si, že máme aj povinnosť ukázať cestu iným k Bohu. Nie sú to len rodičia a najbližší voči dieťaťu. Kňaz k farnosti, ale brat k bratovi a sestra k sestre. Naša viera, príklad i život môže Boh použiť, aby iní našli cestu k Bohu. Na začiatku to môže byť len zvedavosť, túžba a napokon to prerastie k nadšeniu, obdivu Boha v živote.

Helena Mišovičová bola priekopníčkou a členkou spoločnosti Svedkov Jehovových. Po ôsmich rokoch na plný úväzok práce v tejto spoločnosti, príklad veriacej kresťanky - susedky v penzióne, jej pomohol na svoj život sa pozeráť iným pohľadom. Ona, ktorá 90 hodín mesačne s nadšením, nikto ju nenútil, len ovplyvňoval, konala službu služobnícky Jehova. Minimálne tri razy do týždňa sa zúčastňovala v Sálach kráľovstva, kde sa venovala štúdiu časopisu Strážna veža, kde sa pripravovala a školila na rôzne reakcie a postoje ľudí pri zvestovateľskej službe. Informovala o svojej činnosti, vykazovala svoju činnosť: kde, kedy, koho navštívila, ako ju prijali, či

odporúča znova ich navštíviť... Počúvala od starších vodcov, aby sa tešila, keď pre svoje presvedčenie musí trpieť.

Pri svojej susedke si uvedomila, že vlastne žije v strachu. Učenie je postavené na psychickom vydieraní, že v deň Armagedona bude vylúčená z pozemského raja s ostatnými nevercami. Začala si uvedomovať, že jej okolie sa pretvaruje. Na stretnutiach, hoci sa na seba usmievajú, predsa to nie je celkom pravda. Aj oni sú len slabí ľudia. Predsa je rozdiel, keď si človek sám uzná vinu, oľutuje ju, vyzná sa z nej, ako učí Ježiš, na rozdiel od nich, kde jeden dáva pozor na druhého, sledujú sa a potom to oznamujú Rade starších.

„Keď som si začala uvedomovať logiku a rozpory v učení, pochybnosti a nepomohli mi ich vysvetliť, ani ľudský vyvrátiť, navrhli mi psychiatra. Stala som sa v ich očiach posadnutou. Uvedomila som si, že ich „Verný a rozvážny otrok“ nie je vedený Božím Duchom, pretože by sa nedopustil toľkých omylov a nezákonností, ktoré obsahujú ich publikácie. Chcela som veci vysvetliť, a oni ma tupo vylúčili. Vedia, že kto nemá oporu inde u ľudí, a takých je medzi svedkami veľa, pretože roky sa strávia ľudom, bude prosiť o prijatie späť. Oznamovali všetkým, aby sa so mnou nestretávali. Zakázali ma zdravieť. Dokonca dcére a synovi a ich rodinám, ktorí sú tiež svedkami, zakazujú styk so mnou.

Dnes viem, čo je to pokoj duše, kto je to Ježiš, že jeho učenie je učením lásky, že slabým dáva silu, nádej. Otvorila som sa Duchu Svätému a viem, čo znamená žiť bez hriechu. Som dieťa Božie a už nepotrebujem „Verného a rozvážneho otroka“. Ježiš mi dal istotu večného života.“ (Porov. RAKOVSKÝ, B.: *Rozmer, 4/99, Bratislava, s.3-6*)

Cirkev učí, že viera sa rodí aj z osobného stretnutia s Ježišom. Môžeme hovoriť o dare viery, o povolaní k viere. Dá sa hovoriť, že v určitej chvíli, na niektorom mieste, človek zažil svoju vieru, stretol sa s Bohom, spoznal Boha a to zmenilo jeho život. Ale aj tie silné zážitky a poznanie Boha musí človek ďalej rozvíjať.

ADE

Keď súhlasíme, že športovec potrebuje trénera, herec režiséra, žiak učiteľa a dieťa rodiča, prijmime Ježiša za svojho sprievodcu na našich cestách životom. Zaiste, Boh používa rôzne udalosti i ľudí z nášho okolia, aby sme si viac a viac uvedomovali, kto sme, na čo sme na svete, čo je cieľ nášho života... Modlime sa za seba i za tých, ku ktorým nás posielia Boh, aby sme boli schopní plniť vôľu Božiu.

Amen.

Povolanie

*Povzbudiť k tomu, aby sme si uvedomili, že povolanie sa týka aj mňa.*⁴⁴

AI

Už vás niekto, niekedy, niekam povolal? Chlapi sa usmejú... Dievčatá obzerajú...

Drahí bratia a sestry, či si to uvedomujeme alebo nie, povolanie sa týka každého a jedného z nás. Odpovedať na povolanie má existenciálny význam pre náš život. Od správnosti odpovede závisí, či dokážeme zmysluplne prežiť svoj život, alebo aj nie. Či ho prežijeme v súlade s Božou vôľou, hoc ma to bude stáť nemalo obety, alebo ho prežijem v „súlade“ so svojou vôľou poznačenou egoizmom.

KE

Nuž nastavme dnes svoje uši, otvorme svoje srdce a čujme, Ježiš nás v dnešnom Božom slove, povolá, tak ako kedysi apoštolov: **„Pod'ťe za mnou a urobím z vás rybárov ľudí“** (Mk 1,17).

DI

Marek nám ako prvý z Ježišových konkrétnych činov podáva povolanie prvých štyroch učeníkov. Niektorí exegeti označujú toto povolanie ako „povolanie pri jazere“. Hoci sám Marek v šestnástom verši používa, a to dvakrát výraz more a nie jazero. Je potrebné uviesť, že v skutočnosti sa jedná o vnútrozemské jazero v tvare lýry. Známe v Starom zákone ako Kinneretské more, či u Jána ako Tiberiadske more. Tu si môžeme položiť však dôležitejšiu otázku: „Prečo sa povolanie odohráva práve pri jazere?“ Odpoveď je pomerne jednoduchá. Jedná sa totiž o miesto, kde ľudia z Galiley žijú a pracujú. Marek nám ukazuje Ježiša, ktorý chodí po cestách a hľadá miesta, kde sa nachádzajú ľudia. Ježiš kráčajúc popri mori ich nachádza a oslovuje pri ich každodennej práci. Šimon a jeho brat Ondrej, práve spúšťajú sieť do mora, keď ich zastihne Pánovo volanie. O niečo ďalej sa zopakuje obdobná scéna povolania. Bratia Zebedeji si chystajú sieť na lov. Aj oni sú povolani. V oboch povolaniach je možné nájsť množstvo spoločných črt. Iniciátorom oboch povolání je Ježiš. Toto konštatovanie začne byť o to zaujímavejšie, keď zistíme, že takéto správanie vôbec nebolo typické pre vtedajšiu dobu. Ba bolo tomu práve naopak, žiak si vyberal učiteľa a nie učiteľ žiaka. Aj týmto svätopisec chce jasne poukázať, že Ježiš nie je žiadnym potulným učiteľom, akých bolo možné bežne stretnúť. Ježišovo povolanie skrýva v sebe úžasnú jednoduchosť.

„Pod'ťe za mnou...“ Pod'ťe, je v gréčtine príslovkou, majúca za úlohu vyzvať povolaného, ktorá vyzdvihuje moc toho, kto povoláva. Pod'ťe za mnou,

⁴⁴ Porov.: TOMAGA, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

nič viac a nič menej. Tieto dve slová postačujú a Šimon s Ondrejom zanechávajú siete. Stačia na to, aby Jakub s Jánom opustili svoje výhodné postavenie v „rybárskom podniku“ svojho otca. Ježišovo povolanie je povolanie k nemu, orientáciou na neho. On ich nepresviedča, nezdôvodňuje a predsa, idú za ním. Evanjelista dáva dôraz aj na ich okamžité rozhodnutie, vyjadrené slovami „oni hneď zanechali...“.

PAR

Môže niekto z nás povedať, že sa dnešnou evanjeliovou stat'ou necíti byť oslovený? Môže ešte niekto z nás zaujať postoj, že dnešné evanjelium je adresované iba kňazom a rehoľníkom? Kto takto zmýšľa, ó ako veľmi sa mýli! Ved' Pán povoláva osoby nielen do zasväteného spôsobu života, ale aj do rodinného. Jemu záleží na rodinách. Túži po svätých manželoch, svätých rodinách. Prichádza aj dnes, do tejto malej dedinky a hovorí: **„Pod'te za mnou...“** On, nie my rozhodneme, koho a kde si povolá. Ved' Pán volá koho chce. Je tu však jedno nebezpečenstvo, že Ježiš prejde popri nás a my nezačujeme jeho hlas. Často sa vyhovárame, že máme veľa práce, starosti, aby sme sa postarali o svoje rodiny a preto adekvátne neodpovedáme na jeho volanie. Ale či apoštoli, mali menej starostí s tým, aby užívali svoje rodiny? A predsa pri stretnutí sa s Ježišovou výzvou nezaváhajú. Jeho povolanie prichádza aj dnes uprostred našich najbežnejších prác. Ježiš vás však, milí otcovia, milé matky, nepovoláva k tomu, aby ste zanechali svoje deti a išli do ticha kláštorov. Práve naopak, vernou a vytrvalou službou vo svojich rodinách naplňajte jeho volanie „pod'te za mnou“. Opustime falošne istoty a vydajme sa za ním po ceste dôvery. Uvedomme si, že nie my so svojím ustavičným zháňaním a lopotením dokážeme urobiť šťastnými našich najbližších, ale Ježiš uprostred nás.

MY

Nestrácajme čas a odpovedzme na Božiu výzvu už dnes. Akékoľvek otáľanie môže mať nedozerané následky pre náš pozemský, ale i večný život.

Tak ako sa to stalo osudným aj jednému svetoznámemu univerzitnému profesorovi, nositeľovi Nobelovej ceny, ktorý sa vyšiel poprechádzať po brehu jazera. Ako tak chodil, požiadal jedného prievozníka, aby ho povozil na svojom člne po jazere. Dobrý človek mu ochotne vyhovel. Keď už boli ďaleko od brehu, profesor sa ho začal vypytovať: „Poznáš dejiny?“ „Nie.“ „Tak si stratil štvrtinu svojho života.“ „Poznáš astronómiu?“ „Nie.“ „Tak si stratil polovicu svojho života.“ „Poznáš filozofiu?“ „Nie.“ „Tak si stratil tri štvrtiny svojho života.“ Vtom sa strhla strašná búrka. Vlny sa s člnom uprostred jazera pohrávali ako s orechovou škrupinkou. Prievozník sa usiloval prekričať burácanie vetra a pýtal sa profesora: „Pán profesor viete plávať?“ „Nie.“ - odpovedal profesor. „Tak ste stratili svoj celý život.“

Nesprávame sa aj my niekedy ako profesor z tohto príbehu, myslíme si, že máme svoj život pevne v rukách a stávame hluchými voči Jeho volaniu a v jednom okamžiku strácame všetko.

ADE

Pane Ježišu, ty si už toľkokrát prešiel popri mne, toľkokrát si vyslovil moje meno a ja som ťa nepočul, bol som príliš zaujatý samým sebou. Prosím ťa, prichádzaj často ku mne a odstráň mi z tela moje kamenné srdce a daj mi srdce z mäsa, srdce citlivé na tvoj hlas, aby som vždy, keď zavoláš:

„Pod' za mnou...“, vedel opustiť svoje siete a ihneď vykročil za tebou.

Nechám sa „chytiť“ Ježišom do siete lásky? Na to si už každý z nás musí dať odpoveď sám.

Amen.

Štvrtá nedeľa cez rok „B“

Mk 1,21-28

Nové učenie s mocou

Sila Ježišovho slova.⁴⁵

AI

Mnohokrát počujeme, alebo si kladieme otázku: prečo máme vôbec čítať Sväté písmo? Už sv. Pavol možno „zápasil“ s touto myšlienkou, a tak v Rim 10, 17 hovorí, že viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo, ktoré vieru prebúdza i oživuje. V Knihe Deuteronomium 32,46-47 Mojžiš hovorí Izraelitom: **„Nie je to pre Vás slovo bezvýznamné, lebo je Vaším životom!“** Treba si tu povedať priamo: mŕtvol a neprebudených ľudí je v Cirkvi až nadmieru. Ak chceme mať v sebe Boží život, ak nechceme byť mŕtvolami v tomto živote, je potrebné žiť sa Božím slovom, ktoré je vlastným Ježišovým slovom. To slovo je mocné, ako to dokazuje aj dnešné evanjelium.

KE

„Všetci sa čudovali a jeden druhého sa vypytovali: „Čo je to? Nové učenie s mocou! Aj nečistým duchom rozkazuje a poslúchajú ho“ (Mk 1,27).

DI

Po prečítaní posvätného textu sa smel každý dospelý Izraelita pri synagogálnej bohoslužbe prihlásiť o slovo pri výklade Písma. Preto mohol i Ježiš v sobotu učiť v synagóge - a poslucháči hneď vycítili rozdiel medzi Ježišovým výkladom a obvyklým výkladom zákonníkov. Evanjelista Marek tu vysvetľuje, v čom spočíval tento mocný rozdiel. Vysvetlenie by sa rovnako

⁴⁵ Porov.: FEDOREK, V.,: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2009.

mohlo týkať len vonkajších vecí. Akú moc malo Ježišovo slovo, to je zrejme z reakcie démona (nečistého ducha), ktorý bez toho, že by bol priamo oslovený, vykrikoval zasiahnutý Ježišovým slovom, akonáhle zaznelo. To je to prvé, nápadné na tomto príbehu o uzdravení. Muž posadnutý nečistým duchom neprišiel na bohoslužby preto, aby tam bol Ježišom uzdravený. On možno ani nevedel, čo je to za ducha, ktorý doňho vstúpil – až do okamihu, keď bol „zasiahnutý“ Ježišovým slovom. V tomto okamihu sa však v ňom bránilo to, čo ním v najhlbšom vnútri hýbalo – démon.

Démoni boli teda v očiach Ježišových súčasníkov temné ničivé sily, pred ktorými si nebol istý žiaden ľudský život, a z ich moci sa dotýční už nikdy nemohli sami vyslobodiť. Akokoľvek sa mienky o pôvode týchto ničivých síl rozchádzali, o ich nesmiernej pôsobivej skutočnosti nepochybovali ani židia ani pohanovia. A preto bolo rozprávanie o Ježišových exorcizmoch skutočným evanjeliom nielen pre židov, ale aj pre pohanov. Teraz snád' lepšie rozumieme tomu, čo pre čitateľov Markovho evanjelia znamenalo, keď prvé čo počuli o Ježišom slove – jediným dôvodom toho, že sú kresťania, bolo: **„Aj nečistým duchom rozkazuje a poslúchajú ho“** (Mk 1,27). To pre nich znamenalo: tam, kde zaznie Ježišovo slovo sa už nemôžu udržať všetky tie temné moci, ktoré často pociťujeme vo svojom živote – bez toho, aby sme si mohli vysvetliť odkiaľ pochádzajú – a z ich moci sa sami vyslobodiť nedokážeme. Títo nečistí duchovia sa, ale hneď nevzdávajú. Bránia sa v nás a snád' odhalíme až vo chvíli, kedy sa v nás niečo bráni – vzdoruje Ježišovmu slovu, že ani my nie sme celkom slobodní od toho ducha, ktorý je nepriateľský k životu a jeho prejavom. Častokrát sa nám môže stať, že my sami chceme Ježišove slová zbaviť ich sily! Tak by sme nemali na túto prvú verejnú reakciu na Ježišovo učenie zabúdať! I keby sa odpor proti Ježišovej zvesti prejavoval v nás, i keby sme my sami videli, ako sme zmietaní sem a tam Ježišovým slovom, Ježišovo slovo sa nedá zadržať žiadnou ľudskou mocou. Len na tejto skutočnosti záleží sv. Marekovi v tomto prvom príbehu o uzdravení v jeho evanjeliu. Preto na konci – a to je druhá zvláštnosť, nezameriava pozornosť učeníkov na Ježiša, ale na jeho učenie.⁴⁶

PAR

Liturgia slova dnešnej nedele nám prekladá k meditácii perikopu, kde vidíme, aké mocné sú Ježišove slová. Vyzýva nás, aby sme sa živili Božím slovom. Tým slovom, pred ktorým sa i satan cíti ohrozený a plný strachu vykrikuje pred inými pravdu o Ježišovi, že On je Boží Svätý. On sám nám dosvedčil, že tie slová sú slovami Svätého a Mocného Pána neba i zeme. My sme v dnešnej dobe urobili z Božieho slova niečo na spestrenie nášho náboženského života, niečo tak trochu navyše - niečo na 'prizdobenie' našich kázaní, pekný citát na vianočnej pohľadnici, perličku na povzbudenie

⁴⁶ Porov. MÜLLER, P.-G.: *Malý stuttgartský komentár, Nový zákon, Evangelium sv. Marka*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998, s. 41.

v dopise... Ale Slovo je chlebom života, nie je to zákusok. Je základným pokrmom Božieho života v nás, ako opakoval Ježiš pokušiteľovi na púšti: **„Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst“** (Mt 4,4). A pokiaľ sa dlhodobo živíme niečím iným, niet divu, že sme duchovne podvyživení alebo je nám dokonca veľmi zle – ľahšie sa poddávame zlému duchu.

Jeden kňaz raz niekomu povedal: „Ja som si myslel, že keď som v seminári už dvakrát prečítal celé Písmo, že mi to vystačí na celý život. A zistil som, že nevystačí.“

Nemusíme sa všetci dopustiť rovnakej chyby. Tak ako Pán dával Izraelitom mannu na každý deň a nešlo si ju nazbierať do zásoby, ani Písmo sa nedá „načítať“ do zásoby. Je potrebné sýtiť sa ním každý deň nanovo.⁴⁷
MY

Napríklad aj prostredníctvom kázni a homílií v kostole, a uskutočňovaním toho počutého.

Savonarlla - dominikánsky kazateľ, poslucháčov kázni prirovnal k vranám zvoníc. Tieto, keď prvý raz zblízka počujú vyzváňanie, odletia, neskoršie sa spriatelajú s hlukom a neodletia, keď zaznie kovový zvuk.

Mnohí, keď prvý raz počujú o večných pravdách, úžasnú a začnú žiť lepší život. Keď si na kázne zvyknú, zvon môže znieť, nepohne to nimi. Položme si každý z nás otázku: Keby som bol vo svoj prospech využil každú počutú kázeň, aký svätý by som musel byť?

Na počiatku kresťanstva sv. Peter povedal kázeň. Výsledok: 3 000 obrátených! Ako je to, že dnes dokonca ani po 3 000 vypočutých kázňach a homílií niet ani jediného obráteného..?

Azda sa zmenil Duch Svätý? Nie! Rozdiel je v poslucháčstve: čiže vo mne! Nie preto chodím na kázeň, aby som seba posudzoval, ale preto, aby som posudzoval kazateľa. Čo ma zaujíma v prvom rade? Zaujíma ma v prvom rade ten, kto káže? Prečo si skôr nepoložím otázku: čo bude kázať? Po kázni kritizujem ako to kázal?! Hoci skôr by som sa mal pýtať sám seba - v čom a ako mám na seba aplikovať odznené pravdy a smernice kázne...⁴⁸ čiže Božie slovo, ktoré mi takto „luxusným“ spôsobom niekto predstrel, pretože pre množstvo povinností Písmo nestíham čítať. Mám možnosť využiť to pri každej sv. omši. Je to len na mne.

⁴⁷ Kodet, V.: *Učedníctví*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2009, s. 35, 39.

⁴⁸ P. Plus - A. Uhl: *Před životnou cestou*, Budapešť 19443, str. 87.

ADE

Pane, keď je človek uvedený do úžasu nad tvojim slovom, je to znak pravého stretnutia sa s tebou. Ľudia žasli nad tvojim učením. Ale žasli práve tak nad tebou samým, ktorý si sám Logos – Slovo Boha nám dané. Ty nám hovoríš, že sám si „tvojim“ učením. Vychádzalo to z tvojho srdca. Bolo to jasné, láskyplné a vznešené, celkom ako ty sám. Ty si sa ponúkal, aby ťa viac poznali a videli. Daj nám väčšiu vieru, aby sme si uvedomili, že to teba samého viac spoznáme čítaním Svätého písma.

Nechceme byť mŕtvolami a neprebudenými ľuďmi. Lebo keď niekto niekoho miluje, chce vedieť o ňom všetko. Ježišu buď nám všetkým, lebo my nič okrem teba nemáme.

Amen.

Piata nedeľa cez rok „B“

Mk 1,29-39

Ježiš pravý lekár

*Ježiš vstupuje s mocou do nášho života,
aby nás pozdvihol do nového života s Ním.⁴⁹*

AI

Predstavme si situáciu, keď večer po celodennej námahe si konečne sadneme do kresla s dobrým čajom, pustíme si dobrú hudbu a chceme si odpočinúť. V tom zazvoní zvonec, ktorý oznamuje nečakanú návštevu. Hlavou nám prebehne myšlienka, kto to môže byť. Či je to príjemný človek, v ktorého prítomnosti si oddýchame alebo niekto, pri kom sme skúšaní v trpezlivosti a obetavosti. S akou láskou ho privítame a pustíme do domu? Ako si ho uctíme?

KE

Dnešné evanjelium nám ukazuje Ježiša, ktorý prichádza na návštevu, kde mnohých uzdravil a oslobodil od zlých duchov. Ježiš nie je len učiteľ, ale je aj pravý lekár, o tom hovorí, že **„Pristúpil k testine (Petra apoštola) chytil ju za ruku a zdvihol. Horúčka ju hneď opustila...”** (Mk 1,30).

DI

Počuli sme, ako vstupuje do domu svojich učeníkov, ktorí mu predstavia Petrovu testinú, ktorá je v horúčke. Táto žena ho dovedy možno nepoznala, nebola v synagóge, kde jeho slová boli doprevádzané zázrakmi. Ježiš s ňou nevedie rozhovor, nediskutuje o jej stave, nenapomína ju; on sa k nej priblíži, hoci je chorá, hoci je to žena, podá jej svoju ruku a zdvihne ju z postele. Ona

⁴⁹ Por. Pincel, P.: Seminár v Spišskej Kapitule 2009.

je v momente uzdravená. Teraz môže uvítať a slúžiť v plnej sile tomu najvzácnejšiemu host'ovi, ktorý kedy vstúpil do jej domu a ukázal jej svoju milosrdnú lásku. A dom, do ktorého by sme len tak nevstúpili kvôli horúčke, ktorou bola ona nakazená, sa už večer naplňa množstvom ľudí, ktorí hľadajú Ježiša. Prečo ho hľadajú? Aby ho videli, počuli a nechali sa uzdraviť.

On je ten, kto učí s mocou; on nie je nijaký teoretik, on je Boží Syn, ktorý prišiel, aby spasil, aby otvoril oči slepých, uši hluchých, aby priniesol pravý pokoj na túto zem.⁵⁰ Prišiel, aby ukázal, že je tu doba milosti, kedy Boh prišiel, aby vyviedol človeka zo smrti (ktorú spôsobuje hriech) do nového pravého života. Túži vyliat' svoju moc na každého človeka, ale potrebuje na to aj tvoju pomoc. Pomoc pri ohlasovaní evanjelia, aby aj iní otvorili dvere svojho domu, aby otvorili svoje srdce pre lásku, ktorú ponúka.

PAR

Pozri sa teraz do svojho srdca a opýtaj sa, či si aj ty ako príbuzní Petrovej testinej? Či ťa neopantala ľahostajnosť, malátnosť vo vzťahu k Bohu a k blížnemu? Hovoríš svojím blízkym o Bohu a o tom, čím On je pre teba? Vydávaš svedectvo len svojím slovom, alebo aj príkladom? Uvedomuješ si silu príhovornej modlitby - modlitby za svojich priateľov, štátnych a cirkevných predstaviteľov, rodinu, dokonca za tých, ktorí ťa nenávidia? Veríš, že Boh počuje tvoju modlitbu a On na ňu aj odpovie? Alebo si ľahostajný k pozvaniu byť ohlasovateľom Ježiša a slúžiť mu? Ak sme skutočne stretli Ježiša a prijali sme uzdravenie - či už telesné, alebo vnútorné, nemal by byť v našom živote žiadny problém vydávať o tom svedectvo. Svedectvo o Bohu, s ktorým si sa osobne stretol, ktorý sa dotkol tvojho života a ty si spoznal, že on aj dnes uzdravuje, on aj dnes oslobodzuje, on aj dnes nás pozýva k službe pre Božie kráľovstvo. Pretože teraz je čas spásy.⁵¹

A ak prežívaš vo svojom srdci smäď po Bohu, ak trpíš horúčkou ducha, ktorú nemôže vyliečiť žiadny liek na tomto svete; volaj po Ježišovi a on vstúpi, podá ti svoju ruku a zdvihne ťa. Len on ti dá život v hojnosti, v spoločenstve s ním.

MY

Nasledujúci príbeh hovorí o tom jednom spravodlivom, ktorý dôveruje Bohu viac ako vlastnému rozumu, pretože Boh je na prvom mieste v jeho živote.

Katolícky kňaz sa počas deväť hodinového meškania na letisku, začal rozprávať s írskym manželským párom. Počas rozhovoru mu povedali, že aj oni sú pokrstení, ale do kostola nechodia, a v Boha neveria, pretože oni veria peniazom, kariére a dobrej každoročnej dovolenke, na ktorú práve odchádzajú. Oni vraj Boha nepotrebujú. Kňaza sa opýtali, že v akej poisťovni

⁵⁰ Por. Iz 61;1- 9.

⁵¹ Por. 2Kor 6;2.

má poistený let, pretože vďaka meškaniu získajú peknú sumu peňazí ako odškodné. On im s úsmevom povedal, že je poistený v Ježišovej spoločnosti. Oni ho samozrejme vysmiali, a manžel dodal: „Kto by len tomu veril.“ V lietadle mali miesta vedľa seba a po štarte a nabratí výšky sa lietadlo začalo správať veľmi čudne. Cestujúci boli vyzvaní, aby sa opätovne pripútali, aby zachovali pokoj, nemali strach a tak podobne... až kým nezbadali, že aj letušky už nekomunikujú ani sa neusmievajú, ale majú veľký strach. Lietadlo sa triaslo, strácalo výšku a vnútri bolo cítiť dym. Muž z Írska sa plný strachu opýtal kňaza čo sa deje. Kňaz mu odpovedal: „O chvíľu budeme asi v nebi.“ Manžel povedal kňazovi: „Urobím všetko, čo mi povie.“ Kňaz mu povedal: „Vstaneme a budeme volať meno JEŽIŠ.“

Manželia okamžite vyskočili a začali kričať meno Ježiš. Ostatní spolucestujúci sa tiež pridali. Atmosféra vo vnútri sa úplne zmenila. Vo vnútri bolo počuť len jedno meno, to najmocnejšie meno, aké môže človek viery vysloviť. Kňaz vedel, že Ježiš je tu s nimi. Lietadlo napokon núdzovo pristálo, a nik nebol zranený. Prišiel k cestujúcim kapitán lietadla a povedal svedectvo: „Keď sme vzlietli stratili sme spojenie s letiskom a okrem jedného motora nám ostatné zhoreli, a s lietadlom sme sa rútili na istú smrť. V jednej chvíli ste začali volať meno Ježiš a práve vtedy sa obnovilo spojenie s letiskom a naviedli nás na pristátie.“ Manželia pochopili, kto ich zachránil, kto mal lepšie poistenie a dnes spolupracujú s týmto evanjelizátorom po celom svete pri ohlasovaní tej najkrajšej zvesti.

O čom je často náš život. Zveriť sa do poisťovne Všemohúceho...

ADE

Títo ľudia v lietadle spoznali Božiu láskavú moc, jeho starostlivosť, spoznali, že Ježiš, ktorého popisujú evanjeliá, je živý a rád prichádza tam, kde mu to dovoľíme. Spoznali Ježiša skrze moc, ktorú prejavil cez kňaza, ktorý verí tomu, čo On povedal: Ja som stále s vami, alebo kde sú dvaja alebo traja v mojom mene, tam som aj ja medzi nimi. Preto ho zavolajme do svojich životov, do svojich domovov, rodín, zamestnaní, otvorme mu dvere a dajme sa mu úplne k dispozícii.

Amen.

„Chcem, buď čistý!“
Uzavretosť.⁵²

AI

Istotne dobre poznáte situáciu, keď ste museli ísť niekoho o čosi požiadať. Deti žiadajú svojich rodičov, či ich pustia von; tí, čo pracujete, sa pýtate šéfa, či vám dá dovolenku; ak potrebujeme poradiť, tak ideme za odborníkom. Často nám to nie je príjemné, lebo tým dávame najavo, že si nevystačíme sami, že sme na tom druhom závislí. Sme mu akoby vydaní na milosť, či nám vyhovie alebo nie a to v nás vzbudzuje vzdor.

KE

Musíme čosi vydržať, aby sme čosi dosiahli. Aj v dnešnom evanjeliu malomocný prosí Pána Ježiša: **„Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť“** (Mk 1,40). Malomocný sa musel pokoriť a odovzdať sa v dôvere do Ježišovej vôle a to bola preňho najrýchlejšia cesta k uzdraveniu.

DI

V dnešnom prvom čítaní sme počuli, aký osud mal v židovstve človek, ktorý trpel malomocenstvom. **„Malomocný...nech chodí s roztrhnutým odevom, vlasy nech má voľne rozpustené, nech si zakryje bradu a nech volá: „Nečistý, nečistý!“ Je nečistý, musí bývať osve, bude sa zdržiavať mimo tábora“** (Lv 13,46). Teda bol úplne vylúčený spomedzi spoločenstva ľudí. Bol to človek, ktorý nesmel ísť medzi ostatných, ktorý sa nesmel s ľuďmi stretávať, ktorého sa ľudia nesmeli dotýkať. Bol to človek, ktorého spoločnosť vnímala ako chodiacu mŕtvolu. V Knihe Numeri (12,10-15) je malomocný dokonca prirovnaný k mŕtvemu nenarodenému dieťaťu. Aké ťažké tu muselo byť pre malomocného človeka..! Nie len žiť mimo spoločnosti, ale dokonca kričať sám na seba, aby si ľudia dali pozor: „Nečistý, nečistý!“

Táto nečistota sa chápala nie len navonok, ale aj vnútorne. Choroba malomocenstva sa vnímala ako trest za hriechy. Takýto človek bol pokladaný za verejného hriešnika a bol odsúdený spoločnosťou - nie len pre chorobu ako takú, ale aj hriech, ku ktorému sa sám priznával volaním: „Nečistý, nečistý!“ My dnes skôr s chorým človekom – akokoľvek chorým, dokážeme súcitiť a snažíme sa mu prejaviť v čo najväčšej možnej miere lásku, pochopenie. Kým v židovstve bol človek nepochopený, odmietaný, nikým nepovšimnutý. Samozrejme, Boh nenariadil túto izoláciu malomocných preto, aby boli sami a opustení, ale preto, aby sa ostatný ľud nenakazil. Boh nechce, aby bol človek sám. Ved' aj v Knihe Genezis Boh hovorí:

„Nie je dobre byť človeku samému.“ (Gn 2,18).

PA

⁵² Mk 1, 41

Malomocný z dnešného evanjelia však preukázal odvalu. Aj keď by sa mal ľuďom vyhýbať a zďaleka kričať, nerobí tak. V pokore s odvahou a v dôvere prichádza pred Ježiša. „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“ A Pán Ježiš, ktorý dobre poznal opustenosť týchto ľudí, hneď hovorí: „Chcem, buď čistý.“ Aj my často trpíme takýmto malomocenstvom, ktoré nás izoluje od ostatných ľudí - aj od Pána Boha a vytvára v nás vnútornú opustenosť. Týmto malomocenstvom je hriech. Ten v nás vytvára skreslený pohľad na svet. Núti nás uzatvárať sa do seba a nehládietť okolo seba. A my zrazu zistíme, že bočíme od druhých, naplňame sa vzdorom a pohrdaním (veď ostatní sú takí istí), nič nás nebaví a za ľahkovážnosť skrývame svoju osamelosť a úzkosť. Nedokážeme v pravde pozerieť na ľudí, seba, na krásu sveta... Uzatvárame sa do seba... Sami sa akoby zamotáваме v bludnom kruhu, stavíme akoby múr medzi nami a svetom, točíme sa dookola a nevieme sa z neho dostať.

Ako z tohto kruhu vyjsť, ako sa z neho dostať? Riešením - ako vyjsť z tohto kruhu, vyjsť z osamelosti a úzkosti, ako vidieť pravdivý svet, je: preťať ten kruh a to tým, že s vierou, v pokore predstúpime pred Ježiša. A vyznáme: „Pane, vieš, že som človek hriešny, že často padám, ale verím, že ty si Boh a ak chceš, môžeš ma očistiť.“ Túto príležitosť máme stále vo sv. spovedi. Vyznaním našich hriechov pretíname náš bludný kruh a otvárame sa svetlu. A tak ako Ježiš uzdravil malomocného, túži uzdraviť aj nás. Sám čaká, kedy prideme a povieme mu, čo nás ťaží, čo narušilo náš vzťah s ním. Jemu na nás záleží. Chce, aby sme videli opravdivý svet, aby sme opravdivo vnímali ľudí a opravdivo sa snažili milovať. Čo sa od nás hlavne vyžaduje? V prvom rade je to pokora. Človek ak je pyšný, neprizná si svoje chyby a bude si donekonečna svoje zlyhania ospravedlňovať, aj keď vnútri ho trápia. Pričom oveľa rýchlejšia cesta, ako sa ich zbaviť, je: uznať si ich, oľutovať a prísť k Bohu. Keď uznáme svoje hriechy, musíme uveriť, že Boh nás miluje a túži nám naše hriechy odpustiť. Musíme mať k nemu dôveru, v pokore predstúpiť pred neho a vyznať v spovedi svoje hriechy. Nielenže tým pretíname kruh, ktorý nás doteraz zväzoval, ale akoby sme podávali Pánu Bohu ruku, aby nás on sám viedol a posilňoval. A my sme opäť prijatí do jeho spoločenstva. Už sme opäť čistí.

MY

V jednej skalnatej krajine žili dvaja pustovníci. Bývali v jaskyniach, ktoré mali vchody oproti sebe. Po rokoch modlitby a umŕtvovania, si jeden začal myslieť, že už dosiahol dokonalosť. Aj druhý pustovník bol dobrák. Správal sa však trochu inak. Keď išiel okolo nejaký pútnik prijal ho, porozprával sa s ním a povzbudil ho. Ten, ktorý si myslel, že už je dokonalý, sa naň mrzel. „Je to stratený čas, len sa tam rozpráva namiesto toho, aby sa modlil.“ A začal sa hnevať aj na najmenšie nedostatky druhého. Aby mu dal viditeľne najavo svoju nevôľu a ako je ďaleko od svätosti, rozhodol sa, že vždy keď sa ten druhý previní, položí si pri vchode do jaskyne jeden kameň.

Po nejakom čase vyrástol pred vchodom jaskyne tmavý dusivý múr a vo vnútri ostal zamurovaný mních.⁵³

Teda - ak my sami nebudeme žiť v pokore, ak neuznáme svoje hriechy, nebudeme ani v pravde vnímať ostatných. Začneme si okolo seba stavať múr až zistíme, že sme v ňom uzavretí. Ale budeme pokorní a s dôverou predstúpime pred Ježiša, on nás očistí a vyslobodí nás.

ADE

Boh vie, že ťažko je človeku samotnému. Vie, že sme slabí a často padáme, preto nám podáva pomocnú ruku. Čaká, kedy prídeme, aby nám mohol povedať: „Chcem, buď čistý!“ Ži ako slobodné Božie dieťa! Pristupujme teda s dôverou ku svätej spovedi a nezabudnime, že On nás čaká.

Amen.

Siedma nedeľa cez rok „B“

Mk 12,1-12

Choroba a uzdravenie

Sviatosť zmierenia je darom pre našu dušu.⁵⁴

AI

Lekári dnes nie raz zápasia o život človeka - pri autohaváriách alebo náročných operáciách, ktoré vyžadujú tímovú prácu. Mohli sme sledovať aj snahu lekárov, zachrániť život siamských dvojčiat. Na tejto operácii, pri ktorej išlo o ich vzájomné oddelenie, sa podieľal veľký tím lekárov. Po medicínskej stránke niekoľkohodinová operácia sa podarila. Teraz je však úloha detského organizmu, dať sa dohromady. Choroba sa týka každého jedného z nás.

KE

V evanjeliu sme počuli o snahe pomôcť ťažko chorému, ochrnutému človekovi: **„Tu prišli k Ježišovi s ochrnutým človekom“** (Mk 2,3).

DI

Bolo to v Kafarnaume, v dome apoštola Petra. Zišiel veľký zástup ľudí, aby počúvali Ježišove slová. Na scénu však vstupujú štyria muži, plní viery, ktorí na nosidlách spúšťajú ochrnutého cez strechu domu. Totiž - zišlo sa tu toľko ľudí, že ani pred dverami už nebolo miesta. Prinášajú ochrnutého, lebo hľadajú pomoc – chcú ho vyslobodiť z choroby. Počuli o Ježišovi, že on ho môže uzdraviť. Ochrnutie ako choroba, bolo vedľa mnohých chorôb pokladané za následok hriechu. Podľa vtedajšej mienky, sa v živote jednotlivca predpokladala priama súvislosť medzi chorobou a previnením. Chorého

⁵³ Porovnaj: Bruno Ferrero, *Niekedy stačí jeden slnečný lúč*, Don Bosco, Bratislava, 1998 str. 23.

⁵⁴ Porov.: KAKALEJ, M.: Seminár. Spišská Kapitula 2007.

považovali za Bohom potrestaného, alebo Bohom prekliateho. V Jánovom evanjeliu sa dokonca učeníci pýtajú Ježiša, keď vidia slepého od narodenia: **„Rabbi, kto zhrešil, on alebo jeho rodičia, že sa narodil slepý?“** (Jn 9,2). Ochrnutie, alebo obrnu uvádza len apoštol Marek. Matúš pri opise uzdravenia ochrnutého opisuje skôr bolestivosť tohoto stavu, keď dáva obraz, v ktorom stotník prichádza za Ježišom a hovorí mu: **„Pane, sluha mi leží doma ochrnutý a hrozne trpí“** (Mt 8,6). V Starom zákone sa termín 'ochrnutý' vôbec nevyskytuje, má však úzku spojitosť s chromosťou. Ona predstavovala istú formu nečistoty. V Knihe Levitikus čítame, že nik z rodu Áronovho, kto mal nejakú telesnú chybu, nesmel sa priblížiť a priniesť kňazskú žertvu Pánovi (porov. Lv 21,21). Takže postavenie chromých, chorých bolo biedne, boli vytláčaní na okraj spoločnosti a často sa nimi pohrdalo. Na druhej strane nás Sväté písmo učí, že chromí a chorí zakúsia dar obnovenia Siona. Teda oni budú tí, ktorí uvidia budúcu spásu, dožijú sa jej. Prorok Izaiáš píše: **„Roztvoria sa oči slepým a uši hluchým. St'a jeleň bude skákať chromý“** (Iz 35,6) a prorok Micheáš zase píše: **„Z kul'havých urobím zvyšky a z ustatých mocný národ“** (Mich 4,7). V Novom zákone zase chromí sú tí, ktorým bude darované kráľovstvo. Práve na takýchto chorých chce Ježiš zjaviť Božie skutky. Ukazuje, že ako Boží Syn má moc uzdraviť a zároveň aj odpustiť hriechy. To už predznamenáva Deutero-Izaiáš v prvom čítaní: **„Ja, ja som to, čo kvôli sebe zotriem tvoje hriechy a nespomeniem si na tvoje neprávosti“** (Iz 43,25). Dnešné Božie slovo nám teda predkladá uzdravenie z choroby tela, no omnoho viac z choroby duše. Ježiš vyslovuje vetu o odpustení hriechov: **„Synu, odpúšťajú sa ti hriechy“** (Mk 2,5) a až potom na znak svojej moci uzdravuje telesný kríž.

PAR:

Ak by sa choroba duše - teda hriech, prejavovala aj nejakými vonkajšími znakmi na tele, kto vie, ako by to vyzeralo v našej spoločnosti. Či by sme po uliciach nestretávali veľké množstvo ochrnutých ľudí... A ako by sme asi vyzerali my? Boli by sme tiež ochrnutí? Pán Ježiš ale myslel na nás ľudí a uvedomoval si krehkosť človeka, ktorý je dedičným hriechom viac naklonený k zlému. Zanechal nám liek pre dušu. Je na svete už dvetisíc rokov. Žiaľ, mnohí ho nemajú radi, dokonca sa ho boja. Iní ho berú ľahkovážne a nedržia sa receptu veľkého lekára duší. Mnohí mu dnes nedôverujú a myslia si, že im nepomôže. No je ale veľa ľudí, ktorí ho požívajú a ich srdce tak rastie v čistote a láske. Áno, je to dar sviatosti zmierenia a uzdravenia. Pán Ježiš - lekár našich duší i našich tiel, ktorý ochrnutému odpustil hriechy a vrátil telesné zdravie, chcel, aby jeho Cirkev mocou Ducha Svätého pokračovala v jeho diele uzdravovania a spásy. Uzdravovať - to je zmysel tejto sviatosti. Po vzkriesení Ježiš sa zjavuje svojim učeníkom a odovzdáva im moc uzdravovať, keď hovorí:

„Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu zadržíte, budú mu zadržané“ (Jn 20,23).

Každý z nás potrebuje uzdravenie od pliahy hriechu. Pretože našu vieru máme v **„hlinených nádobách“** (2 Kor 4, 7). Potrebujeme pravidelné očisťovanie, tak ako keď sa každý deň potrebujeme umyť, lebo cítime pot a špinu na sebe, tak aj hriech potrebujeme zmyť z našej duše. Sviatosťou zmierenia dostávame od Božieho milosrdenstva odpustenie urážok spôsobených Bohu a zároveň sa zmierujeme s Cirkvou, do ktorej patríme a ktorú sme urazili svojimi slabosťami. Uvedomili sme si už niekedy, aký veľký dar, aký veľký liek nám Ježiš v tejto sviatosti zanechal? Ved' toľkokrát ochorieme, keď hrešíme a toľkokrát nachádzame v spovedi nový život, novú šancu opäť začať nanovo. Dnes sú plné ambulancie psychológov, lebo mnohí ľudia sú duševne chorí a nevyrovnaní. Môžeme ale povedať, že aj spovednice sú plné duší, ktoré sa chcú vyliečiť od pliahy zla? Tu je to miesto, kde človek zakusuje skúsenosť Božej lásky - jeho odpustenie! Tu Ježišovi cez kňaza najprv vyrozprávame naše hriechy - to jest našu chorobu a Ježiš ústami kňaza udeľuje odpustenie. Aj nám chce Ježiš povedať podobne ako ochrnutému:

„Chod' a už nehreš“ (Jn 8,11).

MY

Áno, hriech je chorobou našich duší. Vtedy sa rúcajú naše dlhodobé budované vzťahy k Bohu, k blížnym a zároveň aj k sebe. No nech by bol hriech akokoľvek veľký, naša ochota zmieriť sa s Bohom môže priniesť skutočné ovocie odpustenia. A že je to tak, hovorí o tom aj nasledujúci príbeh.

Bolo to v Španielsku počas občianskej vojny. Znesvätené kostoly, horiace dediny, zohavené mŕtvolami označovali cestu, po ktorej prešlo červené vojsko. A aj národnári bojovali s nevídanou urputnosťou. Keď oddiel národnárov raz po tvrdom boji čistil dedinu od nepriateľov, pri múre našli ťažko raneného príslušníka červených, ktorému úlomok granátu roztrhol hrud'. Ranený sklenými očami hľadel na prichádzajúcu patrolu. Potom slabým pohybom zdvihol ruku a vyjachtal: „Kňaza! Zavolajte mi kňaza!“

„Chod' do pekla, ty červená sviňa!“ zaklial jeden z národnárov. Ale jeho kamarát mal s ním súcit. „Pozriem sa, či nenájdem nejakého farára.“ A naozaj sa čoskoro vrátil s kňazom. Ten sa súcitne sklonil k ťažko ranenému, mladučkému chlapcovi. „Chcete sa vyspovedať?“ opýtal sa ho. „Áno, chcem sa vyspovedať!“ ťažko vydychoval vojak. „Ale, vy ste tunajší farár?“ Odpovedal: „Áno, som.“ Bože môj, zaúpel chlapec. Trvalo to dlho, kým kňaz odišiel od zomierajúceho. Vlasy mal celkom mokré od potu a tvár bledú ako stena, keď sa vrátil k čakajúcej hliadke národnárov. „Bratia“, povedal s námahou - „zaneste raneného do najbližšieho domu, aby nezomrel na ulici.“ Keď sa vojaci blížili k chlapcovi, ten sa trochu narovnal a zakýval im, aby podišli bližšie. „Odpustil mi! Dal mi rozhrešenie!“ jachtal, lapajúc dych. „Prečo by ti neodpustil?“ Ved' je to jeho robota!“ povedal jeden z národnárov. „Vy neviete, čo som urobil!“ stenal umierajúci. „Ja sám som zabil tridsaťdva

kňazov, prebodol som ich, zastrelil, zabil, zaškrtil. V každej dedine som šiel najprv na faru. Aj tu som to urobil. Kňaza som nenašiel, ale jeho otca a dvoch bratov. Opýtal som sa ich, kde je farár. Zdráhali sa ho prezradiť, tak som všetkých troch zastrelil. Chápete teraz? Tomu kňazovi, ktorý ma vyspovedal, som zabil otca a bratov... A on mi odpustil.“

Kňaza v príbehu pri spovedaní zalial pot. Mal pred sebou človeka, ktorý zabil jeho najbližších a on bol ten, cez ktorého Ježiš mohol udeliť odpustenie. Ľudskou logikou by sme povedali, že si to vražedný vojak nezaslúži. No ľútosť v srdci vojaka priviedla Božieho muža, k jeho duši, aby umrela zmierená s Bohom. Aké veľké milosrdenstvo Boha vo sviatosti zmierenia - aj pre nás..!

ADE

V živote konáme často prešľapy a stávame sa hriechom ranenými, ochrnutými. Vyprosujme si i dnes pri svätej omši to, aby v nás Boh vždy vzbudzoval túžbu a ochotu po kajúcnosti a aby sme vždy mali okolo seba človeka, ktorý vtedy, keď my už nebudeme vo svojej zaslepenosti vládť ďalej, aby nás priviedol k veľkému lekárovi duší - k Ježišovi.

Amen.

Osma nedeľa cez rok „B“

Mk 2,23-2,6

Priatelia ženícha

Sme pozvaní byť priateľmi ženícha - Krista skrze službu Cirkvi a našu k bratom a sestrám..⁵⁵

AI

V tomto čase pred veľkým pôstom⁵⁶ môžeme počuť o svadbách, na ktoré sme aj často pozvaní. Každý bude so mnou súhlasiť, že na svadbe alebo na inej hostine, sa podávajú honosné jedlá a dobré pitie, ktoré má spríjemniť sviatočnú atmosféru hostiny. Neviem o takej, na ktorej by sa šetrilo, ba dokonca postilo. A to je správne, lebo svadobní hostia sa majú radovať spolu so šťastnými novomanželmi, lebo ich Boh práve povolal do svojej služby.

KE

Pán Ježiš nám v dnešnom Božom slove hovorí: **„Vari sa môžu svadobní hostia postiť, kým je ženích s nimi? Dokiaľ majú medzi sebou ženícha, nemôžu sa postiť“** (Mk 2,19).

DI

⁵⁵ WOLANSZKÝ. M.: Seminár Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí, 2009.

⁵⁶ Ak je 8. nedeľa pred Veľkým pôstom.

Všetky tri synoptické evanjeliá opisujú pred týmito Ježišovými slovami udalosť povolania Léviho Matúša, ktoré sa udialo v Kafarnaume. Na túto udalosť nadväzuje priatie pozvania Pána Ježiša so svojimi učeníkmi do Matúšovho domu na hostinu, ktorú ihneď zorganizoval na Majstrovu počesť. Keďže je dosť pravdepodobné, že táto hostina sa konala niekde pred domom alebo na terase, túto nezvyčajnú udalosť ľahko spozorovali zákonníci zo skupiny farizejov, ktorí začali robiť výčitky Ježišovým učeníkom porovnávajúc ich s Jánovými učeníkmi. Ježišova reakcia je nezvyčajná: Pán Ježiš sa tu vyhlásil za ženícha.

U židov bolo zvykom, že ženícha k neveste sprevádzala družina mladíkov v jeho veku ako čestná eskorta. Volali ich „priatelia ženícha“ a ich úloha bola podobná tej, akú majú družbovia na našich svadbách. Podieľali sa na príprave a organizovaní oslavy, zábave, a tak prežívali spolu so ženíchom a nevestou šťastie a radosť.

Ak pozorne čítame Sväté písmo, veľmi ľahko si uvedomíme, že slovo 'ženích', sa v ňom objavuje veľmi často. V Starom zákone môžeme spoznať pojem 'ženích' ako vzťah Boha k vyvolenému Izraelskému ľudu, a to hlavne v knihe proroka Ozeáša, z ktorej úryvok sme počuli v prvom čítaní. V Novom zákone tento pojem zobrazuje aj Novú zmluvu - Mesiáša so svojím ľudom, a taktiež vzťah Krista ku svojej neveste Cirkvi. Už aj Ježišov predchodca - Ján Krstiteľ nazval Ježiša, že je ženíchom, ktorý má nevestu a ženíchovho priateľa toho, kto ho počúva a veľmi sa raduje z jeho hlasu (*por. Jn 3,29*). Tým Ján vyhlásil, že on a každý, kto ho nasleduje a počúva jeho hlas, je ženíchovým priateľom pozvaným na jeho svadbu. Pán Ježiš ešte mnohokrát predtým aj potom zdôraznil, že tí, ktorí ho počúvajú a zachovávajú jeho slovo, sú jeho priateľmi. Udialo sa to pri stretnutí so svojou matkou, kde svojimi bratmi nazval tých, ktorí počúvajú jeho slová a zachovávajú ich...(*por. Mt 12,49*), alebo pri poslednej večeri: **„Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca“** (*Jn 15,9.15*).

PAR

Pán Ježiš sa nazval ženíchom a každého z nás priateľom ženícha - svojím bratom či sestrou. Pozval nás mať dôvernejší vzťah na jeho hostine a s ním osobne. Všetkých nás volá, aby sme boli jeho priateľmi. Mohli by sme namietat: Ježiš predsa vyslovil tieto slová, keď bol ešte fyzicky prítomný na tejto zemi. Vtedy zakázal svojim učeníkom smútiť a postiť sa. Až raz im bude ženích vzatý, potom sa budú postiť. Je pravda, že Ježiš vystúpil do neba po svojom zmŕtvychvstaní, ale my vieme dobre, že ostáva prítomný medzi nami najmä v Eucharistii až do konca sveta. Preto, ak chceme byť priateľmi ženícha, nesmieme chodiť tak, akoby nebol, alebo byť smutní, akoby ho niet. On založil Cirkev, ktorá má byť strážkyňou tajomstiev a moci, ktorú jej zveril. Pápež je viditeľným Kristovým námestníkom na tejto zemi. Kristus je prítomný aj v Božom slove, vo sviatostiach, v osobe kňaza, ktorý koná v jeho mene a najmä fyzicky v Eucharistii.

Z hodín náboženstva vieme, že zvláštnym spôsobom sa človek vstupuje do Krista vo chvíli krstu, kde sa stáva jeho priateľom až pokiaľ ho človek nevyženie ťažkým hriechom. Vtedy sa Ježiš vzdialuje, ale človek by si mal hneď uvedomiť, že „ženích“ je z jeho duše vyhnaný, preto by sa mal poistiť čiže robiť pokánie, ktoré má vyvrcholiť vo sviatosti zmierenia, kde ho Kristus opätovne objíma ako ženích svoju nevestu.

Najúžasnejšia je Ježišova prítomnosť v Eucharistii, ktorá je pravou hostinou, kde sa človek stretáva s Bohom a môže sa ním naplniť. Vari môže človek po takomto stretnutí ostať ľahostajným či smutným?

To, že sa stávame priateľmi ženicha, nás vyzýva byť aj dobrými priateľmi ku svojim bratom a sestrám, s ktorými žijeme spoločný pozemský život. Nemôžeme ostať ľahostajní k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc. Ak z nás vyžaruje Ježišova láska, potom nebude nám ťažko obetovať niečo zo svojho imania, zrieknuť sa prepychu či honosnosti stola. To, čo ušetríme, dáme svojim núdzným bratom či sestrám. Vtedy splníme aj Ježišove slová o pôste nie preto, že smútime za ním, ale preto, že skrze lásku, ktorú máme z dôverného spoločenstva s ním, sa vieme zrieknuť prebytočných a možno niekedy aj potrebných vecí, aby sme pomohli človeku v núdzi alebo oslávili Boha obetovaním ušetreného našim pôstom. Naše úsilie zriekania sa hmotných dobier má byť také, aby sme sa skrze tieto skutky ľahšie pripútavali k nebeskému ženichovi a krotili v sebe zlé túžby a náruživosť.

MY

Ak chceme byť opravdivými Ježišovými priateľmi, musíme plniť všetky rozmery, o ktorých sme si povedali: Milovať Ježiša a často sa stretávať s ním vo sviatostiach a v Eucharistii, vidieť ho vo svojich bratoch a sestrách a s radosťou aj s obetou im poslážiť a nakoniec zachovávať pôstnu disciplínu Cirkvi, lebo ona nie je vyjadrením vonkajšieho smútku zo straty milovanej osoby či veci, ale nástrojom boja proti našim zlým náklonnostiam, a taktiež prostriedkom zjednotenia sa s Ježišom. Držaním sa týchto troch smerov priateľstva so ženichom, priviedlo mnoho svätcov ku večnej Baránkovej svadobnej hostine, pričom mohli v jednom rozmere vynikať a ostatné nezanedbať.

U niektorých svätcov môžeme vybadať, že sa stali priateľmi ženicha práve cez svoje zrieknutie sa pozemských vecí tohto sveta ako Svätý František z Assisi, iní zasa čestným spravovaním hmotných dobier - ako sv. Hedviga alebo Alžbeta, aby mohli poskytnúť pomoc svojim biednym bratom či sestrám a iní ako napríklad svätý Mária Maximilián Kolbe - obetou svojho života za spoluväzňa Františka Gajowniczeka. Istotne títo všetci sú už družbami a priateľmi nebeského ženicha v nebeskom Jeruzaleme.

Povzbudíme sa ešte jedným príbehom nie z dávnych čias: Kapitán Cordon vo svojej knihe 'Na rieke Kway' opisuje zajatecký tábor z druhej svetovej vojny. V tomto tábore boli strašné pomery, preto dostal názov 'Tábor smrti'.

Cordom píše o tomto hrdinskom čine: Škót Max Gevrai mal kamaráta, ktorý onemocnel a nemohol pracovať. Ten, kto nepracoval, nemal nárok ani na tú biednu stravu, ktorú dostávali väzni. Preto Max odchádzal do práce včas ráno a prichádzal neskoro v noci, aby zaistil stravu aj pre svojho kamaráta. Často mu dal aj svoju porciu, aby čím skôr vyzdravel. O dva týždne chorý ozdravel, ale Max bol taký vyčerpaný, že zomrel pri práci. Vtedy uzdravený povzdychol: „Až tak ma miloval, že za mňa zomrel!“⁵⁷

Max nemusel síce konať, ale konal z lásky. Aj našou silou ku zachovávaní týchto rozmerov musí byť láska, a to láska k Bohu, láska k človeku a láska ku nám samým, aby sme sa páčili Bohu pestovaním čností.
ADE

Ak prijmeme pozvanie na hostinu, tak milujeme tých, ktorí nás pozvali a urobíme potrebné prípravy, aby sme sa na nej mohli dôstojne zúčastniť. Nás pozýva na večnú hostinu sám nebeský ženích. Môžeme sa rozhodnúť, lebo sme slobodní. Ak pozvanie prijmeme, tak potom sa musíme na ňu pripraviť tak, ako sme si to dnes povedali.

Amen.

Deviata nedeľa cez rok „B“

Mk 2,23-2,6

Význam slávania nedele ako „dňa odpočinku“

*Poukázat' l'ud'om, že slávením nedele nestrácajú,
ale naopak - mnoho v živote získajú.*

AI

Každý človek má rebríček hodnôt. Patrí to jednoducho k životu. Otázka ale znie, akú hodnotu majú ľudia na prvom mieste..? Ľahko to zistíme z ich života. Dnes oslavujeme zmŕtvychvstanie Ježiša Krista, pretože pri každej nedeli si to Cirkev pripomína. I do tohto chrámu sa zbiehajú ľudia práve pre túto skutočnosť.

KE

„Prečo robia v sobotu, čo neslobodno?“ (Mk 2,24) Ale on im povedal: **„Sobota bola ustanovená pre človeka a nie človek pre sobotu. A tak je Syn človeka aj pánom nad sobotou.“ (Mk 2,27).**

DI

⁵⁷ CORDON.: Na rieke Kway, In: VIHORLATSKÝ,Š.: *Kríž Pána Ježiša je dielom našich hriechov*, Misionár, marec 1998, s. 67.

Veľa ľudí sa zamýšľa nad významom slávenia nedele a jej zachovávaním. Počuli sme, že farizeji pristihli Ježišových učeníkov ako trhali klasy, pretože boli hladní. Vidíme, ako slovne zaútočili proti Ježišovi. Poznáme veľmi dobre túto náboženskú skupinu, ktorá nemala v láske Ježiša a ani nikoho, kto s ním chodil. Vieme, ako sa Ježiš v takýchto situáciách správal a ako dokázal pokojne odpovedať. Ale vedel ich aj prísne karhať, za ich nerozumné konanie. Farizeji chceli Ježiša aspoň z niečoho usvedčiť, lebo to bolo ich poslanie. V tomto dokázali byť nevyspytateľní. Vždy našli na ľudoch niečo nedokonalé a to im hneď vyčítali. Takýmto spôsobom sa význam soboty úplne strácal v malichernostiach. Hodnotu soboty takto stále znižovali a význam odpočinku sa úplne stratil. Pre nich sa to stalo rituálom a pre ľudí bremenom.

PAR

Skúsme sa teraz pozrieť na tento problém z iného pohľadu - ako to vníma dnešný človek. Ako sa ľudia dívajú dnes na nedeľu, keď sme svedkami veľkého rozmachu podnikateľských aktivít. Vezmime si takýto príklad. Často počujeme, ako sa nedeľa sprofanizovala potom, čo sú mnohé obchody otvorené. Rôzne Hypermerkaty, Polus, Max - Shopping-centrá, sa stali novodobým chrámom, kde sa každý s každým stretne a môže sa porozprávať. Stáva sa to už určitým pravidlom, ako najlepšie stráviť nedeľný čas. Nedeľa ako sviatok, sa stala trňom v oku zvlášť pre tých, ktorí chcú novými formami otroctva spútať človeka. Dokonca sme počuli aj taký názor, aby Cirkev preniesla bohoslužby do nákupných centier. Je to zaujímavá myšlienka, ako by sa mohol vyriešiť tento problém. Naša spoločnosť zatiaľ nedozrela na to, ako sa seriózne k tejto veci postaviť. Neochota samotných zamestnancov riešiť takúto situáciu, vyplýva z jednoduchého dôvodu. Čím viac pracujem, tým viac zarobím a okolo toho sa všetko točí. Čo urobí, alebo čo už urobila v tejto situácii Cirkev? Písali sa pastierske listy dokonca aj spoločne vyhlásenie pre vládu. Sami sme svedkami, že v tejto veci sa ťažko dá niečo pohnúť.

Ľudia akoby nevideli, alebo nechcú vidieť, že Cirkvi vždy išlo o duchovné a materiálne dobro človeka. Preto je táto výzva omnoho aktuálnejšia a potrebnjšia. Boh chcel pre ľudí vždy to najlepšie. Kristus sa netají s tým ani pred farizejmi, i keď ho vždy odsudzovali. Dnešný človek si musí uvedomiť, že prirodzený zákon v sebe nikto nemôže zmeniť. A pritom je to tak jednoduché a napriek tomu, mnohí nechcú tento zákon akceptovať. Človek stvorený na Boží obraz dostal príkaz podrobiť si zem a spravovať svet v spravodlivosti a svätosti, a zamerať seba samého a vesmír na Boha. Potom vidíme, že Boh dáva ľuďom sobotu ako „deň odpočinku“, kedy má kontemplanovať nad dielom Božím.

Nie je to iba sladké nič nerobenie, ale dynamika vzťahu medzi Bohom a človekom. Keď Kristus vykúpil celé ľudstvo, dňom odpočinku sa stala nedeľa ako prvý deň v týždni. Deň Pána sa nám javí aj ako deň Cirkvi. Kresťania sa zhromažďujú na Eucharistii – vďakyvzdávaní. Tam sa slávi sviatosť jednoty

s Otcom, Synom a s Duchom Svätým. Ďakujeme Bohu za celý týždeň, v ktorom sme pracovali pre seba, pre ľudí a taktiež pre Božie kráľovstvo. Deň Pána má vždy priame spojenie s dňom človeka. Uctením Božieho odpočinku, človek znovu naplňa a nachádza seba samého. Odpočinok je posvätná vec pre každého človeka a je nevyhnutné vytrhnúť sa z kolobehu pozemských povinností. Takto príde k uznaniu závislosti i závislosti vesmíru od Boha. Všetko je Božie! Bohu patrí vesmír i dejiny. Obsahom prikázania nie je teda akékoľvek prerušenie práce, ale slávenie zázrakov, ktoré vykonal Boh. Kristus prišiel uskutočniť nový „exodus“, dať slobodu utláčajúcemu človeku. Sám v sobotu vykonal mnoho uzdravení, určite nie preto, aby rušil deň Pána, ale, aby naplno realizoval jeho význam:

„Sobota bola ustanovená pre človeka a nie človek pre sobotu.“

Kristus nás oslobodil od otroctva hriechu, ktoré vzdáľuje človeka od Boha. Tu môžeme vidieť, aký je potrebný „deň odpočinku“. Ľudia majú právo na tento deň, aby sa mohli venovať svojej rodine, obohatiť sa po duchovnej stránke a fyzicky si odpočinúť.

MY

Uvedomujeme si, že žijeme len raz a nič sa v našom živote nezopakuje? Máme presne určený čas od Boha, ktorý je potrebný pre našu spásu. Aj nedeľa patrí do Božieho poriadku a my ju nechceme ignorovať. Málokto si uvedomuje, aký je to pre nás dar. Nemôžeme sa pripodobňovať robotom, ktoré konajú tak, ako ich naprogramujeme. Je už dávno známa udalosť, čo sa udialo za čias Francúzskej revolúcie. Keď zrušili sedemdnňový kalendár a nahradili ho desaťdnňovým - kone zvyknuté na šesť dní práce, im začali dochádzať. Príčina bola jednoduchá. Chýbal im odpočinok. Človek chcel oklamať prírodu, ale to sa mu nepodarilo a ešte sám na to doplatil. Prečo chceme byť za každú cenu múdrejší ako Boh? Skúsme sa nad tým zamyslieť.

ADE

Čas ja darom od Boha. Kristus je 'Pán času'. Je jeho počiatkom a završením. Každý rok, každý deň a každý moment sa stretajú v jeho vtelení a vzkriesení, aby sa týmto spôsobom stretli v „plnosti času“.

Nedeľa je predobraz posledného dňa, dňa parúzie. Kresťan teda nemá čakať iný čas spásy, pretože svet - nech by akokoľvek dlho trval, prežíva už posledný čas. Všetko odchádza, sláva svätých trvá v Kristovi, ktorý všetko obnovuje, kým on ostáva ten istý. Kresťan sa hlboko začleňuje do Krista, v ktorom nachádza svoj zmysel existencie a z ktorého čerpá duchovnú vzpruhu.

Amen.

Hriech je nástroj rozdelenia a nesúlady

*Poukázať na nebezpečenstvo hriechu - na to, čo spôsobuje.
Zdôrazniť nevyhnutnosť Kristovej pomoci, pre život v milosti.⁵⁸*

AI

Stretol sa raz otec so svojím synom a synček sa ho pýta. „Ocko, ty si tučniak?“ „Áno.“ „A dedko je tiež tučniak?“ „Áno, dedko tiež.“ „A pradedko je tiež tučniak?“ „Áno, pradedko bol tiež tučniak, tak ako my.“ „A ja som tiež tučniak?“ „No jasné, ty si tiež tučniak, prečo sa pýtaš?“ „Tak, prečo mi je potom taká strašná zima?“⁵⁹

Chlad, či nezáujem v našom živote, nás často pobáda k zamysleniu, aký ten náš život vlastne je.

KE

Ježiš v dnešnom evanjeliu, hovorí veľmi jasné slová o rozdelení a jeho dôsledkoch: **„Ak sa kráľovstvo vnútorne rozdelí, také kráľovstvo nemôže obstáť a ak sa dom vnútorne rozbije, taký dom nebude môcť obstáť“** (Mk 3,24).

DI

Ježišove slová sú veľmi zrozumiteľné a rozumeli im iste aj tí, ktorí ho počúvali. Ale niektorí z nich to pochopili ako niečo, čo ich môže v budúcnosti ohroziť, preto ho začali označovať ako: pomäteného, či posadnutého zlým duchom. Ten, ktorý je svätý, je prirovnávaný k zatratenému?

Nenávisť a obava farizejov nemala hraníc, ale Ježiš spoznal ich túžby a preto na to aj poukázal. Hriech bol dôsledkom toho, že Krista mnohí neprijali. Hriech neznesie vo svojej blízkosti lásku a nutne musí nastať rozdelenie. Hriech je horkým ovocím nášho života. Dejiny ľudstva i každého človeka, ukazujú skúsenosť ľudských slabostí. Nik sa nedokáže oslobodiť od hriechu sám od seba, ani prekonať seba samého vlastnými silami. Nik nie je schopný úplne sa vymaniť zo svojich slabostí, zo svojej osamotenosti, zo svojho otroctva.

Ale nie vždy tomu tak bolo. Človek bol stvorený ako dobrý, žil v priateľstve so svojím Stvoriteľom a v súlade so sebou samým a stvorením, ktoré ho obklopovalo a slúžilo mu: **„Nech vládne nad rybami mora i nad vtáctvom neba“** (Gn 1,26). Boh obdaril človeka vo svojej nekonečnej štedrosti rozumom a slobodnou vôľou, aby mohol slobodne vzdávať chválu svojmu Stvoriteľovi. Boh v Adamovi pozdvihol človeka k Božiemu životu a obdaril ho tromi nadprirodzenými darmi: mal byť imúnny voči smrti, žiadostivosti a nevedomosti. Vnútorň súlad ľudskej osoby v stave prvotnej

⁵⁸ Porov.: SKOČÍK, O.: Semestrálna práca z Homiletiky. Spišská Kapitula: 2003.

⁵⁹ FERRERO, B.: *Paprek slunce pro duši*. Praha, Portál 2000. s. 34.

svätosti pochádzal z dokonalého a slobodného podriadenia sa vôle človeka svojmu Stvoriteľovi. Takto mal byť obdarený nie len Adam, ale celý ľudský rod. Boh je štedrý darca, ale dopustil na človeka skúšku: „**Zo stromu poznania dobra a zla nejedz**“ (Gn 3,1). Ale človek neposlúchol a zhrešil. So Svätého písma poznáme tragické dôsledky ľudského pádu. Dnešné prvé čítanie nám vykresľuje stav, v ktorom sa človek po hriechu ocitol. Pretrhla sa väzba slobodného podriadenia človeka Bohu a narušil sa aj vnútorný súlad ľudskej osoby. Človek stratil prvotnú svätosť, stratil dar nesmrteľnosti a dostal sa do područia toho „**ktorý vládne smrťou, čiže diabla**“ (Hebr 2,14).

Od vtedy musí človek čeliť vážnym prekážkam pri konaní dobra, lebo v sebe pociťuje náklonnosť na zlé. Namiesto svätosti a nadprirodzených darov, človek daruje hriech človeku - a to hneď do vienka pri narodení. Dedičný hriech sa prenáša z človeka na človeka plodením a nie napodobňovaním.⁶⁰ Hriech je teda „dar“ Adama a Evy, ktorý je nám vlastný a s ktorým máme každý osobnú skúsenosť.

PAR

Ježiš chce, aby sme napriek všetkému, žili v jednote a nie v rozdelení. Tá jednota, ktorá je fundamentom každej inej jednoty, je jednota s Bohom. Je to podmienka každého nášho súladu, či v nás samých, alebo vo vzťahu k druhým.

Ak na našej duši nie je hriech, pozývame Boha do nášho života a on lieči každú našu ranu, ktorú hriech spôsobil. Jednota s Kristom je predpoklad nášho súladu a harmónie. Vieme, kde je náš problém a poznáme i spôsob, ako ho riešiť. Ale aj tak často skúšame a túžime žiť život naplno, ale mimo Boha, alebo si na neho spomenieme iba v nedeľu doobeda - lebo sa to patrí, lebo nás to naučili naši rodičia. Nenahovárajte si, že sme takí dobrí, že dokážeme žiť naplno, bez Kristovho priateľstva. Možno by sme sa museli neraz hanbiť počas dňa, keby sme si tak vedome uvedomovali, že Ježiš je náš stály spoločník. Hriech je príčina nášho zahanbenia a prečo proti nemu niečo nepodniknúť, keď Ježiš tak túži po našej svätosti..? Úprimná modlitba, v ktorej sa s ním rozprávame, je predpoklad zlepšenia nášho vzájomného vzťahu. Pýtajme sa často, čo by urobil Ježiš na mojom mieste? Ako by sa zachoval v tej či onej situácii? Čo by podnikol, aby zachránil toho človeka? Bol by taký ľahostajný k nedostatkom ako ja? On je vždy pri nás a chce nám byť nápomocný v našom živote, stačí mu len otvoriť dvere našej duše a pozvať ho, aby vstúpil.

MY

Žil raz jeden malý chlapec, ktorý mal veľmi zlú povahu. Otec mu dal vrecko klinec a povedal mu, že vždy, keď sa nahnevá, nech zatlačie jeden klinec do plotu vzadu za domom. Prvý deň chlapec zatíkol do plotu 37 klinec. Za niekoľko týždňov sa naučil kontrolovať svoj hnev a počet zatlačených klinec

⁶⁰ Porov. CARVAJAL, F. F.: *Hovoriť s Bohom 3. časť*, Bratislava, Kontakt Plus 2000. s. 555 – 559.

sa postupne znižoval. Zistil, že je jednoduchšie ovládať zlosť, ako zatĺkať klinec do plotu. Nakoniec prišiel ten deň, keď sa chlapec ani raz nenahneval. Povedal to otcovi a otec mu navrhol, aby teraz chlapec vytiahol vždy jeden klinec, keď sa za celý deň ani raz nenahnevá. Dni sa míňali a chlapec po čase mohol povedať otcovi, že v plote nezostal ani jeden klinec.

Vtedy zobral otec chlapca za ruku a zaviedol ho k plotu. Tam mu povedal: „Urobil si dobre, chlapče, ale pozri sa na diery v plote. Ten plot už nikdy nebude taký, aký bol. Keď povieš niečo v hneve, tak to zanechá práve takéto jazvy - ako keď zabodneš do človeka nôž a vytiahneš ho. Nezáleží na tom, koľkokrát povieš ľutujem, rana stále zostáva. Rana spôsobená slovom bolí rovnako ako fyzický úder.

Je to príbeh, v ktorom je skrytá múdrosť, ktorá nás môže poučiť v našom každodennom živote. Nežijeme sami, ale okolo nás je veľa ľudí, ktorých si možno ani neuvedomujeme, ale oni nás áno. Zaslúžia si, ako sa voči nim správame? Každý náš skutok má dohru i v našom okolí, buď buduje alebo rúca, záleží od toho, aký je.

ADE

V našich životoch často pociťujeme rôzne situácie. Máme problémy s druhými i so sebou. Naše deti sú často ako vyhasnuté lampy a keď sú také deti, akí sú potom dospelí..? Tol'ko námahy mali s nami naši rodičia, učitelia v škole, alebo iní, ktorým na nás záležalo. A aj napriek tomu všetkému, svetlo nášho života nie a nie rozsvietiť. Je to možno tým, že sme zabudli ako zasvietiť, aby sme už nechodili v tme. Ježiš je našou pochodňou, ktorá do nášho života prináša svetlo i teplo a nie len do nášho, ale aj do života tých, s ktorými tvoríme spoločenstvo. Zima je symbol spánku a oddychu a leto naopak - života a úrody. Prosme si i pri tejto sv. omši, aby nás Boh požehnal a aby nám ukázal správnu cestu k nemu i k blíznym.

Amen.

Jedenásta nedeľa cez rok „B“

Mk 4,26-34

Aj tá najmenšia akcia vždy spúšťa reakciu.

*Povzbudiť, aby sme sa nebáli konať malé veci,
lebo z nich sa skladajú celky.*

AI

Kňaz rozprával takúto príhodu: „Bol som ako misionár v Brazílii a raz som počas sv. omše kázal o radostnej zvesti. V tom čase sa hrali majstrovstvá sveta vo futbale. Moji poslucháči počúvali s vážnou tvárou. Neveril som

vlastným očiam. Tak vznešené posolstvo a ľudia sa tvária vážne ako na pohrebe. Sv. omša pokračovala ako obyčajne. Keď tu zrazu uprostred eucharistickej modlitby sa rozleteli dvere do kostola a vo dverách sa ozvalo: „Vyhrali sme 3:0, sme majstri sveta!!!“ Keď dotyčný zbadal, že sv. omša je v plnom prúde, trochu sa zarazil, ale šiel cez kostol už ticho, ale s úsmevom od ucha k uchu a ukazoval na prstoch konečný stav. Vtedy som si uvedomil. Takto má vyzerat' ohlasovateľ radostnej zvesti. Pre mňa to bola maličkosť, dokonca hlúposť, ale akú veľkú radosť to urobilo im...a celý kostol sa usmieval, ba žiaril šťastím.“

KE

V evanjeliu počujeme o maličkom semene, ktoré prerastie všetko dookola. Ježiš hovorí: **„Keď ho sejú do zeme, je najmenšie zo všetkých semien na zemi, ale keď ho zasejú, vzíde prerastie všetky byliny a vyháňa konáre, takže v jeho tôni môžu hniezdiť nebeské vtáky“** (Mk 4, 32).

DI

Perikope evanjeliu asi najlepšie rozumejú poľnohospodári. Človek odchovaný na elektronike a výtobytkoch vedy, hlavne v posledných rokoch, sa môže pýtať: „Čo znamená zasiat' semeno do zeme? Je to vôbec potrebné?“ *Zasiatie semena je spustenie jednej ohromnej reakcie. Ak sa sejba vynechá, tiež sa spúšťa reakcia, ale opačná. Bez sejby nieto žatvy, chleba. Pán Ježiš nemohol povedať lepšie podobenstvo o budovaní Božieho kráľovstva. Toto podobenstvo nás učí niekoľkým veciam:*

V prvom rade je to dôvera v to, že tak ako semeno v zemi rastie a prinesie úrodu, tak aj všetko, čo je vykonané na budovanie Božieho kráľovstva, prinesie úrodu. Každý rozhovor s niekým na duchovnú tému v ňom spustí reakciu, ktorá s Božou pomocou prinesie úrodu. Potom je to nevyhnutnosť konať maličkosti, aby sa dosiahlo veľkého efektu. Prečo? Čo by sa stalo, keby roľník zanedbal to, aby po sejbe pobránil? Tým by nakrmil vrabce. Je to maličkosť, ale bez nej by sme vrabce tak vypásli, že by ani nevzlietli, alebo keby sa predsa vzniesli zo zeme, tak by nám zo strechy mohli utrhnúť rínu. To isté je aj pri budovaní Božieho kráľovstva tu na zemi. Ak zanedbáme príklad vlastného života, tak necháme to semeno, ktoré Boh cez nás zasial do srdca človeka, odkryté.

Posledná vec, ktorej nás učí dnešné evanjelium, je trpezlivosť v práci na budovaní Božieho kráľovstva. Tak ako roľník čaká do žatvy a robí všetko preto, aby sa tomu semenu darilo, oplieva ho, strieka proti škodcom a teší sa v nádeji na úrodu..., tak isto je to aj s nami.

Deťom povieme raz a myslíme si, že to stačí. Neuvedomujeme si, že musíme do nemoty opakovať, aby to zabralo. Potom samozrejme nadávame, aká je tá mládež nevychovaná a tým kritizujeme vlastné rady. Tým iba hovoríme, že sme zanedbali nejakú „maličkosť“ - pohovoriť si s deťmi na nejakú náboženskú tému, prečítať si Sväté písmo... Samozrejme, že sme

zabudli na tú lopatu, ktorou nás otec musel pretiahnuť cez kríže, aby sme konečne pochopili, že to či ono, sa nesmie, či musí.

PAR

Častokrát dnes počujeme aj z vlastných radov: „Hovoriť o Bohu, to je farárov kšeft a ja sa maličkosťami nebudem zaoberať a vôbec - viera je moja vec.“ Ťažko sa počúvajú takéto slová, lebo je to zbavovanie sa základnej povinnosti, vzájomnej výchovy. Spasiteľ nám povedal: **„Chod' a napomeň svojho brata“** (porov. Mt 18,15). Tu vidíme, že všetci sme za seba navzájom zodpovední. Z toho vyplýva, že viera je vec verejná.

Boli by sme neobjektívni, keby sme povedali, že všetci sme takí. Medzi nami sú aj takí, ktorým záleží na budovaní Božieho kráľovstva a neboja sa vykonať takú „maličkosť“ a vhodne utrúsiť poznámku ohľadom viery, či už povzbudzujúcu alebo karhajúcu. Samozrejme, že s láskou. Takýmito „maličkosťami“ popretkávajú celý deň a výsledok je veľké dielo budovania Božieho kráľovstva - slovom aj skutkom. Zo začiatku je to vždy ťažké, lebo máme mnoho námietok proti. No ak to dokážeme, výsledok je ohromujúci. Toto je našim poslaním: budovať kráľovstvo pravdy a života, kráľovstvo svätosti a milosti, kráľovstvo spravodlivosti, lásky a pokoja. Ak nebudeme budovať Božie kráľovstvo, tak sa bude šíriť kráľovstvo zla.

Tak ako budova sa skladá z malých tehál, tak aj Božie kráľovstvo sa skladá z malých skutkov denne vykonaných s láskou. Nezanedbávajme maličkosti, lebo z nich sa skladá celok a ten je potom taký, ako boli dodržané maličkosti. Aby sme potom nedopadli ako tí dvaja majstri zo stavby:

Majster dobehol na stavbu a kričal na robotníka, aby nechal všetko tak a zliezol z lešenia. Ten mu odpovedal: „Veď nestresujte, položím posledný rad tehál a je koniec komína.“ Majster volal: „Pod dolu, lebo som si zabudol otočiť výkres a my sme mali kopať studňu a nie stavať komín.“ Zanedbaná maličkosť ...a výsledok je úplne iný.

MY

Bratia a sestry, dnes je z maličkostí, z ktorých sa skladá náš život, asi najviac zanedbaný úsmev a radosť z kresťanstva. Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych preto, aby som ja žil. To je najkrajšia správa, z ktorej sa musíme tešiť ako deti z Vianoc.

Radovať sa, usmiať sa, to človeka nič nestojí, len si trochu všimnúť ustarosteného otca, smutnú mamku, odstrčeného chlapca, či sklamané dievča a ponúknuť im trochu radosti, úsmev....

Tak ako to raz urobila Bernadeta Soubirous. Gróf Bruisard raz rozprával túto zaujímavú prírodu:

„Bol som v Cauters a veľmi sa tam hovorilo o lurdských zjaveniach. Keďže som bol ateistom, nechcel som tomu veriť. V istom časopise som čítal, že 16. júna 1858 Bernadeta Soubirous mala zjavenie a že sa presvätá Panna na ňu

usmiala. Zo zvedavosti som sa vybral do Lúrd. Zašiel som do rodiny Soubirous. Bernadeta sedela na prahu a štopkala ponožky. Začal som sa jej vypytovať na zjavenie:

„Bernadeta, vedela by si povedať, ako sa usmiala 'tá pani'?

Nemohla by si ten úsmev napodobniť?“

Dievča sa na mňa prekvapene pozrelo a po chvíli povedalo:

„Ach, pane! To by som musela byť z neba, aby som sa vedela tak usmiať!“

„Hm, to je ľahká výhovorka. Vieš, ja neverím tým твоjím zjaveniam.“

„A vy, pane, si myslíte, že vás klamem?“ Jej úprimná odpoveď ma odzbrojila. Cítil som, že Bernadeta neklame a skoro by som bol padol na kolená a prosil o odpustenie. Bernadeta však pokračovala:

„Ak to môže byť osožné pre vašu dušu, pokúsím sa napodobniť úsmev Panny Márie.“

Dievča sa pozvoľna zodvihlo, zopälo ruky akoby k modlitbe a pousmialo sa tak dojímavo, že niečo podobné som nikdy nevidel. Tvár jej zažiarila zvláštnym svetlom, až ma to zmätlo. Oči mala upreté do hora a stále sa usmievala. Cítil som, že Bernadetin úsmev je čosi nebeské, čosi zázračné, že je to úsmev Panny Márie.

Ten úsmev ma prinútil zmeniť život. Stále naň nosím v srdci živú spomienku. V živote som prežil ťažké chvíle. Zomrela mi drahá manželka aj moje dve milované dcéry. A predsa cítim, že na svete nie som sám. Sprevádza ma úsmev Panny Márie.“

Toto dievča nevedelo, že jej úsmev zmení život toho pána. Urobila túto maličkosť v dobrej viere, že to snád pomôže a bude to prospešné pre jeho dušu.

ADE

Poznáme, ako je to, keď sa niekto stane majstrom sveta. Určite si to vieme predstaviť, ako sme prežívali Bondrov zlatý gól. Vtedy som bol v Čechách a tak sme zrevali s našim kaplánom, že som sa ráno nemohol modliť. Takéto situácie sa neopakujú denne. To neznamená, že sa nemáme tešiť, lebo správa, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych preto, aby sme my všetci žili, je platná vždy. Tým, že sa budeme radovať z kresťanstva a táto radosť bude v našom živote zjavná, tým sa najviac pričínime o budovanie Božieho kráľovstva. Prosme o každodennú radosť.

Modlime sa: nebeský Otče, daruj nám každý deň trošku radosti, lebo ju nikde nemožno kúpiť ani v množstve ani v odrobinkách. Pošli nám niekoho s nepatrným úsmevom, s povzbudzujúcim slovom, s jasným pohľadom na cestu. Ukáž nám každý deň niečo krásne: kvitnúci kvet, odvážneho človeka, dobrý skutok. To nás povzbudí a rozveselí. Pane Ježišu Kriste, ty povolávaš ľudí, ktorí ohlasujú tvoju lásku. Daj, aby sme sa aj my stali šíriteľmi tvojej radosti a našli slová útechy, lásky a odpustenia. Daruj nám trpezlivosť počúvať, odvahu pomáhať a silu slúžiť. Amen.

Rôzne stretnutia*Láska k Bohu sa prejavuje láskou k človeku.⁶¹*

AI

Určite budete vedieť, o čom je reč, keď sa povie výraz 'spojené nádoby'. Môžu to byť napr. dve banky, alebo nádoby v rovnakej výške, ktoré sú dole spojené napríklad nejakou hadičkou. Keď budeme dolievať vodu do jednej nádoby, rovnako stúpne hladina aj v druhej.

KE

V dnešnom Božom slove sme počuli o odpovedi Panny Márie na anjelovu zvesť o tom, že sa jej narodí Boží Syn. **„...Mária sa vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji“ (Lk 1,39).**

DI

Drahí bratia a sestry, vráťme sa najskôr trochu naspäť. Anjel Panne Márii oznámil veľkú radosť, že sa stane matkou Božieho Syna. Ona dáva kladnú odpoveď Bohu na toto jeho pozvanie. Mária sa však pri zvestovaní dozvedá aj to, že jej príbuzná Alžbeta počala syna v starobe a už je v šiestom mesiaci. Mária vtedy povedala Bohu áno: **„Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1,37).** Končí sa však týmto jej odpoveď Bohu? Z dnešného evanjelia sa dozvedáme, že nie. Akoby sa len začínala. Mária túto svoju radosť nešíri po celom Nazarete. Nezvoláva svoje priateľky a nenechá sa obsluhovať. Ona sama ide slúžiť. Vydáva sa na cestu k tej, ktorú Boh tiež navštívil. Mária, ktorá dostala dar od Boha: Božieho Syna dáva ďalej. Ide slúžiť, to znamená, že dáva seba. Keď človek povie Bohu áno a Boh koná v jeho živote, nemôže ten človek so svojou radosťou z Božej blízkosti ostať sám. Mária sa vydáva na cestu k Alžbete. Podľa tradície vieme, že išla do dnešného Ain Karim, ktoré je vzdialené asi 6 km od Jeruzalema, ale z Nazareta táto cesta trvala asi 4 dni pešo. Musela to byť dosť náročná cesta, lebo Ain Karim leží v hornatom kraji. Panna Mária ju prešla možno aj o niečo rýchlejšie, lebo evanjelista sv. Lukáš píše, že sa ponáhľala.

Prečo asi? Presný dôvod nevieme, či to bola ich duchovná blízkosť, že si rozumeli, alebo len preto, že Mária chcela pomôcť svojej tete, ktorá bola už v šiestom mesiaci. Najskôr to boli obidva dôvody spolu. Istý je však výsledok ich stretnutia, ktorý je oslavou Boha a najkrajším chválospevom. Mária zatienená Duchom Svätým a Alžbeta naplnená tým istým Duchom prežívajú spoločnú radosť. Oslavujú Boha za to, že ten, ktorého Boh prisľúbil Abrahámovi, ktorého predpovedali proroci a ktorého tak veľmi očakával

⁶¹ PASIAR. M.: Kňazský seminár biskupa Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí, 2009.

vyvolený národ, je prítomný v Máriinom lone. Oslavujú Boha za to, že tak mocne zasiahol do ich života.

PAR:

A aká plynie z toho výzva pre nás? Každý z nás sa usiluje budovať svoj úprimný vzťah s Bohom. On však neprichádza do nášho života vždy tak výrazne, napriek tomu k nám prichádza a prihovára sa nám veľmi konkrétne. Dáva sa nám v Eucharistii a Božom slove. Jeho slovo zaznieva v jemných vnuknutiach Ducha Svätého, v slovách našich bratov a sestier, v každodenných udalostiach a v slovách predstavených (pre deti od rodičov, pre veriacich od kňazov, pre podriadených od ich nadriadených). To prvé, cez čo k nám Boh hovorí je Božie slovo. Cez neho nás On sám oslovuje, keď ho úprimne čítame alebo počúvame. Dáva odpoveď na naše otázky, ukazuje nám, ako máme konať, čo je v nás v rozpore s tým, akými nás chce mať.

V každodennom rozjímaní nad Božím slovom spoznávame seba a pravdu o nás. Ono nás má viesť a pretvárať na takých, akými nás Boh chce mať. To rozjímanie môže byť rôzne:

Kto má ráno čas, môže sa na 30 minút stíšiť, použiť nejakú predlohu (napr. 'Denne s Božím slovom') a zamýšľať sa najskôr nad tým, ako to asi v tej dobe vyzeralo, predstaviť si to, potom rozmýšľať, čo tým Pán Boh hovorí mne a na záver si dať nejaké konkrétne predsavzatie. Kto ráno nemá toľko času, alebo nestíha, namiesto rozjímania si môže ráno prečítať kúsok zo Svätého písma a z prečítaného textu si vybrať jednu vetu, ktorá sa dotkla jeho srdca a tú si cez deň bude pripomínať. Napr. z dnešného evanjelia to môže byť veta: „**Velebí moja duša Pána**“ (Lk 1,46). A vždy, keď si to pripomenieme, sa môžeme modliť, napríklad takto: „Velebí moja duša Pána za dnešnú sv. omšu.“ Alebo: „Velebí moja duša Pána, že je dnes taký krásny deň.“ A podobne.⁶²

Rozjímať nad Božím slovom nemusíme vždy len ráno. Nad Božím slovom môžeme rozjímať aj počas dňa, alebo keď mám chvíľu čas a nemusím myslieť na iné, alebo môžeme rozjímať večer pred spaním. Takto bude Božie slovo každodenne pretvárať náš život a my sa budeme stávať milšími Bohu. Naša láska k nemu sa bude prejavovať konkrétnymi skutkami a v našich srdciach bude radosť z toho, že sa stretáme s Bohom v jeho slove. Ak bude táto radosť skutočná, nebudeme ju môcť ukryť, ale budeme hľadať tých, s ktorými sa o ňu budeme môcť deliť. Budeme tými, ktorí o svojej láske k Bohu iba nehovoria, budeme ako Mária, ktorá sa ponáhľala k svojej tete Alžbete a ktorá jej pomáhala. Ak budeme brať vážne svoj vzťah k Bohu, isto sa prejaví aj v našom vzťahu k blíznym.

MY

O vzťahu k Svätému písmu a jeho aplikácii do života sa môžeme poučiť aj na príklade svetoznáameho učenca Bidauta:

⁶² ŠPIDLÍK, T.: Duchovné cvičenia seminaristom v Košiciach 2007.

V parížskej bibliotéke usilovne pracoval od rána nad starovekým rukopisom. Večer prerušoval prácu a pobral sa do ohromnej sály, kde boli zriedkavé a veľmi cenné vedecké diela. Vysilenými očami chodil a prezeral hrubé folianty v zasklených skrinách. Slnko, ktoré sa skláňalo k západu, naraz vrhlo cez vysoké gotické obloky akési nezvyčajné svetlo na veľkú, krásne viazanú knižku. Upútaný tým javom vzal si ju do rúk, obzrel a začal čítať: „...ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil ...“ (Mt 16,26). Čítal ďalej, dumal, rozmýšľal... Nastáva súmrak a keď už nemohol nič čítať, zhlboka si vzdychol a povedal: "Aké sú to hlboké a neotrasiteľné pravdy, čo obsahuje v sebe táto drahocenná knižka. Veľká škoda, že som sa s ňou stretol až teraz, keď stojím už na hranici svojej časnej vandrovky." Odvtedy ju čítal denne. Vo svetle jej právd hodnotil svoj život. Zmenil svoje náhľady a presvedčenia, z neveriaceho stal sa horlivý katolík.

Vo svetle právd, ktoré čítal, hodnotil svoj život. To by malo byť aj našou cestou pri čítaní Svätého písma. Keď budeme rozjímať nad Božím slovom a snažiť sa podľa neho žiť, často pri večernom spytovaní svedomia sa budeme až čudovať a s otvorenými ústami pozerat' za uplynulým dňom a hovoriť si: „Pane Bože, ved' celý tento deň bol akoby o tomto tvojom Slove.“ A táto úprimnosť nás privedie k tomu, že nám nebudú ľahostajní ľudia, ktorých denne stretáme a ich problémy, budeme trpezlivejší, vládnejší... A keď sa po čase obzrieme za tým, ako žijeme, zistíme, že čím hlbšie sme išli v láske k Bohu, čím viac sme sa snažili, tým lepší je aj náš vzťah k druhým.

ADE:

S láskou k Bohu a k blížnemu je to ako so spojenými nádobami: ak budeme dolievať vodu do jednej nádoby, nezdvihne sa hladina len v nej, ale aj v tej druhej. Tak aj náš úprimný vzťah k Pánu Bohu, ktorý budeme rozvíjať rozjímaním nad Božím slovom sa prejaví väčšou láskou k našim blíznym. Nech nám v tom Panna Mária pomáha svojím mocným orodovaním.

Amen.

Dat' sa spoznať búrkou

*Poukázať na nevyhnutnosť Božej prítomnosti a Božej ochrany
v každodennom živote.⁶³*

AI

Pred nedávnom sme mohli postrehnúť v správach, že žiaci v jednom meste budú mať možnosť do škôl jazdiť nielen školským autobusom, ale už aj školským loďobusom. Na prvý pohľad to bola dosť úsmevná správa a možno hneď každému napadne, že: čo ešte tí ľudia nevymyslia. Bolo to argumentované, že jazda bude bezpečná, že bude to rýchlejší spôsob ako sa dostať do centra mesta a plavba nebude obmedzená žiadnymi semaformi, ale iba počasím. Jedine pri silnej búrke plavba bude zakázaná.

KE

Drahí bratia a sestry, keď sa apoštoli spolu s Ježišom chceli preplaviť na druhý breh, zastihla ich veľká víchrica. Apoštoli plní strachu, že zahynú, zobúdzajú Ježiša úzkostlivým krikom a trpkou výčitkou: **„Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?“** (Mk 4,38).

DI

Evanjelista Marek v dnešnom úryvku nám vykresľuje Spasiteľove ľudské črty. Vo vete: **„Učeníci opustili zástup a vzali ho so sebou“** (Mk 4,36), možno s istotou vycítiť, že Ježiš, ktorý bol vyčerpaný a upracovaný zo zástupu, celkom sa odovzdal do starostlivosti svojich učeníkov. Na smrť ustatý po námahách dňa zaspí. Strhla sa víchrica, ktorá prepukla takou živelnou silou, že zahnala loď s jej zúfalo pracujúcimi veslármi do najväčšieho nebezpečenstva. Učeníci spoznávajú svoju bezmocnosť, ale rovnako sa ich dotýka a znepokojuje ich skutočnosť, že spiaci Majster ich necháva napospas záhube. Evanjelisti Matúš a Marek podávajú slová učeníkov rozdielne. U Matúša sú to slová: **„Pane, zachráň nás, hynieme!“** (Mk 8,25). Marek nám zachoval ostrejšiu formu zúfalej otázky učeníkov: **„Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?“** (Mk 4,38b). V tejto otázke sa popri najväčšom strachu prejavuje aj trpká výčitka, ba i neúctivý hnev. Učeníci zobudia Pána a on svojím mocným slovom utíši obrovské rozpútanie prírodných živlov. Potom pokarhal učeníkov, nie však pre ich neúctivý tón, ale pre ich nedostatok viery, pre ich strach a zúfalstvo. Ježiš sa obracia na nich otázkami: **„Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“** (Mk 4,40). Aby sme správne porozumeli obsah posolstva, ktorý vysvetľuje Marek, musíme načrieť hlbšie. Karhá učeníkov, lebo ešte nedozreli k takému rozhodnutiu a rozhodnosti, hoci tým, že sú spolu s Pánom, stali sa už toľkokrát svedkami slov a skutkov svojho Majstra. Na negatívnom príklade učeníkov máme pochopiť, o čo v skutočnosti ide. Ježiš je

⁶³ Porov.: ANDERÁK, J.: *Seminár*. Spišská Kapitula 2008.

Pán, ktorý s plnou mocou ukazuje niečo z prichádzajúcej Božej vlády, v ktorej budú všetky mocnosti prinútené padnúť na kolená. Dojem, ktorý urobil tento zázrak na všetkých zúčastnených, je taký veľký, že sa veľmi báli. Zdá sa, že konečne začínajú tušiť. Cítiť to z ich úctivých slov:

„Ktože je tento, že ho i vietor i more poslúchajú?“ (Mk 4, 41).

PAR

Drahí bratia a sestry, v živote musíme počítať s hocíjakým počasím. Či už je to dážď, búrka, vietor, slnko alebo sneh. Počasie robí veľa. Môže zmeniť naše nálady, naše postoje. Keď svieti slnko, cítime sa lepšie, nepocitujeme žiaden nepokoj, celý deň sa nám zdá akoby krajším. Vtedy sme schopní urobiť svoju prácu s väčším zanietením a s chuťou. Ale čo ak počasie je škaredé..? Dážď, búrka, chlad – to všetko môže urobiť z človeka negatívne „čudo“. Náladu máme „pod psa“, nič sa nám nechce, strácame chuť do práce, chuť ráno vstať a ísť do školy, sme unavení, na všetko nadávame a sme so všetkým nespokojní. No takéto počasie, takáto búrka, sa môže odohrávať v srdci každého z nás. Občas máme dojem, že Boh mlčí alebo o náš osud nedbá. Nad nami sa lámu vlny osobných slabostí, pracovných či finančných ťažkostí, chorôb, problémov s deťmi alebo rodičmi, ktoré nedokážeme zvládnuť. Ale ak žijeme v Božej prítomnosti, vždy nám bude svietiť slnko vysoko ponad čierne mračná. Boh nás nikdy neopustí. Musíme sa snažiť dostať sa k nemu, používať všetky dostupné prostriedky a vždy povedať s dôverou Ježišovi, ako svojmu Učiteľovi, ktorého chceme bezvýhradne nasledovať: „Pane, neopúšťaj ma!“ Spolu s ním budeme vedieť čeliť skúškam, lebo oni stratia vtedy svoju horkú príchuť a ľahšie ich prekonáme a nedokážu nás zastrašiť ani silné víchrice.

Mnohí prežívajú rôzne búrky, rôzne ťažkosti aj práve v tejto chvíli. Ak chceme byť apoštolmi uprostred sveta, musíme brať do úvahy, že niektorí ľudia – niekedy aj náš manželský partner, rodičia alebo starí rodičia, nás nepochopia. Vtedy sa budeme musieť vzchopiť na duchu, lebo nie je pohodlné veslovať proti prúdu. Budeme musieť pracovať s pokojom a rozhodnosťou a nesmieme sa dať zastrašiť ani odvrátiť od svojho kurzu. Nebudme tými, ktorí vyčítajú Ježišovi, že sa o nich nestará, nepravme: „Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?!“ Lebo len Ježiš vie, čo je pre nás najlepšie. On chce, aby sme sa učili a nikdy neprestali na neho myslieť. Keď sa objavia ťažkosti, zároveň sa prejaví ešte v hojnejšej miere aj Božia milosť. Keď vznikne viac ťažkostí, príde z neba viac Božích milostí. A určitým spôsobom je aj dobré, že sa vyskytujú ťažkosti, lebo spolu s nimi získavame aj viac Božej pomoci. Využime túto príležitosť na očistenie svojich úmyslov, aby sme boli pozornejší k nášmu Učiteľovi a posilnení vo viere.

MY

Boh nás vždy ochraňuje a nenechá nás v moci diabla, ktorý nás chce získať pre seba. Boh riadi náš život. On dopustí ťažkosti a skúšky, ale zároveň

bdie nad nami a vôbec si to niekedy neuvedomujeme, ako si to vôbec neuvedomili ani dvaja turisti, ktorí táborili na brehu jazera.

Turisti sa večer rozhodli, že sa preplavia na druhý breh, na pohárik. Zdržali sa tam do neskorej noci a stihli vyprázdniť zopár fliaš do poslednej kvapky. Keď vychádzali z baru, trochu sa im plietli nohy, ale do loďky na spätnú cestu trafili. Začali s chuťou veslovať. Zadychčaní a spotení veslovali asi dve hodiny: „Nemyslíš,“ povedal jeden, „že sme už dávno mali byť na druhom brehu?“ „Samozrejme,“ povedal druhý. „Asi sme neveslovali dosť silno.“ Znásobili úsilie a veslovali, veslovali ďalšiu hodinu. Keď sa trochu rozvidnilo, udivení zbadali, že sú stále na tom istom mieste. Zabudli odviazať hrubý povraz, ktorým bola loďka priviazaná k mólu.

Turisti mali vlastne šťastie. Ktovie akoby to skončilo nebyť toho povrazu.

Mohli skončiť zle, mohli stratiť rovnováhu a prevrátiť sa. Všetko slúži nášmu dobru i dobru duší. Stačí byť v Ježišovej spoločnosti a budeme sa cítiť bezpeční. Stačí, aby nad nami bdela jeho ruka. Pán dobre vie, čo sa s nami deje. Keď budeme v núdzi, pohrozí vetru i moru a nastane veľké ticho. Vtedy nás zaplaví jeho pokoj a zmocní sa nás úžas, ako voľakedy apoštolov.

ADE

Často sme ako apoštol, ktorí volajú na Ježiša, aby im pomohol, keď sú v núdzi. No on je stále tu v Eucharistii, ktorú budeme onedlho prijímať. On nás neopustí. Ani Panna Mária nás neopustí. Preto, keď sa zodvihnú vetry pokušenia, uprime svoj zrak na hviezdu, vzývajme Máriino meno. Ak ju budeme nasledovať, tak nezablúdime; pod jej ochranou sa nemusíme ničoho obávať. Keď nás ona chráni, iste sa dostaneme bezpečne do prístavu - do prístavu nebeského kráľovstva.

Amen.

Trinásta nedeľa cez rok „B“

Mk 5,21-43

Viera premôže aj strach

Poukázať na potrebu viery v dnešnom svete!⁶⁴

Každý z nás vo svojom živote už dozaista zažil strach. A dáte mi za pravdu, keď poviem, že nebolo to nič príjemné. Človek už od malička má v sebe tento pocit. Ako deti sme sa báli zubára, alebo injekcie, niektorí pavúkov a niektorí tmy, a tak by som mohol vymenovávať rad za radom predmety,

⁶⁴ Porov. BALASZ, P.: *Seminár – úvaha*. Spišská Kapitula, 2008.

ktoré v nás vzbudzovali pocit strachu. Dobre vieme, že strach môže byť aj veľmi úzko spojený s chorobou človeka. Takýto strach sa nazýva mazivá fóbia. V dnešnom svete sa stretávame s ľuďmi, ktorí sa boja smrti, alebo choroby. Môžeme povedať, že je to jedna z ochorení a je ťažké a priam nemožné, nájsť účinný liek na túto zákernú chorobu.

KE

Napriek tomu, evanjelium ponúka účinný liek proti strachu, keď Pán Ježiš hovorí predstavenému synagógy: **„Neboj sa, len ver!“** (Mk 5,36).

DI

Pán Ježiš nám ponúka liek, ktorý dozaista vylieči každého z choroby strachu, či už sa boji niečoho, čo je okolo neho, alebo aj zo strachu zo smrti alebo z choroby. Viera sa nám ponúka ako: účinný liekom proti strachu. Vžime sa do situácie, ktorá sa odohrávala v evanjeliu, a skúsme pochopiť Ježišove slová a aplikovať ich v našom každodennom živote. V evanjeliu sme viackrát mohli počuť o viere. O viere, ktorá uzdravuje, čiže ktorá je liekom. Pozrime sa na dve udalosti, ktoré sa odohrávali a skúsme sa nájsť, či už v prvej alebo v druhej. Príbehy sa odohrávajú za sebou, ale ako prvé sa uvádza prosba predstaveného synagógy. Prináša správu o svojej chorej dcére a na kolenách prosí Ježiša, aby išiel s ním a vložil na ňu ruky. Veril v Ježišovu moc uzdravovať. Prosí, aby išiel s ním. Tu sa ocitneme v ďalšom deji a stretávame s ďalšou osobou, ktorá tak isto verí. Vo veľkom zástupe sa objavuje žena, chorá na krvotok a má až takú veľkú vieru, že si povedala 'stačím, keď sa dotkne len jeho odevu a uzdravím'. V tom čo verila, sa jej splnilo - viera ju uzdravila a toto uzdravenie potvrdí aj sám Ježiš, keď jej povie: **„Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Chod' v pokoji a buď uzdravená zo svojej choroby“** (Mk 5,34). Po týchto slovách sa vraciame do predošlého deja, ku zarmútenému otcovi, ktorému umiera dcéra. Dostane správu, že jeho dcéra zomrela. Po tejto správe sa stretneme s Ježišovou výzvou:

„Neboj sa, len ver!“ - tieto slová nepatria len pre predstaveného synagógy, ale pre každého z nás. Ježiš s touto vetou nám chce povedať 'nestrácaj svoju vieru, lebo ja mám moc aj nad smrťou; keď budeš veriť vo mňa, nielenže ťa uzdravím, ale už sa nemusíš báť smrti, lebo ja som ten, ktorý ti dá večný život'. A ako dôkaz, nám slúži vzkriesenie dievčaťa aj napriek tomu, že sa mu vysmievali, čo môžeme povedať, bol znak nevery.

PAR

Teraz v každom z nás, by mala vzniknúť otázka: „Aká je moja viera?“ Môžeme mať teologické vedomosti o viere, ale nebudeme mať z toho nič, keď tú vieru nebudeme aj žiť. Dnešné postavy svoju vieru preukazovali aj samotným skutkom. Predstavený synagógy vo svojej viere bol presvedčený o tom, že Ježiš mu môže pomôcť a preto neváhal, prosil ho. Tak isto aj žena, ktorú trápila choroba, prejavovala svoju vieru, ale na rozdiel od predstaveného synagógy, ona neprosila Ježiša, aby ju uzdravil. Ona bola presvedčená o tom, že jej k uzdraveniu stačí veľmi málo. Stačí jej len toľko, že sa vo veľkom

zástupe priblíži k Ježišovi a sa ho dotkne. Obidvaja mali veľmi silnú vieru a môžeme povedať, že sa oplatilo veriť. Ani jeden z nich dvoch, nemusel zažiť sklamanie. Aj keď musíme povedať, že predstavený synagógy, keď sa dopočul správku o smrti svojej dcéry, sa bál. Báł sa, lebo si myslel, že už je koniec. On ešte nevedel, že Ježišovi nič nie je nemožné. Ale práve v tejto situácii, mu Ježiš otvára oči a ponúka mu silnejšiu vieru, vieru v tom, že netreba sa báť ani smrti, lebo on má moc nad smrťou. Keď žijeme podľa viery, tak máme istotu, že aj v našej hodine smrti bude s nami Pán Ježiš. On bude pri nás, bude nás držať za ruky a povedie nás do večného života. Našou úlohou je len jedno: brať si za vzor dnešné postavy evanjeliovej udalosti a konať tak, ako konali oni. Veriť v Pána Ježiša, volať ho, prosiť ho o pomoc. Máme volať nášho Vykupiteľa, aby vstúpil do nášho života. Máme vytvoriť preňho miesto, a žiť spolu s ním tak, aby aj nám platili slová: „Neboj sa, len ver!“

MY

Ježiš Kristus je prítomný v našich životoch, len otázka je, že aký priestor máme preňho pripravený. On sa nám nevnučuje, ale my si musíme uvedomiť, že jeho prítomnosť je pre nás potrebná a uzdravujúca. On je ten, ktorý nám dáva nádej. O prítomnosti Pána Ježiša veľmi zaujímavo svedčí aj nasledovný príklad:

Keď v kláštore na hore Athos zomrel niekto z mníchov, bratia sa s ním lúčili podľa starej tradície veľmi dojemným spôsobom. Zídu sa okolo rakvy a opäť volá mená všetkých prítomných. Každý odpovie: „Prítomný!“ Potom zavolá meno zomrelého. Neozve sa žiadna odpoveď a chvíľka hlbokého ticha, v ktorej dlho zaznieva jeho meno, obsahuje smútok nad stratou jedného z nich. Nakoniec zvolá opäť ešte jedno meno: Ježiš Kristus! A všetci jednohlasne odpovedia: „Prítomný!“ Iba dvoma slovami vyrieknu bratia spoločne a jednomyselne to najpravdiviešie kázanie nad zomrelým. Toto meno je nad každé iné meno. V ňom je naša všetka nádej.

Nebojme sa teda prijať aj myšlienku, že raz sa skončí, pre každého z nás, život tu na zemi. Nebojme sa, že je to už definitívny koniec, lebo máme účinný liek. Tým liekom je viera. Pravá viera v tom, že Ježiš Kristus je stále s nami a je ochotný nám vo všetkom pomáhať, je ochotný nás uzdravovať. On je ten, ktorý nám hovorí slová dnešného evanjelia: „Neboj sa, len ver!“

ADE

Nikto z nás nevieme, kto bude pri našom zomieraní. Nevieme ani, či nám niekto podá ruku. No jedno vieme iste: Ježiš bude s nami. Každý deň si obnovujme vieru v Ježiša Krista a prosme v Duchu Svätom, aby naša viera bola silná a sprostredkovala nám pocit Ježišovej prítomnosti aj pri našom zomieraní. Prosme aj my o túto milosť a priazeň. Prosme, aby aj nám Ježiš povedal: „Neboj sa, len ver!“ A každý z nás, nech sa poďakuje za dar viery, či už takto alebo aj inak: Ďakujem Ti, Ježišu, za tento dar, ktorým riešiš môj najťažší problém - strach zo smrti, strach z toho, že smrťou sa všetko končí. Amen.

Učme sa a budme pozorní*Budme fascinovaní Bohom a svetom!*⁶⁵

AI

Niekedy sa nám dostanú do uší zvesti tom, aké sú problémy v školstve. Počúvame sťažnosti na nedostatok financií na údržbu a prevádzku niektorých škôl, alebo na to, že je málo žiakov v školách kvôli nízkej pôrodnosti obyvateľstva; takže sa niektoré školy zatvárajú, ďalej je málo učiteľov – mužov, potom je to nízky plat učiteľských kádrov a ich psychická vyčerpanosť; takže mnohí, hlavne mladí učitelia, opúšťajú svoje pôvodné povolanie a odchádzajú zo školstva pracovať do iných profesií. Ale ako najväčšiu hrozbu pre učiteľské povolanie pokladajú odborníci a pedagógovia, strácanie prirodzenej autority učiteľa a obmedzenie jeho právomocí; najmä oproti rokom minulým.

KE

V evanjeliu sme mali možnosť počúvať o tom, ako Ježiš, **„Ked' nadišla sobota, začal učiť v synagóge. Počúvalo ho mnoho ľudí...“** (Mk 6,2 n.).

DI

Ako sme sa dozvedeli, Ježiš prichádza do mesta svojho detstva, do Nazareta a v sobotu ide zvestovať slovo i svojim krajanom do synagógy, ktorých tým privádza do úžasu a rozrušenia. Totižto, v synagóge môže ku zhromaždeniu prehovoriť každý laik, pokiaľ je k tomu vyzvaný predstavenými synagógy. Nazaretčania sa možno spočiatku cítili byť polichotení Ježišovou návštevou; lebo tento slávny muž, o ktorom sa všade hovorilo, žil kedysi medzi nimi a poznali ho ako tesára, ktorý zrejme pomáhal svojmu nevlastnému otcovi, pestúnovi Jozefovi. Opojenie, ktoré sa ich zmocnilo preto, že je jeden z nich, čo tu robí zázraky a káže strhujúcim slovom, asi rýchlo opadlo. Ich závisť a neprajníctvo nepripustia, aby nad nimi vládol ten, ktorý vyrástol medzi nimi. Odkiaľ tento tesár berie na to právo?! Prečo si dovoľuje poučat' svojich spoluobčanov a zavádzať iné obyčaje?! Pohoršovali sa a on sa čudoval nevere svojich rodákov.

PAR

Rozdielny prístup Ježiša oproti niektorým našim učiteľom, ktorých sme spomenuli na začiatku, náš učiteľ s pošliapanou autoritou opúšťa školu a ide pracovať trebárs možno aj ako tesár niekde do západnej Európy; lebo tam lepšie zarobí ako učiteľ. Boží tesár z evanjelia nastupuje zasa ako učiteľ a lekár duší a vytláča „od koryta sladko driemajúcich a vážených“ vykladačov Zákona. Svojou autoritou a zázrakmi priťahuje pozornosť ľudu k ozajstnej pravde a tomu úmerne vzrastá nevôľa a závisť zákonníkov a farizejov; a on vie, aj

⁶⁵ Porov. BOTUR, G.: *Cvičná homília*. Spišská Kapitula, 2008.

predpovedá, že ho za to čaká potupná smrť. A toto všetko robí, pravdaže, „grátis“ z absolútnej poslušnosti k nebeskému Otcovi.

Nejde teraz samozrejme o to, aby sme tu pranierovali prípadné nedostatky v školstve a učiteľov ako takých. Spomenuté príklady učiteľa a Ježiša majú len poukázať na to, aká je dôležitá vernosť svojmu životnému poslaniu. Byť verný tam, kde ide o dobro druhého alebo druhých a nenechať sa znechutiť aj vtedy, keď nám „tečie do topánok“. A vydržať. Na miesto príkladu učiteľa môžeme pokojne použiť aj napríklad rodičovstvo, alebo ktorékoľvek iné poslanie, ktoré sme sa podujali vykonávať z vlastnej slobodnej vôle a s radosťou.

Sviatosťou manželstva dostali rodičia výsadu a zodpovednosť evanjelizovať svoje deti. Najsvätejším poslaním a umením rodičov, je: pomáhať svojim potomkom odhaliť povolanie Božích detí. Keď nepochopíme svoje poslanie Božieho dieťaťa, duchovné vedenie vyjde bez úžitku. Určite je nám známe, že podľa spôsobu života v rodine sa formujú tomu zodpovedajúce citové postoje; a to každého jedného z nás. A tieto postoje by mali zostať po celý život pravými predpokladmi a oporami živej viery.

Čo to v praxi znamená? Že naša viera by nikdy nemala ustrnúť na nejakom statickom bode. Že by sme nemali sami so sebou zostať natrvalo spokojní. To, pravdaže predpokladá, stály postoj hľadania, kladenia si otázok, bedlivosť nad sebou samým a schopnosť údivu.

Úprimným údivom vyjadrujeme to, že ozaj milujeme pravdu. Darmo príde do farnosti dobrý a schopný katechéta alebo kňaz. Pokiaľ nám budú chýbať postoje zvedavého dieťaťa, môže sa stať, že sa na rodiča, učiteľa alebo kňaza budeme pozerieť ako rodáci v nazaretskej synagóge na Ježiša. S nevôľou a pocitom povinnosti, že sme podľa cirkevného prikázania museli prísť do kostola a počúvať reči farára. My ako kresťania, snažme sa zostať po celý život zvedaví! Svoju zvedavosť podnecujme čítaním hodnotnej literatúry, ktorá obohacuje ducha. To neznamena, že musí byť len nutne náboženská. Zaujímajme sa o všetko, čo postupne privádza k ozajstnej pravde; a nie o prázdne, jalové reči a fakty, ktoré odpútavajú pozornosť od podstaty skutočných problémov.

MY

Denne stretávame samého Krista ako láskavého a dobrého učiteľa, ktorý hovorí ku nám, učí nás a potešuje. Ak si budeme z neho čítať denne len niekoľko minút, isto ho lepšie spoznáme a naučíme sa ho napodobňovať a milovať. Keď poprosíme Ducha Svätého, ktorý je hlavným autorom Svätého Písma, určite nám ukáže, ako sa stať jedným z účastníkov scény, ktorú práve čítame.

Vďaka jeho pomoci budeme môcť z tohto čítania načerpať vedomosti a poznanie, pomocou ktorého pochopíme, že sa staneme otvorenejšími, lepšími, veľkodušnejšími a trpezlivejšími len vtedy, keď pri prežívaní svojich dennodenných ťažkostí a pokušení, budeme mať neustále pred svojimi očami

Ježišovo utrpenie, kríž a jeho zmŕtvychvstanie. Pokúsme sa zjednotiť modlitby a obeť nášho života s Kristovou obeťou prostredníctvom jeho matky Panny Márie. Tým získajú naše skutky nekonečnú hodnotu.

ADE

Nech nám všetkým slúži Božie evanjelium ako použiteľný kompas v našej existencii.

Amen.

Pätnásta nedeľa cez rok „B“

Mk 6, 7-13

Povolanie a poslanie veriacich

*Povzbudiť veriacich ku každodennému ohlasovaniu evanjelia.*⁶⁶

AI

Pán posielal svojich učeníkov. My tiež posielame svojich blízkych, ale ako to obyčajne vyzerá? Iných posielame najmä tam, kde sami nechceme ísť, napríklad vyniesť smeti, poupratovať.

KE

„Zvolal Dvanástich a začal ich posielat' po dvoch“ (Mk 6,7).

DI

Na začiatok by som sa chcel zastaviť pri dvoch výrazoch v tejto vete. **„...a začal ich posielat'“ (Mk 6,7).** Pán postupne pripravoval apoštolov na ich službu. Evanjelista tu chcel povedať, že Ježiš uznal svojich učeníkov za dostatočne pripravených na to, aby samostatne vystúpili hlásať Božie slovo. Od tohto okamihu sú ozajstnými Kristovými pomocníkmi. Pán chce, aby odteraz sami chodili po Galilei a sami sa presvedčili o ťažkosti tejto služby a sami zistili, čo k nej potrebujú.

Prečo ich posielal po dvoch? V páre sú dôveryhodnými svedkami podľa judaistického zákona. A samozrejme, že to bolo aj užitočné, lebo mohli jeden druhému pomôcť, pretože pri putovaní sa môžu udiť neočakávané situácie. Tak prečo hneď po povolaní Ježiš neposielal svojich učeníkov kázať? Pretože on sám ich chce pripraviť k tomuto obrovskému projektu šírenia evanjelia, ktorý trvá už tretie tisícročie. Ježiš pozýva učeníkov hlásať evanjelium na niekoľkých miestach vo Svätom písme. Keď sa pozrieme na záver Markovho evanjelia, Ježiš hovorí učeníkom: **„Chod'te a hlásajte, získavajte nových učeníkov“ (porov. Mk 16,15-18).** Posielal ich, ale dáva im aj svoju moc. To je sila, ktorá spája dnešné čítanie a koniec evanjelia. Posielal ich so svojou mocou, ktorá zobúdzala a mení ľudské srdcia. Vieme, že Ježiš učil ako ten, ktorý

⁶⁶ Porov.: ČESNOKOV, G.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

má moc - na rozdiel od farizejov a zákonníkov, ktorí, hoci ovládali Písmo, niečo im chýbalo. Nepochopili, že Písmo sa vzťahuje na Ježiša. A keď kázali slovo, hovorili myšlienky svoje alebo cudzie, ale za tým slovom nebol sám Boh.

Takže Pán poslal hlásať slovo, ktoré bolo naplnené Bohom. Aj keď hovoril sám Ježiš, ľudia sa snažili zachytiť každé jeho slovo a to nebolo len preto, že bol dobrým kazateľom, ale jeho slová sa dotýkali ľudských srdc. On tieto slová zapaloval, prenikal do ich hĺbky, svojim slovom uzdravoval a aj kriesil mŕtvych. To je veľmi dôležité, lebo je veľa rečníkov, ktorí peknými slovami a prisľúbeniami manipulujú s ľuďmi: vidíme to v politike, kultúre, masmédiách. Pred niekoľkými desaťročiami sme boli svedkami, ako ľudia vo svojej prostote šli za lídrom – ale to nie je spôsob hlásania evanjelia. My nenasledujeme toho, ktorý hovorí pekné slová. My ideme za tým, ktorý má moc! Ved' aj apoštoli neviedli ľudí vo svojom svedectve k vlastnej osobe, ale ku Kristovi. Preto aj my prichádzame do kostola a chceme počuť také slovo, ktoré je naplnené Božím duchom; Slovo, ktoré je naplnené silou.

PAR

A čo my? Či sme opravdivými učeníkmi Boha? Ved' aj nás povolal ísť hlásať, uzdravovať a bojovať so zlými duchmi. Sú aj v našom živote také momenty, keď počujeme jasný Boží hlas, ktorý nás volá a my sa môžeme postaviť a ísť. Môže byť aj tak, keď sa s ním stretneme a zakúsime Krista, do hĺbky vzrušení a pripravení v danom momente na akýkoľvek statočný čin. Ale Kristus vie, že nie sme schopní na veľké dielo pochádzajúce len z nášho nadšenia, pretože ono sa rýchlo pomíne a my vytriezvieme. A tak nás Pán posielal späť do života, do rodiny, späť k našim každodenným povinnostiam, späť ku všetkému, čo pred tým existovalo bez neho v našom živote. Ale on nás posielal s vedomím, že sme stretli živého Boha. Pán bol podľa evanjelia v Galilei a svojich učeníkov posielal do rodných miest ku svojim blízkym, ktorí ich poznajú.

Sme aj my pripravení hlásať evanjelium a Boha vo svojom blízkom okolí, doma, na pracovisku? Veľakrát sme sa modlili a sila a blaženosť modlitby prichádzala do hĺbky a zapalovala srdcia, hasila vášne, rozum sa stával jasným a vôľa chcela len dobro. Koľkokrát to bolo?! Koľkokrát to bolo pri čítaní evanjelia, po prijatí Eucharistie, po tom, ako sme urobili niečo dôstojné seba a dôstojné Boha, dôstojné lásky...? Aj znovu sme zaspávali, ponechávali svoje stretnutie s Bohom len pre seba a neniesli svedectvo do sveta.

MY

Počuli sme Pána, ktorý hovorí: pod' ku mne, pomôž, nakrm, podaj pohár vody, povedz dobré slovo...? To je otázka, ktorú v dnešnom evanjeliu predkladá Cirkev pred nás. Aby apoštoli uverili, museli vidieť život a slávu Krista. Ľudia všetkých čias sa nemohli stretnúť s Ježišom na zemi a preto dáva príležitosť stretnúť sa s ním osobne, so živým, mocným - cez apoštolov a Cirkev.

Pán nás povolal pri krste a posielal do sveta cez sviatosť manželstva a kňazstva a samozrejme dáva silu vo sviatosť Eucharistie. Každý deň sa dotýka našich srdiec, aby sme počuli: „Ja som tu a čakám, aby si plnil svoju vôľu.“ Keď sa človek vracia k svojmu každodennému životu, akoby sa vzdával od Pána. Ale Boh nás nikdy neopúšťa, ani keď my naňho zabúdame na nejaký čas. Pán nás nikdy nenechá, keď sa už raz dotkol nášho ľudského srdca. On nás stále povoláva a posielal a to bude robiť aj po druhý, aj po tretí krát..., očakávajúci našu odpoveď. Pán nerobí všetko naraz. Dáva nám možnosť premyslieť, stráviť a zapamätať si tú skúsenosť, ktorú sme už dostali. Ale povoláva a posielal násťajšie a povzbudzuje k aktívnym skutkom v nasledovaní Krista a službe Cirkvi.

ADE

Taký je charakter povolania a poslania od Pána. Na to musíme pamätať a byť viac pozorní vo svojom duchovnom a každodennom živote. Musíme uchovávať v srdci radosť z toho, že Boh je, že ma pozná a ja poznám jeho. A práve tým sme podobní apoštolom. Ježiš svojich učeníkov aj nás, posielal hlásať evanjelium a žiť podľa jeho prikázaní a zostáva s nami.

Všemohúci Bože, ty nám dávaš svoju silu pre ohlasovanie tvojej radostnej zvesti. Prosíme ťa, daj nám odvahu, trpezlivosť a vytrvalosť, aby sme žili podľa tvojej vôle a mohli sa s inými podeliť o tvoju nesmiernu lásku.

Amen.

Šestnásta nedeľa cez rok „B“

Mk 6,30-34

Nedeľný odpočinok v Bohu

Vysvetliť ľuďom, že v nedeľu treba pracovať len pre spásu svojej duše, a to - stretnutím sa s Bohom.⁶⁷

AI

Ako už každý z vás vie, dnes je nedeľa. To ste si už určite aj všimli. Lebo v nedeľu deti nejdú do školy, i keď je pravda, že nejdú ani v sobotu, lenže po nedeli už opäť do školy idú. To asi nie je veľmi radostná správa pre nich. A ani pre dospelých to nie je radostná zvesť, že dnes je už nedeľa. Lebo po nej každý musí ísť do práce. Ale ak si to vyžaduje nejaká dôležitá vec, tak vtedy je to priam povinnosť, ísť pracovať a hoci aj v nedeľu. Napríklad: lekári musia ísť ošetrovať chorých do nemocnice, alebo policajti dohliadať na dodržiavanie zákonov. Aj my kňazi si v nedeľu neoddychneme, lebo robíme to, čo sa má robiť. Lenže, ak netreba pracovať, vtedy je potrebné si aj oddýchnuť.

⁶⁷ Porov.: HANEČÁK, R.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

KE

A to od nás chce aj Ježiš. Ved' sme to počuli v dnešnom evanjeliu. On sám svojim učeníkom povedal tieto slová: **„Pod'te vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite"** (Mk 6,31a).

DI

Túto vetu, ale predchádza situácia, v ktorej sa Ježiš stretá s apoštolmi a dozvie sa od nich všetko, čo robili a učili. Lebo Ježiš ich predtým poslal po dvoch hlásať ľuďom, aby robili pokánie. Dal im moc vyháňať zlých duchov a uzdravovať chorých. Čiže museli byť z toho dosť unavení, ale aj z toho museli byť unavení, že učili ľudí po rôznych mestách a dedinách, a že kvôli tomu museli chodiť pešo z mesta do mesta, z jedného kraja do druhého. Lebo vtedy neboli také cestovateľské vymoženosti, ako sú dnes. Nám sa dnes ľahko cestuje, keď máme auto, bicykel, autobusy, vlaky, lietadlá a lode. Ale za čias Ježišových pred dvetisíc rokmi to tak nebolo, a nemali ani kone, lebo tie neboli veľmi rozšírené. A tak sa tomu nečudujme. Tiež si všimnime, že aj Ježiš si išiel oddýchnuť, ved' v evanjeliu sa píše, na začiatku tohto verša slovo: **„Pod'te"** (Mk 6,31a). To slovo vyjadruje, že aj on si ide oddýchnuť, zároveň vyjadruje aj pozvanie. Z toho jasne vyplýva, že aj Ježiš bol už unavený, lebo na mieste, kde čakal na vyslaných apoštolov, bolo tiež veľa ľudí, ktorí sa chceli uzdraviť na duši a tele. Čo dosvedčujú aj nasledovné verše evanjelia: **„Lebo stále prichádzalo a odchádzalo mnoho ľudí"** (Mk 6,31b). To slovo **„stále"** (Mk 6,31b), znamená aj vtedy, keď tam učeníci ešte neboli. A evanjelium nám ďalej hovorí, že: **„Odišli teda lod'ou na pusté miesto do samoty"** (Mk 6,32). Z tohto verša je zasa jasné vidieť, že oddych Ježiša a apoštolov sa začal aj uskutočňovať, ale my veľmi dobre vieme, ako to skončilo. Že sa ich oddych pre množstvo ľudí vôbec neuskutočnil. Ale aj pre lásku, ktorú má Boh k človekovi. Čo dokázal Ježiš neskôr rozmnožením chleba. Taký dôkaz lásky je aj v dnešnom evanjeliu, v poslednom verši, kde je zvýraznené, že sa Ježiš:

„Zl'utoval... nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera" (Mk 6,34).

PAR

A my dnes, ako Ježišovi učeníci, si tiež máme odpočinuť, lebo tiež sme poslaní hlásať Božie kráľovstvo všetkým ľuďom. Možno sa v srdci pýtate, ako máme hlásať, keď nemáme čas na svoju rodinu alebo seba. Odpoveď je takáto: Vy keď ste v práci a správate sa ako skutoční kresťania katolíci, ako verní svedkovia Ježišovi, tak vtedy ohlasujete Božie kráľovstvo. Svojim príkladným životom. Ale aby ste mohli svedčiť a rozprávať o Ježišovi, potrebujete sa sami presvedčiť, že skutočne jestvuje. A kde inde by sme ho mohli nájsť, ak nie tu v kostole v bohostánku. A ten chýbajúci čas je práve tá nedeľa, kedy sa môžeme stretnúť s Ježišom a načerpať nových síl. Preto cirkevná hierarchia, čiže hlavne biskupi, sa zasadzujú za to, aby si každý človek mohol oddýchnuť a nájsť si čas na stretnutie s Bohom.

Preto, ak nemusíte pracovať v nedeľu, tak ani nič nerobte, lebo vám inak nezostane čas na svojich blízkych. Lebo vám nezostane čas na seba

a Boha. Lebo, keď celý týždeň musíte pracovať v robote, aby ste mali peniaze a v sobotu doma, a chcete ešte aj v nedeľu robiť, tak si celý život prepracujete. V tom význame, ako sa hovorí o človekovi, ktorý rád spí, že si prespí celý svoj život, a nikdy neuvidí svet okolo seba. Možno to už viete, že cez Francúzsku revolúciu zaviedli desaťdňový týždeň a prišli na to, že zvieratá potrebujú na siedmy deň odpočívať, lebo začali zdochýnať od vyčerpania, kvôli dĺžke pracovného času, a tak sa museli opäť vrátiť k sedemdňovému týždňu. A čo my ľudia, my sme menej ako zvieratá? Či nie sme my práve naopak, viac ako zvieratá? Keď zviera potrebuje oddych na siedmy deň a je menej ako človek, o čo viac ho potrebuje človek, ktorý je nad zvieratom, o čo viac si ho potom zaslúži každý z nás.

Ved' Boh nestvoril človeka, aby sa zodral prácou, ale aby miloval Boha, aby ho miloval cez svojich blížnych.

MY

A preto po každej práci si treba oddýchnuť, lebo aj Boh, keď po šiestich dňoch dokončil stvorenie všetkého, čo je na svete, na siedmy deň oddychoval. To sa píše v starozákonnej Knihe Genezis. A zasa v Knihe Levitikus sa píše, že židia nesmú siedmy deň pracovať, ale majú sa zhromaždiť na stretnutie sa s Bohom. A bolo to veľkým previnením voči Bohu, ak niekto v ten deň niečo robil, čo nemal, lebo Boh inak sľúbil pohromu na jeho majetok. Tak to vystihuje aj jeden príbeh.

Jeden kňaz v prvých rokoch svojho účinkovania, stretol sa na málo frekventovanej ceste v hustom lese s veselým mužom. Bol majiteľom pily, mlyna a dosť veľkého gazdovstva. Hovoril mu o tom, aké veľké starosti má so svojím hospodárstvom. Najprv stratil krásneho býka, potom peknú ošipanú. A neskôr mu ochorel aj kôň, ktorého draho kúpil. A zverolekár, ktorého si zavolať zo susedného mesta, netrúfol si ho zachrániť. A tak sa pýtal pána farára, či je to všetko poriadku, a čo si o tom myslí. Lebo sa mu zdá, že sa tu dejú nie celkom obyčajné veci. Ale pán farár chcel najprv od neho vedieť, či pracuje aj v nedeľu. Táto otázka ho prekvapila a priznal sa, že spúšťal do chodu svoj mlyn v nedeľu popoludní. Kňaz mu povedal, že toto je príčina jeho nešťastí. Gazda sľúbil kňazovi, že to už nebude robiť.

A neskôr dal pánu farárovi vedieť, že sa mu darí lepšie.

Tento príbeh skončil ako rozprávka, s dobrým koncom. A je poučný aj dnes pre nás.

Ved' aj Arský farár - svätý Ján Vianney hovorieval: „Dve veci privádzajú na žobrotu: nedeľná práca a nespravodlivý majetok!“

Čo myslíte, požehná Boh vašu prácu, ktorou ho hneváte? Či nelovil Peter nadarmo ryby celú noc? Áno, lovil, ale keď mu Pán Ježiš prikázal, aby rozprestrel siete, zatiahol a hneď vytiahol toľko rýb, že sa až sieť trhala.

Takže, vtedy máme pracovať, keď je treba, a vtedy oddychovať, keď je nedeľa, alebo prikázaný sviatok. Lebo všetko má svoj čas, a ako sa hovorí, že práca nie je zajac ona neutečie.

ADE

Takže, milí veriaci, po skončení svätej omše a odchode z kostola, si zachovajte nedeľu tak, ako má byť. Oddychujte so svojimi blízkymi, prechádzajte sa a myslite na to, že nedeľný odpočinok je dar od Boha, že vtedy je pri vás sám Ježiš. Lebo on nás nikdy nenecháva osamote, lež je s nami aj počas celého týždňa, keď do kostola nemôžeme prísť, ale len dovtedy, kým ho nezaprieme, čiže vyženieme hriechom.

Preto, aby sa to nestalo, tak aspoň raz za týždeň si naberme duchovných a telesných síl pri stretnutí s Bohom.

Amen.

Sedemnásť nedeľa cez rok „B“

Jn 6,1-15

Zistili absenciu chleba

Dôvera - hlavný predmet v Ježišovej škole.

AI

Možno sa vám už v živote stalo, že po dlhom čakaní v pekárni, sa vám neušiel ani jeden bochník chleba a tak ste zrazu ostali v úzkych a s prázdnyimi rukami. Možno práve v takejto chvíli ste sa sami seba pýtali: „Kde teraz kúpim chlieb?“ O to viac to bola pre vás ťažké, lebo doma čakala manželka a deti.

KE

Dnes sme počuli, že Ježiš sa obracia na učeníka Filipa s podobnou otázkou: „**Kde nakúpime chleba...?**“ (Jn 6,5).

DI

Otázku si kladú v situácii, keď sa na jednom z galilejských vrškov zišlo množstvo ľudí, aby počúvali Ježišovo slovo, ale hlavne preto, „**lebo videli znamenia, ktoré robil na chorých**“ (Jn 6,2). Ježiš nechce všetku starosť o ľudí položiť na plecia svojich učeníkov - ako sa na prvý pohľad zdalo, ale kladie otázku zámerne. Totiž „on vedel, čo urobí“. Skúša a učí učeníkov dôvere, že aj situácia tak biedna a kritická, akú zažíval Ondrej a Filip, keď podľa nich - denárov či päť jačmenných chlebov a dve ryby boli málo, je riešiteľná. Veď Bohu nič nie je nemožné. Možno v tejto stresovej udalosti sa učeníkom akoby nechcelo rozpomätať na udalosť manny na púšti, keď Boh na Mojžišovu prosbu sýti reptajúci ľud, a to nielen jeden deň, ale celých štyridsať rokov. Alebo na udalosť, kedy Elizeus koná zázrak na príhovor istého muža

z Ball Šališa, a rozmnoží chleby tak, že ešte zvýšilo. Čo ale Ježiš tou otázkou čakal? Áno, aspoň malé prejavenie dôvery. Vďaka nej obdarí človeka na toľko, že mu bude za to vdáčný a tak umožní mu v dôvere ešte viac porásť. Ba ide dokonca až tak ďaleko, že nesýti len zástup, ale celé ľudstvo, keď dáva pozbierať zvyšky chleba. Takto Ježišov zázrak má byť znamením pre celé ľudstvo, ved' dvanásť košov - to je symbol dvanásť kmeňov Izraela, a tak istým spôsobom aj celej generácie človečenstva, ktoré tu boli, sú alebo ešte len prídu. Vyjadruje plnosť, že Boh chce a má túžbu nasýtiť každého človeka. Učí učeníkov vkladať dôveru nie len do seba samých, ale v prvom rade do rúk Otca. To, že toto poslanstvo dôvery je veľmi potrebné, odráža aj skutočnosť, že ho zachytávajú, aj keď svojským spôsobom, všetci evanjelisti.

Príbeh rozmnoženia chleba je teda jednou z udalostí, ktorou Ježiš učí nás väčšej dôvere. Potrebu dôvery veľmi dobre vyjadril žalmista, keď hovorí: **„oči všetkých sa s dôverou upierajú na teba, a ty im dávaš pokrm v pravý čas“** (Ž 145,15). Veľmi dobre to pochopil aj nasýtený dav ľudí, ktorý z hĺbky srdca vyriekol slová: **„Toto je naozaj ten prorok, ktorý má prísť na svet“** (Jn 6,14). Reakcia ľudí je znakom toho, že pokladajú Ježiša naozaj za prislúbeného proroka, ktorý má prísť na konci časov, tak ako o tom hovorí Kniha Deuteronomium: **„Proroka, ako som ja, vzbudí ti Pán, tvoj Boh, z tvojho národa, z tvojich bratov“** (Dt 18,15). Aj evanjelista Ján túto skutočnosť na viacerých miestach zdôrazňuje, keď hovorí slová: To je naozaj prorok!

PAR

Všetci sme pozvaní sadnúť si k Ježišovým nohám a učiť sa, čo to znamená vkladať dôveru a teda aj nádej, do Božieho Syna. Ten, kto dôveruje, vkladá nádej do toho, v čo dôveruje. Sme k tomu kroku pozvaní denne, od chvíle, kedy sme prišli na svet, až do posledných dní života. Vari nás k tomu nezaväzuje aj prvé Božie prikázanie desatora, milovať budeš Pána, svojho Boha? Keď túto pravdu vyznávame, je to nielen znak viery a lásky, ale aj nádeje! A keď súhlasíme s jeho výrokmi, mali by sme mu podľa toho aj úplne veriť a dôverovať. Kto uvažuje o jeho všemohúcnosti, ochote a náklonnosti robiť dobro, mohol by nevkladať do neho celú svoju nádej? A keď pozeráme na bohatstvo jeho dobroty a lásky, ktorým nás zahŕňa, mohli by sme ho nemilovať? Z toho vyplýva aj ten začiatok a záver, ktorý Boh používa v Písme, keď niečo prikazuje a nariaďuje: „Ja som Pán“. Tým akoby chcel povedať: počúvaj ma a ver mi! Áno, Ježiš je Pán a jemu je všetko možné. O nádeji a dôvere hovorí aj svätý otec Benedikt XVI. vo svojej encyklike Spe salvi, keď píše, že „kto má dôveru a nádej, žije inak, bol mu totiž darovaný nový život“.

MY

Sme k životu viery a dôvery pozvaní aj vtedy, keď budeme mať poruke len päť jačmenných chlebov a dve ryby. Lebo keď tieto štipky ochoty človeka, na pohľad zanedbateľné, predložíme Bohu, on ich požehná a rozmnoží. Možno nám ich Ježiš zámerne cez ľudí postaví do cesty, aby v nás naštartovali

dôveru. Len ich nesmieme zahodiť za chrbát. V opačnom prípade by sme boli ako bohabojný roľník v nasledujúcom príbehu.

Prišla veľká búrka a Boh - Pán všetkého, dopustil, že sa pretrhla hrádza. Celá krajina bola pod vodou. Medzi tými, ktorých polia zaplavila voda a domy obmývali vlny, bol aj istý bohabojný roľník. Keď mu voda vnikla do kuchyne, utiahol sa s rodinou na prvé poschodie. Keď sa odtiaľ roľník aj s rodinou pozeral z okna, prechádzal okolo čln. Ľudia na ňom kývali a kričali: „Podťe sem a zachráňte sa!“ Ale bohabojný roľník odpovedal: „Boh ma zachráni.“ Voda ďalej stúpala. Vystúpila do prvého poschodia a roľník sa aj s rodinou musel utiahnuť do podkrovia. Zase prechádzal čln okolo a ľudia volali na roľníka, aby aj s rodinou nasadol do člna. Ale ten zase odpovedal: „Boh ma zachráni!“ A voda stúpala ďalej. Roľník a jeho rodina museli vystúpiť na strechu a tam sa držali komína. Voda im špliechala na nohy. Vtedy prišiel tretí čln a ľudia v ňom prichystali laná, chceli ich hodiť roľníkovi a jeho rodine, a tak ich pritiahnuť do člna. Ale bohabojný roľník vo svojej neotrasiteľnej dôvere v Pána odmietol aj túto pomoc. „Boh ma zachráni v tejto našej najväčšej núdzi!“ zvolal ešte raz. Vtom prišla obrovská vlna, zaliala strechu a ľudí na nej strhla so sebou. Bohabojný roľník sklamaný a rozhnevaný predstúpil pred trón Najvyššieho a zvolal:

„Prečo si mne a mojim neprišiel na pomoc, keď sme boli v núdzi?“ Boh ticho odpovedal: „Nerozumiem, čo vlastne chceš. Dnes večer som ti tri razy poslal čln!“

Bohabojný roľník v príbehu len zdanlivo dôveroval Bohu, jeho dôvera sa zakladala len na slovách, a nebola v skutočnosti žitá. Roľník veril len sebe. Pretože keby naozaj dôveroval Bohu, zbadal by v troch člnoch skutočne Božiu pomoc.

ADE

Rásť v dôvere je hlavným predmetom v Ježišovej škole, do ktorej sme pozvaní všetci. Cieľom nie je dospieť k neistote, akú prejavil Filip či Ondrej, na otázku Ježiša o potrebe kúpiť chlieb; ale k dôvere, že aj päť jačmenných chlebov a dve ryby, teda to málo, čo máme, bude stačiť na veľké veci, ktoré chce cez nás urobiť Pán. Vyprosujme si dar väčšej viery a dôvery, aby v nás rástlo vedomie, že sme stále pod Božou ochranou.

Amen.

Túžiť po pravom pokrme, ktorý ostáva pre večný život.
*Zamysliť sa nad tým, či v živote hľadáme Ježiša Krista ako Mesiáša
 alebo či za ním nejdeme ako za zázračným divotvorcom,
 ktorý splní všetky moje prania.*⁶⁸

AI

Každý z nás si z detských čias pamätá hru na schovávačku. Kto by ju nepoznal a aspoň raz v živote si ju nezahral!? Je nenáročná, zábavná a deti ju radi hrávajú aj dnes. Ak nás bolo kedysi viac a po ruke sme nemali ani loptu ani futbalové brány, hrali sme sa na slepú babu. Neboli potrebné žiadne pomôcky; stačili iba vhodné miesta na ukrytie a mohli sme sa dosýta hrať.

KE

V evanjeliu hovorí Ježiš tým, ktorí prišli za ním: **„Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa.“** (Jn 6,26).

DI

Hru na schovávačku som preto v úvode nespomenul náhodne. Téma „hľadania“ sa totiž vyskytuje aj v dnešnom evanjeliu: „Nehľadáte ma preto...“. Zástupy tiež hľadali. Hľadali Ježiša. Ježiša? Naozaj hľadali Ježiša? Akokoľvek, treba povedať, že to nebola hra na slepú babu. Aspoň z Ježišovej strany určite nie. Bol to reálny život, skutočná situácia. Čo teda alebo koho vlastne hľadali zástupy?

Aby sme mohli odpovedať na túto otázku, musíme sa vrátiť na začiatok šiestej kapitoly. Vo Svätom písme je označená názvom „Chlieb života“. Evanjelista Ján zhromaždil v tomto úseku Ježišovu reč o chlebe. Kapitola začína zázračným rozmnožením chleba a dnešný úryvok je pokračovaním tejto udalosti, resp. veľmi úzko nadväzuje na tento zázrak.

Reakcia ľudí po zázračnom rozmnožení bola veľmi priliehavá a vôbec neprekvapuje: **„Keď ľudia videli, aké znamenie urobil, hovorili: „Toto je naozaj ten prorok, ktorý má prísť na svet.“** (Jn 6,14). Na zázrak odpovedali uznaním a obdivom. Musíme však dodať, že odpovedali nesprávnym uznaním a obdivom. Ľudia v Ježišovi totiž videli iba zázračného divotvorcu a chceli z neho urobiť kráľa. Ježiš to hneď odhalil: **„Ale keď spoznal, že chcú prísť, zmocniť sa ho a urobiť ho kráľom, znova sa utiahol na vrch celkom sám.“** (Jn 6,15). Zástupy ostali iba pri vonkajšku. Nepochopili zázrak, nepochopili pravý Ježišov zámer. A v tomto ich postoji je jasná odpoveď na našu otázku, ktorú sme si položili na začiatku nášho uvažovania: Koho nasledovali, presnejšie - koho hľadali zástupy? S určitosťou môžeme povedať, že nehľadali Ježiša ako Mesiáša, ako Boha, ale hľadali

⁶⁸ Porov.: PAVLÍKOVSKÝ, T.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

Ježiša ako divotvorcu, ako toho, ktorý im môže v jednom okamihu zabezpečiť pozemský pokrm. Hľadali Ježiša, ktorý vo chvíli, keď to najviac potrebujú, naplní ich túžby, nech sú akékoľvek. Tu je zároveň zahrnutá aj odpoveď na otázku: Čo hľadali? Hľadali uspokojenie, hľadali seba, hľadali momentálny pôžitok, hľadali... A našli? Ježiš to poznal a vyjadril celkom presne. Preto sa po zázraku utiahol na vrch. Toto Ježišovo gesto je nielen vyjadrením jeho pokory, ale má aj výchovný rozmer. Veľmi mu totiž záleží na tom, aby boli správne pochopené jeho zázračné skutky a vlastne i celé jeho pozemské účinkovanie.

PAR

Prvá otázka, ktorá je aj pred nami postavená a na ktorú si musí každý jeden z nás odpovedať, je, či vôbec hľadáme..?

Kto hľadá? Hľadá ten, kto niečo stratil. Hľadá i ten, kto má Augustínovo „nepokojné srdce“, ktoré túži spočinúť v Bohu. Ale hľadá i taký so srdcom snúbenice z Piesne piesní. Ona hľadá toho, ktorého jej duša miluje. Teda hľadá ten, kto túži po niečom väčšom, lepšom, krajšom. Hľadanie ukrýva v sebe dynamiku, pohyb. Nemožno hľadať a pritom nečinne stáť. Hľadanie nás posúva dopredu, núti nás niečo podniknúť, namáhať sa, nemať pokoj. Napríklad snúbenica v spomínanej knihe Pieseň piesní to vyjadrila takto:

„Nuž vstanem, mesto pochodím; po námestiach a uliciach budem hľadať toho, ktorého z tej duše milujem“ (Pies 3,1). A presne tak to bolo aj v prípade zástupov v dnešnom evanjeliu. Keď zbadali, že Ježiš už nie je na mieste, kde rozmnožil chleby, nastúpili na lodčky a hľadali Ježiša. Nepokoj, ktorý prežívali, a túžba po niečom dobrom a príjemnom – materiálnom chlebe, ich nenechala nečinných a hnala ich dopredu.

Je dobré, ak hľadáme. Znamená to, že máme „nepokojné srdce“, ktoré túži po niečom krajšom a lepšom, a ktoré nás ženie dopredu. Čo alebo koho však hľadá naše srdce? Hľadá Ježiša? Ale akého? Ježiša ako Mesiáša, ako Boha, alebo ako zázračného divotvorcu? Alebo hľadá seba a svoje šťastie v podobe zázračného nasýtenia sa? V duchu dnešného evanjelia sa môžeme pýtať aj konkrétnejšie: Aký pokrm hľadáme? Obyčajný chlieb alebo taký, ktorý ostáva pre večný život? Hovorí sa, že 'nežijeme preto, aby sme jedli, ale jeme preto, aby sme žili'. Táto jednoduchá slovná hračka v sebe ukrýva hlbokú pravdu. Jeme preto, aby sme žili. To je každému jasné, že jesť treba. Ale platí to aj pre duchovný život. Treba prijímať pokrm, ktorý nám zabezpečí večný život. Ježiš je tým pokrmom. Sám to o sebe povedal: **„Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť“** (Jn 6,35). Povedal to zástupom, ktoré ho hľadali a hovorí to aj nám. Ježiš je chlieb, ktorého sa nikdy neprejeme. On chce, aby sme si ho vychutnávali. K tomu je potrebné prichádzať k nemu s vierou.

A ako odpovieme na poslednú otázku – prečo hľadáme? Prečo? Často sme jednými z tých ľudí zo zástupu a so zahanbením musíme priznať, že Ježiša hľadá viac naša bieda ako láska. Ježiša hľadá viac naše telo ako náš

duch. Hľadá viac naša túžba po pozemskom ako túžba po večnom. Viac nás pohýňa túžba po senzačnom a chvíľkovom ako po nenápadnom a trvalejšom.

MY

Spoznávame, že naše hľadajúce srdce nie je ani to Augustínovo, ba ani snúbenicino.

Je možno zaslepené a podobá sa srdcu muža, o ktorom hovorí starodávny perzský príbeh. Tento muž mal iba jedinú myšlienku: mať zlato, mať všetko zlato. Bola to nenásytná myšlienka. Zožierala mu mozog i srdce. Nebol schopný myslieť a túžiť po ničom inom ako po zlate. Keď prechádzal cez mesto, videl iba výklady klenotníkov. Nezaujímal ho nič iné, ani tie najkrajšie veci. Ľudí si nevšímal. Belasé nebo a vôňa kvetov preňho nejestvovali. Raz už neodolal. Náhle vošiel do klenotníctva a začal si napĺňať vrecká zlatými náramkami a prsteňmi. Samozrejme, keď vychádzal z obchodu, zatkli ho. Povedali mu: „Ako si si len mohol myslieť, že ujdeš? Obchod bol plný ľudí.“ „Naozaj?“ spýtal sa začudovane. „Nevidel som ich. Videl som iba zlato!“

„Majú oči a nevidia“, hovorí Biblia o falošných modláčoch. Dá sa to však povedať aj o ľuďoch zo zástupu. Nevideli Ježiša, ale v ich očiach ostalo iba dvanásť košov zvyšných odrobín. Tieto slová platia aj o nás. Tiež mnohokrát nevidíme Ježiša, ale iba lesk a zdanlivú krásu pominuteľných vecí. A tak stále ostávajú naše srdcia hladné po naplní Božou láskou a čakajú na prívally jeho milostí.

ADE

Naše srdce sa musí sýtiť Chlebom života! Len vtedy získame silu potrebnú na premenu nášho života. Len vtedy sa nám otvoria oči a budeme vidieť. A len vtedy bude naše srdce správne hľadať, bude hľadať Ježiša nielen z obdivu, ale predovšetkým z vdáčnosti a lásky.

Amen.

Devätnásta nedeľa cez rok „B“

Jn 6,41-51

Sila viery

Uvedomiť si, že viera nám dáva silu prekonávať prekážky.⁶⁹

AI

Ocitli ste sa niekedy v situácii, ktorá sa vám zdala neriešiteľná. V ktorej ste mali pocit, že je nad vaše sily. Život nám mnohokrát prináša takéto okamihy. Okamihy, kedy sa nemôžeme spoliehať len na seba. Okamihy, kedy

⁶⁹ Porov.: SUROVČEK, J. *Seminár*. Spišská Kapitula, 2008.

potrebujeme pomoc či radu. No často prídu chvíle, kedy nám ani tí najmúdrejší nevedia poradiť. Sú to chvíle, kedy sa musí preukázať sila našej viery a dôvery v Boha.

KE

Ježiš povedal v synagóge v Kafarnaume: **„Kto verí, má večný život“** (Jn 6,47)

DI:

Čnosť viery sa na stránkach Svätého písma často chváli. Spomeňme si na postavu Abraháma, ktorý v 'nádeji proti nádeji', uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť. Eliáš, o ktorom sme počuli v dnešnom prvom čítaní, tiež preukázal veľkú vieru, keď sa vzoprel kráľovnej Jezabel a dal zabíť Bálových prorokov. Pre tento čin bol prenasledovaný a mal byť zabitý. Eliáš preto utekal pred kráľovnou. Cestou však strácal silu, a chcel zomrieť. Boh mu zosiela pomoc v podobe anjela a chleba. Ježiš v dnešnom evanjeliu tiež stojí pred tými, ktorí ho nechcú pochopiť, hoci krátko pred tým, pri rozmnožení chleba, ho chceli urobiť kráľom. Všetko, čo od neho chceli, bolo: aby im dal chlieb a aby viedol odboj proti Rimanom, ktorí ich utláčali. Ako náhle im začal zjavovať svoje poslanie od Boha, nechcú ho prijať. Doslova ním pohŕdajú, keď hovoria, že je synom obyčajného tesára. Aký paradox. Najprv z neho chceli urobiť kráľa, teraz je len obyčajný syn tesára. Ježiš však hovorí:

„Nik nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec, ktorý ma poslal“ (Jn 6,44).

Priať Ježiša znamená: uveriť mu, že je Božím synom, poslaným kvôli nám. Tak ako Ninivčania uverili na Jonášove kázanie, tak musia uveriť aj Židia. Zároveň musíme pochopiť, že viera je darom Boha, ktorú človek nemá sám od seba. Ved' my ľudia sme často veľkí racionalisti, no napriek tomu, náš rozum nedokáže objasniť mnohé veci. Tu nastupuje viera. Viera teda znamená: dôveru v Boha, schopnosť zrieknuť sa seba, svojich predstáv a nechať sa viesť Bohom. O takúto vieru musí človek prosiť, takej viere sa človek musí učiť - zriekaním a osvojovaním si pravej pokory. Výsledkom viery je vzkriesenie, ktoré je akoby odmenou za vieru v Krista. Ježiš sa nám dnes predstavuje ako jediný prostredník, ktorý nás môže priviesť k Bohu. On je chlebom, ktorý dáva silu svojim verným kráčať k Bohu, navzdory všetkým prekážkam, ktoré svet predstavuje. Je chlebom, ktorý dáva večný život.

PAR:

Môžeme si položiť otázku: Kto je pre mňa Kristus? Je to len človek, ktorý tu na zemi kedysi žil a teraz je kdesi v nebi a o nás ľudí sa už nestará..? Musíme si uvedomiť, že Kristus žije uprostred svojej Cirkvi. Žije uprostred nás, a my ho mnohokrát ani nespoznáme. Ostáva pre nás cudzí, ako ostal cudzí pre zástupy Židov v Kafarnaume. Aj nám sa dnes prihovára svojím slovom, chce zmeniť naše srdcia. Aj pre nás je chlebom, ktorý nám dáva posilu na našej ceste životom. Ktosi raz povedal: „Keby som veril tak ako kresťania, že Ježiš je prítomný v kúsku chleba, chodil by som kolenačky každý deň, aby som ho

prijal.“ Toto tvrdenie odráža našu ľahostajnosť voči tomu najcennejšiemu, čo máme. Tak ako Židia, zahľadení do seba, do svojich vlastných problémov, nechceli spoznať v Ježišovi Mesiáša, tak sme aj my mnohokrát zahľadení do svojich egoistických túžob a vytláčame zo svojho stredu Ježiša.

Už nie je dôležité, čo nám chce povedať Boh, ale to, čo chceme počuť my. Nie je dôležité to, čo nám chce dať Boh, ale to, čo chceme od neho my. Tak sa Boh pre nás stáva akýmsi strojom, ktorý musí fungovať podľa našich predstáv. Dnes sme pozvaní, aby sme spolu s Eliášom uznali svoju malosť a nedokonalosť a tak mohli prijať Božiu posilu. Nebojme sa uznať hranice svojich schopností, nebojme sa zveriť Bohu veci, na ktoré sami nestačíme, ktoré sú nad naše sily. Boh chce práve na našej slabosti, ukázať svoju veľkosť a silu. Zoberme si len takých apoštolov - boli to obyčajní rybári, ktorí boli na okraji spoločnosti a práve týchto ľudí si Ježiš vybral za stĺpy svojej Cirkvi. Videl totiž ich pokoru a ochotu spolupracovať, že si nezakladajú na svojej šikovnosti a múdrosti, ako vzdelaní farizeji, ale že sú otvorení mocnému pôsobeniu Boha, ktorý aj napriek ich nedokonalosti urobil v nich veľké veci. Tak chce Boh aj v nás konať svoje dielo, musíme mu to však dovoliť a dať sa mu k dispozícii.

My ľudia mnohokrát prosíme o mnohé veci a často stačí prosiť len o silu, aby sme mohli plniť Božiu vôľu. Tak dokážeme viac, ako keď sa spoliehame na svoje sily. Nebojme sa preto svoj život vložiť do Božích rúk. V jeho rukách budeme bezpeční a nik a nič nám nebude môcť ublížiť. S Bohom dokážeme aj veci, ktoré sa nám predtým zdali nemožné.

MY

Aby sme toto mohli dosiahnuť, musíme mať pokoru.

Príkladom nám môže byť blahoslavený Ján XXIII. V jeho živote sa spomína aj táto udalosť: Ako bolo zvykom pápeža Jána XXIII., sediaceho v kresle ho niesli na pleciach dvanásť mužov na korunováciu do Svätopeterského chrámu. Toto kreslo sa mu protivilo z dvoch dôvodov: nechcel sa vznášať nad hlavami ostatných a krútila sa mu pritom hlava. Skôr ako muži s kreslom vstúpili do chrámu, kázal im zastať a povedal: „Keď som bol ešte malý, nosil ma do kostola na pleciach môj otec. Teraz ma nesiete na pleciach vy. Tajomstvo života však spočíva v tom, že sa dáme niesť Bohom.“

To je odkaz aj pre nás, aby sme sa nebáli dať sa niesť Bohom. Ak to urobíme, určite nič nestratíme, práve naopak - získame.

ADE:

Panne Ježišu, večný Syn Otca. Ty si prišiel medzi nás, aby si nám ukázal cestu k Otcovi. Táto cesta vedie cez úplné odovzdanie sa Otcovi. Pomáhaj nám slabým ľuďom, aby sme vždy boli ochotní plniť vôľu nebeského Otca - hoci by nás to stálo veľa síl. Pomôž nám pochopiť hranice našich možností a daj nám silu nezúfať si pri prekážkach, ktoré nás stretnú, ale daj nám milosť tým viac sa primknúť k Otcovi, čím viac cítime svoju slabosť a nedokonalosť. Nech nám pohľad na tvoj kríž, na ktorom si zomrel v úplnej odovzdanosti v Boha, je posilou v búrkach života a zárukou budúcej spásy. Amen.

Večný život*Prebudiť túžbu s vierou prijímať 'Chlieb života'.*

AI

Túžite žiť večne? Túžba po večnom živote je snád' tak stará ako ľudstvo samo. Táto túžba vyviera z vedomia, že všetko okolo nás dosahuje jemu vlastný cieľ, len človek nie. Ľudia sú od počiatku konfrontovaní s realitou smrti a tak tvárou v tvár voči tomuto tajomstvu hľadali a hľadajú rôzne spôsoby, ako vyhrať tento zdanlivo nerovný boj, boj so smrťou. Neváhali a púšťali sa do hľadania koreňu života, či miešania elixíru života. Avšak bez úspechu. V dnešnom Božom slove sme mohli počuť, že naša túžba - túžba celého sveta, nemusí byť viac utópiou, ale môže sa stať realitou, ktorú sme pozvaní žiť.

KE

Ježiš Kristus dnes jasne hovorí každému a jednému z nás: **„Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život“** (Jn 6,54a).

DI

Šiesta kapitola Jánovho evanjelia, z ktorého je aj dnešný úryvok, nesie názov 'Chlieb života'. Táto kapitola sa vyznačuje veľkou dynamikou odohrávajúcou sa medzi znameniami, zjavením a vrcholí existenciálnou odpoveďou konkrétnemu poslucháča, odpoveďou, ktorá vedie k smrti alebo do života. Ak v úvode svätopisec konštatuje: „Šlo za ním veľké množstvo ľudí, lebo videli znamenia, ktoré robil na chorých.“ Tak záver sa už nenesie v takto pozitívnom duchu: „Vtedy ho mnohí z jeho učeníkov opustili a viac s ním nechodili.“ Tu vyvstáva otázka: Čo sa stalo? Čo bolo tým kameňom úrazu, ktorý spôsobil, že tí najbližší učeníci, ho opustili? Táto otázka je o to naliehavšia, ak si uvedomíme, že Ježiš len pár veršov pred tým koná úžasné znamenie. Zázračne nasycuje päťtisíc mužov prostredníctvom päť jačmenných chlebov a dvoch rýb. Túto udalosť zvyrazňuje aj svedectvo apoštola Filipa: „Ani za dvesto denárov chleba nebude stačiť, ak sa má každému ujsť čo len kúsok.“ A tu nielen, že sa každému ujde čo len kúsok, ale Ježiš dáva každému aj z chleba aj z rýb, koľko len chcú a nie koľko bolo možné. Aj z reakcie ľudí, ktorí hovorili: „Toto je naozaj ten prorok, ktorý má prísť na svet“, nevyplýva, že by ho chceli opustiť. Práve naopak - chcú prísť, zmocniť sa ho a urobiť ho kráľom. No Ježiš spoznal ich úmysel a utiahol sa na vrch celkom sám a keď sa zotmelo, kráčajúc po mori sa vrátil do Kafarnauma. Zástup si na druhý deň všimol, že Ježiš sa neodplavil spolu s učeníkmi a ani ho nenašli na mieste, kde jedli chlieb. Nie sú schopní pochopiť tento jeho odmietavý postoj.

Ved', kto by nechcel byť kráľom? Nie sú schopní vidieť ďalej, ako je uspokojenie ich telesných potrieb, ktoré Ježiš včera tak nadmieru uspokojil. Vidina stále plného brucha, robí ich hlavy prázdny a čo je horšie - aj ich

srdcia. A tak sa na nich spĺňajú slová žalmistu: „Ich srdce stučnelo a otupelo.“ Nastupujúc na loď sa vydávajú na stíhaciu jazdu. Ježiš musí byť ich kráľom. Výsledok ich hľadania je úspešný. „Rabbi, kedy si sem prišiel?“ To je ich otázka, v ktorej zaznieva jemná výčitka. Ježiš odhaľuje pohnútky ich hľadania hovoriac: „Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa.“ Snaží sa usmerniť ich hľadanie slovami:

„Nezháňajte sa za pominuteľným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život.“ Snaha je však márna. Hoci zástup spočiatku prejavuje akúsi snahu o pochopenie pýtajúc sa: „Čo máme robiť?“ Dokonca na chvíľu zabliká aj túžba: „Pane, vždy nám dávaj taký chlieb.“ Odpoveď sa však stáva kameňom úrazu, ktorý dokonca spôsobí odchod tých najbližších - učeníkov. Ježiš sa odpoveďou zjavuje. Tak ako sa zjavil Mojžišovi Boh v horiacom kríku, tak sa Boh vo svojom Synovi zjavuje zástupom s ponukou večného života hovoriac: „Ja som chlieb života.“ Vyjadrením „Ja som“, zjavuje svoju Božiu identitu, ktorá vyžaduje odpoveď viery. Odpoveď viery, ktorá je podmienkou pre večný život. Kto verí, má život večný. Nestačí vidieť, je potrebné uveriť. Uveriť, že on je Otcom poslaný. Uveriť, že 'on' je ten pravý pokrm a pravý nápoj. Reakcie zástupov žiaľ ukazujú, že sú synmi svojich otcov, ktorí jedli mannu na púšti a pomreli. Tá istá neschopnosť. Tak ako vtedy neboli schopní vidieť mocné Božie znamenia v ich prospech, tak je tomu aj teraz. Šomrania, hádky medzi sebou - to je ich postoj voči Božej ponuke.

PAR

Aká je naša odpoveď na Božiu ponuku, ponuku večného života? Vedie nás do života, alebo k smrti? Je potrebné si uvedomiť, že naša odpoveď bude adekvátne len na základe viery. Viera - to však nie je zmyslová skúsenosť. **„Aj ste ma videli, a neveríte.“** Viera je dar. **„Nik nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec...“** Dar, ktorým chce Boh - nekonečne na lásku bohatý, obdarovať svoje deti. Boh však nikoho neobdaruje proti jeho vôli. Hoci je Stvoriteľ a Pán sveta viditeľného i neviditeľného, rešpektuje slobodu svojich synov a dcér. **„Hľa, stojím pri dverách a klopem.“** To je postoj Boha. Boha, ktorý trpezlivo čaká, až mu my svojou túžbou otvoríme dvere nášho srdca, aby nás mohol obdarovať. Nie niečím, čo on nepotrebuje, čo mu zavadzia, čoho sa chce zbaviť, čoho má nazvyš, ale tým najlepším - sebou samým. Boh, nie je trochár. Boh, sa nám darúva vždy, znova a úplne. On rozdáva a predsa má dostatok. Túži darovať všetko, nie iba niečo. Nie iba niekomu, lež všetkým. Sv. Pavol pochopiac túto pravdu, píše Rimanom: **„Ked' on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!?“** A tak dennodenne, po celom svete, znova a znova na kňazove slová sa Ježiš vydáva za nás všetkých. V kúsku chleba nám dáva všetko.

Je potrebné len jedno: s túžbou prosiť o dar viery, aby som uveril, že Ježiš prítomný v kúsku chleba, je tým pravým pokrmom, vďaka ktorému ja, no

nielen ja, ale každý z nás, kto uverí, bude mať život večný. Viem, že iste máte množstvo otázok, možno aj pochybností. Boh však chce a aj každému odpovie. Dokonca aj takým, ktorých otázky nevyvierajú z opravdivej túžby po Bohu, ale sú snahou robiť si posmech z viery. Jemu totiž záleží na každom. Ved' neprišiel volať spravodlivých, ale hriešnikov.

MY

Tak, ako tomu bolo aj v prípade Karola:

Karol mal povest' človeka, ktorému nič nie je sväté. S mimoriadnou obľubou si rád robil posmech zo všetkého, no najmä z náboženských otázok. Jedného dňa, keď sa vracal vo veselej nálade zo svojho obľúbeného lokálu, stretol miestneho farára. Už z diaľky ho zazrel a potešil sa, že ho troška potrápi svojimi otázkami. Pri stretnutí sa mu úctivo pozdravil a aj pán farár sa mu s rovnakou úctivosťou odzdravil. „Pán farár,“ spustil na naňho Karol - „ako je možné, aby sa z chleba a vína stalo Kristovo telo a krv?“ Kňaz mu pomerne pohotovo odpovedal: „Keď tvoje telo môže premeniť potravu, ktorú prijmeš, na telo a krv, prečo by to isté nedokázal aj Boh?“ Karol sa však nechcel len tak ľahko vzdať: „A ako môže byť v tak malej hostii prítomný celý Kristus?“ Kňaz mu však opäť odpovedal: „Krajina pred tebou je tak veľká a tvoje oko tak malé. A predsa je obraz celej tej krajiny v tvojom oku. Prečo by teda nemalo byť možné, aby v malej podobe chleba bol prítomný celý Kristus?“ No Karol mu dal ďalšiu otázku: „Ako môže byť ten istý Kristus súčasne prítomný vo všetkých vašich kostoloch?“ Tu duchovný vybral z vrečka malé zrkadlo a povedal mu, aby sa doň pozrel. Potom hodil zrkadlo na zem a povedal: „Teraz aj ty môžeš vidieť svoj obraz vo všetkých kúskoch osobitne.“

Či a aké ešte otázky kládol Karol, to nie je dôležité. Je dôležité však, neprehliadnuť Boží zápas o Karola realizovaný prostredníctvom kňaza.

ADE

Skúmajme svoje srdcia. Aká je v nich túžba? Je v nich túžba po chlebe? Po Chlebe života, po ktorom už nikdy nebudem hladovať? Po prijatí Pánovho pozvania - žiť večný život? Alebo zradím túžbu po večnom živote tak hlboko vtlačenú v mojom srdci a uspokojím sa s plným „bruchom“? Poznajme, aké sú naše túžby. Hoc by boli čo aké nízke, nebojme sa ich. Predložme ich nebeskému Otcovi. Nie zajtra, ale už dnes. Prosme aj pri tejto svätej omši, nech on očistí, usmerní a vzbudí také túžby, ktoré nás privedú do života večného.

Amen.

Aby sme sa zriekli nezdravých tradícií*Božie prikázania opúšťate a držíte sa ľudských tradícií.⁷⁰*

AI

Navykli sme si predstavovať Krista podľa našich lacných púťových obrázkov: ako jemne kolorovanú tvár, viac žena než muž, mäkké ruky a k tomu patria sladké reči.

KE

Dnešné evanjelium - ak sme si ho pozorne vypočuli, vzbudzuje pocit, že sme snád' zle počuli, alebo zle pochopili, ako **„farizeji a niektorí zákonníci, ktorí došli z Jeruzalema“** (Mk 7,1), čo prišli za Ježišom.

DI

Ak môžeme vylúčiť prvé, tak rovnako aj druhé. Presne tak to Ježiš myslel. Jeho nezaujíma náš nedeľný oblek, nové šaty, miesto, ktoré zaujímame v kostole... Ježiš nás pozýva pozrieť sa nie pod náš oblek ale „pod našu kožu“ - do ľudského srdca. Vonkajšok dokáže veľa schovať, naše správanie na verejnosti môže vzbudzovať u iných dojem, že majú pred sebou slušného človeka, možno aj zbožného, podľa držania tela. Ale nepotrebujeme sa ani pozrieť do ľudského srdca, stačí ak nás vidieť doma pri práci, ako sa správame k svojej manželke, k svojim deťom, kolegom v práci, podriadeným. A toto je o našom srdci. Hrať na dobrého, človek dokáže hodinu, nie však celý život. V každodennom živote človek odkladá masku, aby si ju znovu nasadil pri najbližšej slávnosti. Koľko ich mám ja? Každú mám na inú príležitosť.

Ľudí, ktorí nás nepoznajú, môžeme ľahko oklamať, nie však Boha, ktorého zaujíma naše srdce. A vidí tam lepšie, ako my sami. **„Z vnútra totiž z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, lešť, necudnosť, závisť, osočovanie, pýcha hlúposť. Všetky tieto zlé vychádzajú zvnútra človeka a poškvrňujú človeka.“**

PAR

Vidíme už, aké zbytočné sú naše „masky“, naše herecké výkony. Boh nás dokonale odhaľuje a priznajme si: zahanbuje nás to. Ježiš nás dnes pozýva urobiť prvý krok - prestať hrať divadlo pred sebou, prestať klamať samých seba a pozrieť sa Božími očami do svojho vnútra a len tak zistíme pravdu o sebe. Boha nemožno oklamať, to ani neskúšajme. Sami sebe môžeme všeličo nahovoriť a rovnako aj druhým okolo nás. Boh nás pozýva ku koreňu vecí, do nášho srdca - najprv my sami musíme poznať pravdu o sebe. A pravda o Bohu a o nás samých nie je vedeckou teóriou teológie, ale vecou vzťahu: Boh a ja. Je realitou. To nám prišiel povedať sám Boh, máme to

⁷⁰ Porov.: CVOLIGA, J.: *Seminár – úvaha*. Spišská Kapitula, 2007.

zachytené v štyroch evanjeliách. V Zjavení. Všetko, čo máme robiť, je tam. Prečo teda sme stále tak vzdialení od Božej pravdy? Jednou z príčin je: prenikanie ľudských prvkov do viery. Naše subjektívne výklady slov Pána Ježiša. Toto je skutočným nebezpečenstvom v našom živote a spôsobuje veľké škody nielen nám, ale aj našim blíznym. To neplatí len pre kňazov, ale pre nás všetkých, ktorí sme schopní prekrútiť aj slová kňaza, ktorý nám vysvetľuje Božie slovo. O nebezpečenstve takýchto postojov netreba hovoriť. Z Ježišových slov ide rozhorčenie, ale aj smútok; teda ide o vážnu vec.

Varuje nás pred svojvoľným vysvetľovaním Božích slov pred samolúbosťou, pred svojvoľnosťou, preceňovanie ľudských prvkov v náboženstve, pri liturgii. Božia vôľa ostáva v úzadí. Toto chcel Ježiš povedať svojim súčasníkom a rovnako aj nám.

Upozorňuje nás ešte na jednu vec, a to: nerobiť z náboženstva čisto kultovú záležitosť. Ježiš sám povedal, že neprišiel zrušiť židovské náboženstvo. Prišiel ho naplniť a očistiť od nebezpečných ľudských prvkov. Vyčítal farizejom, že dbajú na vonkajšok. Dodržujú až chorobne vonkajší rituál a pritom mnohí nepoznali podstatu vonkajšieho úkonu, ktorý mal naznačovať vnútorné očisťovanie. Človek sa nezmenil, pretože aj dnes človek sa dopúšťa tých istých chýb ako pred dvetisíc rokmi. Základnou vinou Ježišových súčasníkov bolo: zanedbávanie Božích napomenutí skrze prorokov. Ježiš teda neruší všetko staré, ale naopak, obnovuje túto Božiu požiadavku a preberá prorocké horlenie proti malichej a povrchnej zbožnosti, ktorá sa vyčerpávala v odriekaní modlitbových fráz a vo vonkajšom odbavovaní kultových predpisov.

„Pokrytci“ – Ježiš používa nadávku. Povieme si, tak to boli veľmi zlí ľudia, tí farizeji. Nezabúdajme, evanjelium nebolo adresované iba židom prvého storočia, ale pre všetky pokolenia, teda aj nám. Každý dnes pozná slovo farizej, farizejský. Myslíme tým - jednanie človeka, ktorý sa pretvaruje a je neúprimný. A používame ho aj dnes, teda dobre vieme, že farizej - to nie je človek zo staroveku, to je obraz človeka. Pokrytectvo je každé jednanie, ktoré stavia ľudské jednanie nad Boží zákon. Pokrytectvom bola rovnako náboženská horlivosť hlavne rituálnej čistote, pričom boli hrubo porušované Božie zákony.

Najvyšším stupňom tohto pokrytectva bolo: priame potláčanie Božieho prikázania falošnou zbožnosťou na úkor povinností lásky k blíznym, ako keby účel svätílosti. Všetci poznáme príbeh o milosrdnom samaritánovi a nemilosrdnom kňazovi a levitovi, ktorí šli slúžiť Bohu do chrámu, ale odmietli pomôcť ranenému človeku. Ježiš si nevymýšľal rozprávky, ale dobre si všímal situáciu okolo seba a varovne dvíha prst: „Pozrite, až sem môže dôjsť ľudská svojvôľa.“ Preto, keď sa istý zákonník pýta, čo je zo zákona najdôležitejšie, Ježiš odpovedá: 'Ty si zákonník a toto nevieš? Milovať budeš Boha z celej sily...a blízneho ako seba samého.' Nedivme sa, že zákonník sa nedokázal vyznať v spleti zákazov a príkazov, takže podstata sa stratila. Až Ježiš

upozorňuje na to, čo je dôvodom ku kultu a náboženstvu. Je to láska. A k tomu netreba učenosť. Vidíme, ako táto učenosť bola pascou pre zákonníkov a farizejov. Klobúk dolu aspoň pred tými, ktorí sa dokázali opýtať Ježiša, čo je pravda. Horšie to bolo s tými, ktorí si mysleli, že všetko vedia a nepotrebujú, aby im niekto radil. Áno, skutočným nebezpečenstvom je pýcha, ktorá spôsobila, že vyvolený národ nedokázal spoznať Pravdu, keď prišla na svet.

To isté sa môže stať aj nám. Môžeme hovoriť o Ježišovi, že sme jeho učeníci, ale naše srdce bude nepriateľské voči samému Bohu. Pretože si vytvárame Boha na vlastný obraz. Ježiš sa dnes snaží zobudiť z domnelej istoty, že sme tí vyvolení Bohom; skutočnosť však môže byť úplne kdesi mimo.

MY

Pán Ježiš si znepriatelil najvyššie kruhy v Izraeli. Rovnako sa stávame Božími nepriateľmi aj my, keď sa dopúšťame spomenutých chýb. Sám Ježiš to na inom mieste hovorí: 'Nepomôže vám to, že ste mi slúžili, že ste so mnou jedli a pili. Odíd'te vy, čo pášete nepravosť' (*porov.: Lk13,26-27*).

Každý predstavený je ohrozený pokušením pokrytectva v nejakej forme. Je ľahké vydávať voči podriadeným vlastné plány a názory za jasnú Božiu vôľu pre všetkých. Je nevhodné uľahčovať si vychovávateľské umenie poukazom na vlastné dary Ducha Svätého tam, kde sú na mieste vecné a rozumové dôvody. A tiež nezodpovedné a ťažko hriešne by bolo, nahradzovať vedome Božie prikázania ľudskými názormi.

Ježiš bol človekom, ktorého vyhládávali jednoduchí ľudia, ale radi s ním diskutovali aj ľudia učení – zákonníci a farizeji. Bolo však veľa vecí, ktoré farizejom vadili. Jednou z nich bolo aj to, že si jeho učeníci pred jedlom neumyli ruky. Ježiš im odpovedá: 'Dobre o vás, pokrytcoch prorokoval Izaiáš, ako je napísané: Tento ľud ma ctí perami, ale jeho srdce je ďaleko odo mňa. No darmo si ma ctia, lebo čo učia, sú ľudské príkazy. Božie prikázanie opúšťate a držíte sa ľudských tradícií.'

Keď Ježiš odpovedá na otázku farizejov citátom od Izaiáša, mohlo to spočiatku vzbudzovať dojem, akoby pranieroval iba povrchnosť. Nasledujúce verše však ukazujú, že ide o väčší problém: „Božie prikázanie rušíte a držíte sa ľudských tradícií.“ Teda skutočným problémom nie je umývanie rúk, ale tradície, ktoré sa vytvorili v rámci židovstva - kvôli Bohu. Prečo však farizeji svojím tradičným umývaním rušili Božie slovo? Pretože týmto bránili vidieť zlo, ktoré robí človeka neschopným spoločenstva s Bohom, ktoré pochádza z ľudského srdca! Žiadny pokrm nie je nečistý. Nič stvorené, čo človek požíva, nemôže človeka znečistiť. Iba jeho vlastné srdce môže človeka odcudziť Bohu.

ADE

Posolstvo dnešného evanjelia? Dôležitý je Boh a moje srdce. Všetko „ostatné“ sú ľudské príkazy.

Amen.

Panna Mária

V žiadnom utrpení nie sme sami.⁷¹

AI

V našom živote sa ocitneme neraz v ťažkých situáciách. Môže to byť strata zamestnania, náhle ochorenie, úmrtie blízkeho človeka. Možno sa v týchto situáciách budeme na niekoho hnevať, hoci aj na Pána Boha. Položíme si otázky: Prečo toto všetko dopustil? Aký to má význam? Kto nám pomôže?

KE

Ježiš, umierajúci na kríži, pri pohľade na svoju matku a na apoštola Jána, povedal matke: **„Žena, hľa tvoj syn!“** Potom povedal učeníkovi: **„Hľa, tvoja matka!“** (Jn 19,25-27). A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe.

DI

Ježiš na kríži vie veľmi dobre, akú bolesť prežíva v tej chvíli jeho matka - Panna Mária. On vie tiež, ako je ťažko jeho milovanému učeníkovi Jánovi. V osobe Jána si môžeme predstaviť každého z nás. To my stojíme pod krížom naplnení bolesťou v srdci. Ježiš nám rozumie. On dobre vie, že potrebujeme pomoc. A ihneď nám ju posiela. Hovorí: „Hľa, tvoja matka!“ Ježiš zveruje z kríža svoju matku celému ľudstvu.

PAR

Nech je táto skutočnosť pre nás veľkým povzbudením! Tebe, ktorý si stratil zamestnanie. Tebe, ktorá si vážne ochorela. Tebe, ktorému nedávno umrela tvoja milovaná. Áno, aj keď sa cítime opustení, v žiadnom utrpení nie sme sami! Je tu s nami naša drahá, nebeská Matka - Panna Mária. V tej chvíli upiera na nás svoje oči plné lásky. A nielen v tejto chvíli. Stále nás bude sprevádzať životom, počas celého života nám bude pomáhať.

MY

Spomeňme si na nášho drahého pápeža Jána Pavla II. Keď mu umrela mamka, ihneď si vyvolil za svoju matku pannu Máriu. Celý život sa k nej utiekal. A keď bol vážne zranený atentátnikom, práve pred 27 rokmi, privinul sa k nej s úpenlivou prosbou. Presne rok po atentáte išiel Panne Márii poďakovať za pomoc pri uzdravení do Fatimy, pred celým svetom.

ADE

Každý máme svoje trápenie, každý nesieme svoj kríž. Ale nikto z nás nikdy nie je sám. Je tu stále s nami naša nebeská Matka. Ona nám pomáha.

Preto sa modlime: Drahá Panna Mária, ďakujeme ti, že si stále s nami. Prosíme ťa, pomáhaj nám aj naďalej, aj keď si v svojej slabosti niekedy myslíme, že sme opustení. Amen.

⁷¹ Porov.: MEČÍŘ, P.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2008.

Čo z človeka vychádza, to ho poškvrňuje.*Potreba dodržiavania Božích prikázaní a nebezpečenstvo zvykovej viery.⁷²*

AI

Je to zaujímavé, čo sme v Božom slove počuli.

Prvé čítanie aj evanjelium, nám hovoria o prikázaniach. Na jednej strane: prikázania Pána - tlmočené prostredníctvom Mojžiša, a na druhej strane: ľudské obyčaje farizejov a zákonníkov, ktoré si vytvorili preto, aby sa zapáčili Bohu. Všetci Ježiš ich ostro odmieta a farizejom, ktorých označil pokrytcami, pripomína slová proroka Izaiáša a vyčíta im neveru voči Božím prikázaniam.

KE

„Božie prikázania opúšťate a držíte sa ľudských obyčajov“ (Mk 22,8).

DI

Ježiš hneď od začiatku svojho verejného účinkovania, začal svojim učeníkom naznačovať, kto vlastne je, prečo prišiel a čo od nich očakáva. Ako znamenitý rečník a učiteľ, využíval každú príležitosť, aby z tých jednoduchých mužov vychoval pokračovateľov svojho diela spásy.

Ježiš použil na dosiahnutie tohto cieľa uzdravenie istého muža, ktorý sa už o to usiloval tridsaťsedem rokov. Zázrak vyvolal u prítomných mimoriadne veľký ohlas. Ved' ten, ktorý takmer štyri desiatky rokov ležal pri rybníku, veselo si vykračuje s rohožkou, na ktorej ležieval. Ale beda! Stalo sa to v sobotu, teda vo sviatočný deň. Duchovno-politická vrchnosť (farizeji a zákonníci) taký čin kvalifikovala ako narušenie sobotného odpočinku. Vodcovia národa nariadili prísne zachovávanie soboty. Absurdne prísne, až toto preháňanie svätenia soboty prispelo k tomu, že sa práve preto myšlienka na Boha v priebehu stáročí dostávala kamsi do úzadia. Náboženstvo a morálka farizejov pozostávala z platenia desiatkov, hygienických predpisov, zo sobotňajšieho čítania a komentovania zákona a z púte do Jeruzalema v predpísanom ročnom období.

O ďalšom nesprávnom počínaní si farizejov, hovorí dnešné evanjelium. V snahe zapáčiť sa Bohu, si vytvorili mnohé obradné predpisy, napr.: umývanie rúk po zápästie, vykúpanie sa po návrate z trhu, umývanie čiaš, džbánov, medeníc a postelí a iné... Farizeji pokladali za ťažký hriech (!), ak niekto nezachoval tieto predpisy do najmenších podrobností. Takých predpisov mali okolo 1300 a tie im doslova zviazali každodenný život. Keďže ich bolo tak veľa, farizeji natolko poblúdili, že podaniu predkov dávali prednosť aj pred prikázmi, ktoré pochádzali priamo od Boha a práve preto im hrozilo

⁷² Porov.: MACHAJ, Š.: Cvičná homília. Spišská Kapitula, 2008.

nebezpečenstvo, že z ich mysle sa vytratí sám Boh. Na Boha sa pri tých všetkých zachovávaníach predpisov myslelo málo, ak vôbec. „Ich srdce je ďaleko odo mňa“ – konštatoval Ježiš pri istej príležitosti, o ktorej sme počuli v dnešnom evanjeliu.

PAR

Ježiš im pripomenul túto ich prevrátenosť a ukázal im ju na konkrétnom prípade. Tým chránil svojich učeníkov pred zákonníkmi. Ale ešte viac pred zákonníctvom, ktoré vidí nábožnosť v bezhlavom pridržívaní sa všetkých predpisov, teda aj tých, ktoré majú v určitých okolnostiach ustúpiť iným, vážnejším – Božím prikázaniám.

Nezmyselnosť zákonníctva ukázal náš Pán aj na príkaze o čistých a nečistých jedlách. Podľa neho mohla byť mravne zlou len neposlušnosť tomuto pôvodne hygienickému opatreniu, ale nie jedlá ako také. Preto im povedal: „Človeka nemôže (duchovne) znečistiť nič, čo vojde do jeho zažívacieho ústrojenstva.“ Ba ani to, čo sa do človeka dostane cez uši, čuch, chuť alebo hmat. Tam, kde ide o mravné znečistenie človeka, tam vždy je rozhodujúce srdce. Preto pravá nábožnosť nie je v zákonníckom zachovávaní predpisov o odmietaní niektorých jedál a v dôkladnom umývaní čiaš, džbánov, medeníc atď. Ježiš učí, že človeka môže naozaj poškvrniť iba hriech, ktorého koreň väzí v neposlušnosti a v zlej žiadostivosti srdca.

Ježiš častejšie zaujímal stanovisko proti týmto praktikám. On sám tieto obrady nikdy nezachovával. Miesto nich pozdvíhoval oči k nebu a modlil sa, čo u farizejov a saducejov vyvolávalo ostrú kritiku, ba až nepriateľský postoj. To Ježiša inšpirovalo na napomenutie, najmä v tom zmysle, že by boli lepšími a Bohu milšími, keby sa viac starali o čistotu srdca ako o čistotu rúk. Do akej miery sa farizeji a zákonníci sústredovali na podstatu mravnosti a zbožnosti, možno vidieť aj z toho, že čistotu srdca, lásku k blížnemu, almužny, ba i samú spravodlivosť pokladali za čosi menej dôležité ako umývanie rúk, desiatky, alebo návštevu chrámu. Ježiš im odporuje a pri tomto stretnutí sa s farizejmi sa odvoláva na slová proroka Izaiáša: „Nauky, čo učia, sú iba ľudské príkazy.“ Učí, že pravá nábožnosť je v starostlivom očisťovaní srdca, v stálom oslobodzovaní svojho vnútra od toho, čo v ňom, nie je v súlade s Božou vôľou. V dennom živote nás mnoho vonkajšieho poškvrňuje: prach, blato, exhaláty... Aj preto sa umývame a vymieňame si ošatenie. Čo vchádza zvonku, to nemôže človeka duchovne znečistiť. Všetko predsa vyšlo z Božej ruky ako dobré. Boh sa pochvalne vyjadril o každom svojom diele. Aj o človeku. Ak sa však potom v tomto zmysle o ňom odmičal, urobil tak zaiste kvôli srdcu človeka, ktoré sa čoskoro pokazilo a celého človeka uvrhlo do nedobrého stavu, lebo človek opustil Božie prikázania a drží sa ľudských obyčajov, ktoré nadraduje nad Božie slovo.

Podobné nebezpečenstvo hrozí aj nám. Hlavná idea kresťanstva sa odsúva do pozadia pre množstvo predpisov, zvykov, úkonov (napr.: práca v nedeľu, robenie nákupov v nedeľu a to takých komodít, ktoré si môžeme

kúpiť aj inokedy,...atď.), obradov, tradícií... Nechcem povedať, že nie sú potrebné. Ježiš je proti tomu, aby sa dostali do popredia až natoľko, aby zastreli človeku výhľad na to najhlavnejšie, čo on priniesol svetú. Preto tie tvrdé výčitky: „Tak aj vy ste nechápaví? Vy, ktorí ma denne počúvate? Akože ma potom pochopia tí, ktorí majú dostať moje slovo cez vás?“

MY

Možno teraz máme na jazyku otázku: „Čo je najhlavnejšie v kresťanstve?“ Nepochybujem o tom, že vás aspoň niektorých prekvapím, keď nepoviem, že Boh, ale človek. Lebo človek je veľmi biedny! Nepozdáva sa vám tvrdenie, že človek je veľmi biedny? Je. Jeho bieda je dvojnásobná. Egoizmus je naša prvá bieda a druhou našou biedou je pominuteľnosť. Jedným slovom to môžeme označiť ako 'nepriateľstvo'. Je to nepriateľstvo s Bohom, ale predovšetkým s ľuďmi.

Nepriateľstvo, to znamená, že myseľ človeka je dlhotrvajúco negatívne obrátená proti niekomu. Nie je to len obyčajný hnev, niečo, čo sa stane v rodine, vo vzťahu, človek sa nahnevá a po čase to hneď vyrieši, alebo hnev o chvíľočku opadne ako nejaká emócia, – ale je to dlhotrvajúci stav v duši človeka, ktorý vzniká postupne.

„Čo z človeka vychádza, to poškrňuje človeka. Zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závisť, rúhanie, pýcha, hlúposť.“ Ježiš ich vymenúva celkom 13 a hovorí: „Všetky tieto zlá vychádzajú zvnútra a poškrňujú človeka.“ To sú už ale konkrétne skutky človeka.

Pýcha, závisť, žiarlivosť, sebeckosť, alebo iné skutočnosti, môžu byť následkom dlhotrvajúceho stavu, ktorý prevláda v srdci človeka a potom prichádza nepriateľstvo voči istej osobe, konkrétnej osobe. A je zvláštne, že takéto nepriateľstvá vznikajú najmä medzi najbližšími. Nepriateľstvá v rodinách, medzi manželom a manželkou, nepriateľstvá medzi príbuznými, napr. dedičské konania – stačí jedno dedičské konanie a nahromadené nevyriešené problémy, ktoré boli napr. medzi súrodencami, stačia na to, aby vznikol nepriateľský vzťah medzi príbuznými a problém je na svete! Medzi susedmi, mnohé nepriateľské vzťahy, ktoré začínali malými nedorozumeniami, ale tieto nedorozumenia sa nevyriešili, nedošlo k zmiereniu, ani k odpusteniu.

V televízii neraz v tých reláciách „Paľba“ a im podobných – z času na čas to pozriem, ľudia sa vedia pohádať kvôli 50 cm pôdy na roky, pretože medzi nimi od začiatku chýbala komunikácia a bola tam nahromadená zloba, neodpustenie a vznikali mnohé zranenia. A výsledok? Vznikol nepriateľský stav s človekom! Takto vidíme, že nepriateľstvo delí, búra naše medziľudské vzťahy; a je smutné, ak sa to deje medzi najbližšími (príbuznými).

Z vnútra, zo srdca človeka vychádzajú zlé myšlienky.

Na prvý pohľad je táto veta evanjelia v rozpore s tým, čo som doteraz povedal, že totiž zlé myšlienky prichádzajú zvonku, zvnútra je súhlas. Ale tak je tomu v prvom štádiu. Kto už raz dobrovoľne vpustil do svojho srdca zlú

myšlienku, tá tam zapustí korene a rozrastie sa ako plevel, ako zlá burina v dobrej pôde.

Úsilie o pravú nábožnosť tkvie vo výchove srdca, v jeho navykaní na také pohľady a postoje k tomu, čo prichádza do nás zvonka. Treba pamätať na to, že ľudská vôľa je tá potvora, ktorá je príčinou hriechu. Pokiaľ sa vôľa nepriklonila k hriechu, je to pokušenie. Zlá ľudská vôľa je vždy príčinou hriechu. Diabol len obchádza. Ten nás môže zvest' na hriech iba fantáziou alebo oslabením vôle. A on to robí veľmi rafinovane. Z tohto stavu biedy egoizmu a pomínutelnosti, potrebujeme záchrancu. My ho máme. Je ním Ježiš Kristus, ktorý prišiel ako záchranca. Prekonal egoizmus tým, že prišiel nám slúžiť; bol chudobný a všetkých miloval láskou až po smrť. Prekonal aj smrť, lebo smrť sa nestala jeho koncom. Ježiš vstal z mŕtvych! My sa do tohto víťazstva Ježiša Krista zapájame krstom a vierou.

Krst je vonkajšie znamenie skutočnosti, že vzkriesený Ježiš nás priberá do spoločenstva tých, ktorých chce zachrániť. Viera je znamením, že sa uvedomele staviame k Ježišovi, prijímame jeho myšlienky, pokúšame sa žiť s ním, pokúšame sa žiť ako on. Keď sa krstom a vierou napojíme na Ježiša, prekonáme s ním svoju ľudskú biedu. A tu je práve dnešné evanjelium, ktoré nám ponúka cestu – pre nás ako veriacich kresťanov. Pre tých, ako Ježiš hovorí: „Počúvajte ma všetci a pochopte!“

Každý, kto sa drží Ježišovej cesty, je práve otvorený pre budovanie vzťahov. A zlo odíde, odíde hnev, odíde nepriateľstvo, ak budeme ľuďom priat' dobre, aj vtedy, keď nám spravili zle; vtedy sa ukážeme ako veriaci, praktizujúci kresťania. Ak budeme ľuďom žehnať, modliť sa za nich. Keď sa budeme modliť, dokážeme vykonať mnohé skutočnosti, mnohé dobré veci, ktoré naopak, naše medziľudské vzťahy budú budovať.

Odpustenie je znakom života, že mi záleží na tom vzťahu. Priat' dobro je znakom života. Žehnať znamená: priat' tomu druhému dobro; každý má priat', aby ten druhý dobre žil. Modlitba je znakom života; potravou pre dušu, ako kyslík pre pľúca a život človeka.

ADE

Aký postoj zaujmeme, aké slová použijeme, aké gestá prejavíme, takých sa nám dostane pre náš život. Až si prehodnotíme svoj postoj k Božím prikázaniám a k ich zachovávaní, až potom budeme môcť odpovedať na otázku, ktorá zaznela v dnešnom responzóriovom verši: Pane, kto smie bývať v tvojom svätom stánku?

Tak skúsme sa aj dnes nechať osloviť týmto dnešným evanjeliom, urobme si inventúru vo svojich vzťahoch k svojim blíznym, k druhým ľuďom, no hlavne vo vzťahu k Bohu a jeho prikázaniám a prosme Boha o silu a múdrosť, aby sme dokázali aj cez toto počuté Slovo uzdravovať naše medziľudské vzťahy, aby sme viac milovali svojich blíznym, viac konali dobra, viac žehnali, modlili sa a viac a viac odpúšťali a tak plnili Božiu vôľu zachovávaním Božích prikázaní. Amen.

Otvor sa!

Ježišova aktuálna výzva ku každému z nás.

AI

Aj keď priamo nepoviem niekomu, alebo sami u sebe nezrealizujeme slová, radu „otvor sa!“, môžeme sa často stretnúť s touto a podobnou myšlienkou.

Dieťa sa vám uzatvára? Nepočúva? Robí si po svojom. Mnohokrát až neskoro si vieme uvedomiť, koľko síl, energie ľudí okolo nás stálo, aby nám pomohli a my sme ich ignorovali, nepočúvali a nerešpektovali ich rady, dobrú vôľu nám pomôcť. Lekár potrebuje, aby sme pri liečbe s ním spolupracovali. Učiteľ viac naučí tých, čo sa chcú učiť. Športovec vie, že sa oplatí počúvať a plniť slová trénera.

A práve preto aj v duchovnom živote je potrebné, zamyslieť sa nad naším otvorením sa Bohu. Spýtajme sa seba. Ako počúvame hlas Boha v našom svedomí? Čo pre nás znamenajú slová spovedníka..? Zamýšľame sa nad Božím slovom, evanjeliom alebo homíliou kňaza? Otvoriť sa Bohu, prijať Boha do svojho života, je pre každého človeka nielen krok vpred, ale často kilometer, míľa...

KE

Hluchonemý z evanjelia, keď splnil Ježišovu výzvu: **„Effeta,“ čo znamená: „Otvor sa!“ V tej chvíli sa mu otvorili uši a rozviazal spútaný jazyk a správne rozprával** (Mk 7,34-35).

DI

Ježiš mal súcit s trpiacimi. Splnili sa slová proroka Izaiáša: **„Povedzte malomyselným: „Vzchopte sa! Hľa, váš Boh!... On sám príde a spasí vás.“ Vtedy roztvorí oči slepí a uši hluchých sa otvoria. Ako jeleň skákať bude chromý, jazyk nemého radostou vykríkne** (Iz 35,4-5). Uzdravenie hluchonemého hovorí o nádeji, aby človek skutočne chcel komunikovať s Bohom. Koľko výziev k nášmu zamysleniu a nasledovaniu. Hluchonemého priviedli a prosili Ježiša, aby naňho vložil ruky. Chorý neprišiel sám. Chorí potrebujú pomoc. Bohu sa páči, keď ho prosíme nielen za seba, ale aj za tých, čo trpia v našom okolí. Evanjelium hovorí, že keď veríme, že Ježiš má moc, prečo ho nevyhládať? Keď sme chorí a iným na nás záleží, dajme sa priviesť k Ježišovi. Keď viera je hoc len malá ako horčičné zrníčko, prečo sa celý a celkom nezveriť Ježišovi?

Pri krste sa Ježiš dotkol našich duší. Krst nie je len spomienka, ale každodenná spolupráca s Kristom. Kto vedome a dobrovoľne po krste spácha

hriech, potrebuje vo sviatosti zmierenia znova nadobudnúť prerušené priateľstvo s Bohom. Hriech nás robí hluchonemými, ale i slepými, chromými, mŕtvymi. Ježiš chce, aby sme boli znova jeho bratmi a sestrami, živými svedkami, učiteľmi jeho radostnej zvesti a šíriteľmi jeho slova. Preto nám pripomína: **„Effeta," čo znamená: „Otvor sa!"** (Mk 7,34) Ježiš právom žiada od kresťana chcieť sa mu otvoriť, vedieť sa mu otvoriť, počuť jeho slová a hovoriť o ňom.

PAR

Pri krste sa Ježiš dotkol našich duší. Krst nie je len spomienka, ale každodenná spolupráca s Kristom. Kto vedome a dobrovoľne po krste spácha hriech, potrebuje vo sviatosti zmierenia znova nadobudnúť prerušené priateľstvo s Bohom. Hriech nás robí hluchonemými, ale i slepými, chromými, mŕtvymi. Ježiš chce, aby sme boli znova jeho bratmi a sestrami, živými svedkami, učiteľmi jeho radostnej zvesti a šíriteľmi jeho slova.

Dnes je chvíľa pýtať sa seba samého, akým som kresťanom? Viem počúvať Krista, prijímať jeho požiadavky, alebo len od Boha žiadam, prosím, rozkazujem Bohu alebo nanucujem svoju vôľu? Nie som múdrejší ako Boh? Pripomeňme si, ako počúvame Božie slovo; rozmyšľám a uvažujem nad Božím slovom? Otváram sa Božiemu slovu? Ježiš židom povedal: **„Kto je z Boha, počúva Božie slová"** (Jn 8,47). Nepatria tieto slová aj nám?

Predstavme si, že po svätej omši sa vás niekto spýta, „kto kázal?" Pripustíme, že niekto by povedal, že XY kňaz. Takáto odpoveď nie je celkom pravdivá. Pravdivá odpoveď by mala znieť: „Kázeň povedal XY kňaz a ja." Prečo takáto odpoveď je správna..? My veriaci, keď počúvame Božie slovo, sme povinní Božiemu slovu sa otvoriť. Božie slovo prijať za svoje. **„Effeta," čo znamená: „Otvor sa!"** (Mk 7,34). Uvážme - keď sa pri počúvaní Božieho slova neotvoríme, slová kazateľa môžu byť múdre, pravdivé, vzácne, ale v našom vnútri sa nič nezmení. Prečo sme vlastne prišli na svätú omšu, ak sa nechceme otvoriť Bohu..? Stav našej duše záleží aj od nás, ako spolupracujeme s Bohom. Prečo snád' už dlhší čas nepočujeme Boha a prečo nevieme hovoriť k Bohu? Chybu nehl'adajme u Boha. Nehovorme, že Ježiš nás nemá rád. Prichádzame na omšu a niekto aj ku sviatostiam, ale nechceme sa otvoriť Bohu. Sme plní "seba", a nechceme počuť Boha. Vyznávame sa snád' z hriechov, ale nerobíme nápravu. Žijeme v tých istých hriechoch bez snahy zmeniť okolnosti, zanechať známosť, opustiť miesto, kde prichádza k strate priateľstva s Bohom, nie sme ochotní aktívnejšie odpovedať na hlas Boha v nás, na učenie Cirkvi. Ak sa neotvoríme Bohu, ako to on právom žiada od nás, odídeme aj dnes takpovediac "naprázdno".

Kňazovi po svätej spovedi farník so slzami v očiach hovorí: „Prosím, modlite sa za mňa, aby som sa zmenil.“ Kňaz pomoc prisľúbil. Po roku znova tak isto dojatý farník po spovedi prosí farára: „Prosím, modlite sa za mňa.“ Kňaz poprosí farníka, aby mu pomohol preniesť stôl z jednej do druhej

miestnosti. Keď už držali stôl a farník ťahal stôl do druhej miestnosti, kňaz ho razom pustil na zem. Keď kňaz niekoľkokrát takto pustil stôl na zem, farník hovorí: „Pán farár, takto ten stôl neprenesieme.“ Kňaz len na tieto slová čakal a povedal: „Vy ma prosíte, aby som sa za vás modlil, aby ste sa zmenili. Ja sa modlím, ale Vy po roku ste sa ešte nepričinili o to, aby ste sa zmenili.“

Vedieť počúvať Božie slovo, otvoriť sa Božiemu slovu, je dôležitá vec pre náš život. Boh nám posielal ľudí i udalosti, a my keď ich počúvame, otvárame sa Bohu a Boh koná v náš prospech. Počúvam manželku, manžela, počúvame deti, súrodencov, priateľov, ktorí ku nám v mene Boha, s láskou hovoria, aby sme sa otvorili Bohu, jeho príkazom, slovám? Boh aj cez stratu nášho zdravia hovorí. Počujeme Boha, ako hovorí cez iné udalosti, bolestné i príjemné? Povinní sme počúvať. Otvoriť sa slovám, ktorými nás chce Boh obdarovať.

Do farnosti prišiel kňaz a jeho prvá kázeň sa páčila farníkom, že celý týždeň o nej hovorili. Nasledujúcu nedeľu však kňaz povedal tú istú kázeň. Veriaci sa usmievali, že kňaz sa asi pozabudol. Kázeň sa im už nepáčila. Keď na ďalšiu nedeľu povedal tú istú kázeň, už po omši ho čakali a dohovárali mu farníci, že prečo káže stále tú istú kázeň..? A viete, čo im na to kňaz povedal? „Prečo mám povedať druhú kázeň, keď nemeníte svoj život..?“

Áno, neotvorili sa Božiemu slovu. Zostali hluchí a nemí k Božiemu slovu. Božie slovo sa nehovorí pre krásu slova, ale pre kvalitu našej spásy..! To sa týka aj kazateľa. Vy nechcete kazateľov učiteľov, ale kazateľov svedkov. Aj naše okolie od nás čaká, že naša viera – to nebudú len slová, ale vieru budeme dokazovať, žiť skutkami. „**Viera bez skutkov je mŕtva**“ (Jak 2,26).
MY

Naša viera je vtedy pravá, keď nepodceníme žiadnu príležitosť otvoriť sa Bohu.

O Gréckom rečníkovi Demostenesovi sa rozpráva udalosť: Raz Aténčanom dôrazne rozprával o potrebe a význame lásky k mestu. Rozprával vzletne a používal veľa krásnych slov. Aténčania ho však nepočúvali. Jedni zívajú, druhí driemali, iní podceňovali význam jeho slov a ďalší sa rozprávali. Vtedy Demostenes prestal hovoriť a poznamenal: „Teraz vám poviem bájkou o oslovi.“ Odrazu nastalo ticho a všetci spozorneli, chceli počuť hlúpu bájkou o oslovi, akoby od nej záviselo šťastie Atén.

Je správne, keď sa nepodobáme Aténčanom. Pre nás je Božie slovo potrebné. A preto prijímame výzvu, napomenutie Ježiša, keď sme už prišli a snád' nás i dovezli; a Ježiš si nás berie stranou každého a dotýka sa našich uší

a úst a hovorí ku nám: **„Effeta," čo znamená: „Otvor sa!"** (Mk 7,34). Panna Mária hovorí, že „nebolo počuť, kto sa pod jej ochranu utiekal a ju o pomoc prosil ... že by nebol vypočutý.“ Poznáme o Panne Márii slová, že: **„zachovávala všetky (Ježišove) slová vo svojom srdci“** (Lk 2,51).

Naša odpoveď viery nech je prejavená skutkami. „To, čím sme, hovorí hlasnejšie, ako to, čo hovoríme.“ (Emerson) Náš život kresťanov je vizitkou našej viery. Slová málo presvedčia, ale jediným argumentom je: náš život. Verba moment, exempla trahunt. O Ježišovi zástup - keď učil, robil divy a znamenia, hovoril: **„Dobre robí všetko: aj hluchým dáva sluch, aj nemým reč“** (Mk 7,37).

ADE

Otec môže robiť všetko, keď dieťa nechce s ním spolupracovať. Jediné človek má rozum a slobodnú vôľu. Lekár môže byť svetový odborník, keď pacient neplní jeho príkazy. Boh každého miluje, ale podmieňuje naše šťastie prirodzené i večné podmienkou, že ak chceme a budeme otvorení jeho slovu. Čo odpovieme? Nech je naša odpoveď v tom zmysle, že už nechceme prešľapovať na jednom mieste, ale chceme prijať Božie slovo, otvoriť sa Božiemu slovu a chceme rásť vo viere, nádeji a láske k Bohu.

Ďakujem ti Bože, za pripomenutie otvoriť sa tvojmu Slovu. O to ťa chcem i dnes prosieť.

Amen.

Dvadsať štvrtá nedeľa cez rok „B“

Mk 8,27-37

Za koho ma pokladáš ty? *Vyznávajme Krista pred ľuďmi.⁷³*

AI

Sledovali ste, ako vyzerajú najnovšie preferencie politických strán či samotných politikov? Kto je najobľúbenejším politikom, ktorá strana vedie a zas, ktorá strana by sa do parlamentu vôbec nedostala, ak by sa dnes konali voľby? Každý mesiac sa pretekajú rôzne agentúry s týmito štatistikami. Či odrážajú skutočnú realitu, alebo sú tendenčné, na to si odpovedzte sami. Mnohí sa nad tým len pousmejeme, niektorí si pošomreme, ale mnohí sú i takí, ktorí sa podľa nich aj riadia. Nie, nebojte sa, nebudem ďalej pokračovať v politike. Ide mi o to, že či si to uvedomujeme, alebo nie, takéto štatistiky vytvárajú určitým spôsobom verejnú mienku.

⁷³ Porov.: BYSTRĽANSKÝ, J.: Seminár. Spišská Kapitula: 2005.

KE

V evanjeliu sme počuli, ako sa Ježiš pýta apoštolov: **„Za koho ma pokladajú ľudia?“** (Mk 8,27).

DI

O čo ide Pánovi Ježišovi? Zaujíma ho tiež verejná mienka? Ostáva len pri nej a riadi sa podľa nej?

Táto stať evanjelia sa javí ako kompaktný celok. Dej sa odohráva na ceste do Cézarey Filipovej. Smer cesty je jasný: Ježiš ide do dedín za ľuďmi. Je nemysliteľné, že by celou cestou šli apoštoli len tak ticho vedľa seba a svojho Učiteľa. Určite cestou medzi nimi musel prebiehať živý dialóg. Predpokladáme, že to najdôležitejšie máme zachytené skrze Ducha Svätého v Božom slove.

Môžeme si veľmi ľahko predstaviť, že kvôli záujmu o blízky apoštolát v dedinách, sa zrodil nasledujúci rozhovor. Ježiš sa pýta apoštolov, za koho ho pokladajú ľudia. Pýta sa na verejnú mienku, na všeobecný názor o jeho osobe. Chce vedieť, čo o ňom hovoria iní, možno i tí, ku ktorým práve ide. Zo šírky odpovede vidieť, že apoštoli pohotovo reagovali. Je ľahšie hovoriť o tom, čo druhí hovoria, nie o tom, čo my hovoríme. Je to neosobné, a preto bezpečné. Kto by sa nerád neskryl za druhého? Ich odpoveď bola rýchla i preto, lebo šlo o ocenenie ich Učiteľa. Apoštoli mohli byť právom hrdí, keď medzi takými významnými osobnosťami židovstva sa objavil ich Majster. Ján Krstiteľ predsa veľa znamenal práve v ich dobe, Eliáš bol zas symbolom vernosti k Bohu od dávnych čias. Jednako však treba povedať, že táto odpoveď bola slabá. Opäť bolo vidieť, že ľudia hodnotia a zmýšľajú, iba ľudsky. Ježiš podľa ľudí znamenal len človeka, hoci mimoriadneho, ale 'len človeka'.

Preto Ježiš pokračuje: **„A za koho ma pokladáte vy?“** (Mk 8,29). Táto otázka zužuje počet opýtaných. Tu sa už nehlási rýchlo každý z apoštolov. Tu treba vyjadriť svoje presvedčenie, osobný postoj a názor. Nedá sa skrývať za to časté „ako sa hovorí“, či ako „druhí hovoria“. Trápne ticho našťastie zachraňuje Peter a vyznáva: **„Ty si Mesiáš“** (Mk 8,29). Petrova odpoveď je udivujúca. Peter ide na koreň veci a vystihuje podstatu. Na podobnom mieste v Matúšovom evanjeliu čítame, ako ho za to Ježiš pochválil: **„Blahoslavený si Šimon, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach“** (Mt 16,17). Takáto odpoveď neprichádza sama od seba, len od Boha vplyvom Božej milosti.

Dalej v evanjeliu čítame vetu, aby o tom učenici nikomu nehovorili. Ježiš nechce, aby jeho žiaci svedčili o ňom ako o Mesiášovi. Je to paradoxné, ved' vieme, že kvôli tomu prišiel na svet. Ved' našou úlohou je vydávať svedectvo: **„Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred Otcom, ktorý je na nebesiach“** (Mt 10,32). Dôvod toho je ten, že Ježiš nechce, aby apoštoli hovorili o ňom ako o Mesiášovi s tými znalosťami, aké zatiaľ mali o ňom. Vieme totiž, akú predstavu vtedy vyvolával Mesiáš u židov. Mal to byť predsa kráľ, o ktorom nemali vedieť ani to, odkiaľ je. A on je z rodiny tesára. Ved' je to na pohoršenie. Týmto myslením boli preniknutí aj apoštoli. Čítame, že Peter

začal protirečiť Pánovi, keď hovoril o svojom utrpení a smrti, ale napokon aj o zmŕtvychvstaní. Ježiš preto podáva úplnú pravdu o sebe. Neprotirečí Petrovi, len zdokonaľuje a upresňuje. Nechce nechať svojich učeníkov v pochybnostiach a omyloch. Sám im prichádza na pomoc.

PAR

Nezdá sa vám, že tomuto evanjeliu čosi chýba..? Aby som sa vyjadril presne, evanjeliu nemôže nič chýbať a ja ho nechcem meniť, ale z celej pasáže medzi riadkami čítam nevypovedanú otázku: „Za koho ma pokladáš ty?“ Ty Peter, Ján, Mária, Katka...? Cítite ako táto otázka ide na telo. Ako preniká až do špiku kostí. Nemôžeme sa jej vyhnúť. Je neúprosná. Jasne položená, ale ťažká. Tu stojím len ja sám a Boh. Nik iný, žiadny kamarát, priateľ, rodič, manžel, iba ja - celkom sám. Táto otázka je existenčná. Závisí od nej celý môj život. Každý môj krok.

Verejná mienka mi v tom môže pomôcť, ale i poškodiť. Rozhodne však nemôžem ostať len pri nej a oháňať sa, že tak „druhí hovoria“, že tak „žijú viacerí“.

V Nemecku sa pýtali detí, akej farby je krava. Väčšina detí odpovedala, že krava má fialovú farbu.

Pousmejeme sa, ale je to trochu smutná realita. Deti boli hlboko v omyle, lebo živú kravu nevideli. Ich poznanie vytvárali reklamy, filmy, jednoducho televízia. Oni vytvárajú ich detskú mienku. Dieťa, ktoré nepozná pravdu, jej ľahko uverí. Dospelý by nemal nechať len tak prisviedčať, čo vidí v televízií, čo počuje v rádiu, čo prečíta v novinách. Ak nechceme dopadnúť ako tie deti, pýtajme sa a hľadáme pravdu. Poďme na koreň veci, na podstatu problému. Budme ako Peter, ktorý po spoločnom chodení s Kristom, vedel povedať, kým je - že je Mesiášom.

Poviete si, že to nie je ťažké, čosi také povedať. A máte pravdu. Učíme sa, alebo sme sa o tom učili na náboženstve. Len vedomosti a poznatky nestačia. Je to potom ako s verejnou mienkou. Nie je to naše, je to to druhých, čo sa do nás dostalo. Povedať, že Ježiš je Mesiáš, znamená viac ako len hovoriť. Znamená to: dosvedčovať nielen slovami, ale najmä skutkami. Jednoducho povedané: celým našim životom. Všetkými našimi postojmi. To predpokladá, že by malo ísť o naše osobné presvedčenie. Pravdu povediac, ani by sme to nemali hovoriť my sami, ale druhí by to na nás mali vidieť.

Ale ako sa dopracovať k tomu, aby bol pre mňa Ježiš Mesiášom? A hlavne, aby to bolo moje osobné presvedčenie a nie akási mienka iných? Tu sa žiada seriózna práca na sebe. Viem, bude treba pre to niečo vydať zo seba. No Ježiš nám hovorí dnes aj to, že **„kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a ma nasleduje“** (Mk 8,34). Nemôžeme ostať len pri svojich vedomostiach z náboženstva zo základnej školy. Alebo chceme povedať, že si v práci vystačíme len so svojou základnou či strednou školou

a nepotrebuje sa priučiť novým technológiám? Keď už doba ide dopredu a človek sa učí, aby ako sa hovorí „nezaspal dobu“, tak aj pre život v duchovnej oblasti treba denne niečo robiť. Aj tu sa dnes stretávame s problémami, ktoré kedysi ľudia nepoznali.

Pozor však na jedno nebezpečenstvo: ide o subjektivizmus. Nestačí mať len vlastný názor, ktorý si i s námahou nadobudnem. Treba sa zobjektivizovať. Ale kde?

MY

Teda ešte raz sa pýtame, čo treba robiť? Táto práca si žiada viacero krokov. Jedným z prvých je: počúvanie Božieho slova. Pýtajme sa sami seba, či si pravidelne čítame v našich rodinách Sväté písmo? Ako môžem povedať, že poznám nášho Pána, ak neviem, čo nám sám zjavil o sebe?

Drahí bratia a sestry, veľmi dobre vieme, čo sa denne deje vo svete - aj niekde na Madagaskare či v Somálsku, a svoje kresťanské dejiny a súčasnosť nepoznáme. Vieme pohotovo zareagovať, čo povedal ten a ten politik, aké klebety sa šíria o filmových hviezdach. Nie je to len verejná mienka, pikošky? Je v tom aspoň trochu hľadania pravdy? Odpovedzme si sami na tieto otázky. Vedzme, že Kristova priama otázka: „za koho ma pokladáš ty?“, sa neúprosne blíži. Čítaním Svätého písma sa dozvieme pravdu nielen o Bohu, o Kristovi, ale aj o nás samých. Už to nebude len mienka druhých, alebo len naša vlastná, ale bude to Pravda sama. A o to nám predsa ide. Nechceme predsa tvrdiť, že sme videli v maštali fialovú kravu.

Príkladom pre takéto osobné vyznanie je nám apoštol Tomáš. Keď stretol a dotkol sa Krista zmŕtvychvstalého, vyšlo z neho nádherné: **„Pán môj a Boh môj“** (Jn 20,28). Toto už bolo osobné presvedčenie, ktoré mu už nik nemohol vyvrátiť a ktoré dosvedčil aj svojou smrťou. Dnes od nás kresťanov sa možno nežiada obeta života, ale sami vieme, aké je ťažké, vyznávať medzi neveriacimi svoju vieru a svoje presvedčenie. Spoznávajme a stretávajme sa s Kristom vo Svätom písme, a tak sa ho dotýkajme, aby sme sa ho nebáli vyznávať v našom okolí. Zaujmieňme si aspoň v nedeľu prečítať nejakú stať zo Svätého písma spoločne v rodine.

ADE

Prosme preto nášho Pána, aby nám pomáhal spoznávať ho v jeho Slove a následne ho vyznávať pred ľuďmi, ale tak ako si to on praje a chce. Nech nám dá silu a vynaliezavosť - byť pevnými vo viere a neskrývať sa za mienku ľudí.

Amen.

Mária v ruženci prejavuje nám lásku
Mária - stredobod kresťanského spôsobu života.⁷⁴

AI

V dnešnej dobe sa doslova "roztrhlo vrece" s návodmi a metódami na zlepšenie kvality svojho života, na pozdvihnutie svojej osobnosti. Jednou známou metódou je: Máriin ruženec. Mária ho ponúka ako 'recept' na pokoj, duševnú rovnováhu.

KE

Božie slovo predstavuje prostredníctvom anjela, veľkosť Márie v Božom pláne spásy zvolaním: **„Zdravas, milosti plná, Pán s tebou“** (LK 1,28).

DI

Anjelovo zvolanie „Zdravas“, bolo prvotinou dnešnej modlitby svätého ruženca. Iste aj z tohto dôvodu sa Márii pripisuje súvis s najjednoduchšou modlitbou Cirkvi. Mariánska úcta pramení v modlitbe sv. ruženca už od čias stredoveku. Počiatky modlitby v dnešnej podobe siahajú až do 13. storočia do obdobia vzniku spolku ctiteľov Panny Márie a obdobia života sv. Dominika – zakladateľa rehole dominikánov. Neskôr bola spojená so sviatkom Panny Márie Víťaznej, ktorý pápež zaviedol na pamiatku víťaznej bitky kresťanského vojska nad Turkami pri Lepante. Keď sa totiž vojsko kresťanských národov malo zraziť v bitke s presilou tureckého mohamedánskeho loďstva v Stredozemnom mori v roku 1571, pápež sv. Pius V. vyzval Bratstvo sv. ruženca v Ríme, aby sa v kajúcej procesii modlili ruženec a prosili Panu Máriu o príhovor za víťazstvo kresťanského vojska nad úhlavným nepriateľom Kristovej cirkvi. A hľa, kresťania 7. októbra 1571 porazili silné turecké loďstvo. Pápež Gregor XIII. určil slávenie sviatku na každý rok v prvú októbrovú nedeľu. Pápež Klement XI. rozšíril túto ružencovú slávnosť na celú Cirkev dňa 1. októbra 1716.⁷⁵

PAR

Ruženec - jednoduchá a často spomínaná modlitba. Modlitba, ktorou sa páčíme Bohu i Márii. Napriek tomu, je často zatracovaná. Mnohí ju považujú za staromódnu fádnu a nudnú. Skúsenosť nás učí, že to nie je celkom pravda. Je to modlitba živá, ktorá núti opätovne človeka prežívať Kristov život, bolesti spojené s krížom a moment jeho oslávenia i oslávenia jeho mamy.

Ruženec je meditatívna modlitba, ktorá si vyžaduje pokoj. Môžeme povedať, že je zameraná na pokoj. Skutočný pokoj má dispozíciu získať každý človek. Lenže základný kameň na ceste k pokoji je: potreba veriť viac Kristovi a jeho matke Márii. Každodenné problémy v živote každého z nás, si vôbec nezasluhujú, aby nás oberali o pokoj. Vytrvalá ružencová modlitba nám

⁷⁴ Porov.: GURČÍK, R.: Seminár. Spišská Kapitula : 2006.

⁷⁵ MEČIAR KAMIL.: *Život víťazov*, LUČ : Bratislava, 1999, s. 55.

samotný pokoj určite zabezpečí. Závisí však na nás, do akej miery sme ochotní prijať pokoj.

Častým javom medzi mladými ľuďmi je pri modlitbe ruženca: nepokoj. Prečo? Samotný ruženec je veľmi jednoduchá modlitba, ktorá pozostáva z desiatkov a preddesiatkov. Povrchný prístup ku samotnému modleniu, má za dôsledok vnímanie modlitby ako „splet“ otčenášov, zdravasov a slávasov. Lenže ružencu je potrebné sa viac venovať. Je potrebné pochopiť, že samotné desiatky zahŕňajú v sebe celé významné etapy Kristovho života. Radostný ruženec nás pozýva prežívať radosť - poskytuje stručný prehľad Ježišovho detstva. Bolestný ruženec nám dáva nazrieť do Ježišovho utrpenia ako do prostriedku našej spásy. Slávnostný ruženec je odhalením Kristovej osoby v Božom svetle. Jednoducho Kristus sa nám dáva poznať ako ten, ktorý zomrel, vstal z mŕtvych a je pre ľudstvo Vykupiteľ.

Nesmieme zabúdať na najmladší z ružencov a to 'ruženec svetla'. On nám poskytuje spoznávať Kristovo učenie. Úlohou každého kresťana je: vcítiť sa do osoby Krista počas toho - ktorého ruženca.

Modlime sa ruženec. Chápem, je to niekedy ťažké sa prinútiť, ale majme silu sa povzniesť nad momentálne problémy. Ruženec je sila, ktorá pramení v milosti. My potrebujeme Božie milosti. Jednak vo svojom bežnom každodennom živote, ale i v duchovnom. Táto jednoduchá modlitbička nám ponúka únik a posilu v bolesti. Silu pre dôležité rozhodnutia. Veď prosíme Matku Máriu o pomoc a požehnanie. Ona sa za nás prihovára u svojho Syna, ktorý je žriedlom viery nádeje a lásky. Ako každá modlitba - tak aj ruženec, počíta s aktívnou účasťou sa modliaceho. Nestačí len monotónne recitovať dej modlitby, ale je potrebný aj aspekt osobného prežívania. Samotným sa modlením tejto modlitby pristúpime bližšie k Máriinmu srdcu.

MY

Ruženec je cesta k Ježišovi skrze príhovor Panny Márie. Môžeme s istotou povedať, že máme účasť na ich láske. Jeden môj priateľ povedal: „Ruženec je modlitba, ktorá má niečo do seba“. Nevyžaduje žiadne vysoké teologické vzdelanie, ale požaduje len otvorenosť srdca. Nesúhlasím, ak niekto sa modlí ruženec, len z vypočítavosti. Taktiež sa mi nepáči ruženec vo funkcii 'talizmanu'. Jednak sa to nehodí a je to nezodpovedné. Prečo?

Ruženec je zbraň.

Každá zbraň ma svoje miesto, a tak aj ruženec nie je určený na hompáľanie na spätnom zrkadle. Preto - ako každá zbraň, má svoje určenie, tak aj ruženec. Je to zbraň, ale duchovného zamerania - pre boj na mnohých typoch bojových polí ľudských osudov... Ako som už naznačil, je to meditatívna modlitba, ktorá si vyžaduje nezištnosť a pravidelnosť.

V dňoch 9.-11. 2. 1984 navštívila ČSSR Matka Tereza z Kalkaty. Redaktor katolíckych novín, kanonik ThDr. Fr. Hochmann položil Matke Tereze niekoľko otázok, na ktoré ochotne odpovedala. Na otázku, odkiaľ čerpá silu k

nadľudskej práci, ktorú so svojimi sestrami vykonáva pre trpiacich blížnych, Matka Tereza otvorila dlaň, v ktorej mala klokočový ruženec a povedala:

„To je zdroj našej sily k obetiam, ktoré vyžaduje naša práca pre trpiacich blížnych. Je to ruženec a Eucharistia. Je to rozjímanie a modlitba pred svätostánkom. Každý deň začíname a končíme hodinkou adorácie.“⁷⁶

Je mnoho situácií v priebehu dňa, ktoré je možné prežívať s Máriu. Mária je Matka a každého pozná po mene a vie, čo nás trápi i teší.

ADE

Snažme sa o to, aby sme si zamilovali modlitbu ruženca. Robme všetko, aby naše srdcia v dobrom i zlom, boli zamerané na Máriu a jej Syna. Ona si želá od svojich detí, aby sa s radosťou modlili jej modlitbu.

Nech nás pravidelná a nenanútená modlitba ruženca, urobí lepšími pred Bohom i pred okolím.

Amen.

Dvadsať piata nedeľa cez rok „B“

Mk 9,30-37

Moc

Ježiš vo svojej moci predpovedá svoju smrť.

AI

My ľudia si dokazujeme čím všeličím svoju moc..?! Peniazmi, slávou, silou, krásou, učenosťou... Prečo? A vieme, že všetko sa raz v našom živote skončí. Opustíme, zanecháme, zoberú nám... zomrieme. A predsa vieme, že jestvuje aj moc milostí, modlitby, priateľstva s Bohom. A sám Ježiš nás učí o moci - jeho moci, skúsme si ju uvedomiť, pripomenúť, nasledovať Ježiša:

KE

Ježiš hovorí: „Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí a zabijú ho. Ale zabitý po troch dňoch vstane z mŕtvych.“ Lenže oni nechápali toto slovo a spýtať sa ho báli (Mk 9,31-32).

DI

Nech Pán Ježiš robil čokoľvek, vždy popri tom vyučoval svojich učeníkov. Učil ich o nebeskom Otcovi, o vzájomnej láske, o pomoci biednym... a o svojom nadchádzajúcom umučení a smrti na kríži. No aj napriek tomu, ako dlho toto Ježiš do nich vkladal, nepochopili, čo im to vlastne hovoril.

⁷⁶ /České KN č. 49/1984, str. 4/

PAR

Prekvapujúce? Ani veľmi nie. Napokon, každá zmena je náročná. Ježiš kázal o pokore, láske a obeti, no jeho slová boli v protiklade s pohnútkami apoštolov (aj každého z nás), ktorí vraveli: „Chcem, aby sa veci diali podľa mojich predstáv. Potrebujem uznanie. Chcem sa dostať dopredu, pred všetkých.“

Pre ilustráciu nám poslúži prípad muža, ktorý upadol do smrteľného hriechu, ale našiel cestu späť zo svojich sebeckých túžob a stal sa duchovnejším. Tohto muža neuveriteľne lákalo pozrieť si film 'Umučenie Krista', a tak išiel a pozrel si ho. Ježišovo utrpenie a smrť zasiahli tohto muža priamo do srdca. Na obrovskom filmovom plátne sa pred ním detailne zobrazovalo všetko, čím Ježiš zaplatil za jeho hriechy. Muž ešte pred koncom filmu vybehol z kina a náhlil sa do kostola, vyhľadal kňaza a poprosil ho o spoveď. Kňaz pohnutý mužovou úprimnosťou nechal všetko tak a počúval. Muž volal po milosrdenstve a bolo mu odpustené. Jeho srdce sa v okamihu zmenilo a nadvláda jeho minulých hriechov nadobro zmizla.

Tento príbeh naznačuje, že Ježiš sa k nám môže dostať rozličným spôsobom i dnes - dokonca aj prostredníctvom filmu! Zároveň však poukazuje aj na to, ako mocne Boh koná vždy, keď sa číta, dramatizuje alebo rozpráva o Ježišovom umučení a smrti. Zober si dnes počas modlitby do ruky Bibliu a prečítaj si opis Ježišovho umučenia v niektorom evanjeliu. Nech milosť Toho, ktorý sám seba pokoril, pohne твоjim srdcom a zmení ťa, aby si bol ako On - sluhom všetkých.

MY

Ježiš často vyčítal učeníkom, že "sú nechápaví". Strávili s ním tri roky, počúvali jeho učenie, videli ho ako uzdravoval, kriesil mŕtvych, vyháňal zlých duchov a dokonca sa na vrchu Tábor premenil. Ale podľa všetkého to nestačilo. Vysvetlil im, že je nevyhnutné, aby veľa trpel, bol odmietnutý, odsúdený na smrť a vydaný do rúk svojich nepriateľov, aby naplnil Božiu vôľu pre našu spásu. Ale povedal im aj to, že nezostane v tóni smrti. Na tretí deň vstane z mŕtvych. V dnešnom evanjeliu, keď Ježiš druhýkrát hovorí svojim učeníkom o blížiacom sa utrpení, sú "veľmi zarmútení". Nie iba "zarmútení", ale "veľmi zarmútení". Nedokázali sa vyrovnat' s tým, že Ježiša zabijú. Jeho prisľúbenie zmŕtvychvstania presahovalo ich predstavivosť, alebo ho úplne prepočuli, pretože ich prenikla veľká bolesť a strach.

Je jednoduché kritizovať ich za nechápavosť, ale zamyslime sa nad tým, čo im Ježiš hovoril. Bolo to skutočne náročné, zdanlivo dosť nelogické. Rozprával im veci, ktoré dodnes vnímame ako 'tajomstvá viery'. Určite potrebovali čas, aby popremýšľali nad tým, čo počuli – alebo, aby to zažili, nie iba počuli. Aj dnes sú Božie plány zahalené tajomstvom a často sú ťažko pochopiteľné. Ale nemusíme ich hneď kritizovať. Učeníci totiž môžu byť pre

nás obrovským zdrojom povzbudenia a nádeje: nemusíme všetko hneď správne pochopiť. Môžeme prekonať nedostatok viery presne tak, ako oni. Keď boli svedkami umučenia, pomaly začali chápať Boží plán. Potom na Veľkú noc prežili prechod od zúfalstva a zbabelosti k viere a odvahe. Pochopili, pretože vydržali.

ADE

Urobme to isté. Vytrvajte v dôvere. Hľadajte odpovede vo Svätom písme a v učení Cirkvi. Aj keď nám niečo nedáva zmysel, môžeme dôverovať, že Ježiš vie, čo potrebujeme, a že nám zjaví a odhalí pravdy, keď ho o to poprosíme. Nikdy sa nás nevzdá!

Amen.

Dvadsať šiesta nedeľa cez rok „B“

Mk 9,38-43.45.47-48

Ježiš si nami posluhuje

Ježiš ku nám hovorí aj cez jedného k druhému.

AI

Keď som bol malý, otec mi raz povedal: „Nikdy nie si v živote sám.“ Naučil ma žiť aj medzi zlými ľuďmi. Dávať si pozor, s kým sa stretám. Ale naučil ma žiť najmä v Božej blízkosti, a naučil ma najmä využívať blízkosť anjela strážneho.

KE

Môj otec nebol kňaz, ale muž viery. Aj jeho slová mi pripomínajú slová Pána Ježiša: „**Lebo nik, kto robí divy v mojom mene, nemôže tak ľahko zle hovoriť o mne. Ved' kto nie je proti nám, je za nás.**“ (Mk 9,39-40).

DI

Apoštolí akoby prežívali zlatú horúčku! Modlili sa, vyhánali zlých duchov, uzdravovali najrozličnejšie choroby vo všetkých dedinách. Ježiš zázračne nasýtil päťtisícový zástup piatimi chlebami a dvoma rybami, premenil sa v sláve pred Petrom, Jakubom a Jánom a vyháňal aj tých diablov, ktorí odolávali apoštolom. Fascinovaní apoštolí cítili veľkú radosť.

Prichádzajú aj opačné chvíle.

Nerozumieme, čo nám Ježiš chce povedať - čas, keď nám radosť, žiaľ, strach, či nadšenie tak preplnia srdce i myseľ, že jednoducho nechápeme, čo nám Boh hovorí. Prežívame obdobia, v ktorých bez nejakého zvláštného dôvodu nepostrehneme zmysel toho, čo počujeme v modlitbe alebo cez Písmo. Najčastejšie však zrejme bývajú obdobia, v ktorých sme príliš ustráchaní na to,

aby sme sa opýtali Ježiša, čo tým myslí, pretože máme neblahé podozrenie, že sa nám nebude páčiť odpoveď.

Všetko je však v poriadku. Tak isto sa zachovali aj apoštoli, a Kristus ich neodmietol. I naďalej ich miloval neskonanou láskou, chodil s nimi, vyučoval ich a ochraňoval. Je celkom normálne, že človek všetkému nerozumie. Kristus od nás nechce nič iné, len aby sme všetko, čo dokážeme a rozumieme, robili úprimne a najlepšie, ako vieme. Ostatok urobí Boh. Osvieti nám rozum vtedy a takým spôsobom, ako to budeme potrebovať. Najdôležitejšou pre nás ostáva neochvejná vytrvalosť v modlitbe, trpezlivé hľadanie a skúmanie Boha a pozorné načúvanie jeho slovám. Všetci naliehavo a bez výnimky potrebujeme, aby jeho slová do nás vedome prenikali. Dá sa to robiť aj tak, že si vedíme denník a zaznamenávame si doň všetko, čím nás v danom dni oslovil Boh - či už úsek z Písma, nejaká veta z kázne, alebo určitá situácia, z ktorej vyriešenia nepochybne vyplynulo, že tu zasiahol Boh svojou múdrosťou a prozreteľnosťou. Potom je dobré si to všetko čas od času prečítať a venovať povedzme ráno alebo večer raz za mesiac na premýšľanie o tom, ako Boh koná v mojom živote. Uvidíte, že budete žasnúť, ako vám odrazu začnú zdanlivo nesúvislé kúsky do seba hladko zapadať - presne ako apoštolom. Potom vám už neostane nič iné, iba chváliť a velebiť Boha!

PAR

Dokážeme sa s touto veľkou radosťou podeliť? Usiluješ sa ňou 'nakaziť' ľudí okolo seba?

Jeden Američan pracoval určitý čas v Nigérii, v dedinke, ktorá mala veľmi ťažký prístup k dobrej pitnej vode. Najbližší prameň bol vzdialený niekoľko kilometrov. Pokúšal sa vyriešiť tento problém. Vypracoval projekt jednoduchého akvaduktu, ktorý by privádzal čerstvú vodu od prameňa do dedinky. Pre tento projekt získal nielen chlapov v dedine, ale aj predstaviteľov štátu. Jeho úsilie bolo korunované úspechom. V čase jeho odchodu, začala do dedinky prúdiť čerstvá voda. Po pár mesiacoch dostal od dedinčanov ďakovný list. Opísali mu, aké dobrodenia im prináša tento akvadukt a ako to zmenilo ich životy. Pozvali ho, aby sa o tom presvedčil sám. Za nejaký čas tam aj prišiel. Všade bolo vidno známky vyššej úrovne života vďaka vode, ktorej teraz mali dostatok. Navštevoval svojich priateľov. Vošiel i do domu starej ženy a popýtal ju o pohár vody. Na jeho prekvapenie mu povedala, že nemá v dome žiadnu pitnú vodu. „Ako to,“ čudoval sa, „veď do dediny teraz tečie čerstvá voda z prameňa.“ „To áno,“ odpovedala mu stará a chorá žena, „ale mne ju nemá kto priniesť.“

V dedine, ktorá mala dostatok pitnej vody, bola žena, ktorá sa musela uspokojiť s mútnou a azda aj zdraviu škodlivou vodou, pretože čerstvú a pitnú jej nikto nepriniesol a sama pre chorobu nevládala.

MY

Okolo nás je mnoho ľudí, ktorí sa sami nedokážu dostať k prameňu „veľkej radosti“. Jedni sú spútaní dlhoročnými nesprávnymi návykmi, ktoré im bránia vnímať nadprirodzené skutočnosti života. Iní zas sa dali zviešť nesprávnymi ideológiami, ktoré im nahovorili, že nič nemôžu očakávať. Ďalší sú zas obeťami nesprávnej výchovy a náboženskej ľahostajnosti rodičov, či obeťou dnešného konzumného štýlu života... Na niečo nás môže upozorniť jedna svätica.

Sv. Margita Kortónska - kajúcnica, mala v posledných rokoch života mnoho pokušenia. Zlý duch jej stále pripomínal hriechy mladosti. Margita veľmi plakala. Raz sa jej zjavil anjel strážca a povedal: „Neboj sa. Zlý duch nemá moc nad tebou. Ja som tvojím ochrancom. Nezanechám ťa, len buď mi verná a poslúchaj ma.“

Pán zdôrazňuje Božiu starostlivosť i ľudskú zodpovednosť za slabých ľudí a za deti tým, že sa zmieňuje o ich strážnych anjeloch. Medzi Bohom a ľuďmi existujú tajomné duchovné bytosti, a to nielen škodlivé, ktoré ohrozujú spásu, ale aj pomocné bytosti svetla: anjeli. Anjeli stoja pred Božím majestátom a zároveň majú zvláštnu úlohu: pomôcť ľuďom, zvlášť deťom, slabým a ohrozeným. Je to úžasná a potešujúca skutočnosť, že v boji proti zlu a démonom, nie sme sami, ale že máme mocných duchovných priateľov a pomocníkov spásy, ktorým hovoríme - anjeli strážcovia.

ADE

V tomto čase máme sviatok archanjelov i anjelov strážnych. Modlíme sa k nim? Prijímame ich pomoc. Využívajme ich možnosti, aby sme bez ujmy s rukami i nohami vošli do Božieho kráľovstva.

Amen.

Dvadsať siedma nedeľa cez rok „B“

Mk 12,28b-34

Posvätnosť rozkoše

*Čo mnohí považujú za Cirkvou tabuizované, ona vyhlasuje
za Bohom chránené.*

AI

Milostný život. Vášnosť, rozkoš, extáza. Akou autoritou je pre vás v týchto otázkach kňaz? Akou autoritou je v týchto výsostne intímnych a súkromných veciach - Boh, Kristus, Cirkev?

KE

Milovaní, Kristus je Boh, vie všetko o vášni, o milovaní, túžbach a tele. Ved' skrze neho bolo stvorené všetko (*Porov.: Kol 1, 16*). Prečo ho nepozvať do svojho života ako učiteľa vo všetkých veciach, keď nám dáva konkrétne pravidlá? Vedie nás do neba, kde sa už neženia ani nevydávajú, preto musíme svoje telá podriaďovať tu na zemi tak, aby sme sa dostali do večnosti! To je priorita pred akýmkoľvek vášňami a túžbami (*Porov.: Mt 22, 30*).

DI

Ako sa mám cítiť pred vami, ľuďmi vedúcimi prirodzený partnerský vzťah a život? Ako vám ohlásiť Kristovo slovo? Práve som si položil odpoveď. Kristovo slovo jedine ako Kristus. Bez hanby a bez útokov, ved' pravda je len jedna a len pravda nás oslobodí (*Porov. Jn 8,32*). Kristus sa neštíti odsúdiť správanie človeka, no nikdy nesúdi človeka samotného. Jedine ak robí čosi, čo bráni iným vidieť pravdu. Preto jednoznačne v dnešnom evanjeliu hovorí: **„Každý, kto prepustí svoju manželku a vezme si inú, dopúšťa sa voči nej cudzoložstva. A ak ona prepustí svojho muža a vydá sa za iného, cudzoloží.“** (*Mk 10,11-12*). Ak toto robíme, sme nekresťanskí, nie sme verní učeniu svojho majstra a musíme sa obrátiť! Ak sa nám to ale stalo, nie sme odsúdení, lebo Kristus nás neodsudzuje ako neodsúdil ani smilnicu, ktorú pred neho priviedli. Pozrite si doma ôsmu kapitolu z Jánovho evanjelia. Je tam konkrétny návod na zbavenie sa akejkoľvek nečistoty, ťažoby svedomia, hriechu, nešťastia, smútku, akéhokoľvek zla a utrpenia. Ján osem. Čítajme Písmo. Hľadajme odpovede, ved' kresťania majú byť rozhladení a vzdelaní. Oscar Wild raz povedal: „Blahoslavení sú tí, ktorí nemajú čo povedať a majú zatvorené ústa.“ My máme svoje túžby, vášne a telá, a učiteľa, ktorý k nám hovorí. Krista. On nám má čo povedať. Učiteľ a Pán o sebe hovorí v trinástom verši trinástej kapitoly Jánovho evanjelia.

Pozrime sa na to aj inak, moji drahí. Vieme, že v živote sa nevyhneme bolesti. Ublížime a je nám ubližované. Trpíme a spôsobujeme utrpenie. Koľko tej bolesti je spôsobenej túžbami a vášňami? Alebo ak jej v našom živote až toľko niet, potom aká je intenzívna? Ved' nič nebolí viac ako zrada. Nič netrhá srdce viac ako smilstvo, cudzoložstvo. Nevera. Človeka robí v duši opusteným, vnútorne znivočeným, prázdny a nenachádza pokoj. Naopak, vášne a túžby nasmerované správnym kanálom v správnom čase a pre vznešený cieľ, dávajú nášmu životu dokonalý zmysel. Neverili by ste, koľkokrát v živote som počul od ľudí brojaciach proti Cirkvi - ako Cirkev tabuizuje tému sexu, ako stojí proti veciam, ktoré sú prirodzené, núti mladých študentov teológie ísť proti prírode a vykresľuje milovanie sa a plodenie ako jeden zo smrteľných hriechov. Obviňujú Cirkev zo stredovekých praktík a sami premýšľajú predpotopne.

PAR

Myslím si, že toto je zaujímavá téma. Preberme si jednotlivé argumenty. Zbežne. Celibát je slobodným rozhodnutím každého muža nastupujúceho na teologické štúdiá. Korene má v treťom storočí pri kryštalizácii kresťanského

spoločenského usporiadania. Bolo slobodným rozhodnutím vtedajších kňazov a stovky rokov sa držalo v niektorých komunitách ako tradícia. Neskôr sa globálne uznala ako vznešený prístup ku kňazstvu a vernosti službe ľuďom a Bohu. Kde v tomto vidíme úmysel hrabať majetky - ako to agresívne až zúrivo vykrikujú ľudia bez hlbšieho poznania dokázateľnej histórie? Kde je tu „násilné mrzačenie chudákov chlapcov“?! Jeden dospelý muž sa musí vedieť v istom veku rozhodnúť, či pre Boha a ľudí je ochotný sa posväcovať celý život bojom so samým sebou. Ešte jeden veľmi silný argument na margo celibátu: jedna z podmienok k vysviacke na kňaza je potencia. Áno, počuli ste dobre. Muž u ktorého sa dokáže impotencia, sa nesmie stať kňazom bez dišpenzu od biskupa. Pravdaže, pri prijímaní na štúdiá sa nerobia žiadne podobné testy, no sú prípady, kedy sa to po istých udalostiach vie. Pýtame sa prečo? Pretože Cirkvi tu nejde o majetky! To by brali každého! Majetky síce nie sú prvý dôvod, ale musel som ho dať na prvé miesto, pretože ľudia koldokola opakujú tento jeden argument, až sami seba presvedčia o pravdivosti lží, ktoré sa tradujú už od čias Francúzskej revolúcie.

Prvý a hlavný dôvod je 'obeta'. Ako sa v manželstve obetuje potencia muža a ženy pre výlučne jediného partnera a vy samy dobre viete, aké je to niekedy náročné, tak sa u kňaza obetuje potencia na oltár pre Pána. Nik nevyklučuje citový život kňaza. Musí byť mužom lásky a aby miloval všeobecne, musí prv milovať konkrétne. Dieťa sa tiež nenaučí, čo je to pec starej matere, kým si na nej nepopáli prst.

Téma manželského styku, zdržanlivosti a vznešenosti aktu.

Ak ste už niekedy videli vyklčované lesy, vzácny obraz zničený vandalmi, peniaze potrhané pri nevinnej hre malého dieťaťa, škrabance od mačky na vzácnej sedačke alebo podobne..., už môžete tušiť kam mierim. Ak je naše telo chrámom Ducha Svätého a nástrojom pre dosiahnutie večného šťastia, potom nejestvuje nič krajšie, ako všetko, čo je jeho prirodzenou súčasťou - vrátane pohlavného aktu a nič zvrátenejšie a odpornejšie, ako keď sa táto jeho moc zneužije. Budem úprimný: nepoznám jediného šťastného človeka, závislého na rozkoši a pohlavnom styku. Všetci sú nešťastní, mnohí si nahovárajú, že je to zmysel ich života, no chradnú. Sú to chvíľkové rozkoše a tí ľudia nemyslia na nič iné, len na ďalší úlet. Poprípade ešte s viacerými partnermi a do tohto nezmyselného kolotoča bludného hľadania toho „pravého orechového“ zatiahnu i partnera a takpovediac nakazia i ľudí okolo seba. Nie som puritán, viem prijať i humor so štekľivou tematikou, no humor niektorých je ako 'šteklenie sto dvadsiatkou klincom'. Viem prijať otvorený rozhovor manželov, či mladomanželov s kňazom o tom, čo je krásne na ich intímnom živote a v čom potrebujú poradiť a chápem i niektoré liberálne či novodobé nároky na túto žoviálne povedané 'postel'nú tematiku'. No otvorený rozhovor niektorých na túto tému je ako 'prehĺtanie šmirgl'a' alebo 'kúpanie sa v splaškoch'. Prepáčte mi tieto slovné spojenia, no sú situácie, kedy sa to inak vyjadriť nedá. Kňazom sa vyčíta, že kážu na túto tému, pretože nemajú

skúsenosť. Niektorí. Nezvládli by ste však toľko negatívnych skúseností, ranenej manželskej vernosti, zničeného svedomia a čistoty, či krvácajúcich rán duše, s koľkými sa kňaz musí pri každej svätej spovedi zaoberať. A dobre radiť. A pomôcť. Jeden taký kňaz môže byť po toľkých vypočutých skúsenostiach manželov lepší psychológ ako mladí absolventi psychológie. Lepší sexuológ ako mladí študenti medicíny a v neposlednom rade - dobrý priateľ, ktorý nič neprezradí, so všetkým sa mu môžete zdôveriť a vždy chce pomôcť. Vyzývam vás mladých: zaujať zdravý a zodpovedný postoj k svojmu rozvíjajúcemu sa sexuálnemu životu. Tak isto k tomu milostnému u manželov a tomu nad čím premýšľame a čo sa deje v našich hlavách u nás všetkých ostatných. Hlavne si dávajme pozor na to, čo prijímame očami, veď lampou tela je oko (*Porov.: Mt6, 22*).

Máme v ruke granát naplnený energiou, túžbou, vášňou, rozkošou, slasťou, príťažlivosťou a chuťou. Je na nás, či ho dáme do rúk deťom, alebo ho hodíme po každom okoloidúcom. Držme ho pevne v rukách a použijeme vtedy, keď je to dobré, vzájomné, láskyplné, zodpovedné. Potom nám ten výbuch bude odmenou.

MY

Je mi smutno, keď denne vidím v hlavných spravodajských reláciách - vraždy, znásilnenia, nešťastia a bizarné udalosti premiešané s nekonečným omieľaním politických diskusií z ktorých 80 % je zbytočných a zatieni zvyšných dvadsať, ktoré nám môžu zmeniť život, ale v tom hluku hlavného spravodajstva, nám ani nezvýši síl nad nimi premýšľať. Drahí moji, tu môže nastúpiť Boh. Sladké upokojenie, svätý pokoj - ako dar od Krista, keď hovorí: „Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.“ Aj dnes pri týchto slovách svätej omše, zložme všetky ťažkosti svojich srdc na Pánov oltár. Pozbierajme posledné sily a presmerujme ich od starostí o naše životy k dôvere v Boha. Od monitorov televízorov a počítačov k modlitbe k Pánovi.

Aspoň tu a teraz, spolu so mnou prosme Boha za správne využitie tej priam 'atómovej energie' uloženej v nás:

ADE

Bože - náš Otec, Ochranca, Priateľ. Sme slabí, padáme a ty vidíš našu úbohosť. Vieme, že si nás stvoril len o niečo menších od anjelov (*Porov.: Ž8, 6*) a že sme vzácní v твоjich očiach. Oslobod' naše duše od pokušení. Buď nám blízky, drž nás vo svojom láskavom náručí, odpusť nám naše viny. Pomôž nám. V pádoch nám daj silu vstať a vždy nám dopraj láskavo vedieť, že si na nás hrdý, lebo s láskou môžeme a premôžeme všetko.

Amen.

Ježiš je pravý poklad*Ježiš chce všetko.⁷⁷*

AI

Každý z nás, má rád určité pohodlie, dobrý plat, známosti, dobré jedlo, vykúrenú izbu. Všetky tieto veci sú samé v sebe veľmi dobré, lebo ich stvoril Boh. Ale kto z nás by ich nevymenil za spoločenstvo s osobou, ktorú miluje najviac zo všetkých?

KE:

Počuli sme, ako pred Ježiša prichádza mladý muž naplnený úctou a láskou k Ježišovi a pýta sa ho: **„Učiteľ, čo mám robiť?“** (Mk10,18).

DI

Ježiš odpovedá ako učiteľ: 'Ak chceš vojsť do večného života, zachovaj prikázania v Tóre. Zachovaj Zákon, ktorý ste dostali od Boha'. Mladý muž, ktorý úprimne hľadá cestu, pretože vie, že niečo v jeho živote mu chýba, niečo ho priťahuje k mužovi pred ktorým kľáčí, niečo ho spúta v jeho živote odpovie, že zachovával prikázania. Ježiš ho pozná a ukazuje na príčinu, ktorá ho zväzuje. Tou príčinou je majetok. Veď to je predsa hlavné prikázanie Tóry – „milovať Boha celým srdcom...“. Srdce tohto muža je rozdelené. Hoci skutočne miluje Boha, tak skutočne miluje aj peniaze a postavenie, ktoré mu zaručujú. Slovo, ktoré hovorí hľadajúcemu mužovi, je Božie slovo; a to je živé, ostré, silné, ktoré oddeľuje a obnažuje myšlienky srdca⁷⁸. Ukazuje mladíkovi, že nie celkom zachováva prikázania, ktoré vedú do večného života. Ježiš pozrel na tohto mladého a úprimného muža s láskou, a pozval ho, aby sa stal jeho učeníkom. Dáva mu ponuku k nasledovaniu, k zrieknutiu sa vecí, ktoré mu ponúka tento svet, a predsa je to pozvanie k láske, k pravému pokladu. Podmienka je ale radikálna, pretože ak chce ísť, musí dať všetko, aj to posledné čo si necháva pre seba.

Ježiš je Boh a on chce všetko, neuspokojuje sa s nejakými časťami; on je pravý Poklad, za ktorý treba zaplatiť všetko. Ježišov postoj k majetku, hmotnému zabezpečeniu a iným materiálnym dobrám nie je negatívny. Aj hmotné veci sú dobré a užitočné. Tieto veci ale majú slúžiť pre človeka a nie človek im, lebo vtedy zaujmú miesto, ktoré patrí Bohu. Ježiš nehovorí, že každý kresťan má predať všetko, čo má a ísť za ním týmto konkrétnym spôsobom. On nám tu ukazuje, že to, čo spôsobilo rozdelenie v srdci tohto konkrétného mladého muža, je majetok. Vieme, že nemôžeme slúžiť dvom Pánom, pretože skutočne milovať je možno iba jedného.⁷⁹ Naše srdce musí byť slobodné pre Pána.

⁷⁷ Por. Peter Pincel, seminár v Spišskej Kapitule 2009.

⁷⁸ Por. Hebr 4; 12-13

⁷⁹ Por. Mt 6; 24

PAR

Otázka, ktorú položil tento neznámy muž z evanjelia, je jednou z kľúčových otázok, ktorú si má klásť každý kresťan. 'Bože, čo mám robiť aby som dosiahol večný život? Ako lepšie ťa mám milovať?' Boh nám v Kristovi ukázal cestu lásky - ukázal nám, ako máme milovať, pretože máme milovať ako ON. Aj my prežívame strach, bolesť, sklamania, neúspechy a predsa aj tieto veci nám nevezmú pravý pokoj, ak je Boh skutočným Pánom nášho života, ak je skutočne kráľom nášho srdca. Aj na nás hľadá s pohľadom naplneným láskou a chce nám ukázať, čo je najviac v našom živote. Čo to môže byť? Aké bohatstvo nám zabraňuje prísť bližšie k nemu? Môže to byť láska k peniazom, egoistické túžby, kariéra; môže to byť čokoľvek čo chce zobrať prvenstvo Bohu; dokonca láska k manželovi, deťom,... k práci, k povinnostiam a podobne. Je nutné úprimne pokľaknúť a spýtať sa Ducha Svätého, aby nám ukázal tie miesta a oblasti, ktoré získali pre nás väčšiu hodnotu ako samotný Boh. Keď nájdeme tieto miesta, nemajme strach a so všetkou štedrosťou mu ich ponúkame, aby sa splnila jeho vôľa, ktorú má s nami. Nebojme sa byť štedrý k nášmu Pánovi. Ved' on hovorí Petrovi, že dostane omnoho viac, ako ponúkol on. Náš Boh je Boh, ktorý rád dáva dobré veci svojim deťom, len niekedy nechápeme, čo je pre nás skutočne dobré. On sám je Dobrý.

MY

Asi na nikoho v celej histórii sa nespomenie pri čítaní dnešného evanjelia tak často ako na sv. Františka z Assisi. Bol mladým mužom, v tej dobe bohatým, s dobrým spoločenským postavením, priateľmi, rodinou, ale keď sa on pýtal Pána, čo má robiť, keď hľadal jeho vôľu pre svoj život, počul v kostole práve toto evanjelium. Toto evanjelium zasiahlo jeho srdce a stal sa chudákom, 'chudáčikom' - ako mu hovorili. Cez chudobu, ktorú nazval svojou snúbenicou, našiel pravý pokoj, pravú slobodu, ktorú mu dal Pán.

František na rozdiel od mladíka z evanjelia si vybral inú možnosť, ktorá nevedla k smútku, ale priviedla ho bližšie k Bohu. Vďaka spoločenstvu s Bohom sa stal radostným a šťastným človekom. Vybral si poklad, ktorý nehrdzavie, ktorý mole neničia, vybral si tú najvzácnejšiu perlu, za ktorú platil všetkým, čo mal a čím bol.⁸⁰

ADE

Poprosme dnes nášho Pána Ježiša, aby nám vo svojej zhovievavosti ukázal tie veci, ktoré opantali naše srdce, ktoré nám bránia milovať Boha celým srdcom, ktoré nám spôsobujú nepokoj, smútok a žiaľ. Prosme aj o milosť, aby sme sa rozhodli správne a boli štedrý v darovaní sa a ponúkli mu všetko - aby skutočne Ježiš zasadol na trón nášho srdca, ktoré mu má patriť.

Amen.

⁸⁰ Por. Lk 12; 33

Moc svedectva*Učenie Pána Ježiša priniesť do všedného života v našom okolí.*

AI

Každý z nás istotne denne bojuje s tým, že sa usiluje žiť ako kresťan, no takmer vždy nás zradí náš egoizmus. Príbeh o Jakubovi a Jánovi je preto pre nás veľkým povzbudením. Títo dvaja muži sú totiž unikátnym príkladom boja našej padlej prirodzenosti s novou prirodzenosťou, ktorú nám ponúka Ježiš.

KE

Ježiš hovorí: **„Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých“** (Mk 10,45).

DI

Bratia Jakub a Ján boli dvaja z Ježišových najbližších apoštolov, ktorí sa všetkého vzdali a nasledovali ho. Čakala ich bohatá odmena - nielenže videli všetky Ježišove zázraky, ale boli aj svedkami jeho slávneho premenenia. A odrazu po takom dlhom čase strávenom s Ježišom, majú nečakanú požiadavku. Zrejme však cítili, že nie je celkom v poriadku, preto požiadali matku, aby ju predniesla za nich. Kým väčšina iných učiteľov by bola takouto reakciou svojich žiakov sklamaná a znechutená, Ježiš sa ani nehnevá, ani ich netrešťa. Využíva túto príležitosť, aby svojich apoštolov poučil o skutočnej veľkosti človeka. Jakub a Ján aj napriek tomuto prejavu egoizmu pokračovali vo svojom poslaní a stali sa pevnými piliermi Cirkvi - a práve toto nech nás povzbudí. Je úplne jedno, kde a ako "zídeme z cesty"; Boh na nás neúnavne pracuje, aby oddelil telo od ducha, čiže - hriech od spravodlivosti. O našich hriechoch vie všetko, no napriek tomu nás neustále miluje a vyučuje; ani Jakubovi a Jánovi neprestal dôverovať.

Boh nám chce ukázať naše hriechy a ich ohavnosť hlavne preto, aby sme sa k nemu bližšie primkli. Môže nás razom oslobodiť od všetkého, čo nás od neho vzdáľuje. Od nás však potrebuje jedno - úprimne sa odvrátiť od hriechu a s dôverou a poslušne ísť za ním. Ježiš nám ponúka rovnaký "kalich", aký ponúkal Jakubovi a Jánovi. Je to kalich utrpenia, no aj požehnanie. Ak sa z neho napijeme, spoznáme, čo znamená byť Božím dieťaťom. Svojho nebeského Otca spoznáme veľmi z blízka a osobne, tak, ako ho pozná Ježiš, a to aj vtedy, keď si budeme stále jasnejšie uvedomovať svoje hriechy. Celkom teda odhaľme Ježišovi svoje srdce, aby z neho mohol odstrániť každý hriech a naplniť ho svojou milosťou a láskou. Túto otázku Ježiš položil Jakubovi a Jánovi, keď sa pokúšali rezervovať si najlepšie miesta za stolom na hostine v nebeskom kráľovstve. Namiesto toho, aby ubezpečil týchto impulzívnych "Synov hromu" o ich čestných miestach, vyzýva ich, aby nasledovali jeho príklad služby - až po obetovanie vlastného života, ak by to bolo potrebné. Ani

Syn človeka, povedal im, **„neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých“** (Mt 20, 28).

Jakub si vzal toto napomenutie k srdcu, pretože o niekoľko rokov naozaj pil z toho istého kalicha ako jeho Majster. Počas dní Nekvasených chlebov, roku 44 po Kristovi, kráľ Herodes Agrippa, vnuk hrozného Herodesa Veľkého, začal prenasledovať Kresťanskú cirkev v Jeruzaleme: **„Jánovho brata Jakuba zabil mečom“** (Sk 12,2). Podľa ranokresťanskej tradície, ktorú nám zachoval Klement z Alexandrie, toho, ktorý Jakuba udal a priviedol ho pred Herodesa, natoľko sa dotklo Jakubovo svedectvo o Ježišovi, že sa stal kresťanom a popravili ho spolu s Jakubom.

PAR

V starovekom svete ponúknuť 'napíť sa z toho istého kalicha', v sebe obsahovalo nesmierny prejav priateľstva. Jakub neušiel a prijal Ježišov kalich, aj keď to pre neho znamenalo: obetovanie sa v službe a dokonca aj podiel na Majstrovom umučení. Ježiš nás všetkých volá priateľmi (porov. Jn 15, 14-15) a aj nám ponúka svoj kalich. A preto v každom vzťahu - s našimi rodinnými príslušníkmi, priateľmi, spolupracovníkmi a susedmi - a v každej situácii, v ktorej sa ocitneme, našou prvoradou otázkou je: Čo chce Ježiš, ako im mám slúžiť? Ak odpovieme veľkoryso, uvidíme, ako skrze nás plynie Božie požehnanie rovnako, ako pretekalo cez Jakuba, a aj my prinesieme ovocie v Božom kráľovstve.

Pokušenie moci je staré ako ľudstvo samo. Človek vždy túžil niekoho a niečo ovládať. Výnimkou nie je ani dnešná doba. Môžeme to sledovať aj u nás doma v politickom živote, v našich mestách či obciach. Je to aktuálne najmä pred voľbami, keď sa mnohé veci nasľubujú a splní sa z toho len nepatrné množstvo. Každý dnes chce vládnuť, chce byť predsedom, každý chce mať moc. Dokonca, keď sa nim nestanú, nechcú už nič. Chcú mať teda všetko, alebo nič. Inou kategóriou sú ľudia, ktorí sa chcú podieľať na tejto moci a tiež niečo z toho mať.

V televízii môžeme vidieť alebo čítať v novinách, ako pri tej či onej príležitosti sa okolo hlavnej osoby zokupujú ľudia, niekedy skutoční, ale väčšinou údajní prominenti, ktorí dúfajú, že na nich tým padne tiež trošku slávy. Často sú to ľudia, ktorí o sebe radi tvrdia, že sú celkom nekonvenční, ale možnosť byť videný v spoločnosti nejakej slávnej osobnosti, to si nikto nenechá ujsť. Je to teda úplne ľudské.⁸¹

Čo nám chce týmto teda Ježiš povedať? Cez nezištnú službu sa vytvára Božie kráľovstvo. **„Kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom. A kto sa bude chcieť stať medzi vami prvý, bude sluhom všetkých“** (Mk 10,43-44). Na prvý pohľad zvláštna logika, dokonca úplne obrátená voči pozemskému svetu. Pozemský kráľ neslúžil – panoval

⁸¹ Porov.: FOŘT, K. J.: *Cesta, pravda, život – Postila otce Karla. Slovo Boží na vlnách Svobodné Evropy (1980 – 1995)*. České Budějovice : Sdružení sv. Jana Neumanna, 2002, s. 268.

a jemu slúžili. Božie kráľovstvo je presne opačné, kto chce byť prvý, bude sluhom všetkých. Cesta do tohto Božieho kráľovstva je tu len pre tých, ktorí sa v nasledovaní Ježiša stali ochotnými slúžiť. Veľkosť a moc má iba ten, kto v láske slúži spolubratovi. Služba je opakom panovania, rozkazovania. Nemali by sa dnešní ľudia práve tu zastaviť na chvíľku a začať odznova? Sám Ježiš položil svoj život za nás v službe, ktorú mu uložil Otec, a svoju vôľu slúžiť, spečatil ochotou zomrieť.

Človek je usposobený na to, aby tu bol pre druhých a im slúžil. Každý deň stretávame ľudí, našich súkmeňovcov. Slúžime im a veľakrát si to ani neuvedomujeme. Pomáhame im, staráme sa o nich. Lebo služba znamená: nielen urobiť to, čo im vidíme na očiach, ale aj čosi naviac. Napríklad v rodine, ak sme pozorní jeden voči druhému, vypočujeme si ho trpezlivo, máme na neho čas, poradíme mu. V škole dávame pozor na prednáškach, nevyrušujeme, učíme sa - týmto spôsobom tiež slúžime učiteľovi, aby sa napríklad v triede dobre cítil. Na pracovisku - usmiať sa na kolegu, ktorý má náladu pod psa, potešiť ho milým darčekom, dodať mu sily a odvahy. Na ulici - úctivo pozdravíme okoloidúceho, prihovoríme sa mu, povieme 'na zdravie' pri kýchnutí ...

Svet je postavený práve na takýchto maličkostiach. A koľkokrát nám aj oni robia ťažkosti?

MY

John Gillmartin zaznamenal svedectvo ženy v stredných rokoch, ktoré vydala na jednom evanjelizačnom podujatí. Rozprávala podrobne o tom, že odkedy odišla z rodičovského domu, Boh sa začal vytrácať z jej života. Po rokoch sa ocitla následkom rôznych situácií v stave, keď sa jej život zdal v troskách, nenachádzala jeho zmysel a často uvažovala o tom, že ho sama ukončí, jej priateľka – akoby len tak mimochodom – jej dala letáček, ktorý pozýval na evanjelizačný seminár. Spomenula si na svoje detstvo, kedy spolu s rodičmi chodievala do chrámu a spolu s nimi sa modlila. Možnože i pod nostalgickým vplyvom tejto spomienky, sa rozhodla, že tam pôjde. Bol to pre ňu deň milosti, kedy počúvajúc Božie slovo spoznala nielen svoje zlyhania v živote, ale našla tiež odvahu otvoriť sa pre Boha a začať s ním nový život.

Keď o tom neskôr uvažovala, d'akovala Bohu za priateľku, ktorá jej dala letáček, ktorým sa odštartovala zmena v jej živote. Zaumienila si, že ako poďakovanie za dar obrátenia, bude sa usilovať byť podobným „rozsievačom Slova“. Keďže nebola výrečná a veľmi sa hanbila s niekým hovoriť o Bohu, našla si iný spôsob. Nosila pri sebe vždy nejaký časopis alebo vreckové vydanie Svätého písma a zakaždým sa ho usilovala niekde nechať: v čakárni u lekára, kaderničky, v autobusovej čakárni... Modlila sa: „Pane, ja nie som výrečná, nuž hovor Ty sám...“ Po večeroch čítala evanjeliá a vety, ktoré sa jej dotkli, písala na malé kartičky alebo na malé reprodukcie ikon. Na druhý deň ich v obchode dávala zákazníkom spolu s účtom za nakúpený tovar. Niektorí

kartičku hneď zahodili, iní ju bez prezretia vhodili do tašky a boli aj takí, ktorí sa poďakovali. Hovorila, že spočiatku to robila s veľkou trémou a s určitou hanblivosťou. To sa však zmenilo jeden večer, keď tesne pred zatvorením obchodu prišla pani, ktorá tam v ten deň nakupovala. V očiach mala slzy, no bola šťastná. Povedala: „Ďakujem vám, za kartičku... Viem, že cez ňu ku mne prehovoril Boh! Dnes som sa po mnohých rokoch znovu modlila...“ Stisla jej ruku a bez ďalšieho vysvetľovania odišla. Odvtedy z nej spadla akákoľvek tréma či hanblivosť pri takomto spôsobe evanjelizácie. „Ved“, ako sama povedala – „mám istotu, že Boh má veľký záujem o každého.“

Nie je možné byť kresťanom a pritom byť ticho o Bohu. Všetci sme povolani k ohlasovaniu evanjelia. A svedectvo tejto ženy ukazuje, že ak človek miluje Boha, nájde spôsob, ako ho zvestovať tomuto svetu.

ADE

Ježišovo slovo je mocné, časové a nestráca na účinnosti. Ježiš je mocný Boh. Je však aj Boh – Láska. Uverme, že pre lásku k nám, potrebuje aj nás na šírenie svojho učenia do nášho okolia.

Amen.

Tridsiata nedeľa cez rok „B“

Mk 10,46-52

Viera dáva vidieť

Vidieť sa učíme znova a znova pod vedením Božej lásky.⁸²

AI

Čítal som v kázni kňaza na dnešnú nedeľu a dovolil som si z homílie pre naše povzbudenie vo viere niečo uviesť.

Shelton Cole rozpráva: „Môj starý otec bol tesárom. Jedného dňa zatíkal veká debien so šatstvom, ktoré vyzbierali veriaci z jeho farnosti pre sirotinec v Číne. Keď sa večer vracal domov, siahol si do vrečka na košeli pre okuliare, ale tie boli preč. Začal si naspäť premietat situácie, čo robil a kde bol, aby si spomenul, kde nechal okuliare. Rýchlo na to prišiel. Okuliare mu museli vypadnúť z vrečka do jednej debny so šatstvom, keď sa na ne nahýnal. A teraz sú už na ceste do Číny. Bolo to v čase, keď Amerikou zmietala veľká hospodárska kríza. Starý otec mal šesť detí a tak stratu okuliarov, za ktoré dal 20 dolárov, niesol veľmi ťažko. „To nie je fér,“ sťažoval sa Bohu. „Obetujem

⁸² Časť homílie nie je moja. Neznámy autor.

pre Cirkev peniaze, svoj čas i prácu, a teraz toto!“ O niekoľko mesiacov neskôr riaditeľ čínskeho sirotinca pricestoval do USA, aby navštívil a poďakoval sa farnostiam, ktoré ich podporili. Tak došiel aj do farnosti, do ktorej patril aj môj starý otec. Svoj príhovor začal poďakovaním za ich podporu. Potom pokračoval: „Ale za čo sa vám chcem zvlášť poďakovať, tak to sú okuliare, ktoré ste mi minulý rok zaslali. Viete, komunisti raz urobili v sirotinci raziu a zničili pritom takmer všetko... i moje okuliare. Bol som z toho veľmi nešťastný. Aj keď som mal peniaze, jednoducho nebolo možné zakúpiť nové. Keďže bez nich nevidím dobre, očakával som každodenné silné bolesti hlavy. Bola to pre mňa ťažká situácia. Modlil som sa a spolu so mnou aj moji spolupracovníci, aby Boh vyriešil tento môj problém. Potom prišli vaše bedne. Keď sme odstránili veko, na samom vrchu ležali okuliare...“ Trošku sa odmlčal a pokračoval: „A keď som si ich skúsil... akoby boli urobené priamo pre mňa! Ešte raz vám za ne ďakujem!“ Ľudia ho počúvali, boli šťastní, že sa odohral tento malý "zázrak", ale mysleli si, že sa musel pomýliť, pretože nikto nevenoval pre sirotinec v Číne okuliare. Iba môj starý otec vedel, o čo tu ide. Sedel vzadu ticho a slzy mu tiekli dolu tvárou. Uvedomil si, že za touto jeho "stratou" bol Boh.

KE

„Chod', tvoja viera t'a uzdravila!" A hneď videl a šiel za ním po ceste" (Mk 10,52).

DI

Niekoľko predchádzajúcich nediel sme počuli, ako nás Ježiš vyzýva k pokore, službe a chudobe. Ježišovo stretnutie s bohatým mladíkom (Mk 10,17-27) a Jakubova a Jánova požiadavka (10,35-45), poukazujú na dve veci: neschopnosť nasledovať Pána vlastnými silami a nekonečnú Božiu veľkorysosť, ktorá nám pomáha konať veci presahujúce naše prirodzené schopnosti. V uvedených príbehoch sa stretávame s ľuďmi, ktorí nezareagovali tak, ako to Ježiš od nich očakával. Ale dnešné čítanie o slepom Bartimejovi nám predstavuje toho, kto pochopil Ježišovu logiku. Ježiš položil Bartimejovi rovnakú otázku, akú dal Jakubovi a Jánovi: „Čo odo mňa chceš?“ (Mk 10,51;10,36). Vedel, že môžu žiadať iba to, o čom si myslia, že je schopný urobiť, a preto odpoveď na túto otázku jasne ukazovala, čo si vo vnútri o ňom myslia. Bol Ježiš iba dobrým a múdрым učiteľom (10,17)? Bol kráľom, ktorý vyzdvihuje svojich verných nasledovníkov (10,37)? Alebo bol synom Dávida, ktorý dokázal robiť zázraky jediným slovom (10,51-52)?

PAR

Najväčšou životnou príležitosťou pre nás je dnešok, táto prítomná chvíľa. Teraz Ježiš Kristus prechádza okolo nás. Neustále klope na dvere nášho srdca. Stretávame ho vo Svätom písme. Hovorí nám skrze Cirkev. Ponúka sa nám skrze sviatosti. Je vždy veľmi blízko. Slepec využil najväčšiu príležitosť svojho života. Dav, ktorý sprevádzal Ježiša Krista, túto príležitosť nevyužil.

Minúť Krista znamená: minúť všetko. Nájsť Krista znamená: nájsť všetko. Každý jeden okamih života nám dáva možnosť využiť najväčšiu príležitosť svojho života. Sme dostatočne bdeli?

Astronómovia tvrdia, že vo vesmíre existujú čierne diery. Sú to útvary s tak hustou stlačenou hmotou, že nemôžu vyžarovať žiadnu energiu či svetlo. Ich príťažlivosť je tak veľká, že sa od ich ťažiska nemôže nič odpútať. A tak sa vo vesmíre javia ako temné diery bez akejkoľvek komunikácie navonok.

Týmto čiernym dieram sa podobajú ľudia, ktorí Boha nepoznajú, ktorí sa s ním ešte nestretli. Sú tak sústredení do seba a na svoj svet, že sa z neho nemôžu dostať. Ostávajú beznádejne sami, hoci okolo nich je plno života a radosti.

Možno k nim patríme aj my. Možno sme ešte nevyužili najväčšiu príležitosť svojho života. A pritom je to také jednoduché. Stačí len začať s pokornou modlitbou: **„Ježišu, Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“** (Lk 18, 38).

Rodičia pohotovo napomenú deti, keď sa im zdá, že sa v určitej situácii správajú neprístojne. Podobne reagoval dav, keď slepec žobrajúci na kraji cesty začal kričať na Ježiša, ktorý prechádzal okolo: **„Ježišu, Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“** (Lk 18,38). Podľa nich to bolo neprístojné. Podľa nich Kristus išiel za nejakou dôležitou vecou. No aké prekvapenie! Ježiš Kristus počul krik slepca a zastavil sa. Zastal, aby sa mu venoval. Aké nádherné zjavenie Božej lásky. Boh sa zastavuje na krik ľudskej biedy! Modlitba má moc zastaviť Boha upriamiť jeho pozornosť na človeka, ktorý sa modlí. Predpokladajme, že by ten slepec bol ticho. Kristus by okolo neho prešiel a pokračoval by ďalej v svojej ceste. V dave bolo zaiste mnoho ľudí s rôznymi neduhmi – ale uzdravený bol iba slepec, ktorý na Krista volal z hĺbky svojej biedy. Koľko biedy a utrpenia nosíme vo svojom živote? Koľkokrát Boh prechádza okolo nás? A koľkokrát na neho voláme, aby sa zastavil a uzdravil nás?

MY

„A dostanete všetko, o čo budete s vierou prosiť v modlitbe“ (Mt 21,22). Boh neohraničuje svoju ochotu dávať. Hranicu vytvára naša ochota prosiť a naša kapacita viery. Najväčšie momenty v ľudskom živote nastávajú vtedy, keď človek spoznáva svoju biedu a verí v Kristovu moc – keď padá v pokore na kolená a začína sa modliť.

Pani podstúpila so svojimi šiestimi deťmi ťažký životný boj. Jej muž prepil všetky peniaze. Boh a jeho prikázania mu nič nehovorili. Čo sa jeho žena namodlila! Všetky jej modlitby boli zdanlivo daromné. Jedného dňa si myslela, že už to ďalej nepôjde. Vzala svoje deti a chcela navždy opustiť domov. Niekde vo svete azda nájdú strechu nad hlavou. Najprv išli krížovou cestou k pútnickému kostolu. Mala v úmysle si tu nejakú chvíľu odpočinúť pred zázračným obrazom, než sa vydá do temnej a neistej budúcnosti. Vo veľkej núdzi svojho srdca nahlas zaplakala. Keď deti videli matku plakať, plakali s ňou. Plač a vzlykanie naplnili malý priestor. Potom sa začali modliť... a žena

dostala odvahu začať ešte raz žiť po boku svojho muža. Podarilo sa jej vychovať deti v dobrých kresťanov, ktorí sa v živote osvedčili. Nakoniec sa jej podarilo obrátiť i svojho muža.⁸³

Náš Spasiteľ nám dáva nádherné prisľúbenie: **„A dostanete všetko, o čo budete s vierou prosiť v modlitbe“** (Mt 21,22). Pohľad na utrpenia a biedy života nemusí viesť k malomysel'nosti a zúfalstvu. Môže a 'má viesť' k naliehavej modlitbe: **„Ježišu, Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“** (Lk 18,38) A Boh sa pri nás zastaví.

ADE

Všetci sa môžeme prirovnať k Bartimejovi. Naše oči tela sú v poriadku - zdravé, a čo oči viery? A práve preto správajme sa ako Bartimej, aby sme mohli od Ježiša počuť: **„Chod', tvoja viera ťa uzdravila“** (Mk 10,52).

Amen.

Tridsiata prvá nedeľa cez rok „B“

Mk 12,28b-34

Boh je len jeden *Vernosť opravdivému a jedinému Bohu.*⁸⁴

AI

Viete, že niektorí ľudia obľubujú drobné predmety pre šťastie, amulety alebo talizmany, od ktorých očakávajú pomoc v živote. Potom máme ľudí, ktorých životným cieľom sú rôzne veci, ako je v dnešnej dobe televízia, auto, jedlo a to sa postupne stáva pre nich bohom.

KE

Priznajme sa však drahí bratia a sestry, že sa to niekedy stáva aj v našom živote. No dnešné evanjelium nám pripomína: **„Počuj, Izrael, Pán náš Boh, je jediný Pán“** (Mk 12,29).

DI

Ježiš v dnešnom evanjeliu nepovedal nič nové. Už v Knihe Deuteronomium nachádzame, že Boh na hore Sinaj dáva Mojžišovi desatoro a zaväzuje Izraelský národ, aby ho dodržiaval. Je to prvé a najväčšie prikázanie, ktoré dáva Boh ľuďom. Pán je Boh a máme ho milovať z celého srdca. V spomínanej knihe sa ďalej píše, že máme kráčať po tejto ceste prikázaní, aby sme mohli žiť a aby sa nám dobre vodilo (Dt 5,33). A Boh sa zmilúva nad tými, čo ho milujú a zachovávajú jeho prikázania. Požehnáva

⁸³ Porov.: GRAF, R.: Útěcha v utrpení. s. 100.

⁸⁴ Porov.: SAKMÁR, P.: Seminár, Spišská Kapitula 2008.

toho, kto ho opravdivo miluje. Ježiš v dnešnom evanjeliu to potvrdzuje, keď odpovedá zákonníkovi: „Nie si ďaleko od Božieho kráľovstva.“ No na druhej strane sa už v Knihe Levitikus píše toto: **„A osobu, ktorá sa obráti na vyvolávačov duchov a na veštcov a bude s nimi modláriť, proti takej osobe obrátim svoju tvár a vyhubím ju z nej“** (Lv 20,6). Keď vyvolený národ prišiel do zasnúbenej zeme, našiel tam pohanské národy, ktoré vyznávali polyteizmus, okultizmus, veštenie, vyvolávanie duchov, čarodejníctvo a iné formy mágie. Mojžiš zakazoval tieto praktiky aj pod hrozbou smrti. Spomeňme si, čo urobil Mojžiš s ľuďmi, ktorí sa klaňali zlatému teľaťu. To všetko sa protivilo Bohu, pretože to urážalo jeho svätosť.

PAR

V Katechizme Katolíckej cirkvi, alebo na hodinách náboženstva sme sa učili, že jedine Bohu sa máme klaňať. Klaňanie sa Bohu, alebo ináč povedané adorácia - je hlavnou čnosťou nábožnosti. Ďalšími čnosťami sú modlitba, obeta, prisľúbenia a sľuby. V opozícii týchto čností stoja hriechy proti čnosti náboženstva. Sú nimi povera, modloslužba, veštenie, čarovanie, mágia, špiritizmus, ateizmus a neúcta voči Bohu, ako je napríklad pokúšanie Boha, svätokrádež, svätokupectvo. Tieto hriechy zámerne spomínam, pretože sa či už priamo, alebo nepriamo, dotýkajú aj nás. Aj v našom osobnom živote sa častokrát stáva, že máme obdobia veľmi dobré, kedy nám všetko vychádza, sme vo forme a všetko ide ako po masle. Lenže prídu obdobia, kedy nič nevychádza a stíha nás jedno nešťastie za druhým. Vtedy akoby Boh neexistoval, my ho hľadáme a on sa ukrýva. Sme zúfalí a tak hľadáme pomoc. Najprv možno u kňaza, potom u priateľov a keď ani to nepomáha, chytáme sa aj tej poslednej slamky. Ideme za liečiteľmi, vykladačmi kariet, pýtame sa vyvolávačov duchov, alebo navštívime okultistov, v domnienke, že oni nám pomôžu. Sú to ťažké životné chvíle. Inokedy to možno urobíme zo zvedavosti, len tak. A tak sa dostávame do moci temna a často to ani netušíme. Diabol je otec lži, plný nenávisti. Snaží sa nás oklamať, podviesť a tak nás pripraviť o milosť i v konečnom dôsledku o Božie kráľovstvo (*porov. Mk 13,12*).

Keď navštívime takýchto ľudí z dôvodu choroby, častokrát sa stáva, že sa ľuďom ulaví a cítia sa byť uzdravení. No po určitom čase začnú mať silné depresie, až zúfalstvo, ďalej psychické problémy a niekedy to vedie až k nutkaniu, spáchať samovraždu. O to horšie je, keď to robíme zo zvedavosti, chceme vedieť budúcnosť, alebo máme iné „čestné úmysly“. Tu sú najviac ohrození mladí ľudia a zisťujeme, že to aj vtedy pôsobí. Je to ako keď sa priblížime k zúrivému psovi, ktorý je priviazaný. Darmo, že máme ten najlepší úmysel, keď prekročíme hranicu jeho teritória, pohryzie nás.

MY

„Dvanásť ročný chlapec je veľmi ťažko chorý. Trpí ťažkou kožnou a dýchacou chorobou. Lekári mu nevedia pomôcť a tak jeho rodičia na odporúčanie známych, navštívia mága, ktorý na chlapcovi vykoná okultný magický rituál. Po niekoľkých dňoch sa chlapec cíti veľmi dobre. Nemá žiadne

zdravotné problémy. Lenže o niekoľko týždňov dochádza k nezvyčajnému javu - chlapec začne demolovať zariadenie bytu a keď sa to opakuje a trest rodičov nepomáha, rodičia idú opäť k lekárom, ktorých nálezy sú negatívne.

Matka dieťaťa sa po rôznych pokusoch obráti na katolíckeho kňaza. Ten požiada matku, aby ho privolala, keď sa agresivita dieťaťa opäť vráti. Po niekoľkých dňoch je kňaz privolaný, lebo dieťa opätovne zdemoluje byt. Kňaz nachádza dieťa v pokoji. Napriek tomu si ho zoberie do vedľajšej izby a začne sa nad ním modliť. Po chvíľke modlitby dochádza k obrovskej zúrivosti chlapca, ktorý tentoraz napadne kňaza. Vulgárne nadáva kňazovi, kope ho škrabe a má takú silu, že naňho kňaz nestačí. Chlapec kričí a žiada pri modlitbe kňaza neznámu osobu o pomoc slovami, „...neodchádzaj odo mňa, ...zostaň, ...ja ťa chcem, ...nech ťa nechá!“ Po hodine modlitieb dochádza k ukludneniu chlapca a silnému vyčerpaniu kňaza i chlapca.⁸⁵

Až tak ďaleko vie zájsť človek. Boh sa zjavuje človekovi, aby mu pomohol (*porov. Dt 18,9-15*). On nás nesmierne miluje a chce byť stále s nami. Úplne sa nám zjavil v osobe Ježiša Krista a tým nám dal všetko. Čo nám mohol dať viac? Dal sa nám celý. Je na nás, či mu dáme celé svoje srdce, či mu budeme celkom patriť, alebo sa budeme zháňať za niečím iným. Boh nám dal vzácny dar a ním je: sloboda. Je na nás, ako ju využijeme. Kráčajme s Bohom cestou života, aby nás požehnával vo všetkom, čo budeme robiť a konať. Nech je na nás vidno, že sme Kristovi, aby sme sa tak svedčili svojou vernosťou k nemu.

ADE

Opravdivé šťastie je len v Bohu. Pouvažujme počas týchto dní nad skutočnosťou, či môj život skutočne patrí len Bohu, alebo mám svojich „bohov“, ktorých sa len ťažko vzdávam.

Amen.

Tridsiata druhá nedeľa cez rok "B"

Mk 12,38-44

O živote po smrti

Smrť nie je koncom, ale prechodom do lepšieho stavu bytia.

AI

Na pohrebe jedného významného človeka, odznela aj takáto myšlienka: „On už vie, čo smrť berie, ale vie i to, čo smrť dáva.“ Bola to veľmi smutná a dojímavá rozlúčka. O to viac, že bola s človekom v rozkvetení života. Táto veta však všetkým prítomným, nazdávam sa, dodala nádej. Nádej, že smrť nie je

⁸⁵ KAŠPAROV, M.: *Základy pastorálnej psychiatrie pre spovedníkov*. Brno : Cesta, 2002, s. 140.

skončením života, ale práve naopak: smrť je prechodom do nového, kvalitatívne lepšieho života. Aj vďaka tomu sme mali možnosť spoznať, že je viac toho, čo smrť dáva, než berie.

KE

I dnešné evanjelium nám dodáva nádej. Ved' ak **„Boh je Bohom živých, lebo pre neho všetci žijú“** (Lk 20,38b), budeme večne živí aj my, ak žijeme pre Boha, s Bohom a v Bohu.

DI

Dnešná perikopa Evanjelia podľa Lukáša, sa odohráva počas udalostí Veľkého týždňa - tesne pred Kristovým umučením a smrťou. Ježiš po svojom slávnom vstupe do Jeruzalema, začína svoje účinkovanie v hlavnom meste krajiny, v meste, z ktorého sa po jeho zmŕtvychvstaní, kresťanstvo rozšíri do celého sveta. Ak by sme si prečítali i udalosti predchádzajúce dnešnej stati, zistili by sme, že na Ježišovo učenie, v jeruzalemskom chráme i mimo neho, striehli mnohí, len aby ho podchytili v reči. Ježiš pozná zmýšľanie ich srdca a keď sa ani v spore o dani cisárovi nikomu nepodarilo usvedčiť ho z protištátnej činnosti, prichádzajú za Ježišom niektorí saduceji, aby ho pokúšali.

Kto boli vlastní tí saduceji? V Ježišovej dobe to bola veľmi vplyvná strana niektorých Židov. Patrili k nej totiž aj niektorí veľkňazi. Bola to strana pánov, ktorí si dovoľovali voľnejší svetskejší život a neuznávali život po smrti ani vzkriesenie z mŕtvych. Niektorí zo saducejov teda prišli k Ježišovi, aby mu zabránili hlásať život po smrti. Ako zámienku použili chyták, ktorý zakončili otázkou: „Komu z bratov bude patriť po vzkriesení žena, ktorú mali za manželku tu na zemi siedmi bratia jeden po druhom?“ Mysleli si, že týmto prekazia Ježišovu náuku o živote a smrti a že v tej chvíli Ježišovo hlásanie celkom skrachuje. Všimli ste si, bratia a sestry, ako pokojne, bez rozpakov a jasne im Ježiš prešiel cez rozum? Povedal im, že len na tomto svete sa ľudia ženia a vydávajú. Tí, ktorí sú uznaní za hodných tamtoho sveta a vzkriesenia z mŕtvych, nebudú sa ani ženiť ani vydávať, a ani umrieť už nebudú môcť, lebo budú ako anjeli, budú Božími synmi.

Tu na zemi, v pozemskom živote jestvuje zomieranie a smrť. Preto treba život ľudí stále dopĺňať novými životmi. A to sa deje v manželstvách. Preto sa tu ľudia z Božej vôle ženia a vydávajú. Ale na druhom svete zomieranie a smrť neexistuje. Tam nie je potrebné život dopĺňať novými životmi. Preto sa tam ľudia neženia a nevďávajú, ale sú ako anjeli, ako Boží synovia. Preto rozumnejší zákonníci povedali: **„Učiteľu, dobre si im to povedal.“**

PAR

A nám táto jasná Ježišova odpoveď má dnes posilniť vieru v život po smrti. Dnes totiž mnohí ľudia strácajú vieru v život po smrti. Napríklad pri najnovšej sondáži vo Francúzsku sa zistilo, že polovica ľudí tam neverí v život po smrti. A tí, čo neveria v život po smrti, hovoria, že jediný spôsob života po smrti spočíva v tom, že človek splodí deti a tie uchovávajú v pamäti a v srdci

spomienku na život a dielo svojich rodičov. Takže kto má deti, ten žije po smrti vo svojich deťoch. Len v takomto zmysle vraj jestvuje život po smrti.

Lenže v dnešnom evanjeliu Ježiš potvrdzuje život po smrti svojím slovom. Najprv vysvetľuje, že život po smrti nie je predĺženie pozemského života. Veď práve preto, že mnohí ľudia si predstavujú a maľujú život po smrti ako 'predĺženie pozemského života', netúžia po živote po smrti a potom ho ani neveria. Mnohí ľudia tu na zemi prežívajú rozličné ťažkosti, trápenia, sklamania a utrpenia, akože by potom mohli túžiť po tom, aby im taký život pokračoval aj po smrti?! Preto Ježiš v dnešnom evanjeliu najprv radikálne zavrhuje predstavovať si večný život po smrti v pozemských parametroch.

Potom nám vraví, že na druhom svete budeme ako anjeli a ako synovia a dcéry nebeského Otca. Budeme pojatí do nekonečnej Božej lásky, krásy, radosti a blaženosti, ktorá nekonečne prevyšuje všetku blaženosť tohto pozemského života. Preto apoštol Pavol napísal: **„Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.“** (1Kor2,9).

Teda podľa Ježiša nebo nie je život v nejakej skvostnej sieni alebo v nejakom kráľovskom paláci, nebo je život vo večnej Božej láske. Nebo je blažené spoločenstvo tých, ktorí žijú vo večnej Božej láske. A do večnej Božej lásky môže byť prijatý jedine ten, kto má v sebe lásku.

MY

Pán Ježiš od nás vyžaduje, aby sme tu na zemi pestovali vo svojom srdci lásku. Lásku k Bohu a k blíznym. Je to preto, že iba láska tu na svete je jediná cesta do večnej lásky v nebi.

Správne to pochopil jeden múdry kresťan, ktorý, kde len mohol, konal dobré skutky kresťanskej lásky. A po každom dobrom skutku si v duchu povedal: „Zase jedno jablko hodené cez plot. Zase jedno jablko hodené cez plot.“ Raz to začul jeden jeho priateľ a opýtal sa ho, čo si to zakaždým opakuje. On mu vysvetlil, že týmto vzdychom si vyslovuje úmysel, ktorý má s dobrými skutkami. Zvykol si takto povzdychnúť od kedy dovolil dvom chlapcom z ulice, aby si z jeho záhrady natrhali jablká. Dovolil im, aby sa jablká najedli dosýta, ale nesmeli si žiadne zobrať domov. A pozoroval ich z okna. Videl, ako si chlapci potajomky prehadzovali jablko za jablkom cez plot záhrady, aby si ich pozbierali, keď pôjdu domov. Táto skúsenosť ho priviedla k myšlienke, že bude robiť v živote veľa dobrých skutkov lásky a každý si hodí za plot pozemského života, aby bol na druhom svete prijatý s týmito dobrými skutkami do večnej Božej lásky.

Preto nebojme sa prechodu zo života do večnej slávy. Jeden takýto prechod sme už všetci zažili. Bolo to naše telesné narodenie pre tento svet. Veľmi pekne o pocitoch ešte nenarodených detí hovorí jeden príbeh, ktorý aj nás má povzbudiť k radosti a nádeji vo večný život.

Jedného dňa matka počala dvojčičky: chlapca a dievča. Postupne im začalo pribúdať nielen telo, ale aj rozum. V lone matky sa cítili veľmi šťastní a stále si pospevovali. Potom objavili pupočnú šnúru. Dievča hovorí: „Ach, aká je veľká láska našej matky, keď sa s nami delí so svojím životom.“ Zrazu však nastúpili nečakané zmeny. „Čo to znamená,“ pýta sa prestrašený chlapec. „Náš život v lone matky speje ku koncu,“ hovorí mu sestra. „Ja ale nechcem opustiť toto miesto, ja tu chcem zostať navždy,“ namieta chlapec. „Nemáme ale na výber,“ hovorí dievča, „môžeme len dúfať, že existuje aj život po narodení.“ Chlapec opäť namieta: „Ale tu sme spojení s matkou pupočnou šnúrou a z nej žijeme a je možné, aby sme žili, keď sa odtrhneme od matky?“ Posledný deň prežili v lone matky vo veľkom strachu. Prišiel moment narodenia. Keď sa narodili a otvorili oči, skríkli od radosti, lebo videli krásny svet a žili aj bez spojenia s matkou.

ADE

Taká je aj história nášho života. Sme tesne spojení s touto zemou. Aj keď máme neraz na nej veľa problémov, predsa sme šťastní, že na nej žijeme. Myslíme si, že už nič krajšie a lepšie nemôže existovať. Najradšej by sme tu ostali navždy. Prijmeme Ježišove posolstvo o večnom živote do nášho každodenného života a do našich náboženských prejavov. Zaiste, že nie všetko môžeme rozumom prijať alebo pochopiť. Neverme učeníam rôznych nekresťanských náboženstiev, ktoré sa niekedy správajú tak, ako by mali prebádané Božie veci do detailov. Čím viac hovoria o tom, čo nás čaká po smrti, čím viac dávajú hotové recepty na dosiahnutie šťastia po smrti, tým viac sú nedôveryhodní. Ježiš nám povedal len to, čo potrebujeme vedieť, aby sme verili a veľa nepovedal, lebo by sme nemohli pochopiť a tiež by sme sa nemohli tešiť. Povedal nám predovšetkým, ako máme žiť na tejto zemi, aby sme dosiahli po smrti večný život.

Snažme sa konať čo najviac dobrých skutkov lásky, aby sme si pripravili požehnanú úrodu, s ktorou budeme prijatí do večnej radosti v nebi.

Amen.

Tridsiata tretia nedeľa cez rok „B“

Mk 13,24-32

Memento

Aj história učí múdro žiť a očakávať posledný deň.

Stretávame sa na milej slávnosti, keď si obec Kamenná Poruba, chce uctiť osobnosti s ňou spojené. Aj dnes sú aktuálne slová zo Starozákonnej

knihy Sirachovho syna: **„Chváliť nám treba slávnych mužov, našich otcov, ako nasledovali po sebe“** (Sir 44,1). Títo naši bratia a sestry sú pravé osobnosti. Nestoja o poctu a jeden z ich poukázal na jedno príslovie ktoré hovorí: „Všetko do času, Pán Boh naveky.“ Nebude na škodu pripomenúť si niečo z histórie.

Obec sa prvýkrát písomne spomína v listine nitrianskeho konventu z roku 1368 ako Stephanburbaya. Prvý kostol sa datuje do 14. storočia. Kanonická vizitácia z roku 1831 podáva, že na hlavnom oltári boli drevené sochy Panny Márie s Ježiškom na ruke, nad ňou reliéf Najsvätejšej Trojice: Boh Otec objíma svojho ukrižovaného Syna. Po stranách oltára boli sochy sv. Barbory, Kataríny, Margity a Márie Magdalény. Hore na oltári dvaja anjeli.

Vizitácia zaznamenala i to, že kostol už nestačil pojať veriacich a múry mal prasknuté na viacerých miestach. Často v ňom omdlievali ženy a pre veľký stisk nebolo možné vyniesť ich na čerstvý vzduch. Preto odporúčala preskúmať možnosti rozšírenia kostola alebo prerúbania bočného vchodu. Pri zemetrasení roku 1858 na kostole spadla povala a potom loď zarastala trávou a kríkmi.

Súčasný kostol sa začal stavať v roku 1860 na mieste starého a malého kostola. Pri stavebných úpravách odstránili múry kostola i ohradu cintorína. Z pôvodnej stavby ponechali iba gotickú vežu, ktorá sa zachovala neporušená. Stavbu v novogotickom štýle dokončili roku 1870.

Počas prvej svetovej vojny zrekvirovali na kanóny z obce 3 zvony. Vo veži sú dnes 3 zvony. Z nich najvzácnejší je neskorogotický zvon zo začiatku 16. storočia o priemere 47 cm. Nesie mená Ježiša Krista a štyroch evanjelistov. Dva novšie zvony si veriaci zadovážili roku 1925 u trnavského zvonolejára Fischera.

V roku 1961 sa obnovil vonkajšok kostola. Pri oprave našli na povale vzácné gotické sochy z pôvodného gotického hlavného oltára. Po zreštaurovaní sa sochy vrátili späť na oltár, pri úprave interiéru v rokoch 1974-1975. Obnovený kostol 5. júla 1975 posvätil nitriansky biskup Ján Pásztor. Po poslednej obnove fasády a maľby, na slávnosť Všetkých svätých roku 1997, kostol požehnal a posvätil J. E. Ján Chryzostom kardinál Korec.

Podľa kanonickej vizitácie z roku 1798 obec už mala cirkevnú školu. V roku 1831 zo 70 detí schopných chodiť do školy navštevovali ju len traja. V obci sa nachádzajú aj dve kaplnky: kaplnka sv. Jána Nepomuckého a kaplnka Panny Márie Nanebovzatej z roku 1875. V súvislosti so zakladaním kostola v Stránskom roku 1887, sa tu zriadil poštový úrad a roku 1904 notársky úrad. Zemianske tituly boli úradne zrušené roku 1918.

História obce je bohatá ako aj súčasné dianie. Všetci si uvedomujeme už povedané: „Všetko do času, Pán Boh naveky.“

KE

O tom hovorí aj úryvok evanjelia o konci sveta, o ktorom Pán Ježiš poznamenáva: **„Ale o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi“** (Mk 13,32).

DI

V týchto slovách je pre nás zhrnuté posolstvo o zavíšení sveta i nášho života. Sú to vážne slová a hovoria udalostiach a zmenách, aby nás vyburcovali ku bdlosti, k neustálemu očakávaniu a pripravenosti. Na čo nesmieme zabudnúť, a čo si viac máme uvedomiť? Tieto slová hovoria o radosti, lebo hovoria o stretnutí s tým, ktorý si nás vyvolil, ktorý nám prisľúbil, že uvidíme jeho tvár - najláskavejšiu tvár, tvár Syna človeka, láskavú Ježišovu tvár. Ježišove slová učeníkom hovoria o konci sveta, o udalostiach, ktoré koncu budú predchádzať. Vtedy druhýkrát príde **„Syn človeka... s veľkou mocou a slávou“** (Mk 13,26). Slávny príchod Kristov, ktorý očakávame, je pre nás oslobodením a spásou. Prorok Daniel videl ten deň ako čas úzkosti, ale ľud Boží bude vtedy oslobodený. Pán zachráni od večnej smrti tých, čo sa utiekajú k nemu. Ježiš nás vyslobodil jedinou obetou kríža a urobí dokonale šťastnými tých, čo sa dajú posvätiť. **„Jedinou obetou navždy zdokonalil tých, čo sa posväcujú“** (Hebr 10,14).

PAR

Toto Ježišovo posolstvo o konci sveta nás vedie k zamysleniu nad ľudským životom a dejinami ľudstva. Môžeme to prirovnať k hre na schovávačku. Niektorí sa schovávajú a iní ho hľadajú. Otec alebo mama hľadá syna či dcéru. Keď ho uvidí, vykrikuje radosťou, keď odhalí láskavú tvár. V objavovaní a hľadaní tváre v tejto detskej hre je naznačené tajomstvo nášho života. Človek hľadá tvár. Veriaci človek, ktorý úprimne hľadá, nájde za každou vecou, udalosťou či človekom, skrytého Boha. Náš Boh je skrytý Boh, necháva sa hľadať, aby sme mali ešte väčšiu radosť zo stretnutia s ním. I človek sa vie skrývať. Skrýva sa za veci tohto sveta, za predstavy, za výhovorky, ale i za roky svojho života; som ešte mladý, som ešte pekná... Je pravdou, že každý sa raz stretneme so svojím Bohom. Dôjde k stretnutiu Boha so svojím dieťaťom, človekom. Dôjde ku stretnutiu Boha Sudcu so svojím bratom. Dôjde k stretnutiu Ježiša s nami, Vykupiteľa s tými, za ktorých zomrel. Tragické by bolo, keby sme odmietali toto stretnutie.

Je len na našu škodu, že sa na toto stretnutie nepripravujeme. Aj znamenia na našom tele, znaky rokov, chorôb a podobne..., máme chápať ako memento, aby sme sa pripravili na stretnutie s Bohom Sudcom. To, čo na nás dopúšťa Boh, máme chápať nie ako trest, ale ako dar. Vyhnime sa, bráňme sa, neprijímajme napríklad starobu alebo chorobu ako trest, ale ako dar. Náš pohľad na život nech je preniknutý svetlom Ježišovej lásky. Mladí by zvlášť mali mať v úcte starobu tých, ktorí im dali život. Nemali by zabúdať, že raz aj oni budú starí. Aj staroba má svoje čaro, svoje milosti

a je neopakovateľná ako mladosť. Boh nás nepovolal len k práci, ale máme pamätať predovšetkým na svoju dušu aj v mladšom veku. Kto zradí Boha v mladom a strednom veku, ten si veľmi, veľmi ťažko získava cestu k Bohu v rokoch staroby a choroby. Nie vždy človek si môže povedať: keď budem na dôchodku, keď budem starý, budem sa viac modliť, chodiť do kostola, pristupovať ku sviatostiam. A kto už aktívne prežíva starobu, nesmie strácať z pamäti, že tí, s ktorými žije, nie sú zlí. Nie každý prejav je prejav nevďaku. Správanie mladších ešte nie je len zlo.

MY

Kým príde ten deň a hodina o ktorej nevie nik, ani anjeli v nebi (*porov. Mk 13,32*), je správne konať. Vieme, sú hodnoty života, ktoré, keď im venujeme viac pozornosti, stávajú sa obohatením pre nás. Všimnime si niektoré čnosti ktorými sa môžeme obohatiť:

Úsmev: Vieme, že s usmiateou tvárou nielen obveseľujeme svoje okolie, ale stretávame viac radosti. Smutný svätý je len smutný svätý.

Láska: Nečakajme len na lásku od iných, ale rozdávejme lásku, milujme a budme milovaní. „Kým teda máme čas, robme dobre všetkým“ (*Gal 6,10*). A čo príkaz lásky?

Vďaka: Čím je človek starší, tým viac si uvedomuje vďačnosť. Zvlášť v modlitbe voči Bohu. Vďačnosť otvára srdcia ľudí.

Pohyb: Príslovie hovorí, že čo sa nehýbe, to zhrdzavie. Staroba - to neznamená utiahnuť sa niekde do kúta, ustúpiť iným z cesty, čakať len na smrť. V starobe je múdre vedieť odpočívať v rozumnej činnosti. Kolík vo svojej starobe objavili nové talenty a angažujú sa vo svojom okolí!

Vzdelávanie: Kresťan má byť otvorený pre všetko nové, čo ho učí žiť tak, aby získal večný život. Je čas vedieť klásť otázky sebe i okoliu a dať na ne primeranú a správnu odpoveď.

Rozdávanie: S citom a taktom sa podeliť v živote o to, čo sme sa naučili, zažili, spravili. Je správne, ak každý nový deň berieme ako príležitosť niečo zo seba darovať. Nesprávne si počína ten, ktorý sa uzatvára do seba. Staroba je čas darovať to, na čo som v živote nemal čas, chuť, odvahu, sil...

Utrpenie: Bez utrpenia je staroba zriedkavosťou. Áno, k životu patrí aj utrpenie. Keby sme chceli ísť životom bez utrpenia, neboli by sme vlastne ani ľudia. Hovorí sa, že kto sa v starobe ráno zobudí a nič ho nebolí, nech sa nad sebou zamyslí. Kto vie trpieť, vie aj súcitiť s inými. Kto prijíma utrpenie, prijíma Boha. Keď sa človek správne a včas nepripraví na starobu, stáva sa, že príde aj tragédie. Nik však nemá právo vziať si život. Naopak. Ak vieme od Boha prijať veci dobré, je správne, že vieme prijať aj utrpenie.

Aj vzory máme vo svojom okolí:

Niektorí šíria ticho dobré meno obce, národa. Iní privádzajú na svet deti, ako dar od Boha i napriek tomu, že je to dvanásť, deviate... Iná sa stará o ležiaceho muža verne devätnásť rokov. Další sa stará o priateľa a učí ho

chodiť, ješ', dáva mu silu žiť. Iní učia deti a milujú ich ako vlastné. Ďalší si nájde čas a o tom všetkom píše pre budúce pokolenia.

Podobní sú svätému Pimenovi Veľkému (+440), od ktorého si niekto pýtal radu: „Prečo stále súdim svojich bratov?“ A starec mu odpovedal: „Preto, že si doteraz nepoznal seba samého. Lebo kto poznal samého seba, už nevidí chyby svojich bratov.“

Všetci sme vyzvaní čestne a zodpovedne pracovať tam, kde nás chce mať Ježiš, aby sme sa neocitli v situácii:

Pred Boží súd predstúpil istý človek a dobrosrdečne vyznáva: „Pozri, Pane, zachovával som všetky tvoje prikázania, nič zlé som neurobil, nijakú nespravodlivosť, nijaký zločin. Pane, moje ruky sú čisté.“ „To je pravda, ale, žiaľ, sú i prázdne,“ odpovedal Najvyšší Sudca.

Dnešná nedeľa nám pripomína, že je správne, keď sa náš život dá prirovnať k neustálemu volaniu: „Marana tha!“ – „Príd', náš Pán!“ My sa netrápime počítaním, kedy máš prísť. My žijeme tak, aby sme boli stále pripravení, či o polnoci, či nad ránom, či počas dňa. My žijeme ako v predsieni či v tieni večnosti. My nemáme dôvod na hystériu, ale na milosrdenstvo. Veríme, že druhý príchod bude iný ako bol v Betleheme. Vtedy prišiel ako neznámy. Teraz ho podľa jeho slov očakávame, že príde s Božskou mocou, aby prevzal kráľovstvo nad tými, ktorí prijali pozvanie a pracovali na výstavbe jeho kráľovstva. Myšlienka na Kristov príchod u verných vyvoláva radosť a útechu, že budú spoludedičmi Božieho kráľovstva.

A tak ešte dnes sa chceme pripodobniť moreplavcovi o ktorom Žigmund Freud - tvorca psychoanalýzy, píše v novele, že máme byť stále pripravení.

Námorník sa ocitne na ostrove niekde pri rovníku. Prekvapilo ho správanie miestnych domorodcov, ktorí ho vítali potleskom, spevom a niesli ho na rukách do svojho hlavného mesta. Tam ho korunovali za svojho kráľa, ale len na jeden rok. V čase jedného roka boli kráľovi splnené všetky prania a rozkazy. Pravdaže, námorník sa začal zaujímať o veci okolo seba. To, čo sa dozvedel, mu vyrazilo dych. Po roku obyvatelia ostrova ho odvezú na pustý ostrov, kde zostane bez akýchkoľvek prostriedkov na živobytie, bude ako obeť pre bohov. Keď sa námorník - kráľ spamätal zo šoku, začal premýšľať, čo robiť. Najprv začal budovať akúsi vojnovú loď. Potom na ostrove dal príkaz sadiť ovocné a iné stromy, siať a sadiť zeleninu. Nakoniec dal ostrovanom na ostrove príkaz postaviť pekný dom. Tak sa kráľ - námorník pripravil na deň, keď ho domorodí obyvatelia ostrova vyľúčia z ich ostrova.

Môžeme povedať, že premýšľajúci námorník sa vo Freudovej novele pripravil na zmenu života. Myšlienka na večnosť na stretnutie s naším Bohom by mala byť podobná. Urobiť všetko preto, aby sme boli prijatí do Božieho kráľovstva.

ADE

Už v prorok Daniel napísal, čítame v prvom čítaní: **„Múdri sa budú skviet' ako jas oblohy a tí, čo mnohých priviedli k spravodlivosti, ako hviezdy na večné veky" (Dan 12,3).**

Amen.

Tridsiata štvrtá nedeľa cez rok „B“

Mk 18,33b-37

Kristovo kráľovstvo

Náš majetok a Božie kráľovstvo.⁸⁶

AI

Nezdá sa vám, že Kristove výzvy o tom, kto môže získať Božie kráľovstvo, znejú dosť bláznivo? Pre človeka tohto sveta - pre ktorého sa všetko končí smrťou, určite. Kresťan však vie, že Kristove slová vedú ďalej, ako je plná chladnička, účet s kopou peňazí a bezstarostný život. Aj nám sa ale často zdajú akési nezrozumiteľné. Pozrime sa teda bližšie na to nebeské kráľovstvo.

KE

Dnes, na slávnosť nedele Krista Kráľa, sme počuli Kristove slová, ktoré vyznal pred Pilátom: **„Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta" (Jn 18,36).**

DI

V časoch Pána Ježiša všetci židia očakávali príchod Mesiáša. Podľa prorociev vedeli, že Mesiáš bude kráľom, a keďže žili podrobení Rimanom, mnohí z nich si predstavovali, že ich očakávaný Mesiáš oslobodí z otroctva Ríma. S veľkou túžbou snívali o obnovení Dávidovho kráľovstva. Predstavovali si, ako bude obnovená silná Dávidova ríša a Mesiáš bude stáť na jej čele.

Toto bola vo vtedajších časoch predstava Mesiáša. A v hlavách ju nosili aj Ježišovi učeníci. Ved' aj tesne pred jeho nanebovstúpením sa ho pýtali: **„Pane, ešte v tomto čase obnovíš kráľovstvo Izraela?" (Sk 1,6).** Učeníci mysleli stále na niečo pozemské. Ježiš však Pilátovi povedal, že jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta, lebo keby bolo z tohto sveta, jeho služobníci by sa bili, aby nebol vydaný židom. Apoštoli by vtedy na zemi boli ako kniežatá, zhromaždené okolo svojho kráľa a Kristus by velil zástupom anjelov, ktoré by

⁸⁶ PASIAR. M.: Kňazský seminár biskupa Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí, 2009.

si nemilosrdne podali každého, kto by v neho neveril. Vtedy by sa ukázal ako 'triumfálny kráľ'. A priznajme si, isto by sme sa potešili takému kráľovi, ktorý by sa ihneď vysporiadal s každým nepriateľom. Lenže pred takým kráľom by sme ani my neobstáli. Ježiš však pred Pilátom vyznáva, že jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta. To znamená: neplatia v ňom zákony tohto sveta, čiže ten, kto chce patriť do jeho kráľovstva, musí spĺňať iné kritériá, ako by sme si priali a predstavovali.

Blahoslavenstvá a podobenstvá nám veľmi dobre približujú zákony a kritériá nebeského kráľovstva. Vyberme si prvé z blahoslavenstiev a pozrime sa na Božie kráľovstvo z perspektívy majetku: **„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo“** (Mt 5,3; Lk 6,20). Ježiš tu hovorí o chudobe ducha. V Lukášovom evanjeliu spomína iba chudobných, v Matúšovom aj chudobných v duchu.

Ako hľadá na majetok svet? Ten, kto má peniaze, má moc. Čím ich má viac, tým ju má väčšiu. Hovorí o užívaní si bez hraníc. Žijeme v konzumnej spoločnosti, ktorá sa stále zháňa za novými vecami. Presadzuje túžbu mať stále viac. Svet hovorí o majetku: prečo by si si mal vystačiť s týmto, keď môžeš mať viac? Keď počujeme slovo 'chudobný', iba v zmysle bez majetku, takým sa človek môže stať z rôznych príčin a jeho srdce môže stále bažiť po majetku. Tento človek môže byť lakomý a sebecký. Chudobný v duchu môže mať majetok, ale neoddáva mu svoje srdce. Užíva ho iba ako vec, ktorá mu má v niečom pomôcť, niečo uľahčiť. Je voči majetku slobodný, to znamená, že si na ňom nezakladá. Nemá problém poslúžiť tou vecou bližnému, nie je pre neho prvoradým záujmom ju opatrovať.

PAR

Keď hovoríme o majetku, deti tohto sveta sa po ňom zháňajú. Ježiš nás však vyzýva, aby sme najskôr hľadali Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a všetko ostatné, ako je napr. pokrm a odev sa nám pridá (Porov.: Mt 6,33).

Na prvé miesto teda máme klásť záležitosti Božieho kráľovstva a to: vzťah s Bohom v modlitbe, prijímať ho vo sviatostiach. Určite poznáte pravdivé príslovie: „Ak je Boh na prvom mieste, všetko ostatné je na správnom mieste.“ A nielen to. Ak dáme Bohu prvé miesto vo svojom živote, on nás nenechá samých. Keď budeme takto konať, budeme naplňovať ďalšie Ježišove slová, ktoré povedal o tom, že si máme zhromažďovať poklady v nebi, kde ich mol' a hrdza neničia a zlodeji nekradnú (Porov. Mt 6,19). Sú to poklady, ktoré tvoria naše dobré skutky, modlitby, sebazápory, utrpenie prijaté z lásky k Bohu. Na tieto skutočné poklady nám nik nemôže siahnuť. Môžeme sa o ne obráť len my sami hriechom.

Lebo: kde je náš poklad, tam je i naše srdce (Porov. Mt 6,19). Tam patríme. Ak je pre nás viac majetok a veci tohto sveta, potom strácame Božie kráľovstvo a vzdďalujeme sa od Boha. Ak sa však vieme deliť a obetovať, sme bohatí pred Bohom a získavame si nebeské kráľovstvo.

MY

Pochopiť to, ako si môžeme získať Božie kráľovstvo, nám môže pomôcť príklad svätého Františka z Assisi. Určite poznáte jeho životopis, ale pripomeňme si niektoré prvky z jeho života:

Bol synom popredného kupca s látkami v meste Assisi v Umbrii. Otec čakal, že jeho syn raz po ňom prevezme výnosný obchod.

František mal rád spoločnosť a zábavy s priateľmi. Bol štedrý. Neobišiel zobráka bez almužny. Keď raz vošiel do kostola sv. Damiána, počul tu hlas, ktorý mu hovoril: „František, oprav môj dom.“ A čo urobil František? Prišiel domov, zobral otcovi zo skladu látku, šiel do blízkeho mesta a tam všetko predal. Predal ešte aj kone, na ktorých to viezol. Prišiel domov a peniaze dal kňazovi z kostola sv. Damiána, aby opravil kostol. František urobil doslovne to, čo počul. Keď to otec zistil, chcel ho pred biskupom vydediť. On ho však predbehol. Zvliekol svoje rúcho a vrátil ho svojmu otcovi. František sa obliekol do vrecoviny, opásal sa povrazom a nastúpil na cestu dôvery, že Boh sa o neho vo všetkom postará tak, ako sa stará o nebeské vtáky a poľné ľalie. (Mt 6, 26-30) Nastúpil na cestu dokonalej evanjeliovej chudoby.

František si najskôr myslel, že má opraviť konkrétny kostol. Až neskôr však pochopil, že tým domom, ktorý má opraviť, je Cirkev - Kristovo mystické telo. On sa vyzliekol z drahých šiat a zaodel svoje telo do vrecoviny prepásanej povrazom práve v čase, keď sa Cirkev - Kristovo mystické telo, s obľubou odievala do parády.

No nie každý z nás, je povolaný k takému realizovaniu chudoby, ako František. To si uvedomil aj on sám, keď založil takzvaný „tretí rád“, ktorého členmi sa stávali mužovia a ženy žijúci vo svete. Tento tretí rád znamená: prijať v pokore svoje svetské povolanie a žiť vo svete. Mať tak, akoby sme nemali. (*porov.: 1 Kor 7,29n*). Naučiť sa toto žiť, je skutočným zmyslom tretieho rádu a je aj inšpiráciou pre nás, ako každý z nás môže uskutočňovať ideál chudoby pre nebeské kráľovstvo napriek tomu, že žijeme vo svete.

ADE

Božie kráľovstvo nie je z tohto sveta a ani v ňom neplatia zákony tohto sveta. Snažme sa preto prehodnotiť svoj vzťah k majetku... a svojimi modlitbami, dobrými skutkami a obetami, si získavajme pravý poklad v nebi, ktorým je večný život.

Amen.